Úradný vestník Európskej únie

C 461

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Ročník 61

21. decembra 2018

Obsah

I *Uznesenia, odporúčania a stanoviská*

UZNESENIA

Výbor regiónov

131. plenárne zasadnutie VR a úvodné zasadnutie Európskeho týždňa regiónov a miest, 8. 10. 2018 – 10. 10. 2018

2018/C 461/01 Uznesenie Európskeho výboru regiónov – Hospodárske politiky pre eurozónu a so zreteľom na ročný prieskum rastu na rok 2019 1

STANOVISKÁ

Výbor regiónov

131. plenárne zasadnutie VR a úvodné zasadnutie Európskeho týždňa regiónov a miest, 8. 10. 2018 – 10. 10. 2018

2018/C 461/02 Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Úvahy o Európe: príspevok miestnych a regionálnych orgánov k úsiliu obnoviť dôveru v Európsku úniu 5

2018/C 461/03 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Zriadenie Európskeho orgánu práce 16

2018/C 461/04 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Príspevok miest a regiónov EÚ k 14. konferencii zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite a k stratégii EÚ v oblasti biodiverzity po roku 2020 24

2018/C 461/05 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Oznámenie na tému Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve 30

2018/C 461/06 Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Začleňovanie športu do pracovného programu EÚ na obdobie po roku 2020 37

2018/C 461/07 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Balík predpisov o spravodlivom zdaňovaní 43

2018/C 461/08 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Akčný plán digitálneho vzdelávania 52

SK

2018/C 461/09 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Budovanie silnejšej Európy: význam politík v oblasti mládeže, vzdelávania a kultúry 57

III *Prípravné akty*

VÝBOR REGIÓNOV

131. plenárne zasadnutie VR a úvodné zasadnutie Európskeho týždňa regiónov a miest, 8. 10. 2018 – 10. 10. 2018

2018/C 461/10 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Balík návrhov v súvislosti s viacročným finančným rámcom na roky 2021 – 2027 70

2018/C 461/11 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Horizont Európa: 9. rámcový program pre výskum a inovácie 79

2018/C 461/12 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Návrh nariadenia o Európskom námornom a rybárskom fonde 125

2018/C 461/13 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Fond pre azyl a migráciu 147

2018/C 461/14 Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1293/2013 156

2018/C 461/15 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Nástroj na prepájanie Európy 173

2018/C 461/16 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Práva a hodnoty 196

2018/C 461/17 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Návrh smernice o jednorazových plastoch 210

2018/C 461/18 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Čisté prístavy, čisté moria — prístavné zberné zariadenia na vykladanie odpadu z lodí 220

2018/C 461/19 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Hodnotenie rizika v potravinovom reťazci 225

2018/C 461/20 Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Nová dohoda so spotrebiteľom 232

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

VÝBOR REGIÓNOV

131. PLENÁRNE ZASADNUTIE VR A ÚVODNÉ ZASADNUTIE EURÓPSKEHO TÝŽDŇA REGIÓNOV A MIEST, 8. 10. 2018 – 10. 10. 2018

Uznesenie Európskeho výboru regiónov – Hospodárske politiky pre eurozónu a so zreteľom na ročný prieskum rastu na rok 2019

(2018/C 461/01)

Predkladajú politické skupiny EĽS, SES, ALDE, EA a EKR

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV,

— so zreteľom na oznámenie Európskej komisie o ročnom prieskume rastu na rok 2018 ([1]) a na európsky semester 2018;

— so zreteľom na svoje uznesenie z 11. októbra 2017 o európskom semestri 2017 a na ročný prieskum rastu 2018, ako aj na svoje uznesenie z 1. februára 2018 o oznámení Európskej komisie o ročnom prieskume rastu na rok 2018;

— so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 26. októbra 2017 o hospodárskych politikách eurozóny ([2]) a na jeho uznesenie zo 14. marca 2018 o ročnom prieskume rastu na rok 2018;

1. konštatuje, že tempo uskutočňovania štrukturálnych reforiem s významom pre EÚ je na základe miery vykonávania odporúčaní pre jednotlivé krajiny ([3]) v celej Únii pomalé a nerovnomerné. Zdôrazňuje, že reformy sú potrebné vo všetkých členských štátoch na podporu konkurencieschopnosti a rastu a zvýšenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a hospodárskej konvergencie, ako aj na zvýšenie odolnosti voči externým šokom, čo má kľúčový význam pre stabilitu eurozóny. Poukazuje na to, že predovšetkým slabé preberanie zodpovednosti na úrovni jednotlivých štátov a čiastočne aj nedostatočná administratívna a inštitucionálna kapacita sa vo všeobecnosti považujú za hlavné príčiny neuspokojivých výsledkov pri vykonávaní odporúčaní pre jednotlivé krajiny ([4]).

([1]) COM(2017) 690 final.
([2]) http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0418&language=SK&ring=A8-2017-0310.
([3]) Oznámenie Komisie o odporúčaniach pre jednotlivé krajiny na rok 2018, s. 3, (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2018-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-communication-en.pdf); pozri tiež posúdenie vplyvu, ktoré vypracovala Európska komisia k návrhu programu na podporu reforiem http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2018/EN/SWD-2018-310-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF.
([4]) Pozri strany 23 až 26 posúdenia vplyvu uvedeného v predchádzajúcej poznámke pod čiarou.

2. Poznamenáva, že výrazne vzrástol počet odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ktoré sú určené miestnym a regionálnym samosprávam (36 % v roku 2018 v porovnaní s 24 % v roku 2017) ([5]). Konštatuje tiež, že ak sa vezmú do úvahy odporúčania pre jednotlivé krajiny, ktoré sa hoci aj nepriamo týkajú miestnych a regionálnych samospráv, a odporúčania, ktoré sa miestnych a regionálnych správ netýkajú, majú však územný dosah, územne orientované odporúčania potom tvoria 83 % všetkých odporúčaní pre jednotlivé krajiny (v porovnaní so 76 % v roku 2017).

3. Všíma si, že v 48 % zo 124 konkrétnych odporúčaní, ktoré boli v roku 2018 adresované miestnym a regionálnym samosprávam, resp. ktoré sa týkajú problémov súvisiacich s územnými rozdielmi, sa opakuje to, čo už bolo uvedené v roku 2015. Víta preto viacročné hodnotenie vykonávania odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ktoré vypracovala Európska komisia a z ktorého vyplýva, že pri vykonávaní viac ako dvoch tretín odporúčaní pre jednotlivé krajiny vydaných od začiatku európskeho semestra v roku 2011 sa dosiahol aspoň „určitý pokrok“ ([6]). s poľutovaním však konštatuje, že kritériá, na ktorých sa takéto hodnotenie zakladá, sú aj naďalej málo transparentné.

4. Zdôrazňuje, že európsky semester sa musí zosúladiť s cieľmi dlhodobej stratégie EÚ, ktorá prenáša na úroveň EÚ Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj Organizácie Spojených národov. Prechod k novému strategickému rámcu EÚ, ktorý nahrádza stratégiu Európa 2020, by bol vhodnou príležitosťou na reformu riadenia európskeho semestra.

5. Dôrazne trvá na tom, že odporúčania pre jednotlivé krajiny by sa mali výslovne zameriavať na územné výzvy a úlohu miestnych a regionálnych samospráv pri ich identifikácii a vykonávaní, pričom výzvy týkajúce sa území a budúce scenáre by sa mali podrobne analyzovať a riešiť v ročnom prieskume rastu a v správach o jednotlivých krajinách a mali by byť zohľadnené v národných programoch reforiem.

6. Zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť úplný súlad európskeho semestra s cieľom hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti stanovenom v Zmluve o Európskej únii, a navrhuje, aby sa odporúčania pre jednotlivé krajiny zaoberali viacročnými problémami členských štátov so súdržnosťou.

7. Víta skutočnosť, že európsky semester sa zameriava na Európsky pilier sociálnych práv a zdôrazňuje, že 45 % odporúčaní pre jednotlivé krajiny na rok 2018 uznáva úlohu miestnych a regionálnych samospráv a/alebo upozorňuje na výzvy súvisiace s územnými rozdielmi v oblasti sociálnych práv ([7]).

8. Opakuje, že zapojenie miestnych a regionálnych samospráv ako partnerov do plánovania a vykonávania európskeho semestra spolu s prijatím dohôd o viacúrovňovom riadení a so štruktúrovanou, trvalou a výslovne uznanou úlohou miestnych a regionálnych orgánov, by podstatne zvýšilo prevzatie zodpovednosti jednotlivých členských štátov vo vzťahu k odporúčaniam pre jednotlivé krajiny. Zdôrazňuje, že takéto zapojenie je ešte dôležitejšie v kontexte užšieho prepojenia politiky súdržnosti s európskym semestrom v rámci VFR na roky 2021 – 2027 a možného prijatia programu na podporu reforiem, ktorý by bol tiež riadený v rámci európskeho semestra.

9. Upozorňuje preto, že je skutočne nevyhnutné zabezpečiť lepšiu koordináciu a synergie medzi procesom európskeho semestra a spoločným prístupom k riadeniu, ako aj decentralizovaný charakter európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF). Pripomína svoj návrh, aby EÚ prijala kódex správania s cieľom zapojiť miestne a regionálne samosprávy do európskeho semestra ([8]), a zdôrazňuje, že tento návrh je v súlade so zásadou subsidiarity a súčasným rozdelením právomocí medzi jednotlivými úrovňami verejnej správy v rámci členských štátov. Konštatuje, že kódex správania by mal zohľadňovať relevantné skúsenosti s európskym kódexom správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov politiky súdržnosti ([9]), ako aj v niektorých krajinách uplatňované osvedčené postupy pri rozsiahlom zapájaní miestnych a regionálnych samospráv do európskeho semestra.

10. Víta dôrazné odporúčanie pracovnej skupiny EÚ pre subsidiaritu, „aby sa členské štáty riadili usmerneniami Komisie, ktoré sa týkajú podpory väčšej účasti a zodpovednosti za odporúčania pre jednotlivé krajiny vo svetle skutočnosti, že […] hospodárske reformy […] môžu mať vplyv na všetky úrovne verejnej správy […]. Účasť by sa nemala obmedzovať len na orgány štátnej správy, ale mala by zahŕňať aj miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov a občiansku spoločnosť vo všeobecnosti ([10]).“

([5]) http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/publi-file/2018-Territorial-Analysis-of-CSRs/2018_CSRs_draft_final.pdf.
([6]) Oznámenie Komisie o odporúčaniach pre jednotlivé krajiny na rok 2018, s. 3.
([7]) http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/publi-file/2018-Territorial-Analysis-of-CSRs/2018_CSRs_draft_final.pdf.
([8]) Pozri stanovisko VR na tému *Zlepšenie riadenia európskeho semestra: kódex správania pre zapojenie miestnych a regionálnych orgánov* z 11. mája 2017.
([9]) Delegované nariadenie o európskom kódexe správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (č. 240/2014).
([10]) https://ec.europa.eu/commission/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en.

11. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že Európska komisia doteraz neposkytla definíciu „štrukturálnych reforiem“ v kontexte správy hospodárskych záležitostí EÚ a podpory prostredníctvom programov EÚ, ako napríklad návrh programu na podporu reformy. v tejto súvislosti opakuje, že v súlade so zásadou subsidiarity by sa mala pomoc EÚ využívať iba pri štrukturálnych reformách v strategických oblastiach, ktoré sú dôležité pre realizáciu cieľov zmluvy a priamo súvisia s právomocami EÚ. VR odmieta akékoľvek návrhy na financovanie nešpecifikovaných štrukturálnych reforiem v členských štátoch, ak sa najprv nevypracovalo posúdenie európskej pridanej hodnoty týchto reforiem a ak priamo nesúvisia s právomocami prislúchajúcimi EÚ na základe zmluvy. v tejto súvislosti VR poukazuje na svoje uznesenie z 1. februára 2018, v ktorom odmieta návrh Európskej komisie zo 6. decembra 2017 týkajúci sa nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013 o spoločných ustanoveniach ([11]).

12. Zdôrazňuje, že finančná situácia na miestnej a regionálnej úrovni si vyžaduje, aby sa jej na európskej a národnej úrovni znovu venovala pozornosť, a preto víta žiadosť rakúskeho predsedníctva Rady EÚ, aby VR preskúmal túto tému. Pripomína, že rozpočty miestnych a regionálnych samospráv, vrátane sociálnych výdavkov a dávok, boli medzi prvými, ktoré postihla finančná a hospodárska kríza a následná rozpočtová konsolidácia a škrty v transferoch vlád členských štátov. Konštatuje, že hoci od krízy uplynulo už desať rokov, financie mnohých miestnych a regionálnych samospráv sú stále obmedzené.

13. Znovu vyslovuje svoje znepokojenie nad trvale nízkou úrovňou verejných investícií v EÚ, najmä investícií miestnych a regionálnych samospráv, ktorá bola v roku 2017 (vyjadrená ako podiel HDP) stále o viac ako 30 % nižšia ako v roku 2009 ([12]). Vyjadruje preto poľutovanie nad tým, že politika fiškálnej konsolidácie často najviac postihuje verejné investície, a to aj napriek tomu, že takéto investície majú priamy vplyv na miestne hospodárstvo, ako aj na každodenný život európskych občanov. Okrem toho je znepokojený aj rastúcou centralizáciou investícií: podiel verejných investícií vykonaných miestnymi a regionálnymi samosprávami v EÚ síce priemerne presahuje 50 %, výrazne však poklesol v porovnaní s deväťdesiatymi rokmi, keď predstavoval 60 % ([13]).

14. Víta zámer Komisie vychádzať v jej návrhu programu InvestEU do značnej miery zo skúseností získaných v rámci Európskeho fondu pre strategické investície a investičného plánu. Uznáva, že návrh má potenciál zjednodušiť využívanie finančných nástrojov, čo VR už dlhodobo požaduje, pretože súčasná zložitosť bráni ich rozsiahlemu a účinnému využívaniu.

15. S poľutovaním si všíma trend protekcionizmu v medzinárodnom obchode a varuje pred negatívnymi dôsledkami ohrozenia mnohostrannej obchodnej spolupráce a mechanizmu na urovnávanie sporov. Opakuje však svoj názor, že novým iniciatívam v oblasti voľného obchodu musia predchádzať hodnotenia vplyvu, ktoré uľahčujú včasnú identifikáciu a kvantifikáciu možných asymetrických vplyvov na európske regióny s cieľom umožniť rýchlu reakciu verejnej politiky.

16. Zdôrazňuje, že obchodná politika je vo výlučnej právomoci EÚ a že Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF) je v súčasnosti jedným z nástrojov na zmiernenie potenciálne negatívnych vedľajších účinkov rozhodnutí v oblasti obchodnej politiky. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že finančné prostriedky dostupné v rámci EGF neboli v minulosti v plnej miere využité, a konštatuje, že niektoré členské štáty už predtým namiesto neho využívali ESF. VR v samostatnom stanovisku preskúma, či návrh Európskej komisie rozšíriť rozsah pôsobnosti a poslanie EGF, ako aj znížiť jeho prahové hodnoty, zaručí pridanú hodnotu zreformovaného EGF a zabráni prekrývaniu a kompromisom s ESF +, ku ktorým dochádza v súčasnosti ([14]).

17. Znovu požaduje silnú a ucelenú stratégiu EÚ pre priemyselnú politiku, vďaka ktorej bude európsky priemysel, najmä malé a stredné podniky, môcť riešiť výzvy a využívať príležitosti spojené s digitalizáciou a dekarbonizáciou a v ktorej sa bude osobitná pozornosť venovať investíciám do technologického rozvoja malých a stredných podnikov a špecializácie pracovníkov prostredníctvom celoživotného vzdelávania. Opätovne zdôrazňuje kľúčovú úlohu miestnych a regionálnych samospráv pri rozvoji regionálnych inovačných ekosystémov a klastrov, ktoré sú nevyhnutné pre úspešné inovácie. Zdôrazňuje, že európsky jednotný trh je jadrom politiky EÚ v oblasti hospodárskej a politickej integrácie a poukazuje na to, že vytvorenie jednotného trhu je prebiehajúcim projektom, v dôležitých aspektoch nedokončeným, čo ovplyvňuje najmä spotrebiteľov a malé a stredné podniky. Víta aj návrh Komisie na nový program jednotného trhu na obdobie po roku 2020, ktorý poskytuje rámec na podporu opatrení na zlepšenie konkurencieschopnosti európskych malých a stredných podnikov.

([11]) COM(2017) 826 final.
([12]) Zdroj: Eurostat https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tec00022&language=en).
([13]) Európska komisia, 7. správa o súdržnosti (s. 168).
([14]) http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR13_07/SR13_07_SK.pdf.

18. Konštatuje, že potreba zlepšiť administratívnu a inštitucionálnu kapacitu je kľúčovým prvkom väčšiny štrukturálnych reforiem určených v rámci európskeho semestra a zdôrazňuje, že iné politické priority sú jednou z hlavných príčin neuspokojivého vykonávania štrukturálnych reforiem v rámci európskeho semestra, pričom v niektorých krajinách k nim patrí aj nedostatočná administratívna a inštitucionálna kapacita na rôznych úrovniach verejnej správy, čo brzdí verejné a súkromné investície, znižuje kvalitu verejných služieb poskytovaných občanom a spomaľuje vykonávanie európskych štrukturálnych a investičných fondov a iných programov EÚ. Upozorňuje, že v roku 2018 sa 63 % všetkých odporúčaní adresovaných priamo miestnym a regionálnym samosprávam týkalo zlepšenia administratívnej kapacity.

19. Poznamenáva, že hoci žiadosti predložené v rámci programu na podporu štrukturálnych reforiem pochádzali z väčšiny členských štátov, problémy s kvalitou a kapacitou orgánov verejnej správy sú vážnejšie v mnohých krajinách južnej a východnej Európy ([15]). s potešením vníma skutočnosť, že miestne a regionálne samosprávy majú prístup k programu na podporu štrukturálnych reforiem a vyzýva Komisiu, aby povzbudzovala členské štáty k riešeniu potreby budovania kapacít verejnej správy na nižšej ako celoštátnej úrovni. Víta angažovanosť Komisie pri zlepšovaní koordinácie medzi rôznymi oblasťami budovania kapacít s finančnou podporou EÚ a opakuje, že Komisia by to mala urobiť transparentne vydaním jediného strategického dokumentu ([16]).

20. Žiada Komisiu, aby vypracovala posúdenie spôsobu, akým boli pravidlá EÚ o verejnom obstarávaní transponované do národnej legislatívy a ako sa uplatňujú, a aby pritom kládla dôraz tak na spôsob, ako sú tieto pravidlá uplatňované na miestnej a regionálnej úrovni, vzhľadom na význam týchto orgánov v oblasti verejného obstarávania, ako aj na to, v akom rozsahu nové pravidlá zjednodušili alebo skomplikovali reguláciu v tejto oblasti. Konštatuje, že je potrebné dosiahnuť väčší pokrok v oblasti digitálneho verejného obstarávania a že členské štáty by sa mali snažiť o rýchlu digitálnu transformáciu postupov a o zavedenie elektronických postupov pre všetky hlavné etapy.

21. Poveruje predsedu, aby toto uznesenie postúpil Európskej komisii, Európskemu parlamentu, rakúskemu predsedníctvu Rady EÚ a predsedovi Európskej rady.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

([15]) Fakty, ktoré to potvrdzujú, sú zhrnuté na strane 27 posúdenia vplyvu, ktoré vypracovala Európska komisia k návrhu programu na podporu reforiem http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2018/EN/SWD-2018-310-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF.

([16]) https://memportal.cor.europa.eu/Handlers/ViewDoc.ashx?doc=COR-2018-00502-00-00-AC-TRA-SK.docx.

STANOVISKÁ

VÝBOR REGIÓNOV

131. PLENÁRNE ZASADNUTIE VR A ÚVODNÉ ZASADNUTIE EURÓPSKEHO TÝŽDŇA REGIÓNOV A MIEST, 8. 10. 2018 – 10. 10. 2018

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Úvahy o Európe: príspevok miestnych a regionálnych orgánov k úsiliu obnoviť dôveru v Európsku úniu

(2018/C 461/02)

Spravodajcovia	Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/SES), predseda Európskeho výboru regiónov, poslanec parlamentu po nemecky hovoriaceho spoločenstva, člen Senátu Markku MARKKULA (FI/EĽS), prvý podpredseda Európskeho výboru regiónov a poslanec zastupiteľstva mesta Espoo
Referenčný dokument	Žiadosť Donalda TUSKA, predsedu Európskej rady, ktorý 6. novembra 2016 požiadal Európsky výbor regiónov, aby vypracoval stanovisko na tému *Úvahy o Európe: príspevok miestnych a regionálnych orgánov k úsiliu obnoviť dôveru v Európsku úniu*

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Preambula: kontext príspevku miestnych a regionálnych zástupcov k obnoveniu dôvery

1. So zreteľom na svoje vyhlásenie o poslaní, ktoré prijal 21. apríla 2009 v Bruseli: „Sme politické zhromaždenie zložené z regionálnych a miestnych volených zástupcov v službách európskej integrácie. Naša politická legitímnosť nás oprávňuje, aby sme inštitucionálne zastupovali všetky krajiny, regióny, mestá a obce Európskej únie. Naším poslaním je zapojiť regionálne a miestne orgány do európskeho rozhodovacieho procesu, a tak umožniť občanom, aby sa viac podieľali na európskom projekte. […] Dohliadame na dodržiavanie zásad subsidiarity a proporcionality, aby sa európske rozhodnutia prijímali a uplatňovali čo najbližšie k občanovi a na tej najvhodnejšej úrovni. […] s našimi spoluobčanmi vedieme priamy dialóg o výsledkoch, ktoré Európa dosiahla, a o úlohách, ktoré prinesie budúcnosť, a pomáhame vysvetľovať a informovať o praktickom uplatňovaní a územnom dosahu politiky Spoločenstva.“;

2. so zreteľom na svojich päť politických priorít na roky 2015 – 2020 („Opätovné naštartovanie európskeho hospodárstva“, „Územný rozmer legislatívy EÚ“, „Jednoduchšia a prepojenejšia Európa“, „Stabilita a spolupráca v rámci Európskej únie a mimo nej“, „Európa občanov je Európou budúcnosti“);

3. so zreteľom na žiadosť predsedu Európskej rady zo 6. novembra 2016, aby vypracoval stanovisko, v ktorom predstaví vnímanie a návrhy miestnych a regionálnych orgánov v súvislosti s budúcnosťou Európy, a to s cieľom pomôcť obnoviť dôveru v európsky projekt ([1]);

4. so zreteľom na bielu knihu Európskej komisie o budúcnosti Európy, Úvahy a scenáre pre štáty EÚ-27 k vývoju do roku 2025 z 1. marca 2017 a nasledujúcich päť diskusných dokumentov;

([1]) List predsedu Európskej rady predsedovi Európskeho výboru regiónov, 8. novembra 2016, http://www.cor.europa.eu/en/events/Documents/Letter%20Tusk%20Markkula_Reflecting%20on%20the%20EU_081116.pdf.

5. so zreteľom na Rímsku deklaráciu podpísanú 25. marca 2017, v ktorej sa uvádza, že signatári sľubujú, že budú „počúvať [svojich] občanov a […] reagovať na ich obavy“ a „spolupracovať na úrovni, ktorá prinesie skutočnú zmenu, a to tak na úrovni Európskej únie, ako aj na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, a v duchu dôvery a lojálnej spolupráce medzi členskými štátmi aj medzi nimi a inštitúciami EÚ v súlade so zásadou subsidiarity. Vytvoríme na rôznych úrovniach potrebný manévrovací priestor, aby sme posilnili potenciál Európy v oblasti inovácie a rastu. Chceme, aby Únia zohrávala v zásadných otázkach zásadnú úlohu a v menej dôležitých otázkach menej dôležitú úlohu. Budeme presadzovať demokratický, efektívny a transparentný proces rozhodovania a dosahovanie lepších výsledkov“;

6. so zreteľom na vyhlásenie predsedu Európskej komisie o zámere ([2]), podľa ktorého sa má v diskusiách k bielej knihe o budúcnosti Európy pokračovať až do júnových volieb v roku 2019 prostredníctvom diskusií, dialógov s občanmi, vzájomnej interakcie s národnými parlamentmi a spolupráce s regiónmi;

7. so zreteľom na správu *Reaching out to EU citizens: a new opportunity* ([3]) (Osloviť občanov EÚ: nová príležitosť), v ktorej sa uvádza, že aj regióny zohrávajú čoraz významnejšiu úlohu pri zmene prístupu k spôsobu riadenia v Únii a jej členských štátoch. Vzhľadom na svoju pevnú sociálno-ekonomickú základňu a spoločnú kultúrnu identitu predstavujú vhodnú úroveň pre politické smerovanie a primerané dosahovanie výsledkov v mnohých oblastiach politiky, keďže sú dôležitými aktérmi a prostredníkmi v oblasti komunikácie s občanmi; a so zreteľom na *Správu o občianstve EÚ na rok 2017* ([4]), v ktorej sa uznáva, že je zásadne dôležité posilniť pocit príslušnosti občanov k európskemu integračnému projektu, ako aj ich zapojenie doň;

8. so zreteľom na tri uznesenia Európskeho parlamentu týkajúce sa budúcnosti Európskej únie ([5]);

9. so zreteľom na začatie konzultácií s občanmi v členských štátoch EÚ v apríli 2018;

Pochopiť vnímanie a očakávania občanov a zástupcov miestnych a regionálnych samospráv týkajúce sa ich EÚ a podávať o tom správy

a) *Zástupcovia miestnych a regionálnych samospráv sa usilujú, aby bolo hlas občanov počuť*

10. zdôrazňuje, že v rámci iniciatívy „Úvahy o Európe“, ktorá sa začala v marci 2016, sa usiloval budovať dôveru medzi Európskou úniou a jej ľuďmi prostredníctvom dialógov s občanmi a na radniciach a stretnutí so združeniami a zhromaždeniami miestnych a regionálnych politikov, ako aj prostredníctvom viacerých občianskych hnutí ([6]) a národných a európskych územných združení, ktorých cieľom je načúvať postojom, názorom a obavám ľudí v súvislosti s európskym projektom a podávať tieto informácie ďalej;

11. konštatuje, že doposiaľ sa do tohto procesu zapojilo viac ako 176 politických zástupcov Európskeho výboru regiónov, a to prostredníctvom iniciovania dialógov s občanmi a účasti na nich v rámci iniciatívy „Úvahy o Európe“. Viac ako 40 000 účastníkov sa osobne alebo elektronicky zúčastnilo na týchto podujatiach v 110 regiónoch vo všetkých členských štátoch. Viac ako 22 000 občanov sa zapojilo prostredníctvom online prieskumu a mobilnej aplikácie, ktoré ako mechanizmus spätnej väzby umožnili účastníkom dialógu a občanom prispieť do diskusie aj na diaľku;

12. zdôrazňuje, že do týchto aktivít sa zapájajú volení zástupcovia zo všetkých jeho politických skupín a vždy, keď je to možné, používajú spoločnú platformu so zástupcami Európskej rady, poslancami národných parlamentov, poslancami Európskeho parlamentu, Európskou komisiou a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom. Zdôrazňuje, že je potrebná prehĺbená koordinácia, aby sa zlepšilo zviditeľnenie a vplyv týchto aktivít nadväzovania kontaktov, ktoré realizujú rôzne inštitúcie a členské štáty;

13. kladie dôraz na výsledky prieskumu medzi miestnymi a regionálnymi samosprávami, vrátane svojich členov a náhradníkov, a ich združeniami, ktorého vypracovanie sám zadal ([7]);

([2]) Vyhlásenie o zámere adresované predsedovi Antoniovi Tajanimu a predsedovi vlády Jürimu Ratasovi z 13. septembra 2017, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_en.pdf.

([3]) Luc Van den Brande – osobitný poradca predsedu Junckera, *Reaching out to EU citizens: a new opportunity*, október 2017.

([4]) Stanovisko VR na tému *Správa o občianstve EÚ na rok 2017* (COR-2017-01319), spravodajca: Guillermo Martínez Suárez.

([5]) *Zlepšenie fungovania Európskej únie využitím potenciálu Lisabonskej zmluvy*, P8_TA (2017)0049,*Možný vývoj a úpravy súčasnej inštitucionálnej štruktúry Európskej únie*, P8_TA (2017)0048, *Rozpočtová kapacita pre eurozónu*, P8_TA(2017)0050, všetko Európsky parlament, 2017.

([6]) Napríklad *Why Europe, Pulse of Europe, Stand up for Europe, Committee for the Defence of Democracy, 1989 Generation Initiative*.

([7]) *Reflecting on the future of the European Union* (Úvahy o budúcnosti Európskej únie), London School of Economics, marec 2018, https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Future-EU.pdf.

14. konštatuje, že vo väčšine dialógov vnímajú ľudia problémy v kontexte toho, čo sa deje v ich regióne, meste alebo oblasti. Konštatuje, že politici EÚ z regiónov a miest sú teda v prvej línii, pokiaľ ide o obavy a očakávania občanov;

b) *Čo nám občania povedali: chcú európsky projekt založený na solidarite, súdržnosti a blízkosti k občanom*

15. zdôrazňuje, že medzi hlavné obavy, ktoré boli vyjadrené počas dialógov VR s občanmi ([8]), patrí pomalá realizácia riešení, najmä v oblasti nezamestnanosti, migrácie a všeobecnej sociálno-ekonomickej situácie;

16. v tejto súvislosti upozorňuje na skutočnosť, že mnohí občania vyjadrili prianie, aby bolo v EÚ viac solidarity. Ide o dôraznú výzvu začať konať a znížiť existujúcu a často narastajúcu nerovnosť v mnohých oblastiach, a to najmä presadzovaním súdržnosti a solidarity medzi členskými štátmi a regiónmi a v rámci každého z nich. Splnenie tohto všeobecného očakávania si môže vyžadovať presmerovanie a opätovné vyváženie celého radu politík v Európskej únii;

17. upozorňuje na rozšírený pocit rozčarovania z EÚ, keďže Únia sa často vníma ako príliš vzdialená a nedôveryhodná. Súčasne má však mnoho ľudí ešte stále pocit, že nevedia, čo vlastne EÚ je a čo robí. To vedie k značnému rozdielu medzi očakávaniami ľudí a schopnosťou EÚ plniť tieto očakávania. Prevláda pocit, že pri riešení miestnych problémov nie je dostatočným prínosom, a to aj z dôvodu slabej komunikácie, ako aj zavádzajúceho prezentovania a slovníka, ktoré používa, keď sa obracia na občanov, ako aj nedostatočného zapojenia občanov do rozhodovacieho procesu;

18. konštatuje, že prieskumy Eurobarometra ([9]) ukazujú, že viac ako dve tretiny respondentov sú presvedčené, že pre ich krajinu je členstvo v EÚ prospešné;

19. poukazuje v tejto súvislosti na to, že aj členské štáty nesú zodpovednosť za hľadanie riešení na európskej úrovni a za schopnosť EÚ konať v rámci dôležitých programov, prostredníctvom ktorých môže byť EÚ skutočným prínosom. Súčasne musia realizovať potrebné národné reformy a zabezpečiť dostatočné finančné prostriedky s cieľom zaručiť dobre fungujúcu miestnu a regionálnu verejnú správu, pri ktorej občania vidia, že problémy sa skutočne riešia;

20. zdôrazňuje skutočnosť, že v mnohých miestnych diskusiách a aj podľa výsledkov prieskumu je generácia do 30 rokov najviac nadšená EÚ a pripisuje veľký význam slobode pohybu a príležitostiam, ktoré EÚ ponúka v oblasti vzdelávania. Uvedomuje si však aj to, že v mnohých krajinách dlhodobé účinky hospodárskej krízy a nezamestnanosť mladých ľudí zasiahli túto generáciu najviac a že mladí ľudia sú veľmi kritickí, pokiaľ ide o úlohu Európskej únie v tejto súvislosti. Preto trvá na tom, že je potrebné, aby boli politiky EÚ oveľa výraznejšie zamerané na budúcnosť, čo treba zahrnúť do rozhodovacieho systému EÚ a zamerať konkrétne opatrenia a viac cielených zdrojov na riešenie špecifických problémov mladších ľudí;

21. zdôrazňuje, že obavy občanov, že sa na nich neberie dostatočný ohľad v procese prijímania rozhodnutí, často vedú k rôznym formám nedôvery voči demokratickým inštitúciám vrátane inštitúcií EÚ;

22. zdôrazňuje, že dôvera v miestnu a regionálnu úroveň riadenia je v priemere vyššia než dôvera v národné vlády, a vo väčšine členských štátov aj vyššia než dôvera v EÚ;

23. v záujme obnovenia dôvery v EÚ zdôrazňuje, že je dôležité vysvetliť občanom, kto je v konečnom dôsledku zodpovedný za rozhodnutia na úrovni EÚ, a preto požaduje posilnenie demokratickej zodpovednosti;

([8]) *Reflecting on Europe: how Europe is perceived by people in regions and cities* (Úvahy o Európe: ako Európu vnímajú ľudia v regiónoch a mestách), VR, apríl 2018, https://cor.europa.eu/en/events/Documents/COR-17-070_report_EN-web.pdf.

([9]) *Public opinion in the European Union* (Verejná mienka v Európskej únii), Eurobarometer č. 88, príloha, november 2017 http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/81142; *Future of Europe* (Budúcnosť Európy), Eurobarometer č. 467, september – október 2017 http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2179; *Democracy on the move one year ahead of European election* (Demokracia v pohybe rok pred európskymi voľbami), prieskum zadaný Európskym parlamentom, Eurobarometer č. 89.2, máj 2018, http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2018/oneyearbefore2019/eb89_one_year_before_2019_eurobarometer_en_opt.pdf.

24. pripomína, že európska integrácia je projektom politického vyjadrenia súboru univerzálnych hodnôt a práv, avšak mnohí občania sú sklamaní z toho, čo považujú za neschopnosť EÚ napĺňať a presadzovať svoje vlastné hodnoty. Uznáva, že je mimoriadne dôležité neustále opätovne potvrdzovať spoločné hodnoty občanov EÚ, ktoré sú nevyhnutné ako základ vzájomnej dôvery a kompromisu;

25. sa domnieva, že je tu značný potenciál pre posilnenie „občianskej európskej identity“ medzi občanmi EÚ s významnými právami a povinnosťami, ktoré ovplyvňujú ich každodenný život. Takáto identita, ktorej základom je bohaté historické a kultúrne dedičstvo Európy, by bola dôležitá na zvýšenie pocitu spolupatričnosti jednotlivých občanov k „európskemu projektu“ a mala by dopĺňať a obohacovať národnú, regionálnu a miestnu totožnosť, ktoré spoločne tvoria identitu jednotlivca. Hoci pocit identity sa nemôže, a ani by sa nemal vnucovať, je možné ho podporovať a podnecovať prostredníctvom občianskej účasti, kultúrnych aktivít a vzdelávania, a mal by sa teda podporovať pomocou primeraných opatrení a zdrojov;

26. uznáva, že občania žijúci v spoločnostiach zameraných na poznatky a budúcnosť dokážu lepšie rozpoznať potreby svojich miestnych spoločenstiev, a teda majú lepšiu možnosť vyvíjať a skúšať inovatívne riešenia, ktoré majú uspokojiť miestne potreby;

27. podporuje požiadavku občanov, aby existovalo viac možností demokratickej participácie a lepšia komunikácia s európskymi inštitúciami prostredníctvom trvalých a štruktúrovaných nástrojov dialógu; Preto naliehavo žiada, aby sa komunikačná stratégia Európskej komisie prostredníctvom jej informačných sietí posilnila vďaka koordinácii, ktorú by mohli zabezpečovať regionálne orgány vo vzťahu k informačným centrám Europe Direct na svojom území, čím by sa zvýšil dosah činnosti týchto centier;

c) *Silná výzva miestnych a regionálnych zástupcov, aby boli v plnej miere zapojení do vymedzovania a realizácie projektu EÚ* ([10])

28. súhlasí so zástupcami miestnej a regionálnej úrovne, že medzi prioritné oblasti, na ktoré by sa EÚ mala zamerať, patrí najmä politika súdržnosti, nasledovaná sociálnou politikou (vrátane vzdelávania a mobility), hospodárskou politikou (zamestnanosť a rast), migráciou a integráciou, environmentálnymi otázkami (vrátane zmeny klímy) a bezpečnosťou;

29. zdôrazňuje, že tak z dialógov s občanmi, ako aj z prieskumu medzi miestnymi a regionálnymi samosprávami vyplýva veľký záujem o problémy mladých ľudí, o to, ako im poskytnúť správne príležitosti a splniť ich očakávania;

30. zdôrazňuje, že rovnako ako občania aj zástupcovia miestnych a regionálnych orgánov opakovane poukazujú na solidaritu ako jednu z hlavných základných hodnôt Európskej únie;

31. zdôrazňuje, že väčšina respondentov z radov miestnych a regionálnych orgánov sa domnieva, že hlavnými prvkami dobrého riadenia sú väčšia decentralizácia a lepšie rozdelenie právomocí, pretože zvyšujú transparentnosť, zodpovednosť a kvalitu tvorby politiky, keďže umožňujú priame zapojenie občanov a kontakt s nimi a miestne orientované riešenia. Konštatuje, že zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do rozhodovacieho procesu EÚ prináša pridanú hodnotu k sledovaným politikám;

32. konštatuje, že miestne a regionálne orgány si veľmi dobre uvedomujú, že spolupráca nad rámec hraníc krajín je čoraz potrebnejšia na riešenie hlavných výziev našej doby, ako sú zmena klímy a prírodné katastrofy, globalizácia vo všetkých svojich podobách, digitalizácia a jej sociálne dôsledky, nestabilita vo svete, demografické zmeny, chudoba a sociálne vylúčenie a pod. Zohrávajú tiež rozhodujúcu úlohu pri realizácii politiky súdržnosti vrátane iniciatív v oblasti cezhraničnej spolupráce ako početné malé projekty a „projekty ľudia ľuďom“, ktoré majú obrovský význam ako každodenný praktický prejav solidarity;

33. zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány si tiež želajú, aby sa Európska únia zameriavala viac na práva vyplývajúce z občianstva EÚ, ako sú právo slobodne žiť, pracovať a študovať. v tomto smere je dôležitá práca, ktorá sa môže vykonať v miestnych a regionálnych samosprávach v spolupráci s európskymi inštitúciami s cieľom oboznámiť občanov s reálnymi možnosťami, ktoré im ponúka voľný pohyb, aby mohli študovať alebo rozvíjať svoju profesionálnu kariéru v inom členskom štáte;

([10]) *Reflecting on the future of the European Union* (Úvahy o budúcnosti Európskej únie), London School of Economics, marec 2018.

Ukotviť politiky EÚ na miestnej úrovni, aby mali vplyv na život ľudí

a) *Riešiť spoločenské výzvy na miestnej úrovni*

34. zdôrazňuje, že politiky EÚ musia dať ľuďom možnosť reagovať na otázky, ktoré sú pre ich život dôležité a na ktoré musia všetky úrovne riadenia, od európskej po miestnu, priniesť odpovede;

35. konštatuje, že spoločenské výzvy, ktorým čelíme, sa musia riešiť globálne, ale konkrétne kroky treba podnikať na miestnej úrovni;

36. pripomína, že regióny a mestá zabezpečujú prepojenie medzi cieľmi OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja a občanmi tým, že reagujú na ich výzvu konať, a to prostredníctvom nástrojov, ktoré im dáva k dispozícii EÚ. Týchto 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja sa nepodarí dosiahnuť bez zapojenia miestnych a regionálnych orgánov verejnej správy a koordinácie s nimi. Na tento účel by sa mali v plnej miere využívať všetky nástroje na podporu decentralizovanej spolupráce, ucelenosti politík a územného prístupu, pretože mobilizujú potenciál miestnych a regionálnych orgánov a občianskej spoločnosti na podporu partnerstva a synergií medzi všetkými úrovňami riadenia;

b) *Podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť pre európskych občanov*

37. zdôrazňuje, že vyriešenie problému pretrvávajúcich hospodárskych, sociálnych a územných rozdielov zostáva jednou z hlavných výziev pre EÚ do budúcnosti;

38. pripomína, že sociálna, hospodárska a územná súdržnosť sú cieľmi zakotvenými v Zmluve o EÚ a ich dosiahnutie si vyžaduje, aby sa riešili štrukturálne i nové výzvy, podporovali odolné spoločnosti a hospodárstva a vyžaduje si rámec, ktorý umožní využiť globalizáciu;

39. vyzdvihuje siedmu správu o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti „Môj región, moja Európa, naša budúcnosť“, ktorá „ukazuje, ako veľmi je politika súdržnosti dôležitá pre Európu, jej obyvateľov, hospodárstvo, pre jej mestá a regióny, a že zosúladenie udržateľného hospodárskeho rastu so sociálnym pokrokom, k čomu politika súdržnosti napomáha, zostáva rovnako nevyhnutné ako kedykoľvek predtým“ ([11]);

40. žiada silnú politiku súdržnosti po roku 2020 pre všetky regióny, založenú na zásade európskych partnerstiev, spoločného hospodárenia a viacúrovňového riadenia, ako sa to požaduje vo vyhlásení #CohesionAlliance;

41. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že len málo občanov si uvedomuje pozitívne vplyvy politiky súdržnosti. Žiada preto spoločné úsilie všetkých úrovní verejnej správy s cieľom zlepšiť informovanosť o vplyve rôznych prvkov politík a fondov EÚ;

42. zdôrazňuje, že mestská agenda EÚ pomáha riešiť rad otázok od mestskej mobility až po kvalitu ovzdušia, od obehového hospodárstva po integráciu migrantov a utečencov. Okrem toho vyzdvihuje význam mestsko-vidieckych partnerstiev, aby sa tieto problémy mohli účinnejšie riešiť. Podporuje tiež mestá a regióny pri rozvoji miestne zameraných inovačných ekosystémov a uplatňovaní stratégií inteligentnej špecializácie;

43. zdôrazňuje, že služby všeobecného záujmu a služby všeobecného hospodárskeho záujmu sú neoddeliteľnou súčasťou európskeho sociálneho modelu a sociálneho trhového hospodárstva a zaručujú každému právo a možnosť prístupu k nevyhnutným tovarom a kvalitným verejným službám. Zasadzuje sa za rozšírenie koncepcie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu o nové sociálne služby, ako je prijímanie a integrácia utečencov a migrantov, sociálne bývanie, minimálny príjem alebo digitálna infraštruktúra;

44. žiada viac európskych partnerstiev medzi obcami, mestami a regiónmi, a to aj prostredníctvom twinningu, aby mohli pôsobiť ako globálni priekopníci s cieľom uplatňovať osvedčené postupy pri riešení spoločenských výziev a najnovšie vedecké poznatky;

c) *Reagovať na migráciu a zabezpečiť integráciu*

45. upozorňuje, že pokiaľ ide o vnímanie európskych občanov, otázka migrácie je jedným zo základných meradiel toho, ako sa „solidarita“ zavádza do praxe, ale upozorňuje, že je ešte potrebné vytvoriť spoločné chápanie toho, čo v tejto súvislosti znamená solidarita. Zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú majú miestne a regionálne orgány zohrávať pri uľahčovaní prijímania a integrácie migrantov, ako aj pri organizovaní otvorenej, racionálnej a humánnej diskusie o týchto citlivých otázkach;

([11]) *Siedma správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti: Môj región, moja Európa, naša budúcnosť*, Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, september 2017.

46. trvá na tom, že mestá a regióny je potrebné podporovať pri plnení ich úloh tak v oblasti krízového riadenia, ako aj dlhodobej integrácie. EÚ musí poskytnúť koherentný politický rámec pre migráciu, ako aj dostatočnú cielenú finančnú a technickú podporu nad rámec členských štátov, aby sa uľahčila integrácia migrantov na miestnej úrovni;

47. zdôrazňuje, že politika integrácie migrantov sa musí rozvíjať v partnerstve medzi všetkými úrovňami verejnej správy a byť podporovaná vhodnými finančnými nástrojmi na úrovni EÚ ako súčasť komplexnej migračnej politiky EÚ. Na zabezpečenie čo najlepších možností úspešnej integrácie v záujme tak migrantov ako aj hostiteľskej spoločnosti by sa malo vziať do úvahy viacero faktorov ako sú profesionálne a jazykové zručnosti migrantov, existujúce rodinné väzby, ich preferencie a prípadné kontakty s hostiteľkou krajinou pred príchodom;

48. konštatuje, že efektívne a humánne riadenie vonkajších hraníc EÚ a rozvoj komplexnej migračnej politiky a spoločného azylového systému EÚ so spoločnými vysokými normami má zásadný význam pre všetky obce, mestá a regióny, najmä pre tie, ktoré prijímajú utečencov a tie, ktoré ležia na hraniciach, ktoré sú osobitne zasiahnuté prudkými nápormi migrácie. Zdôrazňuje tiež, že takáto politika EÚ musí zahŕňať koordinovaný prístup k humanitárnej ochrane, nové cesty pre legálnu migráciu vrátane systémov cirkulujúcej migrácie, ako aj úsilie v boji proti príčinám migrácie a boj proti obchodovaniu s ľuďmi vo všetkých jeho formách, najmä proti obchodovaniu so ženami a deťmi na sexuálne účely, a to si vyžaduje tak nový politický záväzok na všetkých úrovniach, ako aj vhodné prostriedky;

d) *Zabezpečiť sociálne práva a prístup k vzdelaniu a podporovať kultúrne dedičstvo*

49. zdôrazňuje, že občania výrazne pociťujú, že popri všetkých existujúcich národných a regionálnych systémoch rovnosti medzi ženami a mužmi a sociálnej ochrany je potrebné rozvíjať európsky sociálny rozmer všetkých politík a programov EÚ. Článok 8 a článok 9 ZFEÚ na to poskytujú základ, a preto by sa mali riadne presadzovať. Európsky výbor regiónov (VR) podporuje uplatňovanie sociálneho piliera, pokiaľ ide o to, ktoré miestne a regionálne orgány majú zohrávať zásadnú rolu, a vyzýva, aby bol protokol o sociálnom pokroku začlenený do zmlúv EÚ. Chce, aby boli sociálne práva rovnocenné s hospodárskymi právami. Víta skutočnosť, že Európsky pilier sociálnych práv bol zahrnutý do európskeho semestra. VR súhlasí s myšlienkou sociálneho prehľadu v rámci európskeho semestra a domnieva sa tiež, že záväzné sociálne ciele musia byť začlenené do primárnej legislatívy EÚ;

50. trvá na tom, že sociálne investície nemožno vnímať len ako verejné výdavky. Financovanie sociálnych politík a ochrana sociálnych práv, ako to bolo uvedené počas summitu v Göteborgu v novembri 2017, má zjavnú európsku pridanú hodnotu, ktorá má zásadný význam pri obnovovaní dôvery občanov v proces integrácie;

51. zdôrazňuje, že kľúčový význam má pomoc občanom dostať sa na miestny a spravodlivý trh práce, aby sa odstránila nezamestnanosť, pričom sú potrebné osobitné opatrenia na podporu skupinám, ktoré sú ňou najviac postihnuté. Chce vypracovať plán týkajúci sa sociálnych cieľov, ktorý by bol súčasťou akčného programu v oblasti sociálnej politiky zameraného na budúcnosť a obsahoval by špecifické opatrenia a konkrétne legislatívne dosledovanie investovania do ľudí, zručností, poznatkov, sociálnej ochrany a začlenenia;

52. žiada, aby sa EÚ plne zasadzovala za podporu rovnosti medzi ženami a mužmi, a najmä za predchádzanie násiliu páchanému na ženách a za jeho odstránenie, ktoré je celosvetovým, štrukturálnym a viacrozmerným problémom s nevyčísliteľnými ľudskými, sociálnymi a ekonomickými dôsledkami;

53. trvá na tom, že základom je investovať do mladých ľudí a vyzýva EÚ, aby podporovala miestne a regionálne orgány pri pokrývaní potrieb v oblasti zručností a vzdelávania. Žiada novú „alianciu pre zručnosti a vzdelávanie“, ktorej cieľom by bolo podporovať verejné investície do vzdelávania, propagovať mobilitu (Erasmus+), prehlbovať medziregionálnu spoluprácu, a to predovšetkým v cezhraničných oblastiach a podporovať vzájomnú výmenu medzi ľuďmi nielen v odbornom kontexte, ale aj v kultúrnej oblasti;

54. v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality žiada, aby sa regionálne samosprávy podieľali na riadení nástrojov, ako sú Európsky sociálny fond a fondy na podporu vykonávania záruky pre mladých ľudí, keďže aktívne politiky zamestnanosti, vrátane sociálnej inovácie a politiky rovnosti, sa často vykonávajú práve na regionálnej úrovni;

55. zdôrazňuje, že v oblasti vzdelávania by bolo vhodné, keby sa do učebných osnov zahrnuli rôzne spoločné prvky, ktoré nás Európanov spájajú, a to v rozličných oblastiach ako história, kultúra, dedičstvo alebo samotný projekt budovania spoločnej Európy. Okrem toho jednoznačne vyzdvihuje význam šírenia osvety o európskom projekte medzi žiakmi, ktoré väčšinou zabezpečujú regionálne a miestne orgány;

56. pripomína, že rozmanité formy kultúrneho dedičstva sú pre Európu cennou hodnotou, nástrojom s potenciálne veľkým pákovým efektom pre udržateľnejšie a súdržnejšie regióny EÚ, ktorý môže prispieť k posilneniu identity v regióne a v celej Európe a v mimoriadnej miere zosobňuje motto EÚ „Zjednotení v rozmanitosti“;

57. zdôrazňuje, že cestovný ruch a kreatívny priemysel môžu kultúrne dedičstvo regiónov premeniť na príležitosť vytvárať pracovné miesta a hospodársky vplyv presahujúci do iných oblastí, a to aj prostredníctvom inovácií a stratégií pre inteligentnú špecializáciu;

58. zdôrazňuje, že Európska únia musí podporovať a vyzdvihovať jazykovú a kultúrnu rozmanitosť, ktorá ju charakterizuje, podnecovať jej lepšie poznanie, podporovať inováciu a medziregionálnu spoluprácu vo všetkých oblastiach kultúry, ako aj nové obchodné modely v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu;

e) *Podporiť výskum, inovácie a digitálnu transformáciu*

59. domnieva sa, že európske programy financovania založené na výskume, inovácii, výmene, partnerstve a mobilite, ktoré sa poskytujú v inteligentných mestách, môžu umožniť lepšie služby pre občanov, a tým zlepšiť ich kvalitu života. Zdôrazňuje, že politika súdržnosti a spoločná poľnohospodárska politika dokážu byť dynamické a zamerané na budúcnosť aj prostredníctvom výskumu a inovácie;

60. žiada zvýšiť rozsah inovácie vo verejnom i v podnikateľskom sektore, a to aj pomocou iniciatív ako „Science meets regions“ (Veda v regiónoch), na ktorých sa schádzajú politici a vedci, aby mohli prediskutovať rozhodovanie založené na dôkazoch, čo by Európanom umožnilo podieľať sa na formovaní svojej budúcnosti;

61. zdôrazňuje, že digitálna transformácia a elektronická verejná správa podporujú miestnu verejnú správu. Mestá a podnikateľské komunity ocenili európsku pridanú hodnotu týchto investícií, ktoré sú často súčasťou cezhraničnej a medziregionálnej spolupráce (vrátane širokopásmového pripojenia pre všetkých), pretože posilňujú odolnosť miestneho hospodárstva a pomáhajú zlepšovať kvalitu života na miestnej a regionálnej úrovni;

62. zdôrazňuje, že práve mestá sú miestom, a to z fyzického aj digitálneho hľadiska, kde sa ľudia môžu stretávať, prísť do styku s novými nápadmi, preskúmať nové možnosti, formovať budúcnosť inovatívnym spôsobom, dozvedieť sa, ako sa spoločnosť mení a aké dôsledky to prináša pre občanov. Mestá preto môžu urýchliť proces digitálneho prepojenia miestnych komunít v celej Európe;

63. žiada preto, aby digitálna transformácia bola považovaná za nový nástroj súdržnosti a za účinný nástroj na riešenie demografických výziev: odľahlé a vidiecke oblasti, ako aj najvzdialenejšie regióny, musia zostať prepojené a premeniť svoje prírodné znevýhodnenie na výhody v súlade so zásadou územnej súdržnosti. Inovačné centrá, živé laboratóriá, tvorivé dielne (*fab-lab*), štúdiá dizajnu, knižnice, inkubátory a inovačné tábory podporované EÚ a miestnymi aktérmi dávajú impulz miestnemu hospodárstvu a uľahčujú zainteresovaným stranám prístup k digitálnym technológiám;

f) *Podporiť rozvoj vidieckych oblastí, zaručiť spoločnú poľnohospodársku politiku a podporiť miestnu produkciu*

64. pripomína, že vidiecke a prechodné oblasti tvoria 91 % územia EÚ a sú domovom pre 60 % jej populácie a pripomína, že existujú značné rozdiely vo vývoji medzi mestskými a vidieckymi oblasťami, kde sa pocit opustenosti pretavuje do rastúceho euroskepticizmu. Domnieva sa preto, že tak spoločná poľnohospodárska politika, ako aj politika súdržnosti musia konať ako nástroj založený na solidarite a podporovať obnovu udržateľného a inovatívneho poľnohospodárskeho a vidieckeho rozvoja a zdôrazňuje, že na vidiecke oblasti by sa malo prihliadať vo všetkých oblastiach politiky EÚ;

65. medziregionálna spolupráca môže predstavovať kľúčový prvok na optimalizáciu stratégií pre inteligentnú špecializáciu, keďže podporuje synergie a umožňuje čo najlepšie zužitkovať globálne úsilie v oblasti inovácií;

66. zdôrazňuje, že spôsob, akým vyrábame a konzumujeme potraviny, má obrovský miestny a globálny vplyv nielen na blahobyt občanov, životné prostredie, biodiverzitu a klímu, ale aj na naše zdravie a hospodárstvo. Žiada, aby sa rozvíjali a podporovali miestne trhy a krátke potravinové reťazce ako potravinové systémy so špecifickým miestnym rozmerom, a vyzdvihuje nevyhnutnosť podporovať kvalitnú európsku výrobu;

67. považuje krátenie rozpočtu v druhom pilieri SPP za neprimerané a obáva sa, či tento krok neuškodí vidieckym oblastiam, nebude brániť posilneniu ochrany prírody a životného prostredia, ktoré plánuje Európska komisia, a či nebude na škodu, pokiaľ ide o prínos týkajúci sa cieľov v oblasti klímy a ochrany zdrojov, ktoré si stanovila EÚ;

g) *Udržateľnosť, ochrana životného prostredia a boj proti zmene klímy*

68. poukazuje na to, že občania očakávajú globálne a miestne kroky v oblasti boja proti zmene klímy a podpory energetickej účinnosti. Udržateľnosť by preto mala byť začlenená do všetkých oblastí politiky EÚ s osobitným dôrazom na zníženie emisií skleníkových plynov, ekologickejšiu mobilitu, získavanie energie z obnoviteľných zdrojov, úložiská uhlíka a udržateľnú výrobu a spotrebu. VR vyzýva EÚ, aby poskytla spoľahlivý právny a politický rámec, v rámci ktorého by regióny a mestá mohli rozvíjať vlastné iniciatívy na podporu dosahovania parížskych cieľov;

69. pripomína, že globálny Dohovor primátorov a starostov o klíme a energetike a miestne realizačné iniciatívy zohrávajú kľúčovú rolu pri dosahovaní cieľov Parížskeho dohovoru a žiada EÚ, aby podporovala rozvoj lokálne stanovených príspevkov k zníženiu emisií CO_2. Udržateľnosť a ochrana životného prostredia v súlade s cieľmi OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja a ďalšími medzinárodnými záväzkami EÚ by preto mali byť súčasťou všetkých oblastí politiky EÚ;

70. zdôrazňuje, že je potrebná väčšia súčinnosť medzi sieťami, projektmi a dohodami, ktoré sa zaoberajú zmenou klímy, a sieťami zameranými na odolnosť voči katastrofám, ako je sendaiský rámec;

h) *Spolupráca mimo rámca EÚ v záujme podpory stability a rozvoja*

71. pripomína, že úloha, ktorú miestne a regionálne orgány zohrávajú v oblasti cezhraničnej spolupráce a mestskej diplomacie mimo EÚ, a to najmä v rámci predvstupového procesu a susedskej politiky EÚ, má zásadný význam pre podporu miestnej demokracie, udržateľného rozvoja a stability;

72. pripomína, že miestne orgány majú významnú rolu zaručiť bezpečnosť občanov predchádzaním násilnej radikalizácii a ochranou verejných priestranstiev. Domnieva sa, že vzhľadom na cezhraničnú a nadnárodnú povahu trestnej činnosti a terorizmu je pre občanov a miestne a regionálne orgány zjavné, že musia spolupracovať a kroky EÚ v oblasti spoločných projektov im prinesú európsku pridanú hodnotu;

73. pripomína postoj VR, že akýmkoľvek návrhom na dohody o liberalizácii obchodu musí predchádzať posúdenie územného vplyvu. Zdôrazňuje tiež, že na národnej aj miestnej úrovni by mali byť zavedené mechanizmy prístupu k príslušným informáciám v oblasti obchodnej politiky. Okrem toho by mal obchodné rokovania prevádzať formálny a participatívny dialóg medzi zodpovednými národnými orgánmi a miestnymi a regionálnymi orgánmi. To má zásadný význam predovšetkým vtedy, keď rokovania zahŕňajú aj oblasti spoločných právomocí s členskými štátmi, keďže v takýchto prípadoch sú spravidla dotknuté aj právomoci miestnej a regionálnej úrovne;

Zabezpečiť mestám a regiónom potrebný priestor na manévrovanie: európsky rozpočet po roku 2020, ktorý zodpovedá ambíciám a pri prijímaní opatrení a investíciách používa nástroje flexibility

74. zdôrazňuje, že viacročný finančný rámec (VFR) musí zohľadňovať priority a ambície EÚ naplniť záväzky vyplývajúce zo zmlúv a očakávania občanov. Zasadzuje sa za VFR vo výške 1,3 % hrubého národného dôchodku EÚ-27;

75. zdôrazňuje, že rozpočet EÚ by sa nemal chápať ako kompromisná dohoda čistých platcov a čistých príjemcov, ale ako spoločný nástroj na dosiahnutie našich spoločných cieľov vytváraním pridanej hodnoty v celej Európe. Podporuje preto zistenia Komisie, že z VFR máme prospech všetci, pretože pozitívne vplyvy spoločného trhu, bezpečnosti a súdržnosti prevyšujú individuálny finančný príspevok do EÚ;

76. zdôrazňuje, že budúcnosť EÚ závisí od ambiciózneho a efektívneho rozpočtu EÚ založeného na zásade, že dodatočné úlohy EÚ musia byť sprevádzané dodatočnými zdrojmi a postupným ukončením rabatov na národné príspevky;

77. zdôrazňuje, že akákoľvek recentralizácia európskeho rozpočtu, najmä oslabovaním programov založených na spoločnom riadení a miestne orientovaných prístupov, by mohla ohroziť súdržnosť v Únii, a preto jej treba zabrániť;

78. pripomína, že kvalita verejných služieb je kľúčovým prvkom, ktorý rozhoduje o dôvere v inštitúcie, keďže občania posudzujú verejnú správu z hľadiska svojich skúseností s poskytovaním služieb a, keďže viac ako tretina všetkých verejných výdavkov a viac ako polovica verejných investícií sa realizuje na nižšej než celoštátnej úrovni, zdôrazňuje, že úroveň verejných investícií v EÚ zostáva príliš nízka na to, aby sa dala poskytnúť náležitá verejná infraštruktúra a služby. Preto má zásadný význam vyriešenie nedostatku verejných investícií;

79. poukazuje na to, že desať rokov po finančnej kríze, ktorá závažne poškodila verejné investície miestnych a regionálnych orgánov, je potrebné posilniť investičnú kapacitu týchto orgánov, a to tak, že sa im poskytne potrebný finančný priestor na podporu verejných investícií a presadzovanie miestnych riešení tým, že sa posilnia zásady spoločného riadenia založeného na partnerstve a viacúrovňovom riadení, ako aj tým, že sa z výpočtu deficitu v rámci Paktu stability a rastu vylúči verejné spolufinancovanie programov EÚ;

Budovať našu Úniu zdola: cesta vpred pre demokratické oživenie EÚ je možná prostredníctvom činnosti na miestnej úrovni

a) *Posilniť činnosť EÚ: treba prijať správne kroky na správnej úrovni*

80. je pevne presvedčený, že riadne uplatňovanie zásad subsidiarity a proporcionality má zásadný význam, pokiaľ ide o zbližovanie Európskej únie a jej občanov. Pripomína význam toho, aby sa rozhodnutia prijímali čo najbližšie k občanom a zdôrazňuje, že je potrebný plne zodpovedný a transparentný systém prijímania rozhodnutí v EÚ, kde sú občania schopní jasne rozoznať, kto je politicky zodpovedný za prijaté rozhodnutia ([12]);

81. zdôrazňuje, že spoločná zodpovednosť a úzke prepojenie medzi zásadou viacúrovňového riadenia a zásadou subsidiarity je kľúčovým prvkom skutočne demokratickej Európskej únie;

82. zdôrazňuje, že v budúcnosti musí byť pre EÚ zárukou dôsledné uplatňovanie zásady subsidiarity. To znamená „viac Európy tam, kde je jej potrebné viac“, a „menej Európy tam, kde je jej potrebné menej“, čo povedie k efektívnejšej a výkonnejšej Európskej únii. Len samotná logika ochrany záujmov členských štátov proti zasahovaniu EÚ v diskusiách o budúcnosti Európy je kontraproduktívna. Uvedomuje si svoju vlastnú úlohu ako jedného zo „strážcov“ zásady subsidiarity a domnieva sa, že zásada subsidiarity by sa pri tvorbe a uplatňovaní politiky mala považovať za dynamickú politickú a právnu koncepciu, aby sa na najvhodnejšej úrovni, v správnom čase a v najlepšom záujme občanov prijali vhodné opatrenia. Utvrdzuje ho v tom aj záverečná správa osobitnej skupiny pre subsidiaritu a proporcionalitu, v ktorej sa zdôrazňuje nové chápanie „aktívnej subsidiarity“. Bude sa usilovať uplatňovať odporúčania osobitnej skupiny, v úzkej spolupráci s ostatnými inštitúciami EÚ, národnými parlamentmi a miestnymi a regionálnymi orgánmi v Európskej únii;

83. pripomína svoju výzvu, aby sa zásada viacúrovňového riadenia a zásada partnerstva zakotvili a uplatňovali v medziinštitucionálnom kódexe správania sa a žiada, aby sa tieto zásady zohľadnili v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva. Viacúrovňové riadenie by popri politike súdržnosti malo byť začlenené do všetkých legislatívnych a regulačných ustanovení politických opatrení, ktoré majú regionálny vplyv ([13]);

([12]) Uznesenie VR k Bielej knihe Európskej komisie o budúcnosti Európy – Úvahy a scenáre pre štáty EÚ-27 k vývoju do roku 2025 (2017/C 306/01).

([13]) Stanovisko VR na tému *Diskusný dokument Komisie o budúcnosti financií EÚ*, COR-2017-03718, spravodajca: Marek Woźniak.

84. považuje za rozhodujúce, aby sa zabránilo akýmkoľvek snahám o centralizáciu a aby sa podporili vhodné, lokálne zamerané a efektívne riešenia na miestnej úrovni, najmä v budúcej politike súdržnosti, čo by poslúžilo ako model riadenia aj pre iné oblasti politiky;

85. odporúča ďalej rozvíjať existujúce posúdenie územného vplyvu, aby sa vytvoril účinný reťazec spätnej väzby, ktorý by zohľadňoval rôznorodosť regiónov EÚ a veľmi rozdielne dôsledky politík EÚ pre jednotlivé miestne a regionálne orgány;

b) *Zapojiť regióny a mestá: obnoviť európsku demokraciu prostredníctvom stotožnenia sa a efektívnosti*

86. zdôrazňuje, že politiky EÚ musia byť vo vzťahu k ľuďom proaktívne a zaoberať sa otázkami, ktoré sú dôležité pre ich každodenný život. Ľudia hľadajú riešenia na miestnej úrovni, lepšie zapojenie do vymedzenia problémov a pomoc pri ich riešení. Takýto prístup zameraný na ľudí a podporovaný občanmi môže vyriešiť mnohé miestne výzvy a ukázať, že EÚ je pre občanov dôležitá. Znamená to tiež zamerať politiku EÚ na posilnenie úlohy miest a regiónov, pričom občania budú zapojení prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev s účasťou občanov;

87. zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány predstavujú pridanú hodnotu pre politiky EÚ, keďže pôsobia ako laboratóriá na vývoj a zavádzanie nových foriem sociálnych inovácií, solidarity a politík začlenenia, ktoré občania očakávajú od Európskej únie;

88. poznamenáva, že okrem toho to znamená, že nie všetky problémy občanov sa dajú riešiť prostredníctvom podrobných právnych predpisov EÚ. Pri zásade subsidiarity nejde len o to, kam až siahajú právne možnosti EÚ prijímať právne predpisy, ale aj o to, či občania považujú jej riešenia za zmysluplné. Odpor ľudí voči EÚ bude len rásť, ak im bude ponúkať rozhodnutia, ktoré sa v ich každodennom živote neosvedčia;

89. je presvedčený, že v záujme dosiahnutia inkluzívneho, transparentného, demokratického a účinného rozhodovania sa inštitucionálny systém EÚ bude musieť ďalej vyvíjať a prispôsobovať novým výzvam. Zdôrazňuje, že je potrebné v plnej miere uznať úlohu miestnych a regionálnych orgánov, ako ich zastupuje VR, a to tak pri každodennom riadení záležitostí EÚ, ako aj v budúcich úpravách zmlúv EÚ, v ktorých by VR mal byť zastúpený v plnom rozsahu v akomkoľvek budúcom dohovore;

90. je pevne presvedčený, že územný rozmer musí byť uznaný v európskom semestri a že miestne a regionálne orgány by teda mali byť od začiatku zapojené do prípravy ročného prieskumu rastu a vypracúvania správ pre jednotlivé krajiny a do prípravy národných reformných programov. Je presvedčený, že hodnotiaca tabuľka pre postup pri makroekonomickej nerovnováhe by sa preto mala doplniť o regionálne ukazovatele, ktoré by pomohli podporiť a udržať regionálny rozmer procesu európskeho semestra;

91. sa domnieva, že je potrebné posilniť demokratickú legitimitu EÚ a najmä hospodárskej a menovej únie tým, že základom rozhodovacieho procesu EÚ budú zásady sociálneho pokroku a rovnosti príležitostí a zamestnanosť a sociálne normy sa nebudú považovať za okrajové aspekty procesu makroekonomickej zmeny;

92. sa domnieva, že lepšie zapojenie regiónov a regionálnych parlamentov do rozhodovacieho procesu v EÚ by zvýšilo demokratickú kontrolu a zodpovednosť;

c) *Uľahčiť zapojenie občanov do politík EÚ a spoluvytvárať trvalý dialóg s občanmi aj po roku 2019*

93. pripomína, že EÚ získa na dôvere a dôveryhodnosti jedine vtedy, keď dosiahne konkrétne výsledky a ak sa občanom jasnejšie vysvetlí európska pridaná hodnota, dôvody a nevyhnutné kompromisy, ktoré sú v pozadí rozhodnutí EÚ. v tomto zmysle žiada, aby sa vyvíjalo oveľa väčšie úsilie v oblasti podpory viacjazyčných európskych médií a informačných formátov, vrátane ľahko pochopiteľnej komunikácie, vývoja a používania modulov európskej občianskej náuky pre rôzne stupne vzdelávania, ako aj podstatného nárastu podpory pre stretnutia medzi ľuďmi z rôznych krajín Európy (výmenné programy na úrovni vzdelávania a odbornej prípravy, twinningové programy a pod.);

94. zdôrazňuje, že by sa mali posilniť participatívne nástroje ako je európska iniciatíva občanov ([14]). Ako doplnkový nástroj k existujúcim štruktúram zastupiteľskej demokracie na úrovni EÚ a k inovatívnym dodatočným prvkom vytvárania participatívneho rozhodovacieho procesu a trvalého dialógu môže európska iniciatíva občanov pomôcť mobilizovať občanov za spoločnú vec, zdôrazniť európsky rozmer kľúčových politických otázok a podnecovať celoeurópske diskusie a vytváranie zodpovedajúcej verejnej mienky;

95. vyzýva svojich členov, aby aj naďalej pokračovali v dialógu s občanmi a prostredníctvom miestnych podujatí, stretnutí na zastupiteľstvách a občianskych dialógov načúvali ich názorom, aby sa dostali do každého regiónu v EÚ-27 a žiada ostatné inštitúcie, aby sa pridali k tomuto úsiliu. Zdôrazňuje v tejto súvislosti snahu zorganizovať dialógy s občanmi vo všetkých regiónoch EÚ do začiatku volieb do Európskeho parlamentu v roku 2019 a vyzýva svojich členov, aby s miestnymi občanmi a ich združeniami usporadúvali osobitné schôdze v rámci zasadnutí miestnych alebo regionálnych zastupiteľstiev, počas ktorých by zozbierali ich odpovede na otázky o budúcnosti Európy uvedené v dotazníku VR i Európskej komisie. Zdôrazňuje rozhodujúci význam decentralizovanej komunikácie o politikách EÚ a o príslušných politických rozhodnutiach v ich pozadí, ako aj nevyhnutnosť, aby inštitúcie EÚ podporovali miestne a regionálne úsilie a iniciatívy v tomto smere;

96. zdôrazňuje, že pri konzultáciách s občanmi by sa mali osloviť aj tí občania, ktorí sú často ignorovaní alebo nejavia záujem o konzultačný proces. To je dôležité s cieľom zaručiť skutočne inkluzívny a reprezentatívny dialóg s občanmi a zabrániť tomu, aby si diskusiu monopolizovali tí, ktorí sú už najviac zmobilizovaní, či už za EÚ, resp. nejakú konkrétnu politickú otázku, alebo naopak proti;

97. zdôrazňuje, že komunikácia a stály dialóg s občanmi sú neoddeliteľnou súčasťou každého politického systému a teda dôležité pre zvýšenie demokratickej legitímnosti EÚ a priblíženie Európy k jej občanom;

98. v tejto súvislosti pripomína, že kontakty s občanmi sa nesmú obmedzovať len na obdobia bezprostredne pred voľbami do Európskeho parlamentu;

99. zaväzuje sa navrhnúť metodiku pre stály a štruktúrovaný systém dialógu medzi občanmi a politikmi a inštitúciami EÚ, ktorý by zapájal miestne a regionálne orgány prostredníctvom VR a bol založený na transparentnom procese so snahou získavať príspevky od občanov a poskytovať im priestor a informácie na stanovenie a prediskutovanie otázok, ktoré sú z ich pohľadu najzávažnejšie, začleňovať výsledky do tvorby politiky EÚ a poskytovať náležitú spätnú väzbu o vplyve príspevkov občanov;

100. je presvedčený, že prostredníctvom spätnej väzby pre občanov môže politická práca členov VR posilniť prepojenie s miestnou úrovňou a posilniť dôveru ľudí v politiku EÚ.

V Bruseli 9. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

([14]) Stanovisku VR na tému *Európska iniciatíva občanov,* COR-2017-04989, spravodajca: Luc van den Brande.

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Zriadenie Európskeho orgánu práce

(2018/C 461/03)

Hlavná spravodajkyňa: Doris KAMPUS (AT/SES), členka krajinskej vlády Štajerska zodpovedná za sociálne otázky, prácu a integráciu

Referenčný dokument: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán práce, z 13. marca 2018 (Text s významom pre EHP a pre Švajčiarsko)

COM(2018) 131 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(5) Mal by sa zriadiť Európsky orgán práce (ďalej len „orgán“), ktorý pomôže posilniť spravodlivosť a dôveru vo vnútorný trh. Na tento účel by mal orgán podporovať členské štáty a Komisiu pri zlepšovaní prístupu jednotlivcov a zamestnávateľov k informáciám o ich právach a povinnostiach v kontexte cezhraničnej mobility pracovníkov, ako aj prístupu k relevantným službám, mal by podporovať dodržiavanie pravidiel a spoluprácu medzi členskými štátmi s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie práva Únie v týchto oblastiach, a zároveň by mal plniť mediačnú funkciu a pomáhať pri hľadaní riešení cezhraničných sporov alebo narušení trhu práce.	(5) Mal by sa zriadiť Európsky orgán práce (ďalej len „orgán“), ktorý pomôže posilniť spravodlivosť a dôveru vo vnútorný trh. Na tento účel by mal orgán podporovať členské štáty a Komisiu pri zlepšovaní prístupu jednotlivcov a zamestnávateľov k informáciám o ich právach a povinnostiach v kontexte cezhraničnej mobility pracovníkov, ako aj prístupu k relevantným službám, mal by podporovať dodržiavanie pravidiel a spoluprácu medzi členskými štátmi s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie práva Únie v týchto oblastiach, a zároveň by mal plniť mediačnú funkciu a pomáhať pri hľadaní riešení cezhraničných sporov alebo narušení trhu práce. ***Zahŕňa to aj dôsledný a účinný systém presadzovania práva.***

Zdôvodnenie

Na jasné, spravodlivé a účinné presadzovanie právnych predpisov Únie, ktoré sa týkajú cezhraničnej mobility pracovnej sily a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, potrebujú štátne a regionálne orgány primerané mechanizmy presadzovania práva plniace aj odrádzajúcu preventívnu funkciu.

Pozmeňovací návrh 2

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 14a (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(14a) Posilnenie právnej istoty a jednotné uplatňovanie právnych predpisov (aj zo strany príslušných miestnych súdov) si nevyhnutne vyžaduje zavedenie pravidiel týkajúcich sa využívania informácií, ktoré sa získajú v priebehu inšpekcií, na právne účely (napr. ich prípustnosť ako dôkazového materiálu). Je potrebné zaistiť, aby sa výsledky spoločných inšpekcií mohli využívať jednotne.

Zdôvodnenie

Výbor vedúcich predstaviteľov inšpekcie práce (SLIC) už roky odporúča, aby sa ujasnil štatút spoločných opatrení v celej EÚ.

Pozmeňovací návrh 3

Návrh rozhodnutia

Článok 5 písm. c)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
c) koordinuje a podporuje zosúladené a spoločné inšpekcie v súlade s článkami 9 a 10;	c) ***posilňuje***, koordinuje a podporuje zosúladené a spoločné inšpekcie v súlade s článkami 9 a 10;

Zdôvodnenie

Povaha zosúladených a spoločných inšpekcií príslušných národných orgánov by sa mala výrazne posilniť, aby sa zlepšilo právne využívanie ich výsledkov.

Pozmeňovací návrh 4

Návrh rozhodnutia

Článok 5 písm. h) (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	h) uľahčuje vykonávanie práce existujúcich a fungujúcich štruktúr vrátane cezhraničných partnerstiev EURES, ktoré podporujú spoluprácu v cezhraničných regiónoch v záujme spravodlivej cezhraničnej mobility;

Zdôvodnenie

Je potrebné zaručiť a finančne zaistiť synergie, ktoré prisľúbila Komisia, a integráciu existujúcich a fungujúcich štruktúr (ako sú napríklad cezhraničné partnerstvá siete EURES, ktoré majú význam pre regióny).

Pozmeňovací návrh 5

Návrh rozhodnutia

Článok 6 písm. c)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
c) poskytuje zamestnávateľom relevantné informácie o pracovných predpisoch, ako aj o životných a pracovných podmienkach, ktoré sa vzťahujú na pracovníkov v kontexte cezhraničnej pracovnej mobility – vrátane vyslaných pracovníkov;	c) poskytuje zamestnávateľom a ***zamestnancom*** relevantné informácie o pracovných predpisoch, ako aj o životných a pracovných podmienkach, ktoré sa vzťahujú na pracovníkov v kontexte cezhraničnej pracovnej mobility – vrátane vyslaných pracovníkov;

Zdôvodnenie

Informácie prispôsobené na mieru by sa mali sprístupniť celému spektru sociálnych partnerov.

Pozmeňovací návrh 6

Návrh rozhodnutia

Článok 6 písm. g) (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	g) podporuje tok informácií medzi regiónmi, mestami a obcami, ktorých sa týka mobilita, s cieľom umožniť výmenu a ďalšie odovzdávanie vedomostí a skúseností.

Zdôvodnenie

Informácie o miestnych podmienkach a miestne skúsenosti významne prispievajú k zlepšeniu spolupráce, budovaniu kapacít a využívaniu a posilneniu existujúcich vedomostí.

Pozmeňovací návrh 7

Návrh rozhodnutia

Článok 7 ods. 1 písm. e) (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	e) podporuje výmenu osvedčených postupov medzi regiónmi, mestami a obcami, ktorých sa týka mobilita, a šíri tieto skúsenosti;

Zdôvodnenie

Výmenu skúseností treba zaručiť aj v oblasti služieb.

Pozmeňovací návrh 8

Návrh rozhodnutia

Článok 8 ods. 1 písm. d)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
d) uľahčuje postupy cezhraničného vymáhania sankcií a pokút;	d) uľahčuje postupy cezhraničného vymáhania ***vnútroštátnych*** sankcií a pokút ***a vypracúva návrhy zamerané na presadzovanie väčšej transparentnosti a dôslednosti pri uplatňovaní takýchto vnútroštátnych sankcií v cezhraničnom kontexte***;

Zdôvodnenie

Nedostatočne upravená právna zodpovednosť pri vykonávaní vnútroštátnych sankcií a pokút v cezhraničnom kontexte ohrozuje efektívne uplatňovanie právnych predpisov Únie v oblasti cezhraničnej spolupráce regionálnych orgánov.

Pozmeňovací návrh 9

Návrh rozhodnutia

Článok 9 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Na žiadosť jedného alebo viacerých členských štátov orgán koordinuje zosúladené alebo spoločné inšpekcie v oblastiach, ktoré spadajú do rozsahu jeho pôsobnosti. Tieto žiadosti môže predložiť jeden alebo viacero členských štátov. Orgán môže zároveň dotknutým vnútroštátnym orgánom členských štátov navrhnúť, aby vykonali zosúladenú alebo spoločnú inšpekciu.	1. Na žiadosť jedného alebo viacerých členských štátov orgán koordinuje zosúladené alebo spoločné inšpekcie v oblastiach, ktoré spadajú do rozsahu jeho pôsobnosti. Tieto žiadosti môže predložiť jeden alebo viacero členských štátov v ***súlade s vnútroštátnymi postupmi týkajúcimi sa trhu práce v príslušných členských štátoch***. Orgán môže zároveň dotknutým vnútroštátnym orgánom členských štátov navrhnúť, aby vykonali zosúladenú alebo spoločnú inšpekciu.

Zdôvodnenie

Mal by sa brať ohľad na rozmanitosť vnútroštátnych tradícií v oblasti monitorovania právneho súladu (vrátane inštitúcií, ktoré spolupracujú s národnými orgánmi).

Pozmeňovací návrh 10

Návrh rozhodnutia

Článok 9 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Ak sa vnútroštátny orgán niektorého členského štátu rozhodne nezúčastniť na zosúladenej alebo spoločnej inšpekcii podľa odseku 1 alebo ju nevykonať, v riadnom predstihu písomne informuje orgán o dôvodoch svojho rozhodnutia. v takých prípadoch o tom orgán informuje ostatné dotknuté vnútroštátne orgány.	Ak sa vnútroštátny orgán niektorého členského štátu rozhodne nezúčastniť na zosúladenej alebo spoločnej inšpekcii podľa odseku 1 alebo ju nevykonať, v riadnom predstihu písomne informuje orgán o dôvodoch svojho rozhodnutia. v takých prípadoch o tom orgán informuje ostatné dotknuté vnútroštátne orgány.

Pozmeňovací návrh 11

Návrh rozhodnutia

Článok 10 ods. 5a (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	5a. Výsledky spoločných inšpekcií môžu príslušné orgány v zúčastnených členských štátoch využívať ako dôkaz, ktorý má rovnakú právnu hodnotu ako dokumenty zhromaždené v rámci ich jurisdikcie.

Zdôvodnenie

Výbor vedúcich predstaviteľov inšpekcie práce (SLIC) už roky odporúča, aby sa ujasnila právne záväzná povaha spoločných opatrení v celej EÚ.

Posilnená spolupráca by mala zahŕňať aj reguláciu a zaistenie právneho využívania výsledkov spoločných inšpekcií na všetkých úrovniach orgánov.

Pozmeňovací návrh 12

Návrh rozhodnutia

článok 11 ods. 2 písm. d) (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	d) na to, aby boli tieto vedomosti aktualizované, sa budú organizovať pravidelné výmeny s najviac dotknutými regiónmi, mestami a obcami z prijímajúcich krajín, ako aj z krajín pôvodu.

Zdôvodnenie

Aj v oblasti analýzy a hodnotení rizík by sa mali zaistiť pravidelné výmeny skúseností a príspevkov najviac dotknutých regiónov.

Pozmeňovací návrh 13

Návrh rozhodnutia

Článok 18 (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Riadiaca rada pozostáva z jedného vysokopostaveného zástupcu za každý členský štát a dvoch zástupcov Komisie, pričom všetci majú hlasovacie právo.	1. Riadiaca rada pozostáva z jedného vysokopostaveného zástupcu za každý členský štát, dvoch zástupcov Komisie a ***jedného zástupcu regionálnych orgánov členských štátov***, pričom všetci majú hlasovacie právo.
2. Každý člen riadiacej rady musí mať náhradníka. Náhradník zastupuje člena v čase jeho neprítomnosti.	2. Každý člen riadiacej rady musí mať náhradníka. Náhradník zastupuje člena v čase jeho neprítomnosti.

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3. Členov riadiacej rady zastupujúcich predmetné členské štáty a ich náhradníkov vymenúvajú príslušné členské štáty na základe ich znalostí v oblastiach uvedených v článku 1 ods. 2 a s prihliadnutím na relevantné riadiace, administratívne a rozpočtové zručnosti.	3. Členov riadiacej rady zastupujúcich predmetné členské štáty a ich náhradníkov vymenúvajú príslušné členské štáty na základe ich znalostí v oblastiach uvedených v článku 1 ods. 2 a s prihliadnutím na relevantné riadiace, administratívne a rozpočtové zručnosti.
Komisia menuje členov, ktorí ju majú zastupovať.	Komisia menuje členov, ktorí ju majú zastupovať.
	Zástupcu regionálnych orgánov členských štátov vymenuje Výbor regiónov spomedzi svojich členov, ktorí pochádzajú z členských štátov, kde legislatívnu právomoc v oblasti politiky zamestnanosti vykonáva štát spoločne s regiónmi.
Členské štáty a Komisia sa usilujú obmedziť fluktuáciu svojich zástupcov v riadiacej rade s cieľom zabezpečiť kontinuitu jej činnosti. Všetky strany sa musia usilovať o dosiahnutie vyváženého zastúpenia mužov a žien v riadiacej rade.	Členské štáty, Komisia a ***Výbor regiónov*** sa usilujú obmedziť fluktuáciu svojich zástupcov v riadiacej rade s cieľom zabezpečiť kontinuitu jej činnosti. Všetky strany sa musia usilovať o dosiahnutie vyváženého zastúpenia mužov a žien v riadiacej rade.
4. Funkčné obdobie členov a ich náhradníkov je štyri roky. Toto obdobie možno predĺžiť.	4. Funkčné obdobie členov a ich náhradníkov je štyri roky. Toto obdobie možno predĺžiť.
5. Zástupcovia tretích krajín, ktoré uplatňujú právne predpisy Únie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, sa na zasadnutiach riadiacej rady môžu zúčastňovať ako pozorovatelia.	5. Zástupcovia tretích krajín, ktoré uplatňujú právne predpisy Únie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, sa na zasadnutiach riadiacej rady môžu zúčastňovať ako pozorovatelia.

Zdôvodnenie

V niektorých členských štátoch je politika zamestnanosti spoločnou právomocou štátu a regiónov, preto by bolo vhodné, keby bol v riadiacej rade Európskeho orgánu práce aj zástupca regionálnych orgánov, aby sa zabezpečilo vyvážené zastúpenie záujmov

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné úvahy a všeobecné posúdenie tohto návrhu

1. víta cieľ návrhu, ktorým je posilniť spravodlivosť na vnútornom trhu a dôveru v tento trh prostredníctvom účinnejšieho uplatňovania práva Únie v oblasti cezhraničnej mobility pracovnej sily a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia;

2. podporuje prístup spočívajúci v zriadení Európskeho orgánu práce (ELA), ktorý má pomôcť členským štátom v boji proti nezrovnalostiam v oblasti voľného pohybu pracovníkov, slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, čím sa zároveň zlepší aj kvalita mobility;

3. vyzdvihuje konštatovanie, že zneužívanie týchto slobôd nielen oslabuje súdržnosť EÚ, ale prináša aj značné sociálne, hospodárske a rozpočtové nevýhody pre regióny, mestá a obce, ako aj pre ich občanov;

4. v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že sa tým znižujú daňové príjmy a príspevky sociálneho zabezpečenia a že to má negatívny vplyv na zamestnanosť, pracovné podmienky, hospodársku súťaž, rozvoj miest a regiónov, blahobyt a sociálne zabezpečenie;

5. podporuje preto posilnenie súdržnosti a uľahčenie spolupráce národných orgánov, ktoré pri účinnom uplatňovaní platných pravidiel pre cezhraničné situácie narážajú v súčasnosti na územné obmedzenia v oblasti právomocí;

6. zdôrazňuje, že lepšia koordinácia na úrovni EÚ, pokiaľ ide o sankcie za porušovanie právnych predpisov týkajúcich sa mobility pracovnej sily, by mohla odrádzať od konania, ktoré je v rozpore s predpismi, a výrazne tak prispieť k efektívnejšiemu systému presadzovania práva, a to aj v zmysle článkov 81 a 82 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Vďaka tomu by sa posilnila aj dôvera a spravodlivosť na vnútornom trhu, pretože by sa okrem iného zabezpečilo prehľadné podnikateľské prostredie a rovnaké podmienky. Na účinné dosiahnutie takejto koordinácie je potrebné využiť všetky potrebné prostriedky (ako sú prepojenia medzi IT platformami alebo telematickými systémami či inými komunikačnými prostriedkami);

7. podporuje prevádzkovú úlohu ELA, ktorý má prevziať technické úlohy existujúcich štruktúr resp. má ich integrovať a ďalej rozvíjať s cieľom odstrániť zistené medzery v systéme a vytvárať synergie;

8. poukazuje na to, že úlohy a povinnosti by mali byť jasne vymedzené, aby na všetkých úrovniach verejnej správy mohla cielene a účinne vzniknúť podporná spolupráca a aby sa mohlo zabrániť zdvojovaniu existujúcich štruktúr;

9. upriamuje pozornosť na skutočnosť, že v navrhovanej oblasti činnosti ELA existuje široká škála vnútroštátnych, regionálnych a miestnych postupov a právnych situácií a zdôrazňuje, že mandát ELA musí byť kompatibilný s touto rozmanitosťou a musí zohľadňovať získané vedomosti;

Kritické posúdenie z hľadiska regiónov, cieľov a úloh

10. zdôrazňuje, že najmä zamestnanci, ktorí vykonávajú cezhraničnú činnosť, sú v Európe ohrozenou skupinou, pričom vzhľadom na ich mobilitu medzi vysielajúcimi a hostiteľskými regiónmi je ľahšie nerešpektovať ich práva;

11. zdôrazňuje, že regionálna a miestna úroveň bezprostredne čelia nezrovnalostiam v oblasti cezhraničnej mobility pracovnej sily, majú najužšie kontakty s občanmi, a teda aj s uchádzačmi o pracovné miesta, a že mobilita trhu práce je vo výraznom rozsahu podmienená a formovaná regionálne ([1]);

12. opakuje, že vzhľadom na túto kľúčovú úlohu má zásadný význam zabezpečiť primerané zastúpenie miestnych a regionálnych orgánov v správnej rade ELA ([2]);

13. pripomína, že ELA by mal pokrývať všetky hospodárske odvetvia a že na dostatočné zohľadnenie rôznorodých problémov je nevyhnutné zaručiť úzke zapojenie sociálnych partnerov prostredníctvom zástupcov odvetví a regiónov v skupine zainteresovaných strán;

14. zdôrazňuje, že pre dosiahnutie cieľov je dôležité, aby sa činnosť ELA opierala o vykonateľnosť a povinnosť zodpovedať sa, pričom sa musí zachovať nezávislosť vnútroštátnych systémov;

Subsidiarita a proporcionalita

15. zdôrazňuje, že vo všetkých fázach budovania ELA treba plne rešpektovať zásadu subsidiarity a všetky vnútroštátne právomoci v pracovných a sociálnopolitických záležitostiach;

16. zdôrazňuje, že sa musí v plnej miere dodržiavať zásada proporcionality s cieľom zabrániť dodatočnej finančnej a administratívnej záťaži;

17. upriamuje pozornosť na skutočnosť, že zriadením ELA by sa mali posilniť základné slobody vnútorného trhu a že by tento orgán mal podporiť vnútroštátne orgány v situáciách, keď účinnému uplatňovaniu práva Únie zo strany členských štátov bránia štátne hranice a/alebo keď regionálne rozdiely nie je možné dostatočne riešiť na vnútroštátnej úrovni;

18. zdôrazňuje, že ELA musí dať priestor všetkým rozmanitým modelom a prioritám trhov práce členských štátov. ELA nesmie v žiadnom prípade ohroziť nezávislosť sociálnych partnerov a ich ústrednú úlohu;

([1]) Stanovisko VR na tému *Pracovná mobilita a posilnenie siete EURES* (CdR 2014-1315).
([2]) Stanovisko Výboru regiónov na tému *Európsky pilier sociálnych práv* (CDR 2868/2016).

19. konštatuje, že by to malo prispieť k zlepšeniu kvality mobility v rámci existujúcich právomocí a predpisov;

20. pripomína, že vysielajúce aj hostiteľské regióny by mohli mať úžitok z účinnejšieho postupu štátnych orgánov v cezhraničnom kontexte, z očakávaného zvýšenia daňových príjmov a príjmov sociálneho zabezpečenia a z citeľnejšieho vplyvu väčšej právnej istoty a jednotného uplatňovania právnych predpisov na spravodlivé pracovné podmienky a podmienky hospodárskej súťaže priamo na mieste ([3]);

Doplňujúce návrhy a potreba ďalšej regulácie

21. odporúča zaistiť možnosti rozvoja ELA vzhľadom na dynamickú povahu európskeho trhu práce v kontexte demografických zmien a technologických výziev, pričom treba rešpektovať zásadu subsidiarity a zásadu proporcionality;

22. považuje za nevyhnutné posilniť pri riešení cezhraničných situácií záväzok všetkých zúčastnených subjektov zabezpečiť rýchle, efektívne a dôsledné následné opatrenia, aby sa dosiahol pozitívny vplyv na regionálnej a miestnej úrovni;

23. odporúča, aby orgán vo vzťahu k tretím krajinám a v relevantných prípadoch vychádzal z makroregionálnych stratégií EÚ, ktoré vďaka posilnenej spolupráci pomáhajú riešiť spoločné výzvy, ktorým čelí vymedzená zemepisná oblasť zahŕňajúca členské štáty a tretie krajiny, a zabezpečiť sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť.

V Bruseli 9. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

([3]) https://cor.europa.eu/en/our-work/Documents/Territorial-impact-assessment/TIA-ELA-Labour-Authority-20180704.pdf

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Príspevok miest a regiónov EÚ k 14. konferencii zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite a k stratégii EÚ v oblasti biodiverzity po roku 2020

(2018/C 461/04)

Spravodajca: Roby BIWER (LU/SES), poslanec obecného zastupiteľstva, Bettembourg

Referenčný dokument: list Fransa Timmermansa, podpredsedu Európskej komisie, apríl 2018

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

A. **Súčasný stav plnenia cieľov v oblasti biodiverzity v Európe a vo svete**

1. je znepokojený značnou stratou biodiverzity, ktorá sa neobmedzuje len na miznutie zvierat a druhov rastlín, no má nepriaznivý vplyv na budúcnosť, pokiaľ ide o hospodársku, environmentálnu a dokonca aj sociálnu oblasť;

2. podčiarkuje skutočnosť, že sa blížia termíny stanovené na splnenie cieľov dvoch dôležitých politických nástrojov na ochranu a udržateľné využívanie biodiverzity, a to strategického plánu pre biodiverzitu na obdobie 2011 – 2020 v rámci Dohovoru o biologickej diverzite (strategický plán DBD) a príslušnej stratégie EÚ v oblasti biodiverzity;

3. opakuje svoj názor, že hoci sa čiastočne dosiahol pozoruhodný pokrok, vedecké dôkazy poukazujú na to, že svet vo všeobecnosti, a najmä mnohé miestne a regionálne orgány, nesmerujú k splneniu všetkých globálnych cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči a vykonávaniu stratégie EÚ v oblasti biodiverzity. Do roku 2020 však ešte možno dosiahnuť veľa a prípravná fáza globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 sa už začala realizovať;

4. zdôrazňuje, že strata biodiverzity v celosvetovom meradle, ako aj zanikanie ekosystémov a zhoršovanie podmienok v nich je najvážnejšou hrozbou pre našu planétu. v celkovom politickom kontexte v súvislosti s dosahovaním cieľov OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja je zastavenie a zvrátenie straty biodiverzity a obnova ekosystémov kľúčovým prvkom priamo prepojeným s bojom proti zmene klímy;

5. uznáva narastajúci vplyv individuálnych opatrení prijatých (resp. neprijatých) na miestnej úrovni, ktoré prispievajú k celosvetovej kríze v oblasti biodiverzity a odhaľujú nebezpečenstvo vytvárania „úzkych rámcov“ pri riešení každého prípadu súvisiaceho s biodiverzitou izolovane na miestnej úrovni, pričom sa zanedbáva jeho všeobecný vplyv, ako aj ostatné vonkajšie vplyvy, a zdôrazňuje, že je potrebný vyvážený mikro- a makrovýhľad;

6. tvrdí, že existujú dostatočné a vedecky preukázané dôkazy v súvislosti s tým, že je naliehavo potrebné, aby sa radikálnejšie, proaktívne a preventívne opatrenia na celosvetovej, regionálnej a miestnej úrovni zamerané na zastavenie straty biodiverzity a obnovu narušených ekosystémov prijali teraz a aby sa ich prijatie už neodďaľovalo (napr. z dôvodu formálneho hodnotenia pokroku v roku 2020);

7. zdôrazňuje, že politické ciele sú nekonzistentné, či už z horizontálneho alebo vertikálneho hľadiska, a v súvislosti s environmentálnymi témami sa často uplatňujú protichodné prístupy, napríklad vrátane poľnohospodárskej alebo energetickej politiky, v dôsledku čoho sa oslabuje pokrok dosiahnutý v rámci cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči;

8. si uvedomuje, že v dôsledku politík členských štátov EÚ v oblasti urbanizácie naďalej dochádza k fragmentácii krajiny a rozrastaniu miest, čo spôsobuje zánik ekosystémov a biodiverzity;

9. víta mnohostranné environmentálne dohody a ich uplatňovanie a rozvíjanie novej zastrešujúcej politiky a riadiacich rámcov podporujúcich cezhraničnú spoluprácu a vyzýva príslušné vnútroštátne a regionálne orgány, aby začali tieto nástroje uplatňovať s cieľom rozvíjať koherentné politické cezhraničné zásahy;

10. potvrdzuje ničenie jednotlivých území sústavy Natura 2000 a doterajší rozsah nezákonného zabíjania a nezákonného odchytu vtáctva a ďalších druhov zvierat, a vyjadruje presvedčenie, že je potrebné na všetkých úrovniach vynaložiť väčšie úsilie na zabezpečenie dodržiavania a presadzovania ustanovení smerníc o ochrane prírody prostredníctvom plánov v oblasti riadenia;

11. vyslovuje znepokojenie nad pretrvávajúcim nezákonným obchodovaním s chránenými druhmi, narastajúcim počtom nepôvodných invazívnych druhov a nad neudržateľným používaním pesticídov, ako napríklad používanie neonikotinoidov, ktoré spôsobujú rozsiahly úbytok opeľovačov, vrátane populácií včiel;

12. opakovane pripomína, že na celosvetovej úrovni, ako aj na úrovni EÚ je naliehavo potrebné podstatne zvýšiť úsilie zamerané na riešenie problémov súvisiacich s celosvetovou krízou v oblasti biodiverzity, a že sa musí prerušiť vzájomné prepojenie hospodárskeho rozvoja a straty biodiverzity a otázok, ktoré s ňou súvisia, vrátane následného zhoršeného fungovania ekosystémov a služieb;

13. upozorňuje na nedostatočné finančné prostriedky a nástroje na uplatňovanie opatrení prijatých v oblasti biodiverzity a primeraného riadenia biodiverzity a na súvisiace finančné a hospodárske riziká v prípade nečinnosti, čo sa vyskytuje na všetkých úrovniach;

14. zdôrazňuje, že sa treba zamerať na nedostatky v štruktúre riadenia na celosvetovej úrovni a na úrovni EÚ, na výzvy týkajúce sa vykonávania strategického plánu DBD a na zlepšovanie globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 s cieľom dosiahnuť účinné vykonávanie prostredníctvom konkrétnych stratégií;

15. so znepokojením poukazuje na neexistujúce a/alebo nevhodné meranie, vykazovanie a overovanie mechanizmov, ktoré by mali prispieť k (dobrovoľnému) hodnoteniu pokroku dosiahnutého v rámci plnenia cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči prostredníctvom národných a regionálnych stratégií a akčných plánov v oblasti biodiverzity;

16. pokiaľ ide o budúcu fázu globálnych rámcov pre biodiverzitu po roku 2020, naliehavo žiada, aby sa všetky príslušné zainteresované strany včas zapojili do prípravných prác, a to na celosvetovej úrovni, ako aj na úrovni EÚ;

B. **Opatrenia a zodpovednosti do roku 2020**

17. považuje za vhodné, aby sa 14. konferencia zmluvných strán Dohovoru o biodiverzite využila ako dobrá príležitosť na to, aby sa určilo, čo ešte možno v súčasnosti dosiahnuť do roku 2020 v snahe formulovať jasné a realizovateľné záväzky;

18. zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány zohrávajú dôležitú úlohu, pokiaľ ide o posledné dva roky plnenia cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči;

19. vyzdvihuje, že je dôležité, aby miestne a regionálne orgány a EÚ a jej členské štáty mali k dispozícii vhodný rámec pre viacúrovňové riadenie s cieľom prijímať koordinované opatrenia zamerané na pokračujúce plnenie cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči a vykonávanie európskej stratégie pre biodiverzitu do roku 2020;

20. podporuje rozhodnutie Európskej únie zakázať používanie pesticídov vo veľkom rozsahu, ako je napríklad používanie neonikotinoidov, vzhľadom na to, že predstavujú vážne nebezpečenstvo pre necieľový hmyz, ako sú opeľovače, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu v súvislosti s reprodukciou rastlín v lesoch, mestskou zeleňou a poľami, a sú teda životne dôležité pre svetovú produkciu potravín. Výbor zdôrazňuje úlohu miestnych a regionálnych orgánov, pokiaľ ide o obmedzené používanie pesticídov – a to s náležitým zreteľom na existujúce rozdiely medzi členskými štátmi v oblasti rozdelenia právomocí – vrátane a prostredníctvom iniciatív, ako sú napríklad iniciatívy *Mestá bez pesticídov* a *Mestá vhodné pre včely*;

21. podporuje zvýšenie objemu zdrojov (právnych, finančných a ľudských) určených pre miestne a regionálne orgány, aby tie, ktoré chcú, mohli náležite vykonávať svoje bezprostredné právomoci v oblasti ochrany, plánovania, udržateľného využívania, riadenia, obnovy a monitorovania biodiverzity a ekosystémov vrátane miest so zvýšeným záujmom ochrany;

22. zdôrazňuje, že je dôležité, aby miestne a regionálne orgány disponovali nástrojmi a mechanizmami umožňujúcimi prístup ku kvalitným informáciám o stave a tendenciách týkajúcich sa druhov, biotopov, ekosystémov a ich služieb;

23. vyzýva členské štáty, aby stanovili integrovaný prístup k rozvoju a vykonávaniu národných, regionálnych a miestnych stratégií a akčných plánov v oblasti biodiverzity podľa vzoru navrhovaného v stratégii v oblasti biodiverzity a usmernení akčného plánu sekretariátu DBD a ICLEI, pokiaľ ešte neexistuje, a zlepšili zapájanie miestnych a regionálnych orgánov do vypracúvania, revízie a vykonávania národných stratégií a akčných plánov v oblasti biodiverzity s cieľom podporiť ich účinné vykonávanie a integráciu v rámci vertikálneho aj horizontálneho plánovania a odvetví, ktoré majú (pozitívny a negatívny) účinok na biodiverzitu;

24. zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť objem finančných prostriedkov určených pre oblasť biodiverzity, najmä pokiaľ ide o investície do systému Natura 2000 prostredníctvom finančných nástrojov EÚ vrátane štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu a takisto víta podporné nástroje, ako napr. eConservation, ktorý poskytuje databázu s cennými informáciami o možnostiach financovania biodiverzity zo strany verejných darcov;

25. navrhuje, aby sa pri odstraňovaní škodlivých dotácií v rôznych oblastiach sektorových politík uplatňovali osvedčené postupy s cieľom zvýšiť koherentnosť opatrení EÚ prijímaných v oblasti ochrany biodiverzity a prehodnotili sa dotácie škodlivé pre životné prostredie v záujme toho, aby sa rozpočet EÚ viac orientoval na udržateľný rozvoj, pre ktorý treba prioritne vyčleniť osobitné finančné zdroje;

26. víta úsilie vyvíjané v rámci programu EÚ Horizont 2020 na zintenzívnenie činností v oblasti výskumu a inovácie zameraných na skúmanie možných riešení inšpirovaných prírodou a ekologické a modré infraštruktúry s cieľom obnovy mestských oblastí a považuje to za dobrý základ pre zlepšenie vykonávania stratégie v oblasti biodiverzity v mestských a husto osídlených oblastiach vrátane obdobia od roku 2020 do roku 2030 a v nadväznosti na mestskú agendu EÚ. Zdôrazňuje však, že treba ďalej vykonávať smernice EÚ o prírode a naliehavo žiada, aby sa úsilie vynakladané v súvislosti s riešeniami inšpirovanými prírodou a ekologickými a modrými infraštruktúrami nepovažovali za náhradné opatrenia, ale za užitočné doplnenie, pokiaľ ide o dôrazné opatrenia zamerané na biodiverzitu a ekosystémové služby v prímestských a vidieckych oblastiach;

27. vyzdvihuje skutočnosť, že finančné prostriedky z rôznych existujúcich finančných nástrojov by mali priamo spravovať príslušné a oprávnené miestne a regionálne orgány zodpovedné za zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov v súlade s cieľmi v oblasti biodiverzity z Aiči;

28. žiada, aby sa posilnila úloha miestnych a regionálnych orgánov, pokiaľ ide o predchádzanie nezákonnému obchodovaniu zavádzaním pravidiel verejného obstarávania zameraných na biodiverzitu, zastavilo sa šírenie inváznych nepôvodných druhov a aby sa vypracovali konkrétne spoločné rámce cezhraničnej činnosti v oblasti spolupráce podporujúce migráciu integrovaných druhov a riadenie biodiverzity, pričom zdôrazňuje úlohu existujúcich strategických sietí, ako je napríklad transeurópska sieť ekologických infraštruktúr (TEN-G), v oblasti poskytovania cezhraničnej ekologickej infraštruktúry a koridorov prostredníctvom riadenia na základe spolupráce a akčných plánov;

Kľúčová úloha miestnych a regionálnych orgánov pri vykonávaní strategického plánu DBD a stratégie EÚ v oblasti biodiverzity po roku 2020

29. potvrdzuje a víta fakt, že sa v narastajúcej miere uznáva úloha miestnych a regionálnych orgánov na úrovni EÚ, pokiaľ ide o realizáciu európskej stratégie pre biodiverzitu;

30. sa domnieva, že miestne a regionálne orgány by sa mali aktívne zapájať do tvorby a vykonávania politík zameraných na odstraňovanie kontraproduktívnych dotácií a uplatňovanie hľadiska biodiverzity v rôznych oblastiach sektorových politík vrátane poľnohospodárstva, ako aj rozvoja vidieka a miest (prostredníctvom príslušných fondov EÚ);

31. povzbudzuje miestne a regionálne orgány, aby zintenzívnili svoju prácu, pokiaľ ide o zohľadňovanie biodiverzity v rámci využívania pôdy a mestského plánovania ako účinného nástroja na uľahčenie plnenia cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči;

32. opätovne potvrdzuje úlohu miestnych a regionálnych orgánov, pokiaľ ide o dobrovoľnú realizáciu programov na zvyšovanie povedomia a dobrovoľné prevádzkovanie platforiem zameraných na zdôrazňovanie významu ochrany a obnovy našej biodiverzity, ekosystémov a služieb, ktoré s nimi súvisia;

33. povzbudzuje miestne a regionálne orgány, aby sa na medzinárodnej úrovni, na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni zapojili do procesov v oblasti normalizácie a osvedčovania zameraných na riadenie biodiverzity a ekosystémov a aby pritom využívali referenčné nástroje a podporili rozvoj koherentného riadenia v oblasti biodiverzity a riadiaceho rámca;

C. **Smerom k účinnému a funkčnému globálnemu rámcu v oblasti biodiverzity po roku 2020**

34. víta uznesenie Európskeho parlamentu o akčnom pláne EÚ pre ľudí, prírodu a hospodárstvo, ktoré bolo prijaté ku koncu roka 2017 a v ktorom sa Komisia vyzýva, aby bezodkladne pristúpila k vypracovaniu ďalšej stratégie EÚ pre biodiverzitu v súlade s procesom prípravy globálneho rámca pre biodiverzitu;

35. uznáva, že na celosvetovej úrovni a na úrovni EÚ treba opätovne posilniť politický záväzok riešiť otázky súvisiace s globálnou krízou v oblasti biodiverzity a stanoviť ambicióznejšie ciele na obdobie po Aiči od roku 2020 do roku 2030;

36. očakáva, že na 15. konferencii zmluvných strán DBD sa prijmú príslušné záväzky a opätovne sa v celosvetovom meradle upozorní nielen na potrebu zastaviť stratu biodiverzity, ale aj na potrebu jej obnovy, ako aj na potrebu obnovy ekosystémov a stanoví sa ambiciózny a inkluzívny globálny rámec pre biodiverzitu po roku 2020 až do roku 2030, prostredníctvom ktorého bude možné docieliť víziu do roku 2050 uvedenú v DBD o ostatných príslušných dohodách OSN;

37. naliehavo žiada EÚ, aby sa stala zodpovedným lídrom globálneho prípravného procesu smerujúceho ku globálnemu rámcu pre biodiverzitu po roku 2020 a stanovila „vonkajšiu politiku v oblasti biodiverzity“ – alebo aby prispela ku globálnej vnútornej politike v oblasti biodiverzity – tým, že určí zodpovednosť EÚ ako globálneho lídra v oblasti biodiverzity;

38. vyzýva EÚ a všetky zmluvné strany DBD, aby posilnili a sformalizovali dialóg s miestnymi a regionálnymi orgánmi (a s ostatnými nezmluvnými zainteresovanými stranami) a ich účasť na rozvoji a vykonávaní nového politického rámca;

39. povzbudzuje EÚ, aby sa zapojila do medziregionálnej spolupráce s Afrikou, Južnou Amerikou, Áziou a najmä s Čínou, ako hostiteľom konferencie zmluvných strán DBD v roku 2020, s cieľom vyvinúť spoločné a koherentné prístupy, aby sa podporili spoločné ciele pri plnení „obnovených“ cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči a udržateľnom využívaní a riadení biodiverzity a ekosystémov v období od roku 2020 do roku 2030;

40. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa vízia do roku 2050 premietla do konkrétnych termínov a plánov, ktoré budú zahŕňať pragmatické odpovede zamerané na riešenia, o ktorých by sa mali viesť diskusie v rámci 14. konferencie zmluvných strán DBD;

41. zdôrazňuje, že je potrebné rozvíjať globálny rámec pre biodiverzitu po roku 2020, pričom všetky príslušné environmentálne dohody OSN, ako sú napr. ciele trvalo udržateľného rozvoja OSN, Parížska dohoda o zmene klímy a Sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof, treba zosúladiť s „obnovenými“ cieľmi v oblasti biodiverzity z Aiči a zahrnúť ich do nich v záujme toho, aby sa zabránilo oddeleniu biodiverzity a ekosystémových služieb od sociálnych a hospodárskych cieľov, ktoré podporujú. Umožní sa tým, aby sa hodnoty v oblasti biodiverzity zahrnuli do ostatných sektorov, t. j. do politík a procesov plánovania, ako aj do cezhraničnej spolupráce;

42. naliehavo žiada, aby sa zabezpečila koherentnosť politík prostredníctvom lepšej integrácie biodiverzity, a to najmä pokiaľ ide o cieľ č. 11 v oblasti udržateľného rozvoja (udržateľné mestá a komunity), cieľ č. 14 (život pod vodou) a cieľ č. 15 (život na pevnine), a aby sa v rámci rôznych nástrojov uplatňovali presnejšie a zosúladenejšie formulácie s cieľom zabrániť nejasnostiam, protirečeniam a duplicite;

43. zdôrazňuje kľúčový význam viacúrovňovej spolupráce a vytvorenie efektívnej a operačnej viacúrovňovej štruktúry riadenia v globálnom rámci pre biodiverzitu po roku 2020 vrátane miestnych a regionálnych orgánov (na celosvetovej úrovni, ako aj na úrovni EÚ) v snahe prijímať koordinované opatrenia na plnenie „obnovených“ cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči;

44. žiada, aby sa v novom globálnom rámci v oblasti biodiverzity po roku 2020 výslovne poukázalo na úlohu, ktorú zohrávajú miestne a regionálne orgány v rámci mechanizmu na monitorovanie, vykazovanie a overovanie na vnútroštátnej úrovni;

45. podporuje vytvorenie koherentnej globálnej štruktúry riadenia v oblasti biodiverzity po roku 2020 a mechanizmus, ktorý bude uplatňovať zásadu horizontálnej aplikácie a vertikálneho zosúladenia a kooperatívne a integrované riadenie v spojitosti s merateľnými cieľmi a mechanizmami v oblasti vykazovania na všetkých úrovniach a pre všetky úrovne vrátane samospráv na nižšej ako národnej úrovni a v súlade s ostatnými medzinárodnými dohodami;

46. odporúča, aby sa preskúmala možnosť podporiť systém dobrovoľných príspevkov na rôznych úrovniach, obdobne ako v prípade Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC), kde boli zavedené národné, regionálne a miestne stanovené príspevky, ktoré sú v pomere k vnútroštátnym okolnostiam a sú minimálne rovnako odvážne a ambiciózne;

47. opakovane pripomína, že pri zavádzaní časovo ohraničených a nových merateľných cieľoch zameraných na zastavenie straty a obnovu biodiverzity, prírody a ekosystémov, treba naďalej uplatňovať prístup, ktorý je podobný (a je v duchu) cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči, pričom treba odstraňovať aj invazívne nepôvodné druhy a brániť ich prenikaniu a v období od roku 2020 do roku 2030 účinne zastaviť nezákonné zabíjanie voľne žijúcich druhov a obchodovanie s nimi;

48. vyzýva EÚ, aby členským štátom EÚ a ostatným krajinám poskytovala strategické a trvalé usmernenia a poradenstvo, pokiaľ ide o ich úsilie riešiť otázky týkajúce sa hrozieb, a riadenie biodiverzity a ekosystémových služieb. Keďže je jasné, že stratu biodiverzity spôsobujú mnohé individuálne prípady a rozhodnutia, poradenstvo by malo zahŕňať zásady a kritériá hodnotenia účinku vyplývajúceho z globálnych cieľov v oblasti biodiverzity a v porovnaní s nimi, s cieľom zabrániť vytváraniu „úzkych rámcov“;

49. sa domnieva, že prístup na základe koherentného monitorovania, vykazovania a overovania je veľmi dôležitý, pokiaľ ide o dosiahnutie pokroku v rámci globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 a periodické hodnotenie plnenia jeho dlhodobých cieľov. Toto hodnotenie musí byť komplexné a nápomocné a musí sa zameriavať na 1) zastavenie straty biodiverzity, 2) obnovu biodiverzity a ekosystémov, 3) udržateľné využívanie a riadenie biodiverzity a ekosystémov. To všetko sa má dosiahnuť predchádzaním šíreniu invazívnych nepôvodných druhov a ich odstraňovaním, zastavením nezákonného zabíjania voľne žijúcich druhov a obchodovania s nimi a monitorovaním a overovaním ukazovateľov biodiverzity. Monitorovanie, vykazovanie a overovanie musí byť čo najobjektívnejšie a vychádzať z najlepších dostupných vedeckých poznatkov, priraďovať kvantifikované vplyvy k politikám a opatreniam, pričom pokrok a výsledky musia byť viditeľné a taktiež sa musí určiť, či je potrebná náprava alebo či treba prijať ďalšie opatrenia;

50. naliehavo žiada, aby sa na základe porovnania s globálnym rámcom pre biodiverzitu po roku 2020 vykonávalo mapovanie a monitorovanie príspevkov vrátane regionálnych a miestnych príspevkov s cieľom umožniť sledovanie a periodické hodnotenie kolektívnych záväzkov;

51. podporuje vytvorenie spoločnej databázy technických a vedeckých poznatkov spojených s biodiverzitou, vytvorenie porovnateľných metód zberu, definovanie spoločných pravidiel monitorovania a vytvorenie príslušných platforiem riadenia a šírenia údajov a poznatkov;

52. nabáda na prehĺbenie poznatkov o zdrojoch a službách, ktoré poskytujú územia (životné prostredie, cestovný ruch, poľnohospodárstvo, remeslá, energetika, služby, sociálne hospodárstvo), s cieľom podporiť integráciu opatrení na zachovanie biodiverzity s plánovaním na rôznych úrovniach správy a s činnosťami v oblasti sociálno-ekonomického rozvoja území;

53. podporuje prehĺbenie a šírenie poznatkov o osvedčených postupoch v oblasti riadenia území sústavy Natura 2000 na európskej úrovni a podporu pravidelných dialógov s príslušnými riadiacimi orgánmi, ako aj zapojenie rôznych verejných a súkromných aktérov na danom území v oblasti biodiverzity;

54. navrhuje, aby sa do rámca po roku 2020 zaviedli operačné konkrétne, merateľné, ambiciózne, realistické a časovo ohraničené (SMART) ciele, ktoré sa namiesto nemerateľných cieľov týkajúcich sa stavu budú sústreďovať na ciele zamerané na výsledky a orientované na tlaky, ktorých spôsob zadefinovania, ako aj jazyk, bude jasný a operačný a ktoré umožnia, aby sa dosiahnutý pokrok meral a vykazoval v porovnaní s cieľmi;

55. v súvislosti s globálnym rámcom pre biodiverzitu po roku 2020 uznáva, že sú potrebné presvedčivejšie a ľahšie komunikovateľné ciele, pričom treba aktualizovať a/alebo nahradiť aj časovo ohraničené ciele z Aiči vrátane týchto oblastí: 1) strategická oblasť B týkajúca sa zníženia priameho tlaku na biodiverzitu a podpory udržateľného využívania by mala zahŕňať udržateľné využívanie suchozemských druhov, ako aj populácie rýb a bezstavovcov a vodných rastlín uvedených v cieli č. 6; 2) v strategickej oblasti D týkajúcej sa dosiahnutia väčšieho prospechu z biodiverzity a ekosystémových služieb by sa okrem príspevkov uvedených v cieli č. 14, 15 a 16 mal uznať príspevok biodiverzity k ľudskému zdraviu a doplniť ďalšie ciele týkajúce sa týchto otázok, ako je využitie v oblasti lekárenstva, liečivé rastliny, výživa, mentálne zdravie a podpora zdravia atď., ako aj uznanie prepojenia biodiverzity, mieru a konfliktov, a migrácie osôb; 3) zvýšená pozornosť by sa mala venovať službám v spojitosti s pôdou, ako aj sladkej vode, šírym moriam a ich príslušnej biodiverzite a 4) opatrenia prijaté v oblasti ochrany prírody a ekosystémových služieb zamerané na zlepšenie životného prostredia v mestách a prímestských oblastiach, a to zároveň s ohľadom na zmenu klímy;

56. podporuje senzibilizáciu miestnych komunít, pokiaľ ide o význam zohľadňovania biodiverzity ako jednej z príležitostí v hospodárskej, sociálnej oblasti a v oblasti zamestnanosti, ako aj pokiaľ ide o očakávania v oblasti sociálneho začlenenia, testovanie nových modelov miestnej spolupráce založených na šírení sociálnych a environmentálnych ustanovení, ktoré podporujú biodiverzitu;

57. žiada, aby sa vypracovali spoločné ukazovatele v oblasti biodiverzity, ktoré by dopĺňali všetky príslušné medzinárodné rámce a boli by s nimi zosúladené, predovšetkým ciele udržateľného rozvoja v snahe zabrániť duplicite, podporovať efektívnu a integrovanú merateľnosť a vykonávanie a využiť zmenu spôsobenú transformáciou v záujme odstraňovania chudoby, podpory zmierňovania účinkov zmeny klímy a prispôsobovania a zvyšovania potravinovej odolnosti v miestnych spoločenstvách;

58. žiada väčšiu kapacitu na rozvoj príležitostí – vrátane nevyhnutných finančných prostriedkov a inovatívnych aktivačných metód, ako je partnerské učenie – s cieľom posilniť technické poznatky a zručnosti v záujme zastavenia úbytku biodiverzity, obnovenia biodiverzity a ekosystémov, ako aj zabránenia šíreniu invazívnych nepôvodných druhov a nezákonného zabíjania voľne žijúcich druhov a obchodovaniu s nimi na všetkých úrovniach, a do riadenia biodiverzity zapojiť domorodé a miestne spoločenstvá, expertov a pracovníkov (vrátane poľovníkov, rybárov, pastierov a lesníkov);

59. navrhuje vytvoriť užšie partnerstvá a podporiť prijímanie kolektívnych opatrení všetkými zainteresovanými stranami a širokou verejnosťou s osobitným zreteľom na príspevky domorodých a miestnych spoločenstiev, žien, mladých ľudí a osôb, ktorých sa biodiverzita bezprostredne týka a riadia ju (vrátane poľovníkov, rybárov, pastierov a lesníkov) a na zastavenie nezákonného zabíjania voľne žijúcich druhov a obchodovania s nimi. VR opakovane zdôrazňuje, že v záujme účinného participatívneho postupu zahŕňajúceho zásady dobrého riadenia treba zvýšiť technickú pomoc a/alebo poradenstvo, tvorbu kapacít a právnych nástrojov (nielen, pokiaľ ide o miestne a regionálne orgány EÚ, ale aj oblasti tranzitu a pôvodu obchodovania s voľne žijúcimi druhmi);

60. podporuje rozvoj medzinárodných noriem pre stratégie v oblasti biodiverzity a akčné plány a integrované riadenie a plánovanie, ako aj ďalšie nástroje týkajúce sa budúcej správy a mechanizmu riadenia s cieľom uľahčiť začlenenie a koherentnosť;

61. uznáva význam modelov a scenárov v oblasti globálnej biodiverzity v záujme toho, aby sa prijímali informovanejšie a správne rozhodnutia v oblasti riadenia biodiverzity a rozvíjali sa inovatívne systémy zhromažďovania údajov alebo aby sa do existujúcich systémov dopĺňali údaje o biodiverzite;

62. podporuje vytvorenie globálnej platformy na prenos poznatkov, monitorovanie a vykazovanie týkajúce sa vykonávania záväzkov štátmi a miestnymi a regionálnymi orgánmi s cieľom zapájať miestne a regionálne orgány do výmeny a kumulovania najlepších postupov a podporiť monitorovanie, vykazovanie a overovanie;

63. zdôrazňuje, že je potrebné globálne zvýšiť financovanie biodiverzity v EÚ aj v členských štátoch zamerané na špecifické miestne podmienky. Malo by zahŕňať vhodné poradenstvo s cieľom uľahčiť prístup a efektívne a účinné rozdelenie dostupných nástrojov financovania, ako aj pravidelné systematické hodnotenie výsledkov s cieľom zabrániť nežiadúcim účinkom a konfliktom medzi rôznymi politickými cieľmi;

64. odporúča, aby sa preskúmali a využili výhody nových a inovatívnych možností financovania vrátane daňových stimulov, platieb za ekosystémové služby, regionálnych resp. celoštátnych lotérií, fondu vyhradeného pre biodiverzitu na úrovni EÚ a/alebo celosvetovej úrovni a kombinovaného financovania, ako aj súvisiacich štrukturálnych inovácií, ako sú verejno-súkromné partnerstvá v oblasti biodiverzity, súkromné/podnikové nadácie, nadácie podľa verejného práva a stimuly na prijímanie opatrení napr. prostredníctvom dobrovoľného označovania/osvedčovania;

65. sa zaväzuje, že sa bude neustále a proaktívne angažovať v prípravnom procese globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020, tak ako sa uvádza v tomto stanovisku.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Oznámenie na tému Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve

(2018/C 461/05)

Spravodajca: André VAN DE NADORT (NL/SES), starosta obce Weststellingwerf

Referenčný dokument: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve

COM(2018) 28 final

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

A. **Všeobecné pripomienky**

Výbor regiónov:

1. víta oznámenie Európskej komisie o európskej stratégii pre plasty v obehovom hospodárstve, ako aj príslušné výzvy a hlavné opatrenia, a zdôrazňuje, že na to, aby sa uskutočnil prechod na obehové hospodárstvo a aby sa riešili spoločenské a environmentálne problémy a praktické otázky súvisiace s plastmi, je potrebný ambiciózny prístup. V tejto súvislosti berie na vedomie legislatívne návrhy Európskej komisie zamerané na desať plastových výrobkov na jedno použitie, ktoré sa najčastejšie nachádzajú na plážach a v moriach EÚ a ktoré spolu s opusteným rybárskym výstrojom tvoria 70 % z celkového objemu odpadkov v morskom prostredí.

2. Uznáva, že plasty majú ako vysoko trvácny, hygienický a lacný materiál množstvo výhod. Je však hlboko znepokojený súčasnou nízkou mierou zberu a recyklácie plastov a domnieva sa, že súčasné postupy riešenia tohto problému sa priveľmi zameriavajú na využívanie riešení na konci reťazca (zber, triedenie, spracovanie).

3. Poukazuje na kľúčovú úlohu a záujmy miestnych a regionálnych orgánov pri rozvoji a uplatňovaní riešení týkajúcich sa plastov v rámci obehového hospodárstva. Do kompetencie miestnych a regionálnych samospráv v oblasti nakladania s odpadom a ochrany životného prostredia patria okrem iného také prvky, ako je prevencia vzniku odpadu, jeho zber, preprava, zhodnocovanie (teda triedenie, opätovné používanie a recyklácia) a likvidácia, ako aj odstraňovanie odpadkov z ulíc, pobreží, jazier a morí v záujme podpory rybolovu a cestovného ruchu a zvyšovanie povedomia občanov o odpade, znečisťovaní odpadkami a recyklácii.

4. Zameriava sa na budúcnosť plastov v obehovom hospodárstve z miestneho a regionálneho hľadiska. To znamená menej plastov, lepšie plasty, lepší zber, lepšiu recykláciu a lepšie trhy.

5. Je pevne presvedčený, že v záujme účinných riešení má zásadný význam lepšia spolupráca medzi všetkými zainteresovanými stranami, ktoré sú zapojené do hodnotového reťazca v oblasti plastov, a prístup zameraný na materiálový reťazec. Opatrenia musia byť zamerané na všetky časti hodnotového reťazca vrátane navrhovania výrobkov, výroby plastov, obstarávania, spotreby, zberu a recyklácie.

6. Zdôrazňuje význam inovácií a investícií do riešení smerujúcich k obehovému využívaniu z hľadiska podpory zmien v spoločnosti a zmien správania, ktoré sú potrebné na prechod na obehové hospodárstvo, čo považuje za zásadný krok smerom k plneniu cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN na úrovni EÚ, jednotlivých krajín, ako aj na regionálnej a miestnej úrovni. Preto žiada Európsku komisiu a členské štáty EÚ, aby počas rokovaní o budúcom VFR v plnej miere preskúmali možnosti zvýšenia objemu financovania zo zdrojov EÚ na obehové hospodárstvo v oblasti plastov.

B. **Menej plastov**

Hlavnou prioritou pri znižovaní objemu plastového odpadu je predchádzanie jeho vzniku

7. Poukazuje na to, že predchádzanie vzniku plastového odpadu by malo byť v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva EÚ hlavnou prioritou. Plasty, z ktorých sa nestane odpad, nebude treba triediť, spracovávať, ani spaľovať. Predchádzanie vzniku odpadu sa začína obmedzením používania plastov a už vo fáze navrhovania výrobkov.

8. Pripomína, že existuje mnoho spôsobov, ako zabrániť používaniu plastov v prípade, ak to nie je nevyhnutné, pri výrobkoch na jedno použitie, ako aj používaniu nadbytočných obalov. Je potrebné sprísniť základné kritériá týkajúce sa balenia, aby sa predchádzalo používaniu obalov v prípade, ak to nie je nevyhnutné, a nadbytočných obalov a aby sa pravidelne kontrolovalo, či hlavné výrobky na trhu EÚ spĺňajú tieto kritériá.

9. Požaduje ďalší výskum zameraný na vzťah medzi balením a konzerváciou potravín na základe životného cyklu, ako aj na prípadné alternatívne prístupy v oblasti predchádzania vzniku potravinového odpadu bez používania obalov z kompozitných plastov.

Predchádzanie znečisťovaniu morí a oceánov odpadkami a plastmi a obmedzovanie výrobkov na jedno použitie

10. Zdôrazňuje, že plastové odpadky predstavujú závažný problém: ich odstraňovanie spôsobuje miestnym a regionálnym orgánom vysoké náklady, a preto je nevyhnutné predchádzať znečisťovaniu odpadkami ako na súši, tak aj na mori.

11. Podporuje iniciatívu Európskej komisie prijať legislatívny návrh týkajúci sa plastov na jedno použitie, v ktorom sa navrhujú ciele zamerané na obmedzenie používania plastov na jedno použitie, keďže väčšinu plastových odpadkov na uliciach predstavujú práve tieto plasty. V tejto súvislosti považuje nedávne návrhy zamerané na plastové výrobky na jedno použitie, ktoré sa najčastejšie nachádzajú na plážach a v moriach, za dôležitý krok, no očakáva ďalšie ambiciózne opatrenia na riešenie problematiky znečisťovania aj inými plastovými výrobkami na jedno použitie, ako aj znečisťovania odpadkami na pevnine.

12. Očakáva ambiciózne ciele v oblasti zberu plastových výrobkov na jedno použitie a plastových výrobkov v odvetví rýchleho občerstvenia, na ktoré sa vzťahuje systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu, napríklad, aby boli plastové obaly nápojov súčasťou zodpovednosti výrobcov, vďaka čomu by sa obmedzilo znečisťovanie odpadkami.

13. Zdôrazňuje komplexnú zodpovednosť výrobcov a dovozcov za negatívny dosah ich výrobkov, keď sa z nich stanú odpadky. Musia sa preto v plnej miere podieľať na hradení nákladov na zber a spracovanie týchto odpadkov.

14. Upozorňuje na rôzne ťažkosti konkrétnych komunít a regiónov EÚ, t. j. najvzdialenejších regiónov, komunít žijúcich pozdĺž tokov riek, ako aj ostrovných, pobrežných a prístavných komunít v boji proti odpadkom v moriach a poukazuje na osobitný význam zapojenia zástupcov týchto komunít, aby sa zabezpečilo, že ich názory budú zohľadnené pri hľadaní pozitívnych a prakticky uplatniteľných riešení.

15. Podporuje organizovanie kampaní na zvýšenie informovanosti o znečistení odpadkami a akcie zamerané na čistenie. Podporuje zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do podujatí, ako je kampaň „Upracme Európu“ a Európsky týždeň redukcie odpadu, a nabáda ich, aby navrhli ďalšie iniciatívy a preskúmali možnosti zapojenia dobrovoľníkov prostredníctvom Európskeho zboru solidarity.

16. V tejto súvislosti dôrazne podporuje zásadu obsiahnutú v návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o prístavných zberných zariadenia na vykladanie odpadu z lodí [COM(2018) 33], že poplatky za využívanie prístavných zberných zariadení sa môžu znížiť, ak sa na základe konštrukcie, vybavenia a prevádzky lode preukáže, že loď produkuje znížené množstvo odpadu a svoj odpad spracúva udržateľne a environmentálne vhodným spôsobom.

Predchádzanie mikroplastom

17. Upozorňuje, že mikroplasty predstavujú čoraz rozšírenejší a problematickejší jav a v súčasnosti sa nachádzajú takmer vo všetkých ekosystémoch vrátane ľudskej stravy. Účinky mikroplastov na zdravie zvierat a ľudí, ako aj na naše ekosystémy sú do veľkej miery stále neznáme.

18. Zasadzuje sa za ďalší výskum hlavných zdrojov a trás pohybu mikroplastov, ako je opotrebovávanie pneumatík a textílií a rozpad odpadkov, a to vrátane vzťahu medzi recykláciou plastov a mikroplastmi a účinkov mikroplastov na zdravie zvierat a ľudí a na ekosystémy. Preto takisto zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť spoľahlivé a účinné technológie a postupy merania, a vyzýva Európsku komisiu, aby podporovala výskum a vývoj v tejto oblasti.

19. Požaduje zákaz oxo-degradovateľných plastov a mikroplastov zámerne pridávaných do všetkých výrobkov, ktoré by sa z hľadiska ľudského zdravia nemali používať, vrátane výrobkov starostlivosti o pleť a čistiacich prostriedkov. Takisto žiada, aby sa stanovili minimálne požiadavky, pokiaľ ide o samovoľné uvoľňovanie mikroplastov z výrobkov, ako sú pneumatiky a textílie, a opatrenia na zníženie únikov plastových peliet do prostredia.

C. **Lepšie plasty**

Lepšie navrhovanie plastov

20. Je pevne presvedčený, že je naliehavo potrebné lepšie navrhovať plasty a prihliadať pritom na možnosti budúceho triedeného zberu, triedenia a recyklácie plastov a plastových výrobkov, aby sa plasty stali udržateľným prvkom obehového hospodárstva. Zároveň zdôrazňuje, že v tejto oblasti sú veľmi potrebné inovácie.

21. Zdôrazňuje, že v obehovom hospodárstve by sme v zásade nemali akceptovať, aby sa na trh EÚ uvádzali výrobky alebo materiály, ktoré nie je možné recyklovať. Preto by všetky plasty, plastové výrobky a plastové obaly uvádzané na trh EÚ mali byť do roku 2025 minimálne recyklovateľné spôsobom, ktorý je nákladovo efektívny. To si tiež vyžaduje, aby sa do roku 2025 z plastov a plastových výrobkov úplne odstránili látky, ktoré sú škodlivé a nebezpečné pre životné prostredie.

22. Podotýka, že obehové hospodárstvo je tiež hospodárstvom bez fosílnych surovín. Preto je potrebný dôrazný inovačný program a následná podpora rozsiahleho zavádzania inovatívnych, udržateľných a ekologicky vhodných plastov, aby sa mohol uskutočniť prechod od používania súčasných plastov vyrobených z fosílnych surovín na bioplasty.

23. Je presvedčený o tom, že je nevyhnutné obmedziť počet rôznych polymérov, ktoré sa môžu používať na výrobu plastových výrobkov, na polyméry, ktoré sú vhodné na daný účel a môžu sa ľahko separovať, triediť a recyklovať, najmä v prípade výrobkov na jedno použitie. Na tento účel bude možno pre takéto aplikácie potrebné vypracovať na úrovni EÚ odvetvové normy.

24. Požaduje, aby sa dôkladnejšie preskúmalo, či je potrebná harmonizácia a prípadné obmedzenie prídavných látok používaných v plastoch, ktoré ovplyvňujú a zlepšujú ich fyzikálne vlastnosti, aby sa väčšmi uľahčila a zjednodušila recyklácia plastov a využitie recyklovaných materiálov. Na tento účel bude možno pre prídavné látky v plastoch potrebné vypracovať na úrovni EÚ odvetvové normy.

25. Okrem toho sa domnieva, že aj plastové výrobky, ktoré neslúžia ako obaly, môžu prispievať k zvýšenému vzniku odpadu, a preto ich treba navrhovať tak, aby sa tomu zabránilo. Výrobcovia tiež musia vytvoriť príslušné systémy likvidácie týchto výrobkov po skončení ich životnosti.

26. Pripomína, že systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu môžu zohrávať dôležitú úlohu pri podpore ekodizajnu s úpravou poplatkov podľa miery obehu výrobku vrátane možnosti opätovného použitia, triedeného zberu, spracovania a recyklácie a podľa množstva recyklovaného obsahu. Právne predpisy týkajúce sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu preto musia zahŕňať zodpovednosť za ekodizajn. Mali by takisto odkazovať na odvetvové normy na úrovni EÚ týkajúce sa používania polymérov a prídavných látok v prípade výrobkov na jedno použitie.

27. zdôrazňuje, že v budúcich desaťročiach bude treba vyvíjať materiály, ktoré môžu v plnej miere nahradiť plasty a na rozdiel od dnešných plastov, nebudú mať škodlivý účinok na životné prostredie a zdravie. Preto žiada, aby sa uskutočňoval výskum a zaviedli nástroje, ktoré môžu prostredníctvom moderných nových materiálov prispieť k budúcnosti bez plastov.

Biologicky rozložiteľné plasty

28. Uznáva, že súčasná generácia biologicky rozložiteľných plastov nie je odpoveďou na problém plastových odpadkov a znečisťovania morí a oceánov plastmi, keďže sa biologicky nerozkladajú v prírodnom ani vo vodnom prostredí.

29. Podotýka, že pre spotrebiteľov je mätúce, ak sa niektoré plasty majú triediť ako plasty a iné ako biologický odpad. Táto skutočnosť komplikuje komunikáciu so spotrebiteľmi a vedie k omylom pri triedení bežných plastov a biologicky rozložiteľných plastov.

30. Upozorňuje, že biologicky rozložiteľné plasty, ktoré končia v recyklačnom toku bežných plastov, môžu brániť ich recyklácii. Preto by sa používanie biologicky rozložiteľných plastov malo obmedziť na prípady, keď má biologická rozložiteľnosť špecifický účel, napr. používanie biologicky rozložiteľných vriec pri zbere biologického odpadu.

31. Zdôrazňuje, že sú potrebné lepšie vymedzenia pojmov a/alebo normy pre jednotlivé formy biologickej rozložiteľnosti. Mali by sa týkať nakladania s odpadom vrátane noriem kompostovateľnosti a stráviteľnosti a takisto by mali zohľadňovať bežnú prax v európskych závodoch na spracovanie odpadov. Tým sa zlepší a/alebo zjednoduší označovanie, obmedzí znečisťovanie odpadkami a zlepší správne triedenie. Takisto sa tým podporí inovácia biologicky rozložiteľných plastov.

32. Poukazuje najmä na to, že výrobky predávané ako kompostovateľné plasty musia byť skutočne biologicky rozložiteľné bez toho, aby bolo potrebné priemyselné kompostovanie. Takéto vymedzenie môže vo výraznej miere prispieť k zníženiu nebezpečenstva šírenia mikroplastov, keďže existuje riziko, že spotrebitelia by sa mohli mylne domnievať, že kompostovateľné plasty so súčasným označením sú biologicky rozložiteľné aj bez ďalšieho spracovania.

D. **Lepší zber**

33. Zdôrazňuje, že základnou podmienkou pre obehové hospodárstvo v oblasti plastov sú efektívne systémy triedeného zberu plastového odpadu. Na tento účel je nutné, aby boli systémy zberu z hľadiska ich používateľov jednoduché a logické.

34. Poznamenáva, že existujúce systémy zberu v členských štátoch EÚ sa zvyčajne zameriavajú iba na obalové plasty, takže iné plasty sa nezbierajú separovane a končia na skládkach alebo v spaľovniach ako súčasť zvyškového odpadu alebo dokonca ako odpadky (napr. v mori). To vedie k poškodzovaniu životného prostredia, strate hodnotných recyklovateľných materiálov a zmätku medzi spotrebiteľmi, ktorí nechápu, prečo sa niektoré plasty majú triediť na recykláciu a iné nie. Lepšie informačné kampane a väčšia jednotnosť členských štátov, pokiaľ ide o logiku separovaného zberu, by umožnili zvýšiť recyklované množstvá a zlepšiť dodržiavanie pokynov týkajúcich sa zberu tohto odpadu miestnym obyvateľstvom aj turistami.

35. Uznáva, že v situáciách, keď zber plastov a plastových výrobkov vyplýva z rozšírenej zodpovednosti výrobcu, musia byť efektívne ciele stanovené tak, aby boli výrobcovia motivovaní ich prekračovať.

Efektívny triedený zber plastov

36. Vyzýva Komisiu, aby zapojila všetky zainteresované strany vrátane tých, ktoré pôsobia v oblasti predchádzania vzniku odpadu a hospodárenia s neplastovými materiálmi, s cieľom zlepšiť triedený zber.

37. Zdôrazňuje, že v rámci systémov zberu sa treba zamerať na plasty ako materiál, a nie ako obalové výrobky. Vďaka tomu by sa výrazne zjednodušila komunikácia so spotrebiteľmi a zvýšila miera zberu. V záujme riešenia problematiky plastového odpadu, ktorý nepochádza z obalov, by bolo potrebné v dialógu s výrobcami a dovozcami lepšie zosúladiť činnosť miestnych a regionálnych orgánov so systémami rozšírenej zodpovednosti výrobcu. Tento aspekt je potrebné zohľadniť aj pri revízii smernice o obaloch a odpadoch z obalov.

38. Víta vypracovanie usmernení pre triedený zber a triedenie odpadu a žiada Európsku komisiu, aby zabezpečila zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do prípravy a šírenia týchto usmernení, a to vzhľadom na dôležitú úlohu, ktorú zohrávajú v mnohých členských štátoch.

39. Zdôrazňuje, že miestne a regionálne stratégie nakladania s odpadom by mali byť zamerané na hierarchiu odpadového hospodárstva, t. j. predchádzanie vzniku odpadu, triedený zber a minimalizáciu zvyškového odpadu. Pokiaľ ide o tento druh stratégie, existujú mnohé osvedčené príklady a skúsenosti. Je potrebné podnecovať inovácie v oblasti triedeného zberu a dôrazne podporovať výmenu najlepších postupov a poznatkov medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi, a to napríklad pomocou partnerského nástroja TAIEX alebo mestskej agendy EÚ.

40. Zdôrazňuje, že je potrebné zabrániť tomu, aby skutočnosť, že Čína zakázala dovoz plastového odpadu, viedla k zvýšeniu skládkovania, skladovania, resp. nezákonného vysýpania alebo spaľovania odpadu. Takisto upozorňuje, že je potrebné investovať do moderných recyklačných kapacít.

Informovanosť verejnosti a zmena správania

41. Zdôrazňuje, že Európska komisia, členské štáty a miestne a regionálne orgány si musia v súvislosti s vypracovaním úspešných stratégií nakladania s odpadom uvedomiť prepojenia, ktoré existujú na miestnej a regionálnej úrovni medzi infraštruktúrou, komunikáciou a vnímaním zo strany verejnosti a nástrojmi, ktoré sa môžu využiť na podporu zmeny správania.

42. Zdôrazňuje, že predpokladom náležitého fungovania efektívnych systémov zberu je informovanosť verejnosti o problematike nakladania s odpadom. Táto informovanosť sa prejavuje podporou triedeného zberu a predchádzania vzniku odpadu a organizovaním miestnych iniciatív, ale sama osebe nemusí nevyhnutne viesť k zmene správania. Preto je kľúčové lepšie pochopiť mechanizmy, ktoré môžu prispieť k pozitívnej zmene správania. VR preto zdôrazňuje, že by sa mal podnecovať ďalší rozvoj stratégií na podporu zmeny správania, a to zvyčajnými prostriedkami, ako sú stimuly a sankcie, a takisto inovatívnymi metódami, pričom by sa mala dôrazne podporovať výmena najlepších postupov a poznatkov medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi.

43. Nabáda všetky zainteresované strany na miestnej a regionálnej úrovni, aby prispeli k zvýšeniu informovanosti o výhodách recyklovaných plastov.

Zvážiť by sa malo využívanie celoeurópskeho harmonizovaného systému zálohovania nápojových obalov

44. Uznáva, že vďaka systémom zálohovania sa dosiahla veľmi vysoká miera zberu, ako aj recyklácia vysokej kvality a že tieto systémy sú takisto veľmi účinné pri prevencii znečisťovania morí a oceánov odpadkami a plastmi.

45. Berie na vedomie, že čoraz väčší počet krajín EÚ uplatňuje systémy zálohovania. Ak sú však tieto systémy rozdielne, má to niekedy v cezhraničnom styku negatívny efekt.

46. Navrhuje, aby sa v prípade členských štátov, ktoré v súčasnosti uplatňujú systémy zálohovania alebo plánujú zaviesť v budúcnosti nové systémy, zvážila ich harmonizácia na úrovni EÚ alebo aspoň maximálna koordinácia, čím by sa predišlo negatívnym cezhraničným dôsledkom a uľahčil by sa voľný obeh tovaru.

Treba preskúmať alternatívy ku kvantitatívnym cieľom

47. Poznamenáva, že ciele triedeného zberu a recyklácie plastov v rôznych smerniciach EÚ (smernica o obaloch a odpadoch z obalov, smernica o vozidlách po dobe životnosti, smernica o odpade z elektrických a elektronických zariadení) platia rovnako pre všetky členské štáty, hoci ich skutočné uplatňovanie v jednotlivých členských štátoch sa môže do značnej miery líšiť. V dôsledku toho vznikla situácia, že niektoré členské štáty musia vynaložiť ešte veľa úsilia, pričom iné už teraz bez problémov dosahujú stanovené ciele a nemajú žiadnu motiváciu ich prekročiť.

48. Naliehavo žiada opätovné preskúmanie cieľov stanovených v jednotlivých smerniciach, aby sa mohli zaviesť výraznejšie stimuly a podporiť vyššia kvalita recyklácie, a to na základe týchto možných prístupov:

— zavedenie bonusu v prípade prekročenia cieľov,

— rozšírenie finančnej zodpovednosti výrobcov tak, aby zahŕňala všetky náklady spojené s nakladaním s odpadom z ich výrobkov vrátane nákladov na zbieranie odpadkov alebo nákladov na zber a spracovanie ich výrobkov, ktoré neboli vytriedené a skončili vo zvyškovom odpade.

E. **Lepšia recyklácia**

Vývoj triediacej a recyklačnej technológie

49. Dôrazne podporuje výskum a inovácie v oblasti nových technológií triedenia a recyklácie vrátane depolymerizácie. Teoreticky by sa tým mohli vyriešiť mnohé súčasné problémy s triedením a recykláciou plastov.

50. Zdôrazňuje potenciál regiónov a miest, pokiaľ ide o vypracovávanie a podporu iniciatív zdola nahor prostredníctvom živých laboratórií, inovačných centier a iných prístupov založených na spolupráci a inovácii, s cieľom propagovať inteligentný dizajn a využívanie druhotných surovín.

51. Súhlasí s dodatočnými investíciami do prioritných výskumno-inovačných opatrení, ktoré sa navrhujú v stratégii, a navrhuje Európskej komisii, že s ňou bude spolupracovať na príprave nového strategického výskumno-inovačného programu pre plasty. Touto spoluprácou by sa malo zabezpečiť, že miestny a regionálny rozmer bude zohľadnený tak pri identifikácii prioritných problémov, ktoré treba riešiť, ako aj pri náležitom šírení vyvinutých inovácií.

52. Podporuje činnosť zameranú na vypracovanie noriem kvality vytriedeného plastového odpadu a recyklovaných plastov.

Energetické zhodnocovanie treba uprednostňovať pred skládkovaním

53. Pripomína, že z krátkodobého hľadiska by sa plastový odpad, ktorý nie je možné recyklovať alebo ktorý obsahuje nebezpečné látky, mal spracúvať v najúčinnejších a najekologickejších zariadeniach na energetické zhodnocovanie, v ktorých možno vysoký energetický obsah plastového odpadu využiť na výrobu tepla a elektrickej energie.

F. **Lepšie trhy**

Využívanie recyklovaného obsahu v nových výrobkoch treba dôrazne podporovať

54. Je pevne presvedčený, že u koncových používateľov treba podnecovať dopyt po recyklovanom obsahu, a to pomocou finančných stimulov, ktoré by vytvorili skutočne finančne príťažlivú alternatívu voči prvotným surovinám a plastom vyrobeným z fosílnych surovín, ako aj odstránením prekážok brániacich jednotnému trhu s druhotnými surovinami.

55. Pripomína, že ešte stále existujú dotácie na fosílne palivá, v dôsledku čoho sú nové plasty lacnejšie ako recyklované plasty alebo bioplasty. To je v prípade plastov hlavnou ekonomickou prekážkou rozvoja obehového hospodárstva. Výbor preto trvá na tom, že takéto nevhodné stimuly treba odstrániť. Výrobcovia alebo dovozcovia plastov alebo plastových výrobkov vyrobených z fosílnych surovín by sa navyše mohli stať finančne zodpovednými za zníženie emisií CO_2 z konečného spracovania ich plastového odpadu.

56. Zdôrazňuje, že výrobcovia plastových výrobkov by mali do roku 2025 používať pri výrobe nových plastov minimálne 50 % recyklovaných materiálov, pokiaľ právne obmedzenia týkajúce sa konečných výrobkov nezakazujú používať recyklované materiály. Zdôrazňuje, že prístup založený na hodnotovom reťazci si vyžaduje, aby sa v záujme zvýšenia kvality recyklácie a využívania druhotných surovín zosúladili záujmy výrobcov, spotrebiteľov, miestnych a regionálnych orgánov, ako aj odvetvia recyklácie.

57. Z tohto dôvodu podporuje iniciatívu EÚ, pokiaľ ide o dobrovoľné záväzky podnikov a/alebo priemyselných združení, a vyzýva miestne a regionálne orgány, aby zviditeľnili takéto záväzky subjektov zo svojich územných celkov, čím by spropagovali osvedčené postupy, a motivovali tak ostatných, aby ich nasledovali. Zároveň by však mali kontrolovať, či sa tieto záväzky skutočne plnia, a v prípade potreby poukázať aj na nedostatky, aby sa zabezpečilo, že dobrovoľné záväzky nebudú len prázdne sľuby výlučne na účel environmentálne klamlivej reklamy určitých výrobkov alebo odvetví.

Verejné obstarávanie

58. Zdôrazňuje potenciál, ktorý pre európske verejné orgány predstavuje v rámci predchádzania vzniku plastového odpadu ekologické verejné obstarávanie, pretože im umožňuje, aby dobrovoľne využili svoju kúpnu silu na obstarávanie ekologicky vhodného tovaru, služieb a prác, vďaka čomu budú iným organizáciám slúžiť ako príklad. Vyzýva preto všetky miestne a regionálne orgány, aby prispeli k recyklovateľnosti plastov prostredníctvom svojich politík verejného obstarávania, a to požiadavkou, aby sa pri výrobkoch, ktoré sú predmetom obstarávania, uplatňovali zásady ekodizajnu a aby sa na ich výrobu využívali recyklované materiály.

59. V tejto súvislosti víta usmernenia, ktoré pre ekologické verejné obstarávanie v podobe kritérií takéhoto obstarávania pre jednotlivé štáty vypracovala Európska komisia a viacero európskych krajín ([1]), žiada však Komisiu, aby navrhla podrobnejšie usmerňovacie dokumenty s informáciami o druhoch recyklovaných plastov, ich možnom využití a environmentálnych a možných hospodárskych prínosoch používania recyklovaných plastov pre miestne a regionálne orgány.

([1]) *http://ec.europa.eu/environment/gpp/pubs_en.htm*

60. Poukazuje na skutočnosť, že väčšina plastov, ktoré skončia v oceánoch, pochádza z Ázie a že na celom svete sa recykluje iba 9 % plastov. Vzhľadom na tento fakt je presvedčený o tom, že uplatňovanie novej obchodnej stratégie EÚ Obchod pre všetkých, ktorej cieľom je využiť obchodné dohody a preferenčné programy ako hybnú silu na presadzovanie trvalo udržateľného rozvoja na celom svete, ponúka obrovské možnosti na zlepšenie udržateľnosti a vysledovateľnosti v globálnych dodávateľských reťazcoch. V tejto súvislosti víta hlavnú iniciatívu EÚ v oblasti odevného priemyslu, ktorú v marci 2017 navrhol Európsky parlament ([2]). Podotýka, že takéto iniciatívy budú závisieť aj od podpory miestnych a regionálnych orgánov pri ich propagácii a mali by usmerňovať činnosť na miestnej a regionálnej úrovni v oblasti decentralizovanej rozvojovej spolupráce.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

([2]) *http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2017-0196+0+DOC+PDF+V0//SK*

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Začleňovanie športu do pracovného programu EÚ na obdobie po roku 2020

(2018/C 461/06)

Spravodajca: Roberto PELLA (IT/EĽS) starosta obce Valdengo, provincia Biella

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1. má v úmysle analyzovať ľudský a hospodársky rozmer športu a vplyv športu na sociálne začlenenie ako vzájomne neoddeliteľné dimenzie z pohľadu Európskej únie a miestnych a regionálnych orgánov. Šport chápaný ako kontinuum pohybovej a telesnej aktivity sa vzťahuje na širokú škálu politík, produktov a služieb, ktoré prenikajú do rôznych hodnotových reťazcov a vzájomne sa s nimi ovplyvňujú.

2. konštatuje, že podľa najnovších odhadov šport predstavuje hospodárske odvetvie, ktoré má pre EÚ zásadný význam, keďže zastáva podiel, ktorý je porovnateľný s podielom poľnohospodárstva, lesníctva a rybárstva v národných hospodárstvach spolu ([1]), pričom sa očakáva, že sa v budúcnosti ešte zvýši. Sektor športu okrem toho tvorí 2 % celkového domáceho produktu EÚ, rovnajúce sa 7,3 milióna pracovných miest na celom kontinente, čo predstavuje 3,5 % celkovej zamestnanosti v EÚ. Pokiaľ ide o odvetvie cestovného ruchu, počet ročných medzinárodných ciest plánovaných s cieľom zúčastniť sa na športových podujatiach alebo vykonávať telesnú aktivitu sa pohybuje vo výške 12 až 15 miliónov. Jednou z osobitostí športu je teda jeho úzke prepojenie s ostatnými výrobnými oblasťami, ako sú bezbariérový cestovný ruch alebo cestovný ruch spojený so športom, technológia, zdravie, životné prostredie a doprava, integrácia, stavebníctvo a infraštruktúry, v ktorých priamo či nepriamo prispieva k tvorbe pridanej hodnoty ([2]);

3. konštatuje však zároveň, že zo štúdie, ktorú vykonal SpEA (SportsEconAustria) ([3]) pre Európsky parlament, vyplynulo, že posúdenie veľkosti dosahu športu a rozsah jeho pôsobnosti z hľadiska ovplyvňovania a usmerňovania verejnej politiky sú podhodnotené, najmä ak sa prihliada na javy, ako je napríklad dobrovoľníctvo (väčšina športových aktivít sa odohráva v neziskových štruktúrach), vedľajší prínos ako dôsledok procesu integrácie a sociálneho začlenenia alebo aj náklady v dôsledku telesnej nečinnosti dosahujúce 80 mld. EUR ročne v 28 krajinách EÚ ([4]), ktoré treba prirátať k strednodobému vplyvu chorôb spôsobených úplným alebo čiastočným nedostatkom telesnej aktivity na regionálne rozpočty v oblasti zdravotnej starostlivosti;

4. zdôrazňuje, že napriek čoraz väčšiemu uznaniu telesnej aktivity ako dôležitej politickej otázky stále existujú výrazné medzery v poznatkoch na miestnej úrovni, pokiaľ ide o širšie prínosy telesnej aktivity, keďže z výskumu vyplýva, že 66 % miestnych tvorcov politiky nepozná úroveň obezity vo svojich komunitách a 84 % situáciu vo veci nadváhy ([5]);

5. zdôrazňuje, že šport nie je okrajovým sektorom, ale je prvoradým investičným cieľom pre EÚ, keďže definícia športu v súčasnosti popri jeho súťažných formách opäť plne pokrýva aj oblasti pohybovej a telesnej aktivity zamerané nielen na zvýšenie samotnej športovej aktivity, ale aj na podporu zdravia a osvojenia si zdravého životného štýlu. Prístup k tejto tematike musí mať za cieľ poskytnúť rovnocennejší, inými slovami, vyvážený, spravodlivý a rovnocenný prístup k rôznym disciplínam, ako aj zabrániť vzniku chronických ochorení (najmä neprenosných chorôb, ako sú obezita, diabetes typu 2, kardiovaskulárne riziká, duševné ochorenia atď.);

([1]) Európska komisia (2014), *Sport as a growth engine for EU economy (Šport ako hybná sila rastu hospodárstva EÚ)*, http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-432_en.htm.

([2]) European Commission, http://ec.europa.eu/growth/content/sport-growth-engine-eu-economy-0_en

([3]) http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563392/IPOL_STU(2015)563392_EN.pdf

([4]) Štúdia ISCA/CEBR 2015. In: *Narrative review: The state of physical activity in Europe*, s. 37, a PASS Project http://fr.calameo.com/read/000761585fb41d432c387

([5]) PASS Project http://fr.calameo.com/read/000761585fb41d432c387

6. zdôrazňuje kľúčovú úlohu športu ako faktora na posilnenie zdravia a podporu blaha, ako sa uznáva najmä v treťom programe EÚ v oblasti zdravia a monitorovaní zdraviu prospešných pohybových aktivít (HEPA – Health-Enhancing Physical Activity) v EÚ, programe WHO na roky 2014 – 2019 a v európskej databáze WHO o výžive, obezite a fyzickej aktivite (NOPA – Nutrition, Obesity and Physical Activity);

7. ďalej pripomína, že program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 považuje šport za dôležitý faktor trvalo udržateľného rozvoja a uznáva jeho úlohu pri zlepšovaní zdravia a pri vzdelávaní, ako aj jeho príspevok k mieru, podpore tolerancie, rešpektu a sociálneho začlenenia a posilňovaniu postavenia žien a mladých ľudí ([6]);

8. uvádza niektoré z hlavných zistení vyplývajúcich z uverejneného prieskumu Eurobarometra o športe ([7]):

— takmer polovica (46 %) európskych občanov nevykonáva športovú ani inú telesnú aktivitu, a tento podiel sa v uplynulých rokoch postupne zvyšoval (42 % v roku 2013), sledujúc postupný trend od roku 2009,

— miera účasti na športe alebo telesnej aktivite má nižšiu prevahu medzi ľuďmi s nižším vzdelaním a/alebo s väčšími hospodárskymi ťažkosťami,

— „neformálne“ miesta na športovú činnosť ako vonkajšie priestory alebo parky (40 %), domáce prostredie (32 %) alebo cesty medzi domovom a školou/pracoviskom (23 %) sú bežnejšie, ako oficiálne priestory určené na tento účel,

— prvotnou motiváciou na začatie aktivity je zlepšenie zdravotného stavu zároveň s fyzickou kondíciou, zatiaľ čo hlavnou prekážkou je nedostatok času,

— väčšina Európanov sa domnieva, že na miestnej úrovni existujú možnosti na pohybové aktivity, zároveň si však mnoho z nich myslí, že ich miestna samospráva nekoná dostačujúco v tomto ohľade.

9. upriamuje pozornosť na skutočnosť, že úloha športu v hospodárstve a spoločnosti v súčasnosti, aj v dôsledku hospodárskej krízy, ktorú zažila EÚ, sa spája so značnými výhodami pre miestne a regionálne orgány, pokiaľ ide o: priepustnosť oblastí, na ktoré má vplyv, čím sa vytvorí významný pákový efekt; konkurencieschopnosť a príťažlivosť, kvalitu života tam, kde sú výrazným a trvalým spôsobom prítomné podujatia a aktivity; zamestnateľnosť vzhľadom na to, že obce v Európe sú veľmi často majiteľmi športovísk; integráciu, ako silný nástroj na sprostredkúvanie hodnôt, ku ktorým sa hlási EÚ a ktoré sú v mnohých prípadoch zreteľnejšie sprostredkované na miestnej úrovni ([8]). Preto, keďže sa v čoraz väčšej miere využíva ako prostriedok na dosiahnutie sociálnych a hospodárskych cieľov, požiadavky na účinnosť a efektívnosť sektora športu sa stále zvyšujú nielen ako prostriedku na dosahovanie vytýčených cieľov, ale aj ako samostatného strategického cieľa;

Analýza kontextu: existujúce iniciatívy na európskej úrovni

10. poukazuje na skutočnosť, že biela kniha o športe uverejnená Európskou komisiou v roku 2007 bola prvým politickým dokumentom o športe;

11. rád by upriamil pozornosť na skutočnosť, že „športové, kultúrne a vzdelávacie ustanovizne môžu pri integrácii pôsobiť ako rámec na zmenšovanie prekážok“, ako sa uvádza v stanovisku VR na tému *Boj proti radikalizácii a násilnému extrémizmu* ([9]);

12. zdôrazňuje, že Lisabonská zmluva, ktorá nadobudla účinnosť v decembri 2009, zaviedla osobitné ustanovenie, a to článok 165 ZFEÚ, ktorým sa EÚ udelili nové právomoci na podporu športu, keďže obsahuje ustanovenia na jeho podporu a výzvu na činnosť EÚ v záujme rozvoja európskeho rozmeru v športe. Už v článku 6 písm. e) ZFEÚ sa stanovuje, že EÚ má právomoc vykonávať činnosti na podporu, koordináciu alebo doplnenie činnosti členských štátov v oblasti športu;

([6]) https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld
([7]) Eurobarometer (dátum zverejnenia: 22. 3. 2018), https://ec.europa.eu/sport/news/2018/new-eurobarometer-sport-and-physical-activity_en
([8]) *Study on the contribution of sport to regional development through the structural funds*, (Štúdia o príspevku športu k regionálnemu rozvoju prostredníctvom štrukturálnych fondov), https://ec.europa.eu/sport/news/20161018_regional-development-structural-funds_en.
([9]) CdR 6329/2015.

13. pripomína, že v roku 2011 prijala Komisia oznámenie s názvom „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe“ ([10]), na základe ktorého prijala uznesenie o pracovnom pláne Európskej únie pre šport na roky 2011 – 2014, ktorým sa ďalej posilnila európska spolupráca v oblasti športu stanovením priorít pre činnosť na úrovni EÚ za účasti členských štátov EÚ a Komisie, a v roku 2012 prijala závery o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít a o zvyšovaní využiteľnosti podkladov pre tvorbu politiky v oblasti športu, v ktorých vyzýva Komisiu, aby vydávala pravidelné prieskumy o športe a telesnej aktivite;

14. takisto pripomína, že ako súčasť vykonávania pracovného plánu odborníci zamerali svoju činnosť na zapracovanie dotazníka súčasného prieskumu Eurobarometra;

15. poznamenáva, že nedávno (2017) bola v spolupráci s Európskou platformou pre inovácie v športe (EPSI) spustená medziregionálna iniciatíva zameraná na tému hospodárskeho rozvoja a vytvárania hodnôt v tomto odvetví pod názvom ClusSport, ktorá doteraz zahŕňa 10 krajín.Za uplynulých 18 rokov združenie ACES Europe propagovalo európske hodnoty prostredníctvom ocenenia Európske hlavné mesto, spoločenstvo a mesto športu, pod vlajkou Európy;

16. konštatuje, že nový pracovný plán pre šport v EÚ nadobudol účinnosť v júli 2017 a stanovuje hlavné témy, na ktoré by sa členské štáty a Komisia mali prioritne sústrediť do roku 2020, a to: integrita v športe so zameraním na dobrú správu, ochrana maloletých, boj proti ovplyvňovaniu výsledkov zápasov, prevencia dopingu a boj proti korupcii; hospodársky rozmer športu so zameraním na inovácie a väzby medzi športom a jednotným digitálnym trhom; šport a spoločnosť so zameraním na sociálne začlenenie, tréneri, médiá, životné prostredie, zdravie, školstvo a športová diplomacia;

17. napokon pripomína najnovšiu iniciatívu Komisie, „Výzvu z Tartu za zdravý životný štýl“ ([11]) – plán, ktorý odštartoval pozitívnu dynamiku medziodvetvovej spolupráce;

Ciele

18. vzhľadom na potenciál a problémy, ktoré sa doteraz zaznamenali, navrhuje riešiť tieto výzvy:

a. zlepšiť dialóg medzi prebiehajúcimi projektmi a najnovšími opatreniami zavedenými na územiach podnecovaním širokej účasti a podporou výmeny osvedčených postupov a partnerstiev (rozšírených aj na tretie krajiny);

b. väčšia blízkosť k občanom a k sociálnemu rozmeru v prípade projektov v športovej oblasti, aj vďaka tomu, že ich výraznou črtou je blízkosť a že majú lokálny charakter, v pomere takisto k zodpovednosti, ktorú miestne a regionálne orgány nesú v súvislosti so športoviskami a podujatiami;

c. všeobecná maximálna informovanosť o prínose pohybovej, telesnej a športovej činnosti;

d. rozsiahle šírenie informácií o kladnom vplyve športu na hospodárstvo EÚ, a teda väčšia integrácia politiky v oblasti športu do sektorov, s ktorými vytvára styčné body a prieniky;

e. viac technologických inovácií a viac podnikov založených na nástrojoch pre miestne a regionálne spoločenstvá vyzvaním aktérov pôsobiacich v oblasti výskumu, technológie a vzdelávania, aby sa spolu s riadiacimi orgánmi zapojili do spoločného úsilia vyvinúť a realizovať spoločnú stratégiu pôsobením na väzby so všetkými hodnotovými reťazcami, pred začatím a po skončení výrobného procesu, pričom treba venovať maximálnu pozornosť pracovným príležitostiam, ktoré ponúka tento sektor;

f. považovať šport za skutočné občianske právo, ako nástroj na socializáciu a začlenenie do spoločnosti, najmä pokiaľ ide o zdravotne postihnutých občanov, ako príležitosť na zlepšenie kvality života a fyzickej a duševnej pohody a ako možnosť vzdelávania;

g. zaviesť formy podpory zamerané na sprístupnenie športových zariadení v plnom rozsahu pre všetkých občanov, bez vylúčenia na základe veku, pohlavia, štátnej príslušnosti a postavenia, umožniť ich voľné využívanie a rozšíriť prevádzkové intervaly, v ktorých sú k dispozícii verejnosti;

([10]) CdR 66/2011 fin.
([11]) https://ec.europa.eu/sport/sites/sport/files/ewos-tartu-call_en.pdf

h. zvýšiť podporu a viditeľnosť ženských športových súťaží;

i. považovať šport za nástroj na podporu rovnosti a sociálnej integrácie;

j. poskytovať rozpočtovú podporu mobility amatérskych športovcov v rámci ich súťaží, najmä tých, ktorí pochádzajú zo vzdialených, ostrovných a najvzdialenejších oblastí.

Politické odporúčania a návrhy

19. vidí príležitosť navrhnúť opatrenia a prijať vykonávacie nástroje pre „Začleňovanie športu do pracovného programu EÚ na obdobie po roku 2020“ prostredníctvom týchto krokov:

Na politickej úrovni

20. výrazné úsilie v záujme športovej diplomacie schopnej propagovať európske hodnoty prostredníctvom športu a konštruktívneho a viacúrovňového dialógu so zapojením všetkých úrovní verejnej správy a európskych inštitúcií, napríklad Európskeho parlamentu prostredníctvom jeho medziskupiny pre šport, príslušných generálnych riaditeľstiev EK, národných olympijských výborov a Európskeho olympijského výboru, ako aj všetkých zainteresovaných strán, ktoré majú záujem o tento proces, vrátane občianskej spoločnosti, počínajúc napríklad niektorými pilotnými projektmi;

21. rozvoj vonkajších vzťahov a projektov medzinárodnej spolupráce s tretími krajinami s cieľom vytvoriť ďalší rozmer dialógu, prostredníctvom projektov mobility a výmeny poznatkov, skúseností a osvedčených postupov (t. j. *communities of practices*);

22. vytvorenie nástrojov na európskej úrovni, vďaka ktorým sa šport stane faktorom rastu pre EÚ, a to prostredníctvom mentorských programov a nezáväzných politických opatrení (napríklad v spolupráci s každoročným fórom o športe alebo formou podujatí, ako sú informačné dni) a podporou výmeny osvedčených postupov medzi miestnymi a regionálnymi športovými organizáciami a združeniami vo vzťahu k národnej a európskej úrovni uplatnením participatívneho prístupu zdola nahor, ktorý zohľadňuje ich záujmy a potreby;

23. posilnenie úlohy európskych miestnych a regionálnych samospráv, prostredníctvom aktívnejšieho a koordinovanejšieho zapojenia území do každoročnej iniciatívy Európsky týždeň športu, ktorý je od svojho zavedenia zdrojom silnej motivácie, s cieľom vykonávať v strednodobom a dlhodobom horizonte opatrenia verejnej politiky, ktoré majú preukázaný vplyv na zdravý životný štýl a správne návyky a na väčšie zapojenie občanov do aktívneho života, čím by sa pre odvetvie športu zabezpečila vyššia odbornosť a zamestnateľnosť;

24. praktická podpora Európskej únie členským štátom pri vykonávaní Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v plnom rozsahu, pokiaľ ide o rozmer športu;

Na programovej úrovni

25. uvítať návrh Európskej komisie zdvojnásobiť finančné prostriedky programu Erasmus v rámci nasledujúceho dlhodobého rozpočtu EÚ na roky 2021 – 2027, ako aj jej dôraz na masový šport ([12]). Vyzýva Komisiu, aby sa v tejto súvislosti zamerala na vzájomnú výmenu skúseností aj medzi trénermi, športovými funkcionármi, profesionálnymi pracovníkmi (najmä mladými ľuďmi), ktorí sú v širšom zmysle spojení s týmto odvetvím napríklad formou aktivít partnerského učenia a študijných návštev, spoločným využívaním a vzájomnou výmenou odborných poznatkov a skúseností a budovaním kapacít v rámci miest, obcí a regiónov na miestnej úrovni s cieľom rozvíjať inovatívne prístupy k integrácii telesnej aktivity ako kľúčového prvku stratégií miest, resp. regiónov;

26. vyzvať na vyčlenenie finančných prostriedkov konkrétne a vyslovene na šport v rámci nasledujúcich európskych štrukturálnych a investičných fondov, aj vzhľadom na nedostatočné investície do miestnych športových infraštruktúr, so zameraním na propagáciu telesnej aktivity obzvlášť v znevýhodnených oblastiach, na zaručenie prístupu k športovým aktivitám pre všetkých a posilňovanie zručností a schopností ľudí ako kľúčových nástrojov hospodárskeho a sociálneho rozvoja;

([12]) Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje „Erasmus“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport, a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013, COM(2018) 367 final.

27. považovať za zásadné jednoznačnejšie formulovať usmernenia, a to vždy v rámci programu „Erasmus+“, o potrebe posilniť športové aktivity počínajúc od povinnej školskej dochádzky;

28. požadovať, aby sa z EŠIF podporovala zamestnanosť, najmä mladých ľudí, prostredníctvom začínajúcich podnikov alebo platforiem technologickej inovácie v tomto sektore a posilniť masový šport na základnej úrovni prostredníctvom novej etapy rozvoja športovísk a športovej infraštruktúry malých rozmerov; presadzovať rodovú rovnosť prostredníctvom športu v záujme efektívnejších politík v oblasti športu na zvýšenie účasti. Okrem toho by sa z EŠIF mohli podporovať nové riešenia pre konkrétne problémy, ktorým čelia regióny v EÚ, napríklad prostredníctvom podpory tradičných a obľúbených športov, resp. stimulovaním začleňovania týchto športov do vzdelávacieho systému, čo by dokázalo naplno oceniť a sprostredkovať Európu a zároveň zachovať miestne osobitosti a identitu komunít;

29. podporovať zdravie prostredníctvom pohybovej a fyzickej aktivity, ako už bolo vyjadrené v charte z Tartu, a to aj na pracovisku zvážením iniciatív pre zamestnancov vrátane európskych MSP s cieľom zlepšiť výkon pracovníkov a celkovú produktivitu a súčasne obmedziť absentérstvo a predchádzať chorobnosti;

30. zdôrazniť, aké je dôležité plánovať aktivity spoločenstva, podľa možnosti v spolupráci s aktérmi občianskej spoločnosti, v oblastiach, ktoré sú dostupné a ľahko prístupné aj pre najzraniteľnejšie skupiny, najmä menej fyzicky zdatné osoby ([13]), deti najútlejšieho a predškolského veku a staršie osoby, ako aj skupiny, ktorým hrozí vylúčenie, ako sú prisťahovalci alebo ľudia žijúci v neistých sociálnych a ekonomických podmienkach, v záujme väčšej interakcie medzi generáciami a integrácie európskych občanov, plánovať aktivity spoločenstva pre osoby vo väzbe. Žiada, aby sa na tieto účely zvážilo vytvorenie mechanizmu Sport4EU na podporu zdravia prostredníctvom cvičenia a pohybových aktivít podľa vzoru existujúceho programu WIFI4EU. Fungoval by na úrovni miestnych a regionálnych orgánov, a to na základe poukazov vyplácaných geograficky vyváženým spôsobom;

31. jasne poukázať na prepojenie medzi telesnou aktivitou a zdravým stravovaním, najmä v školách, vzdelávaním, ale aj v rámci tematických cieľov programov v oblasti poľnohospodárstva, napríklad prostredníctvom vytvorenia skutočných laboratórií nazývaných „záhradky zdravia“, ktoré by dokázali poskytovať deťom, mladým ľuďom a rodinám praktické informácie o správnej výžive, sezónnosti ovocia a zeleniny, rizikách spojených s nezdravým životným štýlom, významе športu a telesnej činnosti;

32. vzhľadom na veľkú pozornosť európskych inštitúcií venovanú budúcnosti mestskej agendy odhadnúť zdroje potrebné na testovanie a rozvoj aktívnych miest, ktoré by boli výrazne príťažlivé z hľadiska cestovného ruchu a inovatívne, ako aj inteligentnejšie z hľadiska potrieb mestského obyvateľstva;

33. vyzvať, aby sa do projektu Interrail zahrnuli športové podujatia a symbolické miesta športu, aby sa práve počínajúc mladšími generáciami mohli objavovať a šíriť hodnoty športu s podporou EÚ, čím sa posilní pocit spolunáležitosti mladých ľudí;

34. využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov na dosiahnutie vyššej energetickej efektívnosti verejných budov a inej verejnej infraštruktúry s cieľom prispieť k environmentálnej udržateľnosti existujúcich športových zariadení, a to aj tým, že sa zabráni zvýšenému používaniu mikroplastov, pričom sa zároveň preskúmajú možnosti zmeny týchto športovísk na multidisciplinárne zariadenia s pomocou fondov EÚ;

35. zaradiť do pripravovaného programu Horizont Európa príležitosti na zlepšenie nástrojov na zber údajov a modelov na ich spracovanie v záujme inovačných riešení a nových technológií na nepretržitú výmenu poznatkov, a reagovať tým aj na ciele, ktoré formulovalo nadchádzajúce rumunské predsedníctvo Rady EÚ v súvislosti so stratégiou inteligentnej špecializácie a digitálnym jednotným trhom;

36. žiadať zohľadniť uvedené iniciatívy v rokovaniach týkajúcich sa nadchádzajúceho viacročného finančného rámca efektívnym začlenením športu do pracovného programu EÚ na obdobie po roku 2020; pričom ďalej požaduje diskusiu o prípadnej potrebe vytvoriť program pre šport;

([13]) CdR 3952/2013 fin.

Subsidiarita a proporcionalita

37. očakáva, že v procese rokovaní a následného schválenia budúceho VFR bude mať príležitosť oceniť zásadu subsidiarity, pokiaľ ide o túto otázku, ako aj upriamiť pozornosť EK na snahu zdôrazniť za príslušných okolností kľúčovú úlohu miestnych a regionálnych orgánov, pokiaľ ide o hospodársky a ľudský aspekt športu;

38. opätovne zdôrazňuje svoje odhodlanie považovať regionálne operačné plány, ktorými sa vymedzujú investičné stratégie štrukturálnych fondov, za ďalší užitočný a účinný nástroj, na ktorý treba zamerať toto úsilie, keďže v miestnych a regionálnych orgánoch vidí garantov spolupracujúceho viacúrovňového riadenia, keď inštitúcie, podniky, organizácie občianskej spoločnosti a občania môžu prispievať k plánovaniu a rozvoju tohto odvetvia;

39. zamýšľa zapojiť sa v spolupráci s európskymi inštitúciami do procesu úvah, ktorý by zmenil diskusiu a politickú debatu na konkrétne návrhy v súlade s pracovným programom komisie SEDEC (21. 11. 2017, bod 1.2) a politickými prioritami Výboru regiónov.

40. dúfa, že Komisia vyvinie úsilie, aby EÚ ratifikovala Dohovor Rady Európy o manipulácii športových súťaží.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Balík predpisov o spravodlivom zdaňovaní

(2018/C 461/07)

Spravodajca: Paul LINDQUIST (SE/EĽS), člen rady snemu provincie Štokholm

Referenčný dokument: Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty

COM(2018) 20 final

Príloha k návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty

COM(2018) 20 final

Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o osobitnú úpravu pre malé podniky

COM(2018) 21 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty
[COM(2018) 20 final]

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V konečnom systéme DPH by sa so všetkými členskými štátmi malo zaobchádzať rovnako, a všetky by teda mali podliehať rovnakým obmedzeniam pri uplatňovaní znížených sadzieb DPH, ktoré by mali zostať výnimkou zo štandardnej sadzby. Takéto rovnaké zaobchádzanie možno bez obmedzenia súčasnej voľnosti členských štátov pri stanovovaní DPH dosiahnuť tak, že sa im všetkým umožní uplatňovať zníženú sadzbu, na ktorú sa nevzťahuje požiadavka na minimum, ako aj oslobodenie od dane s právom na odpočítanie DPH na vstupe, a to popri najviac dvoch znížených sadzbách vo výške minimálne 5 %.	V konečnom systéme DPH by sa so všetkými členskými štátmi malo zaobchádzať rovnako, a všetky by teda mali podliehať rovnakým obmedzeniam pri uplatňovaní znížených sadzieb DPH, ktoré by mali zostať výnimkou zo štandardnej sadzby. Takéto rovnaké zaobchádzanie možno bez obmedzenia súčasnej voľnosti členských štátov pri stanovovaní DPH dosiahnuť tak, že sa im všetkým umožní, s ***cieľom zohľadniť pozitívne sociálne alebo environmentálne účinky rôznych tovarov a služieb***, uplatňovať zníženú sadzbu, na ktorú sa nevzťahuje požiadavka na minimum, ako aj oslobodenie od dane s právom na odpočítanie DPH na vstupe, a to popri najviac dvoch znížených sadzbách vo výške minimálne 5 %. V ***rámci obmedzení ustanovených v tejto smernici je možné, aby si členské štáty zachovali existujúce znížené sadzby DPH alebo zaviedli nové sadzby, ktoré prospejú koncovým spotrebiteľom alebo sú vo všeobecnom záujme, napríklad na poskytovanie služieb s vysokým podielom ľudskej práce a zohľadnenie sociálnych a/alebo environmentálnych aspektov.***

Zdôvodnenie

Ak je štruktúra pravidiel príliš špecifická, existuje riziko, že bude brániť požadovanej flexibilite.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 8

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Hoci v určitých vzdialených regiónoch je naďalej možné uplatňovať rozdielne sadzby, treba zabezpečiť, že štandardná sadzba bude minimálne vo výške 15 %.	Hoci v určitých vzdialených regiónoch je naďalej možné uplatňovať rozdielne sadzby, treba zabezpečiť, že štandardná sadzba bude minimálne vo výške 15 % a ***maximálne vo výške 25 %***.

Pozmeňovací návrh 3

Vložiť nový odsek za článok 1 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Článok 97 sa nahrádza takto: „Štandardná sadzba nesmie byť nižšia ako 15 % ani vyššia ako 25 %“.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 1 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Článok 98 sa nahrádza takto:	Článok 98 sa nahrádza takto:
„Článok 98	*„Článok 98*
1. Členské štáty môžu uplatňovať najviac dve znížené sadzby.	1. Členské štáty môžu uplatňovať najviac dve znížené sadzby.
Znížené sadzby sa stanovia ako percento základu dane, ktoré nie je nižšie ako 5 %.	Znížené sadzby sa stanovia ako percento základu dane, ktoré nie je nižšie ako 5 %.
2. Odchylne od odseku 1 členské štáty môžu okrem daných dvoch znížených sadzieb uplatňovať zníženú sadzbu nižšiu ako 5 % minimum a oslobodenie od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni.	2. Odchylne od odseku 1 členské štáty môžu okrem daných dvoch znížených sadzieb uplatňovať zníženú sadzbu nižšiu ako 5 % minimum a oslobodenie od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni.
3. Znížené sadzby a oslobodenia od dane uplatňované podľa odsekov 1 a 2 sú ***len*** v prospech konečného spotrebiteľa a uplatňujú sa tak, aby sa konzistentne sledoval cieľ všeobecného záujmu.	3. Znížené sadzby a oslobodenia od dane uplatňované podľa odsekov 1 a 2 sú v prospech konečného spotrebiteľa a uplatňujú sa tak, aby sa konzistentne sledoval cieľ všeobecného záujmu***, ktorý zohľadňuje pozitívne sociálne ekologické účinky rôzneho tovaru a služieb***.
Znížené sadzby a oslobodenia od dane uvedené v odsekoch 1 a 2 sa neuplatňujú na tovar alebo služby v kategóriách uvedených v prílohe IIIa.“	Znížené sadzby a oslobodenia od dane uvedené v odsekoch 1 a 2 sa neuplatňujú na tovar alebo služby v kategóriách uvedených v prílohe IIIa.“

Zdôvodnenie

Obmedzenie, ktoré má byť len v prospech konečného spotrebiteľa, môže byť v praxi ťažko uplatniteľné, pretože mnohé druhy tovaru a služieb sa predávajú spotrebiteľom aj podnikom. V odôvodneniach sa zdôrazňuje, že hlavnou myšlienkou návrhu je okrem iného zaistiť fungujúci vnútorný trh a vyhnúť sa zbytočnej zložitosti a následnému zvyšovaniu nákladov pre podniky. Z týchto dôvodov by sa malo slovo „len“ vypustiť zo znenia smernice.

Príloha k návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane z pridanej hodnoty (COM(2018) 20 final)

Pozmeňovací návrh 5

Číslo 5

Text navrhnutý Európskou komisiou					Zmena navrhnutá VR				
(5)	Dodanie alkoholických nápojov	11.01 11.02 11.03 11.05 47.00.25	žiadne	žiadne	(5)	Dodanie alkoholických nápojov	11.01 11.02 11.03 ***11.04*** 11.05 47.00.25	žiadne	žiadne

Zdôvodnenie

Nie je dôvod, prečo by sa na alkohol vo vermúte a iných aromatizovaných vínach mala uplatňovať znížená sadzba dane.

Pozmeňovací návrh 6

Číslo 7

Text navrhnutý Európskou komisiou					Zmena navrhnutá VR				
(7)	Dodanie, nájom, údržba a oprava dopravných prostriedkov	29 30 33.15 33.16 45 47.00.81 77.1 77.34 77.35 77.39.13	Dodanie, nájom, údržba a oprava bicyklov, detských kočíkov a vozíkov pre invalidov ….	30.92 33.17.19 47.00.45 47.00.75 77.21.10 77.29.19 95.29.12 29.10.24 45.11.245.-11.3	(7)	Dodanie, nájom, údržba a oprava dopravných prostriedkov	29 30 33.15 33.16 45 47.00.81 77.1 77.34 77.35 77.39.13	Dodanie, nájom, údržba a oprava bicyklov ***(vrátane elektrických bicyklov), elektrických skútrov***, detských kočíkov a vozíkov pre invalidov …..	30.92 33.17.19 47.00.45 47.00.75 77.21.10 77.29.19 95.29.12 29.10.24 45.11.245.-11.3

Zdôvodnenie

Malo by sa objasniť, že členské štáty môžu uplatňovať znížené sadzby dane aj na elektrické bicykle a elektrické skútre. Tieto zohrávajú dôležitú úlohu z hľadiska mobility.

Pozmeňovací návrh 7

Číslo 10

Text navrhnutý Európskou komisiou					Zmena navrhnutá VR				
(10)	Dodanie počítačov, elektronických a optických zariadení; dodanie hodiniek	26 47.00.3 47.00.82 47.00.83 47.00.88	***žiadne***	***žiadne***	(10)	Dodanie počítačov, elektronických a optických zariadení; dodanie hodiniek	26 47.00.3 47.00.82 47.00.83 47.00.88	***Dodanie prístrojov na ožarovanie, elektromedicínskych a elektroterapeutických prístrojov vrátane okuliarov a kontaktných šošoviek***	***26.60*** ***32.50.4***

Zdôvodnenie

Členské štáty by mali mať možnosť uplatňovať znížené sadzby dane aj na okuliare a kontaktné šošovky a tiež na kardiostimulátory a načúvacie prístroje.

Pozmeňovací návrh 8

Číslo 15

Text navrhnutý Európskou komisiou					Zmena navrhnutá VR				
(15)	Poskytovanie finančných a ***poisťovacích*** služieb	64 ***65*** 66	žiadne	žiadne	(15)	Poskytovanie finančných služieb	64 66	žiadne	žiadne

Zdôvodnenie

V súlade s článkom 135 ods. 1 písm. a) smernice 2006/112/ES členské štáty oslobodia od dane poisťovacie a zaisťovacie transakcie vrátane súvisiacich služieb poskytovaných poisťovacími maklérmi a poisťovacími agentmi.

Návrh Komisie je preto v rozpore so znením smernice 2006/112/ES.

Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o osobitnú úpravu pre malé podniky
(COM(2018) 21 final)

Pozmeňovací návrh 9

Odôvodnenie 13

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Okrem toho, aby sa zabezpečilo dodržiavanie podmienok na oslobodenie od dane, ktoré členský štát udeľuje podnikom, ktoré v ňom nie sú usadené, treba požadovať, aby podniky svoj úmysel využiť oslobodenie od dane oznamovali vopred. Takéto oznámenie by ***mal malý podnik podávať členskému štátu, v ktorom je usadený. Tento členský*** štát by mal následne na základe priznaných informácií o obrate uvedeného podniku poskytnúť dané informácie ostatným dotknutým členským štátom.	Okrem toho, aby sa zabezpečilo dodržiavanie podmienok na oslobodenie od dane, ktoré členský štát udeľuje podnikom, ktoré v ňom nie sú usadené, treba požadovať, aby podniky svoj úmysel využiť oslobodenie od dane oznamovali vopred. Takéto oznámenie by ***sa malo uskutočniť prostredníctvom internetového portálu, ktorý by mal byť zriadený Komisiou. Členský*** štát, v ***ktorom je podnik usadený,*** by mal následne na základe priznaných informácií o obrate uvedeného podniku poskytnúť dané informácie ostatným dotknutým členským štátom.

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh súvisí s pozmeňovacím návrhom k článku 1 ods. 12 – ide o prevzatie návrhu obsiahnutého v návrhu správy Európskeho parlamentu, ktorú predložil T. Vandenkendelaere (PPE/BE).

Pozmeňovací návrh 10

Článok 1 odsek 12

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Článok 284 sa nahrádza takto:	Článok 284 sa nahrádza takto:
„Článok 284	*„Článok 284*
1. Členské štáty môžu oslobodiť od dane dodanie tovaru a poskytovanie služieb uskutočnené na ich území malými podnikmi, ktoré sú usadené na tomto území a ktorých ročný obrat v členskom štáte priraditeľný k takýmto dodaniam, resp. poskytnutiam nepresahuje limit, ktorý uvedené členské štáty stanovili na uplatňovanie tohto oslobodenia od dane.	1. Členské štáty môžu oslobodiť od dane dodanie tovaru a poskytovanie služieb uskutočnené na ich území malými podnikmi, ktoré sú usadené na tomto území a ktorých ročný obrat v členskom štáte priraditeľný k takýmto dodaniam, resp. poskytnutiam nepresahuje limit, ktorý uvedené členské štáty stanovili na uplatňovanie tohto oslobodenia od dane.

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Členské štáty môžu na základe objektívnych kritérií stanoviť ***pre jednotlivé oblasti podnikania*** rozdielne limity. Uvedené limity však nesmú byť vyššie ako ***85 000 EUR*** alebo ekvivalent tejto sumy v národnej mene.	Členské štáty môžu na základe objektívnych kritérií stanoviť rozdielne limity. Uvedené limity však nesmú byť vyššie ako ***100 000 EUR*** alebo ekvivalent tejto sumy v národnej mene.
2. Členské štáty, ktoré zaviedli oslobodenie od dane pre malé podniky, oslobodia od dane aj dodania tovaru a poskytnutia služieb na svojom vlastnom území, ktoré uskutočnili podniky usadené v inom členskom štáte, za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:	2. Členské štáty, ktoré zaviedli oslobodenie od dane pre malé podniky, oslobodia od dane aj dodania tovaru a poskytnutia služieb na svojom vlastnom území, ktoré uskutočnili podniky usadené v inom členskom štáte, za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:
a) ročný obrat v Únii daného malého podniku nepresahuje 100 000 EUR;	a) ročný obrat v Únii daného malého podniku nepresahuje 100 000 EUR;
b) hodnota dodaní, resp. poskytnutí v členskom štáte, v ktorom podnik nie je usadený, nepresahuje limit uplatniteľný v uvedenom členskom štáte na poskytnutie oslobodenia od dane podnikom, ktoré sú usadené v uvedenom členskom štáte.	b) hodnota dodaní, resp. poskytnutí v členskom štáte, v ktorom podnik nie je usadený, nepresahuje limit uplatniteľný v uvedenom členskom štáte na poskytnutie oslobodenia od dane podnikom, ktoré sú usadené v uvedenom členskom štáte.
3. Členské štáty prijmú primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby malé podniky využívajúce oslobodenie od dane spĺňali podmienky uvedené v odsekoch 1 a 2.	3. Členské štáty prijmú primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby malé podniky využívajúce oslobodenie od dane spĺňali podmienky uvedené v odsekoch 1 a 2.
4. ***Pred tým, ako malý podnik využije*** oslobodenie od dane ***v iných členských štátoch, upovedomí členský štát, v ktorom je usadený***.	4. ***Komisia zriadi online portál, prostredníctvom ktorého sa môžu zaregistrovať malé podniky, ktoré chcú využiť*** oslobodenie od dane ***v inom členskom štáte.***
Ak malý podnik využíva oslobodenie od dane v iných členských štátoch než v tom, v ktorom je usadený, členský štát usadenia prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby malý podnik presne priznal ročný obrat v Únii a ročný obrat v členskom štáte, a informuje daňové orgány v ostatných dotknutých členských štátoch, v ktorých malý podnik uskutočňuje dodania, resp. poskytnutia.“	Ak malý podnik využíva oslobodenie od dane v iných členských štátoch než v tom, v ktorom je usadený, členský štát usadenia prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby malý podnik presne priznal ročný obrat v Únii a ročný obrat v členskom štáte, a informuje daňové orgány v ostatných dotknutých členských štátoch, v ktorých malý podnik uskutočňuje dodania, resp. poskytnutia.“

Zdôvodnenie

Stanovenie vnútroštátnych limitov by sa malo v súlade so zásadou subsidiarity ponechať na členských štátoch. Okrem stropu 100 000 EUR navrhnutého spoločne pre celú Úniu by sa nemali zavádzať žiadne iné stropy. Možnosť rozličných národných limitov je z hľadiska väčšej flexibility vítaná, avšak obmedzením na niektoré hospodárske odvetvia môže dôjsť k problému s vymedzením.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 1 odsek 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vkladá sa tento článok 288a:	Vkladá sa tento článok 288a:
„Článok 288a	*„Článok 288a*
Keď počas nasledujúceho kalendárneho roka ročný obrat malého podniku v členskom štáte presiahne limit na oslobodenie od dane uvedený v článku 284 ods. 1, tento malý podnik môže na daný rok naďalej využívať oslobodenie od dane za predpokladu, že jeho ročný obrat v členskom štáte počas daného roka nepresahuje limit stanovený v článku 284 ods. 1 o viac ako ***50 %***.“	Keď počas nasledujúceho kalendárneho roka ročný obrat malého podniku v členskom štáte presiahne limit na oslobodenie od dane uvedený v článku 284 ods. 1, tento malý podnik môže na daný rok naďalej využívať oslobodenie od dane za predpokladu, že jeho ročný obrat v členskom štáte počas daného roka nepresahuje limit stanovený v článku 284 ods. 1 o viac ako ***33 %***.“

Zdôvodnenie

Toto ustanovenie obmedzuje negatívne kaskádové efekty. V prípade podnikov, ktoré nemôžu využiť oslobodenie od dane, by však mohlo spôsobiť narušenie hospodárskej súťaže. Limit by sa preto nemal prekročiť o viac ako 33 %.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. víta iniciatívu Komisie na reformu súčasného systému DPH v EÚ s cieľom zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a zabezpečiť, aby sa právne predpisy týkajúce sa DPH prispôsobili zmenám vo svetovom a digitálnom hospodárstve;

2. zdôrazňuje však, že návrh musí byť vyvážený, aby sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže a zvýšeniu administratívnej záťaže a vyšším nákladom pre malé a stredné podniky (MSP), ako aj miestne a regionálne orgány;

3. upozorňuje na skutočnosť, že rozdiely v systémoch DPH a stanovených sadzbách sa osobitne dotýkajú najmä pohraničných regiónov a aktivít malých a stredných podnikov v týchto regiónoch. Preto treba preskúmať územný dosah návrhu, aby sa umožnila väčšia flexibilita pri stanovovaní sadzieb DPH, ako aj navrhovaných prahových hodnôt;

Spoločné pravidlá pre sadzby DPH

4. víta návrh Komisie zdaňovať tovar a služby v súlade s princípom miesta určenia, pretože riziko narušenia hospodárskej súťaže je tu nižšie;

5. podporuje článok 98 ods. 1 a ods. 2 návrhu smernice, podľa ktorého môžu členské štáty uplatňovať najviac dve znížené sadzby dane vo výške minimálne 5 %, zníženú sadzbu nižšiu ako 5 % minimum a oslobodenie od dane s možnosťou odpočítania DPH zaplatenej na predchádzajúcom stupni;

6. víta návrh Komisie zostaviť zoznam tovaru (príloha IIIa), na ktorý sa nesmú uplatňovať znížené sadzby – namiesto súčasného zoznamu tovaru (s množstvom obmedzených výnimiek), na ktorý možno uplatňovať znížené sadzby. Návrh poskytuje členským štátom väčšiu flexibilitu a odstraňuje nedostatočnú daňovú neutralitu na základe skutočnosti, že niektoré členské štáty znížili DPH na tovar, na ktorý v iných členských štátoch nie je možné uplatniť zníženú sadzbu. Upozorňuje, že cieľom tohto zoznamu je zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže. Zoznam by sa preto nemal používať na sledovanie iných politických cieľov;

7. sa domnieva, že súčasný súbor pravidiel nezabezpečuje daňovú neutralitu medzi členskými štátmi a taktiež obmedzuje možnosti využitia potenciálu, ktorý ponúka technický vývoj, vzhľadom na to, že rovnaký produkt alebo rovnaké služby sa zdaňujú rozdielne podľa formy distribúcie. Dobrým príkladom je zákaz zníženej sadzby DPH na digitálne publikácie, ako sú elektronické noviny, audioknihy a streaming hudby. Zasiahlo to v neposlednom rade noviny, ktoré v súčasnosti prechádzajú hlbokou štrukturálnou zmenou súbežne s narastajúcou digitalizáciou používaných médií, ktorých význam pre demokraciu sa nesmie podceňovať;

8. domnieva sa, že článok 98 ods. 3 sa vzťahuje na tovar a služby, ktoré si zvyčajne kupuje spotrebiteľ. Po tomto preskúmaní bude možné predávať tovar a služby so zníženou sadzbou dane aj vtedy, keď sa budú predávať podnikom či súkromným osobám;

9. zdôrazňuje, že pojem „konečný spotrebiteľ“ môže viesť k problémom pri jeho uplatňovaní. „konečný spotrebiteľ“ môže byť v kontexte DPH súkromná osoba, nezdaniteľná právnická osoba alebo zdaniteľná osoba, ktorá vykonáva činnosť oslobodenú od dane bez práva na odpočet. Z odôvodnenia však vyplýva, že konečný spotrebiteľ je osoba, ktorá nadobúda tovar alebo služby na osobné použitie. Vzhľadom na to, že konečnými spotrebiteľmi môžu byť aj právnické osoby, mali by podľa neho aj tieto spadať pod rozsah pôsobnosti;

10. podporuje návrh, aby vážená priemerná sadzba presahovala 12 % s cieľom ochrany daňových príjmov členských štátov;

11. zastáva názor, že väčšia flexibilita pri prijímaní znížených sadzieb DPH môže zvýšiť zložitosť, a to najmä pre malé a stredné podniky, keďže tieto nemajú zdroje a štruktúry veľkého podniku, aby mohli uplatňovať pri cezhraničnom obchode niekoľko rôznych daňových sadzieb;

12. vyzýva Komisiu na vytvorenie elektronického portálu, napr. prostredníctvom ďalšieho rozvíjania internetového portálu TEDB, aby sa podnikom dala možnosť získať prehľad o rôznych sadzbách DPH uplatňovaných vo všetkých členských štátoch EÚ a oznámiť svoj úmysel využiť oslobodenie od dane za podmienok na oslobodenie od dane, ktoré členský štát udeľuje podnikom, ktoré v ňom nie sú usadené. Tento nástroj musí byť ľahko dostupný, spoľahlivý a k dispozícii vo všetkých jazykoch EÚ;

13. vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s vykonávaním tohto návrhu rozšírila možnosť využívania zjednodušeného režimu jednotného kontaktného miesta (MOSS – Mini-One Stop Shop). Systém MOSS je obzvlášť dôležitý pre správu DPH v krajine určenia;

14. poukazuje na to, že väčšia flexibilita pri stanovovaní sadzieb DPH môže sťažiť rozhodovanie o tom, ako zdaniť transakcie, ktoré zahŕňajú viacero výkonov. Táto otázka sa týka sadzby dane, ktorá sa má uplatniť, základu dane, podoby faktúr a krajiny, kde by sa mali platiť dane. To môže spôsobiť problémy pri vystavovaní faktúr, neistotu, náklady a riziká sporov, pretože k danému problému sa bude môcť v jednotlivých členských štátoch pristupovať odlišne. Preto je presvedčený, že je potrebné jasné usmernenia Komisie, pokiaľ ide o postupovať v prípade transakcií, ktoré zahŕňajú niekoľko služieb;

Zjednodušenie predpisov pre malé podniky

15. víta návrh Európskej komisie dať členským štátom väčšie možnosti na zjednodušenie systémov DPH pre malé podniky. Zároveň je však dôležité zvýšiť efektívnosť zdaňovania a bojovať proti podvodom, aby sa zabránilo narušovaniu hospodárskej súťaže a členským štátom zaistili príjmy z daní;

16. súhlasí s navrhovaným vymedzením, podľa ktorého sa za „malé podniky“ považujú tie, ktorých ročný obrat v Únii nie je vyšší ako 2 000 000 EUR;

17. upozorňuje, že vzhľadom na roztrieštenosť a zložitosť systému DPH majú podniky, ktoré sa venujú cezhraničným transakciám, veľké náklady na zabezpečenie dodržiavania predpisov. Tieto náklady sú neprimerane vysoké pre malé a stredné podniky, ktoré sú oporou regionálnych hospodárstiev a zdrojom zamestnanosti na regionálnej úrovni, najmä pre malé firmy s ročným obratom vo výške menej ako 2 000 000 EUR. Tie predstavujú približne 98 % všetkých podnikov v EÚ, podieľajú sa cca 15 % na celkovom obrate a pripadá na ne asi 25 % čistých príjmov z DPH;

18. pripomína, že pri poskytovaní elektronických služieb môže byť ťažké určiť, v ktorom členskom štáte je zákazník usadený. V prípade malých podnikov sú administratívne náklady na toto určenie spôsobom akceptovateľným pre daňové orgány niekedy také vysoké, že sa od obchodovania so zákazníkmi z iných členských štátov upúšťa. S cieľom znížiť administratívnu záťaž pre malé podniky s obratom v rámci Únie vo výške maximálne 2 000 000 EUR by sa im malo alternatívne umožniť účtovať si u daných služieb najvyššiu možnú sadzbu DPH uplatňovanú v EÚ; súhlasí s názorom Komisie, že náklady na dodržiavanie predpisov týkajúcich sa DPH by mali byť čo najnižšie;

19. víta skutočnosť, že návrhom by sa znížili náklady na dodržiavanie predpisov týkajúcich sa DPH pre MSP až o 18 % ročne;

20. súhlasí s návrhom umožniť oslobodenie od daní pre všetky malé podniky so sídlom v inom členskom štáte, ak ich ročný obrad nepresahuje 100 000 EUR, považuje však za potrebné preskúmať riziko negatívnych dôsledkov brzdiacich rast. Pre podnik oslobodený od dane, ktorý má v dôsledku toho značne nižšie administratívne náklady, môže prekročenie limitu priniesť vysokú hospodársku záťaž;

21. víta návrh umožniť malým podnikom vyhotovovanie zjednodušenej faktúry, ako aj návrh oslobodiť malé podniky oslobodené od dane od povinnosti vyhotovovať faktúru;

22. súhlasí s návrhom, aby bolo prípade malých podnikov zdaňovacie obdobie, za ktoré sa má podávať daňové priznanie k DPH, obdobie kalendárneho roka;

23. považuje za diskutabilné, prečo by sa podniky oslobodené od dane mali vyhýbať povinnostiam týkajúcim sa účtovníctva a vedenia záznamov. Takéto uľahčenie môže predstavovať riziko zneužitia, pretože pre členské štáty je zložité kontrolovať, či podnik prekročil limit;

24. poukazuje na to, že v niektorých členských štátoch boli prijaté opatrenia na uľahčenie registrácie nových podnikov a rámcových podmienok pre podniky, čím sa ale zároveň môže zvýšiť riziko karuselového podvodu. Len v roku 2014 dosiahli daňové úniky v dôsledku karuselových podvodov výšku 50 mld. EUR. Je dôležité, aby sa účely zníženia výpadku príjmov z DPH zlepšila efektívnosť výberu daní a bojovalo sa proti daňovým podvodom.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Akčný plán digitálneho vzdelávania

(2018/C 461/08)

Hlavný spravodajca: Domenico GAMBACORTA (IT/EĽS), predseda provincie Avellino

Referenčný dokument: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o akčnom pláne digitálneho vzdelávania

COM(2018) 22 final

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Kľúčové posolstvá

1. zdôrazňuje, že vzdelávanie zohráva od začiatku vykonávania bolonského procesu kľúčovú úlohu pri vytváraní európskeho priestoru na dialóg a spoluprácu so zameraním na hlavné zásady, ktoré odzrkadľujú základné hodnoty súčasnej európskej spoločnosti, ako sú sloboda prejavu, tolerancia, sloboda výskumu, voľný pohyb študentov a zamestnancov, zapojenie študentov a spoluvytváranie celoživotného vzdelávania;

2. poukazuje na záväzok členských štátov EÚ poskytnúť mladým ľuďom „najlepšie vzdelanie a najlepšiu odbornú prípravu“, ktorý bol potvrdený v nedávnych vyhláseniach (Bratislava, september 2016; Rím, marec 2017) a na samitoch (Tallin, máj 2017; Göteborg, november 2017; Brusel, január 2018);

3. zdôrazňuje, že digitálna revolúcia bude naďalej výrazne meniť spôsob, akým Európania žijú, študujú, pracujú a navzájom komunikujú, a že digitálne zručnosti a kompetencie sú popri schopnosti čítať, písať a počítať základnými zručnosťami, ktoré majú občanom pomôcť čeliť výzvam vyplývajúcim z neustále sa meniaceho globalizovaného a vzájomne prepojeného sveta;

4. súhlasí s tým, že získavanie digitálnych zručností a kompetencií sa musí začať už v ranom veku a musí pokračovať po celý život ako súčasť vzdelávacích osnov tak v detstve, ako aj v rámci vzdelávania dospelých;

5. uznáva, že rozvoj digitálnych zručností pracovných síl v EÚ má zásadný význam pre zvládnutie transformácie trhu práce a predchádzanie vzniku medzier či nesúladu medzi ponukou zručností a dopytom po nich;

6. vníma digitálne vzdelávanie ako nevyhnutnosť a príležitosť na riešenie vzdelávacích problémov, keďže poskytuje napr. možnosť individuálnejšieho a inkluzívnejšieho vyučovania pre osoby so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a so zdravotným postihnutím, migrantov a osoby v rámci systémov zdravotnej starostlivosti členských štátov;

7. konštatuje, že rozvoj digitálnych zručností má silný pákový efekt z hľadiska rozvoja nových podnikateľských talentov, samostatnosti pri vykonávaní individuálnych alebo doplnkových úloh, ako aj multidisciplinárnej alebo geograficky rôznorodej tímovej práce;

8. zdôrazňuje potenciál, ktorý má digitálna transformácia na podporu vzostupnej mobility, vzdelanejších a lepšie informovaných občanov, podnecovaní občianskej angažovanosti, demokratizácii poznatkov a zlepšovaní prístupu k informáciám a ich využívaní a tvorbe s cieľom zabezpečiť zdravú digitálnu identitu a aktívne a zodpovedné digitálne občianstvo;

9. zdôrazňuje, že nedostatočne pripravení používatelia sú viac vystavení mnohým rizikám ukrytých v/neuvedomelom používaní digitálnych prostriedkov, medzi ktoré patria kybernetické šikanovanie, ako aj phishing, posielanie nevyžiadaných správ so sexuálnym obsahom (sexting), sexuálne vydieranie (sextortion), závislosť od internetových hier, symptómy digitálneho pracovného stresu a strach niečo zmeškať (tzv. Fear Of Missing Out – FOMO);

10. požaduje, aby sa kládol väčší dôraz na posilnenie kritického myslenia a mediálnej gramotnosti dospelých, detí a mládeže, aby sa vedeli orientovať v obrovskej spleti šírených falošných správ, správne posudzovali riziká vyplývajúce z nekritického používania informácií dostupných na internete alebo digitálne dostupných informácií a dokázali im odolávať;

11. poukazuje na to, že rozsiahle zavádzanie algoritmov a systémov strojového učenia založených na umelej inteligencii a analýzy údajov je hrozbou pre pedagogickú slobodu, ako aj pre neutralitu, bezpečnosť údajov a ochranu súkromia;

12. odkazuje na niektoré výsledky štúdie z roku 2013 zameranej na vzdelávanie v oblasti IKT v školách ([1]), v rámci ktorej sa zistilo, že:

— medzi jednotlivými krajinami existujú značné rozdiely z hľadiska infraštruktúrnej vybavenosti na úrovni škôl,

— len približne 50 % študentov v EÚ vzdelávajú pedagógovia, ktorí svoju schopnosť zahrnúť digitálne technológie do vzdelávacích činností pedagogicky hodnotným spôsobom vnímajú kladne,

— len približne 25 – 30 % študentov v EÚ vzdelávajú pedagógovia, ktorí absolvovali povinnú odbornú prípravu v oblasti IKT;

13. zdôrazňuje preto kľúčovú úlohu učiteľov a vychovávateľov pri usmerňovaní žiakov k inovačným postupom vytvárania znalostí prostredníctvom vhodných väzieb medzi formálnym, neformálnym a informálnym učením, nakoľko sa k šíreniu digitálnych inovácií vo vzdelávaní nedá pristupovať paušálne;

14. zdôrazňuje, že učiteľský zbor, vedenie škôl a ďalšie vzdelávacie subjekty potrebujú podporu a príslušnú odbornú prípravu, aby si vedeli nájsť účinný spôsob, ako skĺbiť tradičné učebné metódy s možnosťami, ktoré ponúkajú digitálne technológie;

15. na tento účel navrhuje spoluprácu súkromných a verejných zainteresovaných subjektov predovšetkým za účasti poskytovateľov vzdelávacích technológií prostredníctvom ich odvetvových združení, ak existujú, aby sa učiteľom poskytla odborná príprava spolu s bezplatnými digitálnymi vzdelávacími materiálmi a vyriešili sa tiež otázky cezhraničného duševného vlastníctva;

16. upozorňuje na hrozbu veľkých digitálnych spoločností, a najmä GAFAM (Google, Amazon, Facebook, Apple a Microsoft), ktoré poskytovaním svojho hardvéru a/alebo softvéru a vzdelávacích zdrojov vnucujú svoje normy v oblasti vzdelávania. Bolo by preto potrebné zaviesť prísne kontroly, pokiaľ ide o ochranu údajov a autorských práv;

17. zdôrazňuje, že je potrebné zmenšiť existujúcu digitálnu priepasť, ktorá je determinovaná rôznymi faktormi, ako miesto bydliska v rôznych zemepisných a demografických oblastiach, dorozumievacie jazyky, rôzne úrovne vzdelávania, rozdiely súvisiace s pohlavím a vekom, možné zdravotné postihnutie alebo príslušnosť k znevýhodnenými sociálno-ekonomickým skupinám;

18. trvá na tom, že je nutné lepšie využívať finančnú podporu EÚ, aby sa zaistilo, že školy a vzdelávacie zariadenia, a to nielen zariadenia, ktoré poskytujú povinné vzdelávanie, ale aj zariadenia, ktoré zabezpečujú iné etapy vzdelávania, ako je napríklad predškolské vzdelávanie, vzdelávanie dospelých, konzervatóriá atď. – najmä tie, ktoré sa nachádzajú v oblastiach s geografickými, demografickými alebo spoločenskými problémami – budú s cieľom zaistiť prístup k celoživotnému vzdelávaniu vybavené nevyhnutnou vysokorýchlostnou širokopásmovou infraštruktúrou špičkovej kvality;

19. navrhuje, aby sa súbežne s implementáciou digitálnych inovačných zdrojov a postupov otestovali nové zdroje a techniky posudzovania, ako sú napríklad okruhy, ktoré by sa následne zaviedli v kombinácii s tradičnými postupmi, s cieľom využiť potenciál rýchlej cyklickej spätnej väzby v prospech personalizovanejšieho a účinnejšieho vzdelávacieho procesu;

([1]) *Survey of Schools: ICT in Education Benchmarking Access, Use and Attitudes to Technology in Europe's schools* (Prieskum škôl: IKT vo vzdelávaní. Referenčné porovnávanie prístupu k technológiám, ich používania a postojov k nim v európskych školách). Záverečná správa o štúdii, Európska komisia, 2013.

20. poznamenáva, že v súlade so zásadami, z ktorých vychádza platforma celoživotného vzdelávania a v záujme zabezpečenia lepšieho vzdelávacieho procesu a výsledkov musia byť učiaci sa stredobodom záujmu a musia sa podieľať na spoločných cieľoch na základe svojich názorov a hodnôt, aby sa nestali pasívnymi užívateľmi technológií;

21. víta akčný plán digitálneho vzdelávania ako krátkodobý a strednodobý nástroj na podporu, implementáciu a rozširovanie účelného využívania digitálnych a inovatívnych vzdelávacích postupov v školách, v odbornom vzdelávaní a na vysokých školách ako súčasť európskeho vzdelávacieho priestoru a nového programu v oblasti zručností pre Európu ([2]) a ako doplnok k odporúčaniam o spoločných hodnotách a kľúčových kompetenciách;

22. uznáva, že priority stanovené v akčnom pláne digitálneho vzdelávania sú v súlade s komplexnými a početnými výzvami, ktoré prináša digitálna revolúcia;

23. domnieva sa, že akčný plán by mal dostať primeranú podporu vo viacročnom finančnom rámci, ako aj v rozpočtoch členských štátov, z ktorých by sa mali vyčleniť prostriedky nielen na prepojenosť a infraštruktúru, ale aj na rozvoj digitálnych zručností a kompetencií na všetkých úrovniach vzdelávania;

24. zdôrazňuje, že predpokladom začlenenia digitálnych technológií do našich vzdelávacích systémov a skutočného dosiahnutia cieľov akčného plánu je plodnejšia spolupráca všetkých zúčastnených a potenciálnych zainteresovaných subjektov, ktorá zaistí zbližovanie, vytváranie synergií a medzidisciplinárne využívanie odborných znalostí, ako aj interoperabilitu rozličných systémov;

25. považuje za nesmierne dôležité vyvinúť značné úsilie na koordináciu a integráciu všetkých iniciatív a opatrení, ako aj na lepšie šírenie politických opatrení, aby sa zabránilo tomu, že dostupné možnosti budú využívať hlavne tie vzdelávacie a politické inštitúcie, ktoré sa dokážu lepšie zorientovať v „džungli“ príležitostí na získanie finančnej podpory;

26. pripomína zásadnú úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri uskutočňovaní politických opatrení v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, a teda skutočnosť, že do procesu prispôsobovania vzdelávacích systémov požiadavkám digitálnej éry by mali byť zapojené všetky úrovne správy (európska, štátna, regionálna a miestna);

Lepšie využívanie digitálnych technológií na výučbu a učenie sa: digitálne kompetencie a zručnosti relevantné pre digitálnu transformáciu

27. zdôrazňuje, že hoci je prístup k digitálnej infraštruktúre len jedným z aspektov digitálnej priepasti, nedostatok finančných prostriedkov a nedostatočné a nefunkčné vybavenie a šírka pásma sú naďalej prekážkou vo využívaní IKT na výučbu a vzdelávanie;

28. žiada o podporu pre vytvorenie národných stratégií a rámcov, intenzívnejší dialóg medzi zainteresovanými stranami a väčšiu podporu učiteľov pri získavaní nových metodických odborných znalostí;

29. dúfa, že sa rozbehne rozsiahla kampaň vzdelávacích iniciatív zameraných na učiteľov a vzdelávacie subjekty na rozšírenie ich skutočných digitálnych zručností s osobitným zameraním na tých, ktorí majú obmedzené vlohy na digitálne technológie a malé skúsenosti s nimi;

30. víta skutočnosť, že EÚ posilňuje digitálnu kapacitu všeobecných i odborných škôl a do konca roka 2019 sprístupní sebahodnotiaci nástroj SELFIE jednému miliónu osôb spomedzi učiteľov, školiteľov a žiakov a študentov, čím podporuje ich digitálne kompetencie v súčinnosti s prípadnými nástrojmi hodnotenia zavedenými na úrovni jednotlivých členských štátov;

31. poukazuje na to, že IKT prispievajú k inovácii v oblasti postupov a organizačných opatrení a nástroje ako európsky rámec elektronických kompetencií (e-CF) považuje za užitočný referenčný rámec pre kompetencie a zručnosti v oblasti IKT v celej Európe;

32. uznáva prínos systému poukazov zameraných na znevýhodnené oblasti, ako aj implementácie vhodného súboru nástrojov pre vidiecke oblasti;

([2]) COM(2016) 381.

33. súhlasí s vytvorením rámca na vydávanie digitálne certifikovaných kvalifikácií a potvrdzovanie digitálne nadobudnutých zručností, ktoré sú dôveryhodné a viacjazyčné a domnieva sa, že je veľmi dôležité, aby bol tento rámec v plnej miere zosúladený s európskym kvalifikačným rámcom pre celoživotné vzdelávanie (EQF) a Európskou klasifikáciou zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolaní (ESCO);

34. podporuje spoluprácu medzi priemyslom a vzdelávaním a iné formy verejno-súkromných partnerstiev v záujme rozvoja vzdelávacích programov zameraných na digitálne kompetencie a s cieľom zabezpečiť, aby pracovné miesta v oblasti digitálnych technológií boli rovnako prístupné všetkým bez ohľadu na sociálno-ekonomické zázemie alebo telesné postihnutia;

Rozvoj digitálnych kompetencií a zručností relevantných pre digitálnu transformáciu

35. zdôrazňuje, že školské komunity musia podporovať všetkých žiakov a reagovať na ich špecifické potreby s cieľom zabezpečiť úplné začlenenie;

36. považuje za veľmi dôležité zmenšiť priepasť medzi vzdelávaním študentov z rôznych sociálno-ekonomických prostredí, zužitkovať potenciál individuálnej výučby a nových nástrojov učenia a plne využívať otvorené vzdelávacie zdroje a otvorenú vedu;

37. dúfa, že sa vytvorí celoeurópska platforma pre digitálne vysokoškolské vzdelávanie, ktorá bude ponúkať vzdelávanie, zmiešanú mobilitu, virtuálne univerzitné areály a výmenu osvedčených postupov medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania;

38. víta nový Európsky rámec digitálnych kompetencií pre pedagógov, ktorý usmerňuje pedagógov pri tvorbe modelov digitálnych kompetencií;

39. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať a uľahčovať rozvoj digitálnych zručností učiteľov z integrovaného hľadiska a v súlade s rámcom zručností pre pedagógov, čo by zahŕňalo počiatočné odborné vzdelávanie, zapracovanie sa a celoživotné vzdelávanie učiteľov;

40. uznáva význam mobility, a preto vyzýva, aby sa posilnilo zameranie budúceho programu Erasmus + a iných relevantných programov financovania EÚ na podporu prispôsobenia vzdelávania a odbornej prípravy digitálnemu veku;

41. zdôrazňuje význam spolupráce v oblasti vzdelávania a spoločného úsilia. Žiada zriadiť spoločnú európsku platformu otvorenú rôznym zainteresovaným subjektom s úlohou vypracovať referenčné hodnoty a ukazovatele, aby sa mohol dôkladnejšie sledovať pokrok v IKT, ktorý dosiahli rozličníposkytovatelia vzdelávania na školách a v iných vzdelávacích prostrediach. Táto činnosť sa musí vykonávať v úzkej spolupráci medzi členskými štátmi, aby sa využili skúsenosti, zmapovali už existujúce následné opatrenia atď.

42. zdôrazňuje význam digitálnych kompetencií pre všetkých občanov, ako sa stanovuje v európskom rámci kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie, vrátane európskeho rámca digitálnych kompetencií pre občanov v piatich oblastiach (gramotnosť v oblasti informácií a údajov; komunikácia a spolupráca; digitálny obsah a jeho tvorba; bezpečnosť a pohoda; riešenie problémov); podporuje také vyučovanie a vzdelávanie, do ktorých sú digitálne kompetencie začlenené spolu s ostatnými schopnosťami, ktoré treba rozvíjať;

43. podporuje navrhovanú informačnú kampaň v celej EÚ zameranú na pedagógov, rodiny a žiakov s cieľom posilniť bezpečnosť online, kybernetickú hygienu a mediálnu gramotnosť, ako aj iniciatívu výučby kybernetickej bezpečnosti, ktorá nadviaže na rámec digitálnych kompetencií pre občanov v záujme zlepšenia postavenia ľudí a tiež podporu a šírenie osvedčených postupov s cieľom umožniť sebaisté a zodpovedné používanie technológií;

44. povzbudzuje podnikateľského ducha regiónov a miest a posun smerom k otvorenej inovácii v rámci partnerstiev s víziou zameranou na človek, ktoré by sa nadväzovali medzi subjektmi verejného a súkromného sektora, univerzitami a občanmi;

45. očakáva, že bude priebežne informovaný o poznatkoch získaných pri implementácii politických opatrení a že bude vyzvaný, aby sa zapojil do rozbiehajúcej sa diskusie o budúcej európskej spolupráci v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;

Zdokonaľovanie vzdelávania lepšou analýzou a predikciou údajov

46. vyjadruje nádej, že sa prijme spoločný metodický rámec na vymedzenie ukazovateľov, ktoré dokážu vyjadriť rozsah digitálnej priepasti a žiada, aby sa vyvinulo výrazné úsilie na vybudovanie a zhromaždenie spoľahlivých a ľahko dostupných údaje na hodnotenie a monitorovanie;

47. upozorňuje na problémy, ktoré vznikajú, keď sa osobné údaje a študijné záznamy ukladajú u súkromných poskytovateľov, často v inej časti sveta. Osobitne si treba predovšetkým všímať, či sú títo prevádzkovatelia ochotní podpísať užívateľské zmluvy s početnými miestnymi, regionálnymi a štátnymi orgánmi;

48. rovnako upozorňuje na hĺbkovú analýzu údajov (tzv. data mining) a kladie si otázku, ako reagovať v prípade, že podniky spracúvajú údaje o študentoch a učiteľoch na účely predaja týchto údajov tretím stranám. Domnieva sa, že je rovnako dôležité – v neposlednom rade pre miestne a regionálne orgány –, aby sa objasnilo, ako dlho môžu byť relevantné administratívne údaje a podobné dokumenty verejne prístupné;

49. s potešením očakáva spustenie plánovaných pilotných projektov zameraných na využívanie dostupných údajov a na pomoc pri implementácii a monitorovaní politiky vzdelávania. Víta aj plánovaný súbor nástrojov a usmernení pre členské štáty;

50. považuje za dôležité iniciovať strategickú predikciu hlavných trendov, ktoré z digitálnej transformácie vyplývajú pre budúcnosť vzdelávacích systémov, v úzkej spolupráci s odborníkmi z členských štátov, vrátane zástupcov miestnych a regionálnych orgánov, a s využitím súčasných i budúcich možností spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy v celej EÚ;

51. povzbudzuje inováciu z podnetu používateľov, ktorá je kľúčom k rýchlemu zavádzaniu inovačných odpovedí na výzvy v oblasti vzdelávania. Perspektíva používateľa sa často dostatočne nezohľadňuje, čo by mohlo obmedziť možné riešenia problému. V tejto súvislosti víta, že sa preskúmajú spôsoby, ako podporiť angažovanosť občanov, účasť a inováciu z podnetu používateľov;

52. zdôrazňuje, že tento akčný plán by mal tiež podporovať európsky semester, ktorý je vďaka odporúčaniam pre jednotlivé krajiny v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy hlavným stimulátorom reforiem;

53. podporuje úsilie o pokrok v riadení systémov školského vzdelávania a pripomína, že dobré viacúrovňové riadenie môže viesť k zlepšeniu výkonnosti v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, posilniť účasť, podporovať zakladanie inovačných mechanizmov, propagovať inkluzívny systém vzdelávania, ktorý sa zameriava na jednotlivca ako na celok, a rozvíjať systémy celoživotného vzdelávania;

54. víta dialóg o implementácii navrhovaných opatrení, ktorý ohlásila Európska komisia, a vyjadruje svoju ochotu zapojiť sa a pokračovať spolu s členskými štátmi, Európskym parlamentom, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a skupinou Európskej investičnej banky v spolupráci s Komisiou, s cieľom napredovať v uskutočňovaní navrhovanej agendy a zabezpečiť súlad s prioritami v súčasných a budúcich programoch financovania EÚ.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Budovanie silnejšej Európy: význam politík v oblasti mládeže, vzdelávania a kultúry

(2018/C 461/09)

Hlavná spravodajkyňa: Gillian FORD (UK/EA), poslankyňa londýnskeho mestského obvodu Havering

Referenčné dokumenty: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Budovanie silnejšej Európy: význam politík v oblasti mládeže, vzdelávania a kultúry,

COM(2018) 268 final

a

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa podpory automatického vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení a výsledkov študijných pobytov v zahraničí,

COM(2018) 270 final

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve,

COM(2018) 271 final

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov,

COM(2018) 272 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa podpory automatického vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení a výsledkov študijných pobytov v zahraničí

Bod 5

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
	d) navrhnutím ďalších nástrojov na zabezpečenie kvality v digitálnom vzdelávaní a odbornej príprave.

Zdôvodnenie

V niektorých oblastiach, najmä vzdialenejších alebo riedko osídlených regiónoch, prebieha vzdelávanie, výučba a získavanie kvalifikácie čoraz častejšie digitálnou formou. Je nevyhnutné zaistiť kvalitu týchto kvalifikácií, aby mohli byť automaticky vzájomne uznávané.

Pozmeňovací návrh 2

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa podpory automatického vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení a výsledkov študijných pobytov v zahraničí

Bod 6

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
6. Uľahčili mobilitu a uznávanie výsledkov období vzdelávania v zahraničí počas sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy:	6. Uľahčili mobilitu ***všetkých študentov bez ohľadu na ich miesto bydliska*** a uznávanie výsledkov období vzdelávania v zahraničí počas sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy:
[…]	[…]
c) propagovaním výhod mobility medzi inštitúciami sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a učiacimi sa a ich rodinami a propagovaním výhod hosťovania mobility u zamestnávateľov.	c) propagovaním výhod mobility medzi inštitúciami sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a učiacimi sa a ich rodinami a propagovaním výhod hosťovania mobility u zamestnávateľov.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo samotného znenia.

Pozmeňovací návrh 3

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa podpory automatického vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení a výsledkov študijných pobytov v zahraničí

Bod 8

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
8. Preskúmali osvedčené postupy so zreteľom na uznávanie predchádzajúceho vzdelávania a priepustnosť medzi odvetviami vzdelávania a odbornej prípravy, najmä medzi odborným vzdelávaním a prípravou a vysokoškolským vzdelávaním.	8. Preskúmali a ***propagovali*** osvedčené postupy so zreteľom na uznávanie predchádzajúceho vzdelávania a priepustnosť medzi: ***a)*** odvetviami vzdelávania a odbornej prípravy, najmä medzi odborným vzdelávaním a prípravou a vysokoškolským vzdelávaním***, a*** ***b) odvetviami vzdelávania a odbornej prípravy a trhom práce.***

Zdôvodnenie

Zamestnávatelia by mali uznávať kvalifikácie získané v zahraničí a študijné pobyty v zahraničí, aby sa zlepšila mobilita pracovnej sily a rozšírili životné šance a príležitostí.

Pozmeňovací návrh 4

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa podpory automatického vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení a výsledkov študijných pobytov v zahraničí

Bod 9

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
Zlepšili dôkazovú základňu zhromažďovaním a šírením údajov o počte a druhu prípadov uznania.	Zlepšili dôkazovú základňu zhromažďovaním a šírením údajov o počte, druhu ***a výsledkoch*** prípadov uznania.

Zdôvodnenie

Získavanie ponaučení z výsledkov môže posilniť a zlepšiť proces uznávania.

Pozmeňovací návrh 5

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Odôvodnenie 8

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
(8) Dostatočná ponuka, prístupnosť a cenová dostupnosť vysokokvalitných zariadení starostlivosti o deti sú okrem toho kľúčovými faktormi, ktoré umožňujú ženám a aj mužom s opatrovateľskými úlohami účasť na trhu práce, ako sa uznalo na zasadnutí Európskej rady v Barcelone v roku 2002, v Európskom pakte pre rodovú rovnosť a v oznámení Komisie o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom prijatom 26. apríla 2017. Zamestnanosť žien priamo prispieva k zlepšovaniu sociálno-ekonomickej situácie domácností a k hospodárskemu rastu.	(8) Dostatočná ponuka, prístupnosť a cenová dostupnosť vysokokvalitných zariadení starostlivosti o deti sú okrem toho kľúčovými faktormi, ktoré umožňujú ženám a aj mužom s opatrovateľskými úlohami účasť na trhu práce, ako sa uznalo na zasadnutí Európskej rady v Barcelone v roku 2002, v Európskom pakte pre rodovú rovnosť a v oznámení Komisie o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom prijatom 26. apríla 2017***, a mali by sa podporovať v súlade so zásadou 2 Európskeho piliera sociálnych práv***. Zamestnanosť žien priamo prispieva k zlepšovaniu sociálno-ekonomickej situácie domácností a k hospodárskemu rastu.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo samotného znenia.

Pozmeňovací návrh 6

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Odôvodnenie 23

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
(23) Cieľom tohto odporúčania je dospieť k spoločnému chápaniu toho, čo znamená kvalita v systéme vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Stanovujú sa v ňom možné opatrenia, ktoré majú zvážiť ***vlády*** s prihliadnutím na ich špecifické okolnosti. Toto odporúčanie sa vzťahuje aj na rodičov, inštitúcie a organizácie vrátane sociálnych partnerov a organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa usilujú o zlepšenie sektora.	(23) Cieľom tohto odporúčania je dospieť k spoločnému chápaniu toho, čo znamená kvalita v systéme vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Stanovujú sa v ňom možné opatrenia, ktoré majú zvážiť ***všetky relevantné úrovne správy, vrátane miestnej a regionálnej,*** s prihliadnutím na ich špecifické okolnosti. Toto odporúčanie sa vzťahuje aj na rodičov, inštitúcie a organizácie vrátane sociálnych partnerov a organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa usilujú o zlepšenie sektora.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo samotného znenia.

Pozmeňovací návrh 7

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Bod 2

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. ***pracovali na tom***, aby boli služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve prístupné, cenovo dostupné a inkluzívne. ***M***ohlo(-a) ***by sa*** zvážiť:	2. ***zabezpečili***, aby boli služby vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve prístupné, cenovo dostupné***, dostatočné z hľadiska počtu*** *a* inkluzívne. ***Na všetkých úrovniach správy, vrátane regionálnej a miestnej, by sa m***ohlo/mohla zvážiť:

Zdôvodnenie

Zdôrazniť myšlienku odporúčania a vyzdvihnúť kľúčovú úlohu, ktorú v tejto súvislosti zohrávajú miestne a regionálne samosprávy.

Pozmeňovací návrh 8

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Bod 3

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
3. podpora profesionalizácie pracovníkov v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. v závislosti od existujúcej úrovne odbornej kvalifikácie a pracovných podmienok môže úspešné úsilie zahŕňať:	3. podpora profesionalizácie pracovníkov v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. v závislosti od existujúcej úrovne odbornej kvalifikácie a pracovných podmienok môže úspešné úsilie zahŕňať:

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
[…]	[…]
d) ***zameranie sa na*** vybavenie pracovníkov takými kompetenciami, aby mohli reagovať na jednotlivé potreby detí z rôznych prostredí a so špeciálnymi vzdelávacími potrebami alebo zdravotným postihnutím, ako aj na prípravu zamestnancov na riadenie rôznych skupín.	d) vybavenie pracovníkov takými kompetenciami, aby mohli reagovať na jednotlivé potreby detí z rôznych prostredí a so špeciálnymi vzdelávacími potrebami alebo zdravotným postihnutím, ako aj na prípravu zamestnancov na riadenie rôznych skupín.

Zdôvodnenie

Dôraznejšia formulácia odporúčania.

Pozmeňovací návrh 9

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Článok 4

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
4. posilniť tvorbu učebných plánov v ranom veku v snahe napĺňať potreby detí z hľadiska blahobytu a vzdelávania. Prístupy na podporu tvorby učebných plánov a sociálnych, emocionálnych, vzdelávacích a jazykových kompetencií detí by mohli zahŕňať:	4. posilniť tvorbu učebných plánov v ranom veku v snahe napĺňať potreby ***všetkých*** detí z hľadiska ***zdravia,*** blahobytu a vzdelávania. Prístupy na podporu tvorby učebných plánov a sociálnych, emocionálnych, vzdelávacích a jazykových kompetencií detí by mohli zahŕňať:
a) zabezpečenie rovnováhy pri poskytovaní sociálno-emocionálneho učenia, blahobytu a vzdelávania, uznávajúc pritom význam hry, kontaktu s prírodou, úlohy hudby, umenia a pohybovej aktivity;	a) zabezpečenie rovnováhy pri poskytovaní sociálno-emocionálneho učenia, blahobytu a vzdelávania, uznávajúc pritom význam hry, kontaktu s prírodou, úlohy hudby, umenia a pohybovej aktivity;
b) podporu empatie, súcitu a informovanosti v súvislosti s rovnosťou a rozmanitosťou;	b) podporu empatie, súcitu a informovanosti v súvislosti s rovnosťou a rozmanitosťou;
c) poskytovanie príležitostí na skorú jazykovú expozíciu a učenie sa jazyka prostredníctvom hier a zváženie dvojjazyčných programov v ranom detstve;	c) poskytovanie príležitostí na skorú jazykovú expozíciu a učenie sa jazyka prostredníctvom hier a zváženie dvojjazyčných programov v ranom detstve;
d) poskytovanie usmernení pre poskytovateľov, pokiaľ ide používanie digitálnych nástrojov a vznikajúcich nových technológií primeraných veku;	d) poskytovanie usmernení pre poskytovateľov, pokiaľ ide používanie digitálnych nástrojov a vznikajúcich nových technológií primeraných veku;

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
e) podporu ďalšieho začleňovania vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve v rámci kontinua vzdelávania a podporu spolupráce v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, zamestnancov základných škôl a hladkého prechodu detí na základnú školu;	e) podporu ďalšieho začleňovania vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve v rámci kontinua vzdelávania a podporu spolupráce v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, zamestnancov základných škôl a hladkého prechodu detí na základnú školu;
	f) poskytovanie špecializovanej podpory a možností vzdelávania deťom s osobitnými vzdelávacími potrebami alebo so zdravotným postihnutím;
	g) poskytovanie špecializovanej podpory a možností vzdelávania deťom migrantov vrátane situácií hromadného návratu Európanov z dôvodu politickej a humanitárnej krízy;
	h) poskytovanie špecializovanej podpory a možností vzdelávania deťom v systémoch starostlivosti členských štátov;
	i) podporu modelu starostlivosti v ranom detstve pre deti vo veku od 0 do 6 rokov.

Zdôvodnenie

Deti s osobitnými vzdelávacími potrebami alebo zdravotným postihnutím, ako aj deti migrantov, môžu potrebovať špecializovanú podporu na to, aby mohli využiť celý rad možností ponúkaných učebnými plánmi v ranom veku. Členské štáty treba povzbudzovať k tomu, aby túto podporu zabezpečili.

Pozmeňovací návrh 10

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Bod 6

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
6. zameranie sa na zabezpečenie primeraného financovania a právny rámec pre poskytovanie služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Mohlo by sa zvážiť:	6. zameranie sa na zabezpečenie primeraného financovania a právny rámec pre poskytovanie služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Mohlo by sa zvážiť:
a) zvýšenie investícií do vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve so zameraním na dostupnosť, kvalitu a cenovú dostupnosť vrátane využívania príležitostí financovania, ktoré sa ponúkajú prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov;	a) zvýšenie investícií do vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve so zameraním na dostupnosť, ***prístupnosť,*** kvalitu a cenovú dostupnosť vrátane využívania príležitostí financovania, ktoré sa ponúkajú prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov;

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) vytváranie a udržiavanie celoštátnych alebo regionálnych rámcov kvality prispôsobených na mieru;	b) vytváranie a udržiavanie celoštátnych alebo regionálnych rámcov kvality prispôsobených na mieru;
c) podpora ďalšej integrácie služieb pre rodiny a deti, najmä sociálnych a zdravotníckych služieb;	c) podpora ďalšej integrácie služieb pre rodiny a deti ***na miestnej a regionálnej úrovni***, najmä sociálnych a zdravotníckych služieb a ***služieb zvyšujúcich ich duševnú a telesnú pohodu***;
d) začlenenie spoľahlivých politík v oblasti ochrany/bezpečnosti detí do systému vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve s cieľom chrániť deti pred všetkými formami násilia.	d) začlenenie spoľahlivých politík v oblasti ochrany/bezpečnosti detí do systému vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve s cieľom chrániť deti pred všetkými formami ***zneužívania a*** násilia.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo samotného znenia.

Pozmeňovací návrh 11

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Bod 8

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
8. uľahčiť výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi členskými štátmi v kontexte strategického rámca pre spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a následných schém, ako aj vo Výbore pre sociálnu ochranu;	8. uľahčiť výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi členskými štátmi ***na všetkých úrovniach verejnej správy v*** kontexte strategického rámca pre spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a následných schém, ako aj vo Výbore pre sociálnu ochranu;

Zdôvodnenie

Vyplýva zo samotného znenia.

Pozmeňovací návrh 12

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

Bod 9

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
9. podporovať spoluprácu členských štátov na základe ich dopytu organizovaním partnerského učenia a partnerského poradenstva;	9. podporovať spoluprácu členských štátov ***na všetkých úrovniach verejnej správy*** na základe ich dopytu organizovaním partnerského učenia a partnerského poradenstva;

Zdôvodnenie

Vyplýva zo samotného znenia.

Pozmeňovací návrh 13

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov

Odôvodnenie (1)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
1) Európska komisia v oznámení o posilňovaní európskej identity vzdelávaním a kultúrou predstavila víziu európskeho vzdelávacieho priestoru, v ktorom kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu, odbornej príprave a výskumu nebránia štátne hranice, kde sa študovať, učiť sa alebo pracovať v inom členskom štáte stalo normou, kde je oveľa bežnejšie hovoriť okrem materinského jazyka ďalšími dvoja jazykmi a kde majú ľudia jasnú predstavu o svojej európskej identite a sú si vedomí európskeho kultúrneho dedičstva a jeho rozmanitosti.	1) Európska komisia v oznámení o posilňovaní európskej identity vzdelávaním a kultúrou predstavila víziu európskeho vzdelávacieho priestoru, v ktorom kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu, odbornej príprave a výskumu nebránia štátne hranice, kde sa študovať, učiť sa alebo pracovať v inom členskom štáte stalo normou, kde je oveľa bežnejšie hovoriť okrem materinského jazyka ďalšími dvoja jazykmi a kde majú ľudia jasnú predstavu o svojej európskej identite a sú si vedomí európskeho kultúrneho dedičstva a jeho rozmanitosti ***a možností***.

Zdôvodnenie

Je dôležité tu zdôrazniť, že hodnota európskeho vzdelávacieho priestoru spočíva okrem iného aj v jeho schopnosti pripraviť podmienky pre viac možností.

Pozmeňovací návrh 14

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov

Bod 1

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. preskúmali možnosti ako pomôcť všetkým mladým ľuďom získať pred ukončením vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy úroveň skúsený používateľ aspoň v jednom európskom jazyku okrem vyučovacieho jazyka a presadzovali získanie úrovne samostatného používateľa v ďalšom (treťom) jazyku;	1. preskúmali možnosti ako pomôcť všetkým mladým ľuďom získať pred ukončením vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy úroveň skúsený používateľ aspoň v jednom európskom jazyku okrem vyučovacieho jazyka a presadzovali získanie úrovne samostatného používateľa v ďalšom (treťom) jazyku ***najmä s osobitým dôrazom na ústne používanie jazyka a prax a so zaručením primeraného prístupu k výučbe pre všetkých***;

Zdôvodnenie

Zainteresované strany zdôraznili, že popri schopnosti čítať a písať v ďalších jazykoch, je dôležité vedieť nimi hovoriť, pretože je to kľúčom k mobilite a príležitostiam. Konštatovalo sa tiež, že tam, kde chýba kvalitné vyučovanie cudzích jazykov, tí lepšie zabezpečení môžu využívať súkromné jazykové kurzy. Osoby zo znevýhodnených sociálno-ekonomických skupín však takúto možnosť nemajú, a tým sa prehlbuje nerovnosť príležitostí medzi jednotlivými skupinami v spoločnosti.

Pozmeňovací návrh 15

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov

Bod 4

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
4. v rámci týchto komplexných stratégií podporovali rozvoj jazykového povedomia v školách a strediskách odbornej prípravy:	4. v rámci týchto komplexných stratégií podporovali rozvoj jazykového povedomia v školách a strediskách odbornej prípravy:
a) aktívnou podporou mobility učiacich sa aj s využitím príležitostí, ktoré poskytujú príslušné programy financovania EÚ;	a) aktívnou podporou mobility učiacich sa aj s využitím príležitostí, ktoré poskytujú príslušné programy financovania EÚ;
b) poskytnutím možností učiteľom na využívanie konkrétneho jazyka v rámci jeho príslušného predmetu;	b) poskytnutím možností učiteľom na využívanie konkrétneho jazyka v rámci jeho príslušného predmetu;
c) posilnením spôsobilosti všetkých učiacich sa, ale najmä tých, ktorí pochádzajú z migrantského alebo znevýhodneného prostredia, používať vyučovací jazyk ako základ na dosiahnutie výsledkov v rámci ďalšieho učenia sa a vzdelávania v škole;	c) posilnením spôsobilosti všetkých učiacich sa, ale najmä tých, ktorí pochádzajú z migrantského ***prostredia, vrátane situácií hromadného návratu Európanov z dôvodu politickej a humanitárnej krízy***, alebo znevýhodneného prostredia***, resp. majú osobitné vzdelávacie potreby alebo zdravotné postihnutie***,používať vyučovací jazyk ako základ na dosiahnutie výsledkov v rámci ďalšieho učenia sa a vzdelávania v škole;
d) ocenením jazykovej rozmanitosti učiacich sa a využívaním tejto rozmanitosti ako vzdelávacieho zdroja, a to aj zapojením rodičov a širšej miestnej komunity do jazykového vzdelávania;	d) ocenením jazykovej rozmanitosti učiacich sa a využívaním tejto rozmanitosti ako vzdelávacieho zdroja, a to aj zapojením rodičov a širšej miestnej komunity do jazykového vzdelávania;
e) ponukou príležitostí na posúdenie a validáciu kompetencie v jazykoch, ktoré nie sú súčasťou učebných plánov a učiaci sa ich nadobudli v iných kontextoch, a to aj rozšírením spektra jazykov, ktoré je možné doplniť do vysvedčenia o ukončení štúdia;	e) ponukou príležitostí na posúdenie a validáciu kompetencie v jazykoch, ktoré nie sú súčasťou učebných plánov a učiaci sa ich nadobudli v iných kontextoch, a to aj rozšírením spektra jazykov, ktoré je možné doplniť do vysvedčenia o ukončení štúdia;

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 16

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov

Bod 5

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
5. podporovali učiteľov, školiteľov a vedúcich pracovníkov škôl v rozvoji jazykového povedomia:	5. podporovali učiteľov, školiteľov a vedúcich pracovníkov škôl v rozvoji jazykového povedomia:

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
a) investovaním do počiatočného a ďalšieho vzdelávania učiteľov jazykov s cieľom zabezpečiť širokú ponuku jazykov v rámci povinného vzdelávania a odbornej prípravy;	a) investovaním do počiatočného a ďalšieho vzdelávania učiteľov jazykov s cieľom ***prilákať a udržať zamestnancov, a*** zabezpečiť ***tak*** širokú ponuku jazykov v rámci povinného vzdelávania a odbornej prípravy;
b) začlenením prípravy na jazykovú rozmanitosť v triede do počiatočného vzdelávania a kontinuálneho profesijného rozvoja učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl;	b) začlenením prípravy na jazykovú rozmanitosť v triede do ***formálneho a neformálneho*** počiatočného vzdelávania a kontinuálneho profesijného rozvoja učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl;

Zdôvodnenie

Miestne spoločenstvá poskytujú množstvo príležitostí na zvýšenie jazykového povedomia učiteľov, napríklad prostredníctvom rodičov a opatrovateľov, náboženských skupín a komunitných organizácií.

Pozmeňovací návrh 17

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov

Článok 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
6. podnecovali výskum a využívanie inovačných, inkluzívnych a viacjazyčných pedagogických postupov vrátane využívania digitálnych nástrojov a integrovaného učenia obsahu a jazyka;	6. podnecovali výskum a využívanie inovačných, inkluzívnych a viacjazyčných pedagogických postupov vrátane využívania digitálnych nástrojov***, audiovizuálnej, kinematografickej a hudobnej produkcie*** a integrovaného učenia obsahu a jazyka;

Zdôvodnenie

Kultúrne bohatstvo audiovizuálnej, kinematografickej a hudobnej produkcie podporuje nielen získavanie znalostí ďalšieho jazyka, ale najmä nadobúdanie poznatkov o rozličných kultúrach a spoločných hodnotách.

Pozmeňovací návrh 18

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov

Bod 8

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(8) zlepšili prístup učiteľov a občanov k vysoko kvalitným digitálnym učebným programom, najmä vo vzdialenejších a redšie osídlených oblastiach a v najvzdialenejších regiónoch.

Zdôvodnenie

Prístup ku kvalitnejším digitálnym učebným programom môže byť drahší, ako k jednoduchším programom, zatiaľ čo širokopásmové pripojenie nie je v niektorých oblastiach ani dosť rýchle ani dosť spoľahlivé na to, aby uľahčovalo on-line výučbu jazykov v oblastiach, kde je nedostatok učiteľov.

Pozmeňovací návrh 19

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa komplexného prístupu k výučbe a učeniu sa jazykov

Zámer 1

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. podporiť nadviazanie na toto odporúčanie tým, že uľahčí vzájomné učenie medzi členskými štátmi a v spolupráci s nimi vypracuje:	1. podporiť nadviazanie na toto odporúčanie tým, že uľahčí vzájomné učenie medzi členskými štátmi***, pričom bude v prípade potreby vychádzať zo skúseností z relevantných cezhraničných projektov a projektov územnej spolupráce realizovaných miestnymi a regionálnymi samosprávami,*** a v spolupráci s nimi vypracuje:

Zdôvodnenie

Vyplýva zo samotného znenia.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1. opakuje svoju požiadavku, aby sa v celej EÚ prijal súhrnný a perspektívny prístup k budúcnosti vzdelávania a posilnila sa spolupráca verejných a súkromných sektorov s cieľom podporovať občanov pri prispôsobovaní sa čoraz zložitejšej a rozmanitejšej spoločnosti, rozvíjaní európskej identity, ktorá by mala dopĺňať národnú, regionálnu, miestnu a osobnú identitu, a pri získavaní zručností potrebných v spoločnosti, ktorá je mobilná a čoraz digitalizovanejšia.

2. Podporuje zámer Európskej komisie koordinovať napredovanie smerom k európskemu vzdelávaciemu priestoru do roku 2025, zameriavajúc sa pri tom na kľúčové výzvy vrátane zlepšenia vzdelávania v ranom veku, uľahčenia vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov a vysvedčení po ukončení vzdelávania, zlepšovania jazykového vzdelávania, podpory celoživotného vzdelávania, mobility študentov a investícií do príležitostí, ktoré prináša digitalizácia.

3. Domnieva sa, že členské štáty a regióny by vo svojich stratégiách v oblasti politiky vzdelávania mali klásť dôraz na spoluprácu všetkých úrovní verejnej správy, vrátane miestnych a regionálnych samospráv, so zámerom zladiť vysokokvalitné vzdelávanie zamerané na učiaceho sa, ktoré sa vyznačuje kvalitnou výučbou, inováciami a digitalizáciou, s potrebami dynamicky sa rozvíjajúceho trhu práce, a to v súlade so zásadou 1 Európskeho piliera sociálnych práv.

4. Zdôrazňuje, že všetky úrovne verejnej správy sa musia usilovať lepšie predvídať, ktoré zručnosti bude trh práce potrebovať, a poskytovať vhodnejšie vzdelávanie, všeobecné vedomosti, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby podporili tvorbu pracovných miest a riešenie problému nezamestnanosti.

5. Požaduje, aby celoživotné vzdelávanie bolo konzistentné a schvaľuje zásady, ktoré v roku 2017 stanovila celosvetová sieť učiacich sa miest (Unesco Global Network of Learning Cities) vo svojej výzve z Corku (Cork Call to Action for Learning Cities), pričom uznala, že celoživotné vzdelávanie je kľúčovým prvkom cieľov trvalo udržateľného rozvoja ([1]).

([1]) http://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities/cork-call-action-learning-cities.

6. Žiada inštitúcie EÚ a členské štáty, aby s podporou miestnych a regionálnych samospráv a po konzultácii so zainteresovanými stranami strategicky využili viacročný finančný rámec na obdobie po roku 2020, v ktorom by mali byť jasnejšie a ambicióznejšie formulované osobitné politiky v oblasti vzdelávania, a zrealizovali aktuálne návrhy v rámci širších politík EÚ v oblasti hospodárskeho rozvoja, zamestnanosti a sociálnej ochrany. Zdôrazňuje, že je dôležité rešpektovať zásadu proporcionality, aby sa zaistilo, že pre členské štáty nevznikne ďalšia finančná alebo administratívna záťaž.

7. Podobne víta zavedenie európskej študentskej karty a príležitosti, ktoré prinesie na uľahčenie mobility študentov a podporu automatického uznávania kvalifikácií. Vyzýva Komisiu, aby zvážila jej rozšírenie na všetkých učiacich sa, nielen na vysokoškolské vzdelávanie, s cieľom zvýšiť možnosti celoživotného vzdelávania.

8. Uznáva skutočnosť, že hlavnú zodpovednosť za politiku vzdelávania nesú členské štáty, ktoré v súlade so svojím ústavným systémom v rôznej miere zapájajú svoje regionálne a miestne samosprávy, a že opatrenia EÚ by v súlade s článkom 6 ZFEÚ mali len dopĺňať, podporovať alebo koordinovať činnosť členských štátov. Všetky opatrenia EÚ v tejto oblasti musia byť v plnej miere opodstatnené z hľadiska subsidiarity a proporcionality a mali by byť v súlade s platnými rámcami, nástrojmi a postupmi.

Vzájomné uznávanie

9. S poľutovaním berie na vedomie pretrvávajúce prekážky brániace mobilite v oblasti vzdelávania a pripája sa k Európskej komisii s volaním po Európe, v ktorej vzdelávanie, štúdium a výskum nie sú brzdené hranicami, a je v nej naopak bežné stráviť čas štúdiom alebo prácou v inom členskom štáte.

10. Zdôrazňuje, že je potrebné poskytnúť dodatočnú podporu regiónom, v ktorým môžu mobilitu učiacich sa obmedzovať ďalšie prekážky, ako je úbytok obyvateľstva, vidiecky charakter alebo chudoba.

11. Víta skutočnosť, že Európska komisia podporuje výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi a nabáda zástupcov miestnej a regionálne úrovne, aby tiež ocenili hodnotu regionálnych poznatkov a skúseností.

12. Víta návrh Európskej komisie podporovať automatické vzájomné uznávanie vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení a výsledkov študijných pobytov v zahraničí a vyzýva Komisiu, aby vo svojej ďalšej činnosti zohľadnila väzby s územným rozvojom, najmä keď sa miestne a regionálne projekty týkajú mobility kvalifikovaných pracovníkov a zamestnancov.

Rané detstvo

13. Pripomína, že význam pojmu „vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve“ prekračuje rámec toho, čo niektorí označujú ako predškolské vzdelávanie, pretože ich cieľom je nielen pripraviť deti na školu, ale aj na život rovnako, ako k tomuto procesu prispievajú všetky ostatné časti systému vzdelávania.

14. pripomína odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a navrhuje, aby EÚ a národné rozhodovacie orgány v tejto súvislosti venovali osobitnú pozornosť potenciálu partnerstiev, ktoré by sa mohli vytvoriť medzi celoštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, spoločnosťami, organizáciami zamestnávateľov a zamestnancov, ako aj aktérmi občianskej spoločnosti, s cieľom zohľadniť takéto zručnosti a kvalifikácie;

15. V tejto súvislosti vyjadruje sklamanie, že v odporúčaní sa len v obmedzenej miere hovorí o rodinnom živote alebo opatreniach na miestnej úrovni, ktoré môžu mať značný dosah na rozvoj dieťaťa v ranom veku, a zdôrazňuje význam celistvého a integrovaného prístupu.

16. Domnieva sa, že vzdelaní odborníci sú predpokladom kvalitného vzdelávania v ranom detstve, a preto treba všetky úrovne verejnej správy, vrátane miestnej a regionálnej, povzbudzovať k tomu, aby adekvátne investovali nielen do počiatočného vzdelávania učiteľov, ale aj do kontinuálneho profesijného rozvoja.

17. Zdôrazňuje, že v rámci vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve je potrebné neustále zlepšovať aspekt starostlivosti, ktorej súčasťou je úloha vychovávateľov v ranom detstve pri pestovaní pozitívnych vzťahov s deťmi, rodičmi a medzi nimi navzájom. Okrem toto treba zaistiť cenovú dostupnosť služieb starostlivosti v ranom detstve pre rodiny s nízkymi príjmami v súlade so zásadou 11 Európskeho piliera sociálnych práv. Oceňuje zásadu Dohovoru o právach dieťaťa, že pri všetkých opatreniach, ktoré sa týkajú detí, by sa mal v prvom rade zohľadňovať záujem dieťaťa.

18. Upozorňuje na potreby detí s osobitnými vzdelávacími potrebami a so zdravotným postihnutím, ktoré by mali dostať dobré vzdelanie a podľa potreby prístup k systému všeobecného vzdelávania, pričom by mali dostať individuálnu pomoc podľa potreby.

19. Víta si početné výhody vyplývajúce z podpory opatrení na uľahčenie pozitívneho dialógu medzi učiteľmi a rodičmi/zástupcami s cieľom posilniť spojenie medzi školou a domovom a podporiť úspešnú integráciu učiacich sa do školského prostredia, ich celkovú socializáciu a príležitosti na rozvoj.

20. Víta, že Komisia uznala úlohu miestnych a regionálnych partnerstiev pri zlepšovaní výučby a učenia sa, poukazuje však na nedostatočné uznanie toho, že niektoré komunity budú mať väčšie problémy než iné, napríklad vzdialenejšie komunity alebo spoločenstvá s väčším počtom materinských jazykov, čo si bude vyžadovať viac zdrojov a finančných prostriedkov na zlepšenie výučby a učenia pre všetkých.

21. Zdôrazňuje, že Komisia musí zohľadniť súvisiace stanoviská výboru a závery Rady, vrátane záverov Rady o politikách integrovaného rozvoja v ranom detstve ako nástroji na znižovanie chudoby a podporu sociálneho začlenenia ([2]).

Výučba a učenie sa jazykov

22. Vyjadruje sklamanie nad tým, že slabé jazykové schopnosti sa považujú za jednu z hlavných prekážok slobodného pohybu osôb a vytvorenia pracovnej sily zodpovedajúcej potrebám európskeho hospodárstva. Podporuje preto významnejšiu úlohu jazykového vzdelávania.

23. Konštatuje, že v budúcom viacročnom finančnom rámci sa očakáva zníženie financovania politiky súdržnosti, a preto vyjadruje obavu, či bude prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu k dispozícii dostatok finančných prostriedkov na realizáciu cieľov odporúčania.

24. V tejto súvislosti vyjadruje sklamanie z toho, že sa odporúčanie zameriava skôr na učenie sa v rámci bežnej výučby než na uznávanie jazykov ako dôležitej súčasti celoživotného vzdelávania, a to aj v ranom veku, v záujme podpory integrácie a mobility, do ktorej sa môžu zapojiť partneri a podniky z miestnych komunít.

25. Zdôrazňuje význam aktívnej podpory príležitostí, ktoré poskytujú príslušné programy financované z prostriedkov EÚ, a zjednodušenia postupov podávania žiadostí, aby ich školy a vzdelávacie centrá v členských štátoch boli schopné využívať.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

([2]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1530526890119&uri=CELEX:52018DC0270.

III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

131. PLENÁRNE ZASADNUTIE VR A ÚVODNÉ ZASADNUTIE EURÓPSKEHO TÝŽDŇA REGIÓNOV A MIEST, 8. 10. 2018 – 10. 10. 2018

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Balík návrhov v súvislosti s viacročným finančným rámcom na roky 2021 – 2027

(2018/C 461/10)

Hlavný spravodajca:	Nikola DOBROSLAVIĆ (EĽS), predseda Dubrovnícko-neretvianskej župy
Referenčné dokumenty:	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje – Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 COM(2018) 321 final Návrh nariadenia Rady, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 COM(2018) 322 final Návrh medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení COM(2018) 323 final Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch COM(2018) 324 final Návrh rozhodnutia Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie COM(2018) 325 final Návrh nariadenia Rady o metódach a postupe sprístupňovania vlastných zdrojov založených na spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmov právnických osôb, na systéme Európskej únie na obchodovanie s emisiami a na nerecyklovanom odpade z plastových obalov a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť COM(2018) 326 final Návrh nariadenia Rady, ktorým sa stanovujú vykonávacie opatrenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov Európskej únie COM(2018) 327 final Návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečných jednotných dohodách o vyberaní vlastných zdrojov pochádzajúcich z dane z pridanej hodnoty COM(2018) 328 final

I. **NÁVRHY ZMIEN**

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch

COM(2018) 324 final

Pozmeňovací návrh 1

Článok 2 písm. c)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
c) „subjekt verejnej správy“ sú všetky ***verejné*** orgány ***na všetkých úrovniach verejnej správy vrátane orgánov štátnej a regionálnej správy a miestnej samosprávy***, ako aj organizácie členských štátov v zmysle [článku 2 ods. 42] nariadenia (EÚ, Euratom) xx/xx („nariadenie o rozpočtových pravidlách“).	c) „subjekt verejnej správy“ sú všetky orgány ***ústrednej štátnej správy***, ako aj organizácie členských štátov v zmysle [článku 2 ods. 42] nariadenia (EÚ, Euratom) xx/xx („nariadenie o rozpočtových pravidlách“).

Zdôvodnenie

Z rozsahu pôsobnosti nariadenia by sa mali vylúčiť ***všetky orgány a organizačné subjekty priamo zvolených miestnych a regionálnych samospráv***.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 3 bod 1 písm. f)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
f) účinnú a včasnú spoluprácu s Európskym úradom pre boj proti podvodom a s Európskou prokuratúrou pri ich vyšetrovaniach alebo stíhaniach podľa príslušných právnych aktov a v súlade so zásadou lojálnej spolupráce.	f) účinnú a včasnú spoluprácu s Európskym úradom pre boj proti podvodom a ***prípadne*** s Európskou prokuratúrou pri ich vyšetrovaniach alebo stíhaniach podľa príslušných právnych aktov a v súlade so zásadou lojálnej spolupráce..

Zdôvodnenie

Ustanovenia týkajúce sa Európskej prokuratúry sa po jej zriadení môžu uplatňovať len na zainteresované členské štáty.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 4 ods. 1 písm. b) bod 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1) pozastavenie schvaľovania jedného alebo viacerých programov alebo zmena týchto programov;	

Zdôvodnenie

Pozastavenie schvaľovania jedného alebo viacerých programov alebo zmena týchto programov by nemali za následok žiadne priame finančné sankcie pre príslušný členský štát. Naopak, keby sa záväzky a/alebo platby pozastavili, pričom subjekty verejnej správy by mali i naďalej povinnosť vykonávať programy a uskutočňovať platby v prospech konečných príjemcov podľa článku 4 ods. 2 navrhovaného nariadenia, malo by to okamžitý dosah na národné rozpočty. Okrem toho zrušením pozastavenia schvaľovania jedného alebo viacerých programov alebo zmeny týchto programov by sa značne omeškalo vykonávanie týchto programov, pretože by boli pozastavené aj všetky nadväzné postupy.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 5 ods. 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
6. Ak sa Komisia domnieva, že došlo k naplneniu podstaty všeobecného nedostatku v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu, predloží Rade návrh na vykonávací akt o náležitých opatreniach.	6. Ak sa Komisia domnieva, že došlo k naplneniu podstaty všeobecného nedostatku v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu, predloží Rade návrh na vykonávací akt o náležitých opatreniach. ***Komisia k tomuto návrhu pripojí indikatívny finančný plán rozpočtových prostriedkov EÚ, ktorých sa navrhnuté opatrenie týka, na nasledujúce roky, štruktúrovaný podľa kategórií výdavkov, oblastí politiky a rozpočtových riadkov. Tento indikatívny plán bude základom pre posúdenie vplyvu na rozpočty na národnej a nižšej ako národnej úrovni v príslušnom členskom štáte.***

Zdôvodnenie

Európska komisia by mala posúdiť, aký vplyv by zníženie finančných prostriedkov EÚ mohlo mať na rozpočty na národnej a nižšej ako národnej úrovni v príslušnom členskom štáte, a to so zreteľom na zásady proporcionality a nediskriminácie.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 6 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Komisia posúdi situáciu v dotknutom členskom štáte. Keď všeobecný nedostatok v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu, na základe ktorého boli prijaté náležité opatrenia, čiastočne alebo úplne prestane existovať, Komisia predloží Rade návrh na rozhodnutie, ktorým sa uvedené opatrenia čiastočne alebo úplne rušia. Uplatňuje sa postup uvedený v článku 5 ods. 2, 4, 5, 6 a 7.	2. Komisia posúdi situáciu v dotknutom členskom štáte. Keď všeobecný nedostatok v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu, na základe ktorého boli prijaté náležité opatrenia, čiastočne alebo úplne prestane existovať, Komisia predloží Rade návrh na rozhodnutie, ktorým sa uvedené opatrenia čiastočne alebo úplne rušia. Uplatňuje sa postup uvedený v článku 5 ods. 2, 4, 5, 6 a 7. v ***snahe zhromaždiť dostatočné dôkazy potrebné na zrušenie opatrení vypracuje Európsky dvor audítorov o príslušnej otázke na základe rýchleho postupu osobitnú správu v súlade s článkom 287 ods. 4 druhý pododsek ZFEÚ.***

Zdôvodnenie

Zrušenie opatrení musí byť podložené solídnymi, nestrannými a včas poskytnutými dôkazmi, aby sa programy mohli vykonávať bez zbytočných oneskorení.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 6 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3. Ak dôjde k zrušeniu opatrení týkajúcich sa pozastavenia schvaľovania jedného alebo viacerých programov alebo zmien v týchto programoch uvedených v článku 4 ods. 2 písm. b) bode i) alebo týkajúcich sa pozastavenia záväzkov uvedených v článku 4 ods. 2 písm. b) bode ii), sumy zodpovedajúce pozastaveným záväzkom sa zahrnú do rozpočtu podľa článku 7 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) XX/XX (nariadenie o VFR). Pozastavené záväzky z roku n nemožno opäť zahrnúť do rozpočtu po roku n+**2**.	3. Ak dôjde k zrušeniu opatrení týkajúcich sa pozastavenia schvaľovania jedného alebo viacerých programov alebo zmien v týchto programoch uvedených v článku 4 ods. 2 písm. b) bode i) alebo týkajúcich sa pozastavenia záväzkov uvedených v článku 4 ods. 2 písm. b) bode ii), sumy zodpovedajúce pozastaveným záväzkom sa zahrnú do rozpočtu podľa článku 7 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) XX/XX (nariadenie o VFR). Pozastavené záväzky z roku n nemožno opäť zahrnúť do rozpočtu po roku n+**3**.

Zdôvodnenie

Takýmto riešením sa uľahčí využívanie prostriedkov uvoľnených z postupu pozastavenia a nedôjde k strate týchto prostriedkov.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1. víta návrh VFR na obdobie po roku 2020, ktorý predložila Komisia, a vzhľadom na odchod Spojeného kráľovstva z EÚ a na iné vnútorné i vonkajšie výzvy ho považuje za dobrý základ pre rokovania. Vykonanú prácu hodnotí pozitívne, domnieva sa však, že návrh treba pred schválením ďalej rozpracovať a zlepšiť, aby mohol uspokojiť očakávania občanov Európskej únie a potreby miestnych a regionálnych samospráv;

2. konštatuje, že stratégia Európa 2020 nemá jednoznačného nástupcu, čo má za následok nedostatočne jasné špecifikovanie strategických cieľov v jednotlivých programoch, ako aj nedostatočné prepojenie celého VFR s cieľmi trvalo udržateľného rozvoja. Vyzýva preto Komisiu, aby na základe diskusie o návrhu VFR vymedzila strategické ciele jednotlivých politík EÚ a ich očakávané účinky. To si vyžaduje štruktúrovaný prístup na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, ktorý ukáže jasné prepojenie medzi miestnymi a regionálnymi silnými stránkami a snahami na jednej strane a spoločnými európskymi cieľmi na strane druhej;

3. s poľutovaním zdôrazňuje, že návrh Komisie nie je dosť ambiciózny vzhľadom na nesúlad medzi záväzkami, ktoré vyplývajú z cieľov stanovených v zmluve a zo súčasných a budúcich výziev, a samotným objemom budúceho VFR. Opätovne pripomína názor výboru, ktorý sa zhoduje s postojom Európskeho parlamentu, že budúci VFR by mal byť stanovený na úrovni aspoň 1,3 % HND. s obavami pripomína, že v predchádzajúcich prípadoch bol konečný objem VFR menší ako ten, ktorý navrhla Komisia, a že keby sa takáto situácia zopakovala, znamenalo by to ďalšie oslabenie konečných účinkov jednotlivých verejných politík Únie;

4. považuje za neprijateľné, aby sa dodatočné priority Únie financovali na úkor jej súčasných politík s preukázanou európskou pridanou hodnotou, ako je politika súdržnosti, spoločná poľnohospodárska politika, a najmä politika rozvoja vidieka. Navrhované zníženia prostriedkov sú nesprávnou cestou, ako vyriešiť financovanie dodatočných priorít a výziev;

5. víta návrh Komisie lepšie zosúladiť pravidlá a výrazne zmenšiť administratívnu záťaž pre príjemcov prostriedkov a riadiace orgány, aby sa zjednodušila účasť na programoch EÚ a urýchlilo ich využívanie;

6. poukazuje na nedostatok transparentnosti zo strany Komisie, pokiaľ ide o porovnanie súm obsiahnutých v súčasnom a budúcom VFR. v tejto súvislosti oceňuje úsilie, ktoré vyvinula výskumná služba EP na vypracovanie porovnávacej finančnej analýzy týchto dvoch VFR;

7. berie na vedomie prístup zameraný na výsledky, ktorý sa odráža v novo navrhnutej štruktúre VFR, so zámerom reagovať na potreby v teréne a zabezpečiť väčšiu európsku pridanú hodnotu. Nesúhlasí s vypustením jednotného rozpočtového okruhu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, ktoré znamená ďalšie oslabenie pozície politiky súdržnosti v rámci VFR a otvára možnosť oddeliť fond ESF+ od politiky súdržnosti, čím by sa ešte viac zmenšila súčinnosť a prepojenosť rôznych zdrojov financovania s osobitným významom pre regionálne a miestne orgány;

8. s obavami zdôrazňuje, že návrh Komisie smeruje k ďalšiemu posilneniu postavenia programov s priamym alebo nepriamym riadením a oslabuje programy realizované prostredníctvom zdieľaného riadenia zo strany Komisie a členských štátov, v dôsledku čoho bude vykonávanie politík Únie na miestnej a regionálnej úrovni menej viditeľné. Zdôrazňuje, že je nevyhnutné plne zohľadňovať a uplatňovať zásady partnerstva a viacúrovňového riadenia, aby sa zabezpečilo zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do všetkých relevantných etáp od navrhovania až po realizáciu politík EÚ;

9. vyjadruje poľutovanie nad tým, že prijatie 8. environmentálneho akčného programu EÚ nie je zosúladené s VFR na obdobie po roku 2020. Rozhodovanie o budúcich environmentálnych akčných programoch a trvanie týchto programov by sa malo zosúladiť s časovým rámcom VFR, aby vyčlenené finančné prostriedky dobre odrážali priority a ciele udržateľnosti;

10. vyjadruje znepokojenie nad neistotou v súvislosti s plánovaním VFR, ak by sa nedosiahla včasná, jasná a realizovateľná dohoda o odchode Spojeného kráľovstva z Únie;

11. podporuje návrh Komisie vytvoriť užšie prepojenie medzi regionálnymi fondmi a európskym semestrom, pokiaľ sa súčasťou európskeho semestra stane regionálna perspektíva, pretože ide o jediný spôsob ako medzi nimi vytvoriť jasné a zmysluplné väzby;

Reforma systému vlastných zdrojov

12. oceňuje návrh Komisie na zavedenie troch nových vlastných zdrojov, s poľutovaním však konštatuje, že Komisia doň začlenila len dva doplňujúce zdroje z návrhu skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje, a domnieva sa, že návrh Komisie mal byť z tohto hľadiska ambicióznejší. Navrhuje preto bezodkladne pokračovať v práci na hľadaní nových zdrojov financovania rozpočtu;

13. oceňuje snahu Komisie zjednodušiť príjmovú stranu rozpočtu, a najmä návrh na postupné zrušenie všetkých zliav uplatňovaných na členské štáty, ako aj zjednodušenie výpočtu príjmov založených na DPH;

14. s poľutovaním poukazuje na to, že Komisia vo svojom návrhu na vytvorenie nových vlastných zdrojov v dostatočnej miere nepreskúmala rešpektovanie zásady subsidiarity a že nebol vypracovaný ani odhad potenciálneho vplyvu návrhu na finančnú spôsobilosť regionálnych a miestnych samospráv;

15. zdôrazňuje, že návrh spoločného konsolidovaného základu dane z príjmov právnických osôb má veľký potenciál zvýšiť podiel vlastných zdrojov, pod podmienkou, že bude povinný pre veľký počet podnikov, čo v tejto chvíli nie je ešte stanovené, a takisto nie je známe, kedy sa tento zdroj príjmov začne uplatňovať. Vyjadruje obavy v súvislosti s vlastnými zdrojmi založenými na nerecyklovanom odpade z plastových obalov, keďže jedným z hlavných cieľov EÚ je úplne odstrániť všetok takýto odpad, čo by malo za následok stratu príjmov z tohto zdroja, respektíve zvýšenie nestability rozpočtových príjmov;

16. podporuje navrhované zníženie kompenzácie pre členské štáty za náklady na výber tradičných vlastných zdrojov, ale vyzýva Komisiu, aby išla v tomto smere ešte ďalej a namiesto navrhovaných 10 % stanovila túto kompenzáciu v súlade so skutočnými nákladmi;

Právny štát, pružnosť a stabilita

17. zastáva názor, že rešpektovanie zásad právneho štátu je nevyhnutnou podmienkou správneho finančného riadenia a účinného využívania rozpočtu Únie. v tomto ohľade oceňuje úsilie Komisie účinnejšie uplatňovať mechanizmy, ktoré majú zabezpečiť rešpektovanie zásad právneho štátu, právnu istotu vo všetkých členských štátoch a účinnejší boj proti podvodom a korupcii;

18. súhlasí s názorom Európskeho dvora audítorov, že navrhovaný mechanizmus na zabezpečenie rešpektovania zásad právneho štátu ide ďalej ako postup podľa článku 7 ZEÚ a že ho možno rýchlejšie uplatniť v praxi;

19. oceňuje úsilie Komisie zabezpečiť bezproblémové financovanie pre konečných príjemcov v Únii tým, že sa členským štátom uloží povinnosť rešpektovať svoje finančné záväzky voči konečným príjemcom aj v prípadoch, keď dôjde k aktivácii zabezpečovacích mechanizmov na ochranu finančných záujmov. Očakáva od Komisie, že ďalej rozvinie spôsoby, ako ochrániť záujmy konečných príjemcov;

20. odporúča Komisii, aby zvážila vytvorenie ďalších mechanizmov na zabezpečenie finančných záujmov Únie, ktoré by mali rovnomerný vplyv na všetky členské štáty, ako sú napríklad jednorazové pokuty;

21. so zreteľom na názor Európskeho dvora audítorov sa domnieva, že súčasné legislatívne riešenie ponecháva Komisii priveľa diskrečného priestoru na začatie postupu, a vyzýva Komisiu, aby vypracovala jednoznačné kritériá, na základe ktorých bude možné vymedziť, čo sa považuje za všeobecné nedostatky v oblasti dodržiavania zásad právneho štátu ohrozujúce riadne finančné hospodárenie;

22. odporúča, aby sa posilnila úloha Európskeho dvora audítorov pri uplatňovaní navrhovaného mechanizmu v súlade s článkom 287 ZEÚ;

23. oceňuje návrhy Komisie na zvýšenie flexibility VFR, čo určite pomôže včas reagovať na nové a nepredvídané výzvy. Podčiarkuje však, že rastúca flexibilita pri využívaní zdrojov nesmie oslabiť dlhodobú predvídateľnosť a strategickú orientáciu programov, najmä tých, ktoré sa realizujú pomocou zdieľaného riadenia. Vyzýva preto, aby sa preskúmalo, či väčšia pružnosť, pokiaľ ide o zvýšené právomoci Komisie v súvislosti s prerozdeľovaním prostriedkov, nie je v rozpore so zásadou subsidiarity a viacúrovňovým riadením. Takisto žiada, aby do rozhodovania o prerozdeľovaní finančných prostriedkov spravovaných v rámci zdieľaného riadenia boli vždy zapojené miestne a regionálne samosprávy;

Jednotlivé okruhy rozpočtu

24. oceňuje návrhy na zvýšenie prostriedkov na oblasti politiky, ktoré sa týkajú nových dôležitých výziev, ako je migrácia a riadenie hraníc, a tiež vytvorenie osobitného okruhu pre bezpečnosť a obranu;

25. podporuje zvýšenie prostriedkov pridelených na výskum a inováciu, pokračovanie EFSI a jeho rozšírenie o nový fond Invest EU, zvýšenie prostriedkov na program Erasmus+ a ďalšie posilnenie investícií do boja proti zmene klímy prostredníctvom všetkých politík EÚ. Opätovne však zdôrazňuje, že navrhované zvýšenia sa nesmú financovať z prostriedkov politiky súdržnosti a politiky rozvoja vidieka;

26. rozhodne nesúhlasí s návrhom znížiť rozpočet politiky súdržnosti o 10 %, predovšetkým pokiaľ ide o Kohézny fond, ktorého prostriedky sa majú znížiť až o 45 %. Takisto považuje za neprípustné znížiť rozpočtové prostriedky na spoločnú poľnohospodársku politiku, a najmä znížiť o 28 % prostriedky EPFRV a o 13 % prostriedky ENRF. Takéto výrazné zníženie v oblastiach, ktoré neustále preukazujú svoju európsku pridanú hodnotu a ktoré sú európskymi politikami s najväčším zviditeľnením v očiach európskych občanov, by mohlo mať dlhodobo veľmi negatívne následky pre rast a rozvoj európskych regiónov;

27. v nadväznosti na vyhlásenie o rozvoji vidieka prijaté v septembri 2016 v Corku naopak žiada, aby sa celková finančná podpora EÚ pre rozvoj vidieka zvýšila na úroveň presahujúcu 5 % rozpočtu EÚ v prospech vidieckych a prechodných oblastí, ktoré predstavujú vyše 90 % územia Únie a žije v nich 58 % jej obyvateľstva a nachádza sa 56 % pracovných miest;

28. zdôrazňuje, že navrhované zníženie prostriedkov politiky súdržnosti by mohlo ohroziť dosiahnutie jedného z najdôležitejších cieľov zmluvy, ktorým je zabezpečiť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť. v dôsledku takéhoto prístupu by sa prehĺbili rozdiely medzi európskymi regiónmi, pričom by boli obzvlášť zasiahnuté menej rozvinuté regióny a regióny, ktoré zápasia s vážnymi štrukturálnymi a demografickými problémami. Tento prístup navyše nedoceňuje doterajší prínos politiky súdržnosti v oblastiach, ako sú inovácie, digitalizácia a zmena klímy. Upozorňuje, že zníženie prostriedkov na programy územnej spolupráce ohrozuje snahu o lepšiu územnú súdržnosť a jej dôležité mechanizmy, ako sú EZÚS a makroregionálne stratégie;

29. vyjadruje poľutovanie nad tým, že hoci tretina občanov EÚ žije v pohraničných regiónoch a tieto regióny zápasia s početnými územnými problémami, rozpočtové prostriedky vyčlenené na cezhraničnú spoluprácu sa majú reálne znížiť, a to napriek jej európskej pridanej hodnote;

30. zdôrazňuje, že tento návrh VFR by mohol mať obzvlášť negatívne dôsledky pre európskych poľnohospodárov a občanov vo vidieckych oblastiach. Keby sa navrhované zníženie prostriedkov na druhý pilier schválilo, nemohla by politika rozvoja vidieka viac plniť svoje úlohy, predovšetkým pokiaľ ide o vyrovnávanie rozdielov z hľadiska životných podmienok na vidieku a v mestách. Okrem toho žiada, aby Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka zostal súčasťou systému riadenia v rámci nariadenia o spoločných ustanoveniach, aby sa i naďalej zaručila koherentnosť rôznych zdrojov financovania a posilnil územný rozmer SPP;

31. nesúhlasí najmä s navrhovaným znížením rozpočtových prostriedkov programu POSEI zameraného na najvzdialenejšie regióny, pretože sa tým spochybňuje cieľ tohto programu reagovať na konkrétne výzvy jednotlivých regiónov v oblasti poľnohospodárstva prostredníctvom jeho úlohy ako finančného nástroja na priamu pomoc pre poľnohospodárov;

32. ľutuje, že nedošlo k skutočnému zvýšeniu prostriedkov pre ESF+ napriek dodatočným úlohám, ktoré má tento fond plniť, akou je napríklad integrácia občanov z tretích krajín. Pripomína, že Európsky sociálny fond (pozri stanovisko VR o ESF+ ([1])) musí zostať ukotvený v politike súdržnosti, ktorá je hlavným nástrojom EÚ na investovanie do ľudí a ľudského kapitálu, na podporu rovnosti medzi ženami a mužmi a na zlepšovanie života miliónov európskych občanov;

33. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek prekrývaniu a kompromisom s ESF+ nebol Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF) začlenený do ESF+. Zastáva názor, že pridaná hodnota opatrení financovaných z EGF závisí od toho, či tieto opatrenia budú dopĺňať procesy premeny a reštrukturalizácie zavádzané pomocou dlhodobých programov regionálneho rozvoja, najmä anticipačné opatrenia, ako sú tie, ktoré ponúka ESF+;

34. nepodporuje zavedenie pravidla n+2 namiesto n+3 ako časového rámca na využitie pridelených ročných súm, keďže existuje veľké riziko, že právne predpisy budú prijaté neskoro, čo by v prípade zmeny pravidla na n+2 mohlo ohroziť čerpanie pridelených prostriedkov;

35. rozhodne nesúhlasí s navrhovanými riešeniami, ktorými sa ešte viac zhorší situácia orgánov miestnej a regionálnej samosprávy v porovnaní s doterajšou situáciou, pokiaľ ide o lehotu na vyčerpanie prostriedkov pridelených na rok z programov EÚ, ako aj o úroveň predbežného financovania, a najmä spolufinancovania projektov, keďže mnohé miestne a regionálne samosprávy nemajú finančné kapacity na zabezpečenie potrebných vlastných zdrojov;

36. vyzýva Komisiu, aby sa pri výpočte prostriedkov vyčlenených pre členské štáty v rámci politiky súdržnosti vychádzalo z najnovšieho rozdelenia na regióny NUTS 2, pre ktoré môže Eurostat zabezpečiť potrebné údaje, čím by sa zaistil čo najlepší súlad medzi sociálno-hospodárskymi príležitosťami v regiónoch NUTS 2 a výpočtom národných alokácií;

([1]) Stanovisko VR 3597/2018, ktoré ešte nebolo prijaté.

37. vyzýva zároveň Európsku komisiu, aby pri úprave kritérií spolufinancovania a prideľovania finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti zvážila iné ukazovatele, než je HDP na obyvateľa, ktorý nie je presným meradlom na posúdenie schopnosti spoločnosti riešiť otázky, ako sú napríklad demografické zmeny, a žiada, aby sa na meranie pokroku stanovili referenčné hodnoty nad rámec HDP na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni. v súvislosti s demografickou výzvou navrhuje, aby sa zvážili tieto možnosti: vývoj populácie (výrazný a trvalý úbytok), územná rozptýlenosť, starnutie, narastajúci podiel obyvateľstva mimoriadne vysokého veku, emigrácia mladých a dospelých osôb a s tým súvisiaci pokles pôrodnosti;

38. nesúhlasí so znížením prostriedkov na dopravnú infraštruktúru v rámci Nástroja na prepájanie Európy, najmä v kontexte neodôvodneného zníženia rozpočtu Kohézneho fondu, a domnieva sa, že vzhľadom na ciele a potreby z hľadiska zaistenia ekologického, bezpečného a dobre prepojeného dopravného systému navrhované zníženie nie je opodstatnené;

39. zastáva názor, že navrhovaný rozpočet pre nový Európsky nástroj stabilizácie investícií vo forme rozpočtového riadku v rámci rozpočtu EÚ, ktorý umožní poskytnúť až 30 miliárd EUR v pôžičkách v snahe zabezpečiť primeranú reakciu v prípade nových hospodárskych a finančných otrasov na trhu, ktoré by mohli zasiahnuť členské štáty eurozóny a tie, ktoré sú zapojené do európskeho mechanizmu výmenných kurzov (ERM II), je príliš nízky. s cieľom ochrániť investičný potenciál Únie preto odporúča jeho rozpočet výrazne zvýšiť a vykazovať ho mimo rozpočtu EÚ;

40. vyjadruje obavy v súvislosti s návrhom programu na podporu štrukturálnych reforiem. Keďže návrh vychádza z článku 175 zmluvy, ktorý sa týka súdržnosti, mal by sa tento program zameriavať na reformy na posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a mal by zabezpečiť európsku pridanú hodnotu. Okrem toho by mal spadať do rámca novej dlhodobej rozvojovej stratégie EÚ, ktorá nadviaže na stratégiu Európa 2020 a bude sa odvíjať od cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Navyše by sa v tejto súvislosti mali uplatňovať rovnaké požiadavky ako v prípade štrukturálnych a investičných fondov, pokiaľ ide o partnerstvo a zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do procesu plánovania reforiem a do ich realizácie v praxi. Nesúhlasí s možnosťou uvedenou v rámcovom nariadení o štrukturálnych a investičných fondoch, že by sa až 5 % prostriedkov dalo presunúť do fondov a finančných nástrojov Únie, ktoré nijako nesúvisia s cieľmi súdržnosti a ktoré sú navyše väčšinou riadené priamo, bez zapojenia územných samospráv;

41. zdôrazňuje, že škrty v politike súdržnosti, politike rozvoja vidieka a SPP veľmi negatívne ovplyvnia dosahovanie cieľov v oblasti územnej súdržosti a ochrany životného prostredia. Napriek zvýšeniu prostriedkov na program LIFE takmer o 60 % bude celkový rozpočet na politiku v oblasti klímy a prispôsobenie energetiky nižší než v súčasnom finančnom rámci. Namiesto toho, aby sa využil veľký potenciál poľnohospodárskej politiky, a najmä politiky súdržnosti, podporovať investície, ktoré majú pozitívny dosah na životné prostredie a boj proti klimatickým zmenám, súčasný návrh VFR ohrozuje dosiahnutie environmentálnych cieľov Únie znížením prostriedkov na politiku súdržnosti a poľnohospodársku politiku;

42. berie na vedomie návrh na zvýšenie finančných prostriedkov programu LIFE (pozri stanovisko VR o programe LIFE ([2])), ktorý má kľúčový význam pre miestne a regionálne orgány, pretože im pomáha bojovať proti strate biodiverzity, rozvíjať riešenia v oblasti ekologickej infraštruktúry a podporovať udržateľnosť. Ľutuje však, že navrhované zvýšenie je čiastočne oslabené zahrnutím opatrení, ktoré boli predtým financované z programu Horizont 2020 na podporu prechodu na čistú energiu. Žiada preto zvýšiť celkový rozpočet programu LIFE o príslušnú sumu. Takisto žiada, aby sa pri opatreniach na budovanie kapacít, ktoré podporujú prechod na čistú energiu, zachovala rovnaká miera spolufinancovania ako v rámci programu Horizont 2020;

43. konštatuje, že zámer dosiahnuť, aby 25 % rozpočtových výdavkov EÚ išlo na podporu cieľov v oblasti zmeny klímy, sa nezdá byť postačujúci na dosiahnutie cieľov Parížskej dohody. v návrhu VFR na nasledujúce obdobie by sa mala docieliť možnosť zvýšiť nad 30 % výdavky, ktoré by prispeli k dekarbonizácii energetiky, priemyslu a dopravného systému a k prechodu na obehové hospodárstvo;

44. oceňuje zvýšenie prostriedkov na podokruh Európsky horizont v porovnaní so súčasnou úrovňou. Taktiež vyzýva, aby sa stanovili určité pravidlá, pokiaľ ide o možnosti presunu prostriedkov z iných nástrojov VFR do programu Európsky horizont, pričom treba rešpektovať najmä právo príslušného riadiaceho orgánu na iniciatívu, spoločnú tvorbu takto spolufinancovaných opatrení a vrátenie prostriedkov na územie príslušného riadiaceho orgánu;

([2]) Stanovisko VR 3653/2018.

45. oceňuje vytvorenie osobitného okruhu pre migráciu a riadenie hraníc, ako aj výrazné zvýšenie prostriedkov na realizáciu opatrení v týchto oblastiach. s poľutovaním konštatuje, že na otázku bezpečnosti hraníc sa kladie omnoho väčší dôraz než na iné otázky spojené s migráciou, ako je napríklad zabezpečenie ochrany a azylu migrantom alebo podpora legálnej migrácie a integračného úsilia. Žiada teda, aby sa finančné prostriedky vyčlenené na Fond pre azyl a migráciu (pozri stanovisko VR o Fonde pre azyl a migráciu ([3])) zvýšili o rovnaký percentuálny podiel (240 %) ako prostriedky určené na ochranu vonkajších hraníc, a tak sa zaručilo, že budú postačujúce na to, aby umožnili primerane reagovať na výzvy spojené s integráciou;

46. vzhľadom na nedostatočne ambiciózny celkový objem VFR, ktorý ešte viac obmedzuje činnosť Únie v tejto oblasti mimoriadneho významu pre jej politickú, bezpečnostnú a sociálnu stabilitu, zdôrazňuje, že je to obzvlášť dôležité pre miestne a regionálne orgány, ktoré sú zodpovedné za veľkú časť týchto opatrení. Aj v tejto súvislosti podčiarkuje, že finančné prostriedky ESF+, ktoré by mali pokryť integračné opatrenia pre migrantov v dlhodobom horizonte, sa preto musia primerane zvýšiť, aby umožnili financovať túto novú úlohu;

47. upozorňuje tiež na to, že pre miestne a regionálne orgány je v tomto smere veľmi dôležitý nový program Práva a hodnoty, ktorého prostriedky sú určené na ochranu práv a základných hodnôt EÚ a na podporu aktívneho európskeho občianstva. Navrhuje preto zvýšiť celkové základné krytie tohto programu, aby umožnil reagovať na obrovské výzvy, ktorým v tejto súvislosti treba čeliť;

48. podporuje zjednodušenie nástrojov na vonkajšiu činnosť, ako aj celkového rozpočtu, ktoré by malo viesť k účinnejšej a efektívnejšej vonkajšej a rozvojovej politike EÚ. Zároveň vyzdvihuje dôležitú úlohu regionálnych a miestnych orgánov pri zlepšovaní spolupráce so susednými a tretími krajinami v širokej škále oblastí a pri dosahovaní cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj ako celku. Žiada, aby sa táto úloha vo VFR explicitnejšie zohľadnila, najlepšie priamym vyčlenením prostriedkov;

49. zastáva názor, že na vykonávanie politík EÚ, obnovenie dôvery v európsku pridanú hodnotu a posilnenie dialógu s občanmi na všetkých úrovniach je nevyhnutná silná, efektívna a kvalitná európska verejná správa. Zdôrazňuje, že z tohto hľadiska zohrávajú dôležitú úlohu inštitúcie, ktoré sú zložené z demokraticky zvolených členov;

50. vyzýva všetky inštitúcie EÚ, aby v súvislosti s nasledujúcim viacročným finančným rámcom rýchlo dospeli k dohode v snahe zabezpečiť včasné schválenie programov EÚ, skôr než sa začne nové finančné obdobie.

V Bruseli 9. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

([3]) Stanovisko VR 4007/2018.

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Horizont Európa: 9. rámcový program pre výskum a inovácie

(2018/C 461/11)

Hlavný spravodajca	Christophe CLERGEAU (FR/SES), poslanec regionálneho zastupiteľstva Pays-de-la-Loire
Referenčné dokumenty	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje Európsky horizont – rámcový program pre výskum a inovácie a ktorým sa stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia [COM(2018) 435 final – 2018/00224 (COD)] Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje špecifický program na vykonávanie programu Európsky horizont – rámcový program pre výskum a inovácie [(COM(2018) 436 final – 2018/00224 (COD)]

I. **NÁVRHY ZMIEN**

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje Európsky horizont – rámcový program pre výskum a inovácie a ktorým sa stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia

[COM(2018) 435 final – 2018/00224 (COD)]

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Na dosiahnutie vedeckého, hospodárskeho a spoločenského účinku v snahe o splnenie tohto všeobecného cieľa by Únia mala investovať do výskumu a inovácie prostredníctvom programu ***Európsky horizont*** – rámcového programu pre výskum a inovácie na obdobie 2021 – 2027 (ďalej len „program“), aby podporila tvorbu a šírenie kvalitných poznatkov a technológií, posilnila účinok výskumu a inovácie pri vývoji, podpore a vykonávaní politík Únie, podporila zavádzanie inovačných riešení v priemysle a spoločnosti na riešenie globálnych výziev a presadzovala konkurencieschopnosť priemyslu, podporila všetky formy inovácií vrátane prelomových inovácií, posilnila uvádzanie inovačných riešení na trh a aby optimalizovala takéto investície vzhľadom na zväčšený účinok v rámci posilneného Európskeho výskumného priestoru.	Na dosiahnutie vedeckého, hospodárskeho a ***územného*** účinku v snahe o splnenie tohto všeobecného cieľa by Únia mala investovať do výskumu a inovácie prostredníctvom programu ***Horizont Európa*** – rámcového programu pre výskum a inovácie na obdobie 2021 – 2027 (ďalej len „program“), aby podporila tvorbu a šírenie kvalitných poznatkov a technológií, posilnila účinok výskumu a inovácie pri vývoji, podpore a vykonávaní politík Únie, podporila zavádzanie inovačných riešení v priemysle a spoločnosti na riešenie globálnych výziev a presadzovala konkurencieschopnosť priemyslu, podporila všetky formy inovácií vrátane prelomových inovácií, posilnila uvádzanie inovačných riešení na trh a aby optimalizovala takéto investície vzhľadom na zväčšený účinok v rámci posilneného Európskeho výskumného priestoru.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Výskumné činnosti uskutočňované v rámci piliera Otvorená veda by sa mali určiť na základe potrieb a príležitostí v oblasti vedy. Výskumný program by mal byť stanovený v úzkej spolupráci s vedeckou komunitou. Výskum by mal byť financovaný na základe excelentnosti.	Výskumné činnosti uskutočňované v rámci piliera Otvorená veda by sa mali určiť na základe potrieb a príležitostí v oblasti vedy. Výskumný program by mal byť stanovený v úzkej spolupráci s vedeckou komunitou. Výskum by mal byť financovaný na základe excelentnosti a ***očakávaného vplyvu***.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 13

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Program by mal podporovať výskum a inovácie integrovaným spôsobom a dodržiavať všetky príslušné ustanovenia Svetovej obchodnej organizácie. Koncepcia výskumu vrátane experimentálneho vývoja by sa mala používať v súlade s manuálom Frascati, ktorý vypracovala OECD, zatiaľ čo koncepcia inovácií by sa mala používať v súlade s manuálom Oslo, ktorý vypracovali OECD a Eurostat, v nadväznosti na všeobecný prístup, ktorý zahŕňa sociálnu inováciu. Pri klasifikácii činností technického výskumu, vývoja výrobkov a demonštračných činností, ako aj pri vymedzení typov akcií, ktoré sú k dispozícii vo výzvach na predkladanie návrhov, by sa mali rovnako ako v predchádzajúcom rámcovom programe Horizont 2020 zohľadniť definície OECD týkajúce sa úrovne technickej pripravenosti (TRL). V ***zásade by sa granty nemali udeľovať akciám, ktorých činnosti presahujú úroveň TRL 8.*** v pracovnom programe pre danú výzvu v rámci piliera Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu by sa mohli umožniť granty na rozsiahle overovanie výrobkov a ich prvé uplatnenie na trhu.	Program by mal podporovať výskum a ***všetky formy*** inovácie integrovaným spôsobom a dodržiavať všetky príslušné ustanovenia Svetovej obchodnej organizácie. Koncepcia výskumu vrátane experimentálneho vývoja by sa mala používať v súlade s manuálom Frascati, ktorý vypracovala OECD, zatiaľ čo koncepcia inovácií by sa mala používať v súlade s manuálom Oslo, ktorý vypracovali OECD a Eurostat, v nadväznosti na všeobecný prístup, ktorý zahŕňa sociálnu inováciu. Pri klasifikácii činností technického výskumu, vývoja výrobkov a demonštračných činností, ako aj pri vymedzení typov akcií, ktoré sú k dispozícii vo výzvach na predkladanie návrhov, by sa mali rovnako ako v predchádzajúcom rámcovom programe Horizont 2020 zohľadniť definície OECD týkajúce sa úrovne technickej pripravenosti (TRL). v pracovnom programe pre danú výzvu v rámci piliera Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu by sa mohli umožniť granty na rozsiahle overovanie výrobkov a ich prvé uplatnenie na trhu.

Zdôvodnenie

Možnosť grantov by sa nemala vylučovať vo fázach, ktoré sú najbližšie k uvedeniu na trh.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Program by sa mal usilovať o synergie s ostatnými programami Únie, počnúc ich navrhovaním a strategickým plánovaním, cez výber projektov, riadenie, komunikáciu, šírenie a využívanie výsledkov až po monitorovanie, audit a spravovanie. s cieľom zabrániť prekrývaniu a duplicite a zvýšiť pákový efekt financovania Únie môže dochádzať k presunu z iných programov Únie na činnosti v rámci programu ***Európsky horizont***. v takýchto prípadoch sa riadia pravidlami programu ***Európsky horizont***.	Program ***Horizont Európa*** by sa mal ***vo svojom strategickom plánovaní*** usilovať o synergie s ostatnými programami Únie, počnúc ich navrhovaním a strategickým plánovaním, ***pri zohľadnení národných stratégií a stratégií pre inteligentnú špecializáciu (S3),*** cez výber projektov, riadenie, komunikáciu, šírenie a využívanie výsledkov až po monitorovanie, audit a spravovanie. s cieľom zabrániť prekrývaniu a duplicite a zvýšiť pákový efekt financovania Únie môže dochádzať ***ku kombinácii s regionálnymi a národnými verejnými prostriedkami, ako aj*** k presunu z iných programov Únie na činnosti v rámci programu ***Horizont Európa, a to v súlade so zavedenými S3***. v takýchto prípadoch sa riadia pravidlami programu ***Horizont Európa***.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 16

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Na dosiahnutie čo najväčšieho možného vplyvu financovania z prostriedkov Únie a najefektívnejšieho príspevku k cieľom politiky EÚ by mal program nadviazať európske partnerstvá so subjektmi súkromného a/alebo verejného sektora. k takýmto partnerom patrí priemysel, výskumné organizácie, subjekty s verejnoprávnym poslaním na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej alebo medzinárodnej úrovni, ako aj organizácie občianskej spoločnosti, ako sú napríklad nadácie, ktoré podporujú a/alebo vykonávajú výskum a inovácie, za predpokladu, že žiadaný účinok Únia efektívnejšie dosiahne v partnerstve než sama.	Na dosiahnutie čo najväčšieho možného vplyvu financovania z prostriedkov Únie a najefektívnejšieho príspevku k cieľom politiky EÚ by mal program nadviazať európske partnerstvá so subjektmi súkromného a/alebo verejného sektora. k takýmto partnerom patrí priemysel, výskumné organizácie, ***univerzity, regióny a mestá,*** subjekty s verejnoprávnym poslaním na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej alebo medzinárodnej úrovni, ako aj organizácie občianskej spoločnosti, ako sú napríklad nadácie, ktoré podporujú a/alebo vykonávajú výskum a inovácie, za predpokladu, že žiadaný účinok Únia efektívnejšie dosiahne v partnerstve než sama.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 19

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V rámci piliera Otvorené inovácie by mal vzniknúť rad opatrení na integrovanú podporu potrieb podnikateľov a podnikania zameranú na realizáciu a urýchlenie prelomových inovácií v záujme rýchleho rastu trhu. Mal by prilákať inovatívne spoločnosti s potenciálom rozšírenia na medzinárodnej aj únijnej úrovni a poskytovať rýchle a flexibilné granty a možnosti spoločných investícií aj so súkromnými investormi. v záujme naplnenia týchto cieľov by mala byť založená Európska rada pre inováciu (EIC). z tohto piliera by sa mal podporovať aj Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) a ***všeobecne*** európske inovačné ekosystémy, a to najmä spolufinancujúcimi partnerstvami s aktérmi podporujúcimi inovácie na celoštátnej a regionálnej úrovni.	V rámci piliera Otvorené inovácie by mal vzniknúť rad opatrení na integrovanú podporu potrieb ***inovátorov,*** podnikateľov a podnikania zameranú na realizáciu a urýchlenie prelomových inovácií v záujme rýchleho rastu trhu. Mal by prilákať inovatívne spoločnosti s potenciálom rozšírenia na medzinárodnej aj únijnej úrovni a poskytovať rýchle a flexibilné granty a možnosti spoločných investícií aj so súkromnými a ***verejnými*** investormi. v záujme naplnenia týchto cieľov by mala byť založená Európska rada pre inováciu (EIC). z tohto piliera by sa mal podporovať aj Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) a ***miestne, regionálne a národné a*** európske inovačné ekosystémy, a to najmä spolufinancujúcimi partnerstvami s aktérmi podporujúcimi inovácie na celoštátnej a regionálnej úrovni.

Zdôvodnenie

V cieľoch piliera Otvorené inovácie by sa mala jasnejšie odzrkadľovať príslušná verejnosť, ktorá sa neobmedzuje iba na podnikateľov, a malo by sa jasne formulovať, že verejní investori sa môžu prepájať rovnako ako súkromní investori.

Pozmeňovací návrh 7

Vložiť nový text za článok 2 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	„regionálne ekosystémy a inovačné centrá“ spájajú verejné a súkromné subjekty sietí štvoritej špirály (univerzity, priemysel, verejné orgány, občianska spoločnosť), štruktúrované na regionálnej a miestnej úrovni. Tieto subjekty koordinujú činnosti v oblasti výskumu, inovácií a odbornej prípravy a urýchľujú šírenie výsledkov, prenos vedomostí, inovácie a rozvoj nových hospodárskych činností a služieb, ktoré vytvárajú udržateľné pracovné miesta, a to vytvorením úzkeho vzťahu s občanmi a ich potrebami na miestnej úrovni, čím sa výsledky výskumu a inovácie dostávajú bližšie k spoločnosti a trhu;

Zdôvodnenie

Je potrebné formálne vymedziť „regionálne ekosystémy a inovačné centrá“, ktoré sa vzťahujú na realitu miest aj regiónov, s cieľom zabezpečiť ich účinné zohľadnenie a plné uznanie vo všetkých zložkách programu Horizont Európa.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 2 ods. 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
„misia“ je portfólio akcií zameraných na dosiahnutie merateľného cieľa v stanovenom čase a vplyvu na vedu, technológiu a/alebo spoločnosť a občanov, ktorý by sa nedal dosiahnuť jednotlivými akciami;	„misia“ je portfólio akcií zameraných na dosiahnutie merateľného cieľa v stanovenom čase a vplyvu na vedu, technológiu a/alebo spoločnosť a občanov a ***ich územia***, ktorý by sa nedal dosiahnuť jednotlivými akciami;

Pozmeňovací návrh 9

Článok 3 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Všeobecným cieľom programu je dosiahnuť vedecký, spoločenský a hospodársky účinok investícií Únie do výskumu a inovácií, aby sa posilnili vedecké a technologické základne Únie a podporila jej konkurencieschopnosť vrátane priemyslu, dosiahnuť strategické priority Únie a prispieť k riešeniu globálnych výziev vrátane cieľov udržateľného rozvoja.	Všeobecným cieľom programu je dosiahnuť vedecký, spoločenský a hospodársky a ***územný*** účinok investícií Únie do výskumu a inovácií, aby sa posilnili vedecké a technologické základne Únie a podporila konkurencieschopnosť ***každého jej členského štátu a ich regiónov*** vrátane ***ich*** priemyslu, ***najmä s cieľom prispieť k budovaniu vedomostnej a inovačnej spoločnosti,*** dosiahnuť strategické priority Únie a prispieť k riešeniu globálnych výziev vrátane cieľov udržateľného rozvoja.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 3 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(b) posilniť vplyv výskumu a inovácií pri tvorbe, podpore a implementácii politík Únie a podporovať nasadzovanie inovačných riešení v priemysle a spoločnosti v záujme riešenia globálnych výziev;	(b) posilniť vplyv výskumu a inovácií pri tvorbe, podpore a implementácii politík Únie a podporovať nasadzovanie inovačných riešení v priemysle a spoločnosti a ***ich šírenie v Únii, jej členských štátoch a ich regiónoch*** v záujme riešenia ***miestnych a*** globálnych výziev;

Pozmeňovací návrh 11

Článok 6 ods. 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Implementácia špecifického programu vychádza z transparentného a strategického viacročného plánovania výskumných a inovačných činností, najmä pokiaľ ide o pilier Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu, v nadväznosti na konzultácie so zainteresovanými stranami o prioritách a použití vhodných typov akcií a foriem implementácie. Tak sa zabezpečí zosúladenie s ostatnými relevantnými programami Únie.	Implementácia špecifického programu vychádza z transparentného a strategického viacročného plánovania výskumných a inovačných činností, najmä pokiaľ ide o pilier Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu, v nadväznosti na konzultácie s ***členskými štátmi, Európskym parlamentom, miestnymi a regionálnymi orgánmi,*** so zainteresovanými stranami a s ***občianskou spoločnosťou*** o prioritách a použití vhodných typov akcií a foriem implementácie. Tak sa zabezpečí zosúladenie s ostatnými relevantnými programami Únie a ***zohľadnia sa národné strategické priority a priority inteligentnej špecializácie***.

Zdôvodnenie

Strategické plánovanie bude základom budúceho riadenia programu, a preto sa doň musia začleniť aj miestne a regionálne orgány a musia sa v ňom zohľadniť stratégie pre inteligentnú špecializáciu.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 6 ods. 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
9. Program zabezpečuje účinné presadzovanie rodovej rovnosti a rodového rozmeru v obsahu výskumu a inovácií. Osobitná pozornosť sa s ohľadom na situáciu v príslušnej oblasti výskumu a inovácií venuje zabezpečeniu rodovej rovnováhy v hodnotiacich komisiách a v orgánoch, ako sú skupiny expertov.	9. Program zabezpečuje účinné presadzovanie rodovej rovnosti a rodového rozmeru v obsahu výskumu a inovácií. Osobitná pozornosť sa s ohľadom na situáciu v príslušnej oblasti výskumu a inovácií venuje zabezpečeniu rodovej rovnováhy v hodnotiacich komisiách a v orgánoch, ako sú skupiny expertov. ***V programe by sa preto podľa článku 349 ZFEÚ malo prihliadnuť na osobitné charakteristiky najvzdialenejších regiónov v súlade s oznámením Komisie s názvom Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ, ktoré schválila Rada 12. apríla 2018.***

Zdôvodnenie

V odôvodnení 27 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje Horizont Európa, sa výslovne stanovuje, že najvzdialenejšie regióny Únie majú nárok na osobitné opatrenia a že v programe sa musí prihliadať na ich osobitné charakteristiky, avšak v jednotlivých článkoch sa najvzdialenejšie regióny vôbec nespomínajú.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 7 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3. Úlohy	3. Úlohy
(a) musia mať jasnú pridanú hodnotu pre EÚ a prispievať k dosahovaniu priorít Únie;	(a) musia mať jasnú pridanú hodnotu pre EÚ a prispievať k dosahovaniu priorít Únie;
(b) musia byť ambiciózne a inšpiratívne, a teda mať veľký význam pre spoločnosť alebo hospodárstvo;	(b) musia byť ambiciózne a inšpiratívne, a teda mať veľký význam pre spoločnosť alebo hospodárstvo;
(c) musia mať jasné zameranie a byť cielené, merateľné a časovo ohraničené;	(c) musia mať jasné zameranie a byť cielené, merateľné a časovo ohraničené;
(d) musia byť sústredené na ambiciózne, ale realistické výskumné a inovačné činnosti;	(d) musia byť sústredené na ambiciózne, ale realistické výskumné a inovačné činnosti;
(e) musia podnecovať aktivitu nad rámec disciplín, sektorov a aktérov;	(e) musia podnecovať aktivitu nad rámec disciplín, sektorov a aktérov;
(f) musia byť otvorené viacerým riešeniam „zdola nahor“.	(f) musia byť otvorené viacerým riešeniam „zdola nahor“;
	(g) ***musia prispievať k posilneniu európskeho výskumného priestoru a vykonávaniu stratégií pre inteligentnú špecializáciu.***

Pozmeňovací návrh 14

Článok 8 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Časti programu ***Európsky horizont*** možno implementovať európskymi partnerstvami. Únia sa môže do európskych partnerstiev zapojiť v akejkoľvek z týchto foriem:	***Jednotlivé časti*** programu ***Horizont Európa*** možno implementovať európskymi partnerstvami. Únia sa môže do európskych partnerstiev zapojiť v akejkoľvek z týchto foriem:

Pozmeňovací návrh 15

Článok 7, vložiť odsek 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	4. Misie by sa mali vypracovávať v rámci otvoreného a participatívneho procesu, ktorý by zahŕňal všetky zúčastnené strany na miestnej, regionálnej, európskej a globálnej úrovni.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 9 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
c) 13 500 000 000 EUR na pilier III Otvorené inovácie na obdobie 2021 – 2027, z toho	c) 13 500 000 000 EUR na pilier III Otvorené inovácie na obdobie 2021 – 2027, z toho
1. 10 500 000 000 EUR na Európsku radu pre inováciu vrátane ***až*** 500 000 000 EUR na európske inovačné ekosystémy;	1. 10 500 000 000 EUR na Európsku radu pre inováciu vrátane 500 000 000 EUR na európske inovačné ekosystémy a ***ďalších 1 500 000 000 EUR prevedených z piliera II, ktoré by sa mali použiť na jej tematické priority. Aspoň 1 000 000 000 EUR by sa mala použiť vo forme spolufinancovania spoločných programov na podporu MSP, najmä na činnosti zahŕňajúce inkrementálnu inováciu***;
2. 3 000 000 000 EUR na Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT);	2. 3 000 000 000 EUR na Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT);

Zdôvodnenie

Podpora európskym inovačným ekosystémom sa bude vo veľkej miere týkať regionálnych ekosystémov a inovačných centier. Plánovaná suma je podmienená, čo je neprijateľné, a zároveň je príliš nízka na to, aby to malo nielen územný, ale aj značný celkový vplyv. Zvýšenie rozpočtových prostriedkov pre tieto činnosti môže regiónom pomôcť v tom, aby si v budúcom rámcovom programe našli svoje miesto tým, že budú navrhovať strednodobé až dlhodobé štrukturálne stratégie, ktoré majú rozhodujúci význam pre posilnenie inovačnej kapacity Únie.

Pozmeňovací návrh 17

Článok 9 ods. 8

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia, ktoré možno presunúť v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) XX […všeobecné nariadenie], môžu byť na základe ich žiadosti presunuté na program. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s písmenom c) uvedeného článku. Tieto zdroje sa podľa možnosti použijú v prospech dotknutého členského štátu.	

Zdôvodnenie

Presunuté do článku 11.

Pozmeňovací návrh 18

Článok 11

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	1. Program Horizont Európa by sa mal vykonávať v synergii s ostatnými programami Únie. Doplnkové a kombinované financovanie k financovaniu Horizontu Európa by sa malo vykonávať podľa rovnakých pravidiel uplatňovania ako v tomto programe.
	V prípade potreby sa môžu uskutočniť spoločné výzvy s inými programami Únie, pričom v takom prípade sa uplatňujú pravidlá účasti iba jedného z programov. Ak tieto akcie patria do programu Horizont Európa, pravidlá tohto programu sa vzťahujú na všetky príspevky, ktorými sa financujú.
akcie, ktoré získali osvedčenie známky excelentnosti alebo ktoré spĺňajú tieto kumulatívne a komparatívne podmienky:	***2.*** akcie, ktoré získali osvedčenie známky excelentnosti alebo ktoré spĺňajú tieto kumulatívne a komparatívne podmienky:
a) boli posúdené vo výzve na predkladanie návrhov v rámci programu;	a) boli posúdené vo výzve na predkladanie návrhov v rámci programu;
b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu uvedenej výzvy na predkladanie návrhov;	b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu uvedenej výzvy na predkladanie návrhov;
c) nemôžu byť z dôvodu rozpočtových obmedzení financované v rámci uvedenej výzvy na predkladanie návrhov,	c) nemôžu byť z dôvodu rozpočtových obmedzení financované v rámci uvedenej výzvy na predkladanie návrhov,
môžu získať podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu, Európskeho sociálneho fondu+ alebo Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v súlade s článkom [67] ods. 5 nariadenia (EÚ) XX [všeobecné nariadenie] a článkom [8] nariadenia (EÚ) XX [financovanie, riadenie a monitorovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky] za predpokladu, že takéto akcie sú v súlade s cieľmi príslušného programu. ***Uplatňujú sa pravidlá fondu, z ktorého sa poskytuje podpora.***	môžu získať podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu, Európskeho sociálneho fondu+ alebo Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v súlade s článkom [67] ods. 5 nariadenia (EÚ) XX [všeobecné nariadenie] a článkom [8] nariadenia (EÚ) XX [financovanie, riadenie a monitorovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky] za predpokladu, že takéto akcie sú v súlade s cieľmi príslušného programu.

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	3 Akcie vedené v rámci európskych partnerstiev uvedených v článku 8 môžu takisto získať príspevok z iných programov Únie, jej členských štátov a ich miestnych a regionálnych orgánov, pričom v takom prípade sa môžu uplatňovať pravidlá účasti len jedného programu. Ak tieto akcie patria do programu Horizont Európa, pravidlá tohto programu sa môžu vzťahovať na všetky príspevky, ktorými sa financujú, a to v súlade s pravidlami týkajúcimi sa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci.
	4. Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia, ktoré možno presunúť v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) XX […nariadenie o všeobecných ustanoveniach], môžu byť na základe žiadosti riadiaceho orgánu
	a) buď presunuté do programu Horizont Európa. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s písmenom c) uvedeného článku. Tieto zdroje sa využívajú v prospech zemepisnej oblasti zodpovedajúcej príslušnému riadiacemu orgánu v súlade s článkom 18 ods. 7 a článkom 19 ods. 1 druhý pododsek;
	b) alebo sa považujú za presunuté do programu Horizont Európa, ak ich na spoločný program spolufinancovaný z programu Horizont Európa priamo pridelí riadiaci orgán. Granty sa môžu tretím stranám vyplácať prostredníctvom spolufinancovaného programu podľa pravidiel programu Horizont Európa, a to v súlade s pravidlami týkajúcimi sa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci.

Zdôvodnenie

Stará diskusia o synergických účinkoch musí viesť k nájdeniu jasného a komplexného rámca, ktorý skutočne umožní kombinované financovanie nad rámec udeľovania známky excelentnosti a plnú mobilizáciu potenciálu európskych partnerstiev. Tento súbor pravidiel však musí byť flexibilný a regiónom musí umožniť rýchlo reagovať na iniciatívy a vývoj v európskom ekosystéme a rýchlo sa im prispôsobiť. Tento Pozmeňovací návrh spĺňa daný cieľ, pretože riadiacim orgánom umožňuje uskutočniť virtuálny presun prostredníctvom priamo pridelených prostriedkov do programu, ktorý je spolufinancovaný z rámcového programu. Týmto spôsobom by sa mohli rozhodnúť zapojiť bez predbežného programovania a skutočného presunu prostriedkov.

Pozmeňovací návrh 19

Článok 20 ods. 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V pracovnom programe sa stanovia výzvy, pre ktoré sa udelia známky excelentnosti. ***Ak s tým žiadateľ vopred súhlasí, údaje o jeho žiadosti, ako aj hodnotenie možno poskytnúť zainteresovaným*** financujúcim orgánom pod podmienkou uzavretia dohody o zachovaní dôvernosti.	V pracovnom programe sa stanovia výzvy, pre ktoré sa udelia známky excelentnosti. ***Udelenie známky excelentnosti podlieha súhlasu žiadateľa poskytnúť*** príslušným financujúcim orgánom ***prístup k informáciám o žiadosti a hodnotení*** pod podmienkou uzavretia dohody o zachovaní dôvernosti.

Pozmeňovací návrh 20

Článok 23

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok z iného programu Únie, možno takisto poskytnúť príspevok v rámci tohto programu, ak tieto príspevky nepokrývajú tie isté náklady. ***Pravidlá každého prispievajúceho programu Únie sa uplatňujú na jeho príslušný príspevok k akcii.*** Kumulatívne financovanie nesmie presiahnuť celkové oprávnené náklady na akciu a podpora z rôznych programov Únie sa môže vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, ktorými sa stanovujú podmienky podpory.	Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok z iného programu Únie, možno takisto poskytnúť príspevok v rámci tohto programu, ak tieto príspevky nepokrývajú tie isté náklady. ***V prípade, že sú tieto finančné príspevky spoločne určené na rovnaké činnosti a ich súvisiace náklady,*** ***a) táto akcia by sa mala vykonávať podľa rovnakého súboru vykonávacích pravidiel a pravidiel oprávnenosti.*** Kumulatívne financovanie nesmie presiahnuť celkové oprávnené náklady na akciu a podpora z rôznych programov Únie sa môže vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, ktorými sa stanovujú podmienky podpory; ***b) akcia by sa mala vykonávať v súlade s pravidlami programu, z ktorého sa poskytuje hlavný finančný príspevok, a to v súlade s pravidlami týkajúcimi sa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v prípade uvedenom v článku 11 ods. 4 písm. b).***

Pozmeňovací návrh 21

Článok 30

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Na všetky činnosti, ktoré sa financujú v rámci akcie, sa uplatňuje jednotná miera financovania. Maximálna miera je stanovená v pracovnom programe.	1. Na všetky činnosti, ktoré sa financujú v rámci akcie, sa uplatňuje jednotná miera financovania. Maximálna miera je stanovená v pracovnom programe.
2. Z programu sa môže refundovať až 100 % celkových oprávnených nákladov na akciu s výnimkou:	2. Z programu sa môže refundovať až 100 % celkových oprávnených nákladov na akciu s výnimkou:
(a) inovačných akcií: až 70 % celkových oprávnených nákladov okrem nákladov neziskových právnych subjektov, kde sa z programu môže refundovať až 100 % celkových oprávnených nákladov;	a) inovačných akcií: až 70 % celkových oprávnených nákladov okrem nákladov neziskových právnych subjektov, kde sa z programu môže refundovať až 100 % celkových oprávnených nákladov;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(b) najmenej ***30 %*** celkových oprávnených nákladov a až 70 % v identifikovaných a riadne odôvodnených prípadoch.	(b) najmenej ***50 %*** celkových oprávnených nákladov a až 70 % v identifikovaných a riadne odôvodnených prípadoch.
3. Miery financovania stanovené v tomto článku sa uplatňujú aj na akcie, pri ktorých sa pre celú akciu alebo jej časť stanoví financovanie paušálnou sadzbou, jednotkovými nákladmi alebo jednorazovou platbou.	3. Miery financovania stanovené v tomto článku sa uplatňujú aj na akcie, pri ktorých sa pre celú akciu alebo jej časť stanoví financovanie paušálnou sadzbou, jednotkovými nákladmi alebo jednorazovou platbou.

Zdôvodnenie

Súlad so zásadou spolufinancovania.

Pozmeňovací návrh 22

Článok 43 ods. 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Prijímateľ nástroja EIC Akcelerátor musí byť právnym subjektom spĺňajúcim podmienky na označenie ako startup, MSP alebo spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou, usadeným v členskom štáte alebo pridruženej krajine. Návrh môže predložiť prijímateľ alebo jedna či viaceré fyzické osoby alebo právne subjekty, ktoré majú v úmysle zriadiť alebo podporovať uvedeného prijímateľa.	1. Prijímateľ nástroja EIC Akcelerátor musí byť právnym subjektom spĺňajúcim podmienky na označenie ako startup, MSP alebo spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou, usadeným v členskom štáte alebo pridruženej krajine. Návrh môže predložiť prijímateľ alebo jedna či viaceré fyzické osoby alebo právne subjekty, ktoré majú v úmysle zriadiť alebo podporovať uvedeného prijímateľa.
2. Na všetky formy príspevku Únie poskytovaného v rámci kombinovaného financovania EIC sa vzťahuje jediné rozhodnutie o udelení, ktorým sa poskytuje financovanie.	2. Na všetky formy príspevku Únie poskytovaného v rámci kombinovaného financovania EIC sa vzťahuje jediné rozhodnutie o udelení, ktorým sa poskytuje financovanie.
3. Návrhy, pokiaľ ide o ich individuálny prínos, hodnotia nezávislí experti, a vyberajú sa v súlade s odsekom 4 v rámci každoročnej otvorenej výzvy s dátumami uzávierok, a to na základe článkov 24 až 26.	3. Návrhy, pokiaľ ide o ich individuálny prínos, hodnotia nezávislí experti, a vyberajú sa v súlade s odsekom 4 v rámci každoročnej otvorenej výzvy s dátumami uzávierok, a to na základe článkov 24 až 26.
4. Kritériá na vyhodnotenie návrhov sú tieto: — excelentnosť, — vplyv, — úroveň rizika akcie a potreba podpory Únie.	4. Kritériá na vyhodnotenie návrhov sú tieto: — excelentnosť, — vplyv, — úroveň rizika akcie***, kvalita národnej, regionálnej a miestnej podpory*** a potreba podpory Únie.

Zdôvodnenie

Hoci sa podniky, ktoré využívajú nástroj Akcelerátor, musia zamerať na veľký trh, ich úspech závisí nielen od ich finančnej štruktúry, ale aj od ich podpory v rámci priaznivého ekosystému na európskej, vnútroštátnej a miestnej úrovni.

Pozmeňovací návrh 23

Príloha I Základné línie činností, časť 3 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(b) Európske inovačné ekosystémy *Oblasti intervencie*: prepojenie s regionálnymi a vnútroštátnymi aktérmi v oblasti inovácií a podpora implementácie spoločných cezhraničných inovačných programov členskými štátmi a pridruženými krajinami, a to od zlepšovania mäkkých inovačných zručností až po akcie v oblasti výskumu a inovácií na zvýšenie účinnosti európskeho inovačného systému. Doplní sa tým podpora EFRR pre inovačné ekosystémy a medziregionálne partnerstvá, ktoré sa sústreďujú okolo tém inteligentnej špecializácie.	(b) Európske inovačné ekosystémy *Oblasti intervencie*: prepojenie s regionálnymi a vnútroštátnymi aktérmi v oblasti inovácií a podpora implementácie spoločných cezhraničných inovačných programov ***subjektmi regionálnych ekosystémov a inovačnými centrami,*** členskými štátmi a pridruženými krajinami, a to ***programov siahajúcich*** od zlepšovania mäkkých inovačných zručností až po akcie v oblasti výskumu a inovácií na zvýšenie účinnosti európskeho inovačného systému. Doplní sa tým podpora EFRR pre inovačné ekosystémy a medziregionálne partnerstvá, ktoré sa sústreďujú okolo tém inteligentnej špecializácie.

Zdôvodnenie

Nevyhnutné na to, aby sa umožnilo financovanie medziregionálnych projektov.

Pozmeňovací návrh 24

Príloha II Typy akcií, šiesta zarážka

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
— akcia na spolufinancovanie programu: akcia určená na poskytnutie spolufinancovania programu činností zriadeného a/alebo implementovaného subjektmi, ktoré riadia a/alebo financujú výskumné a inovačné programy a ktoré nie sú financujúcimi orgánmi Únie. Takýmto programom činností sa môže podporovať nadväzovanie kontaktov a koordinácia, výskum, inovácie, pilotné akcie a akcie v oblasti inovácií a trhového nasadenia, akcie zamerané na odbornú prípravu a mobilitu, zvyšovanie informovanosti a komunikácia, šírenie a využívanie výsledkov alebo kombinácia týchto činností implementovaných priamo týmito subjektmi alebo tretími stranami, ktorým tieto subjekty môžu poskytovať relevantnú finančnú podporu vo forme grantov, cien, obstarávania, ako aj kombinovaného financovania Európskeho horizontu;	— akcia na spolufinancovanie programu: akcia určená na poskytnutie spolufinancovania programu činností zriadeného a/alebo implementovaného subjektmi, ktoré riadia a/alebo financujú výskumné a inovačné programy a ktoré nie sú financujúcimi orgánmi Únie. ***Týmto typom akcie sa môžu podporovať najmä programy činností regionálnych ekosystémov a inovačných centier a spolupráca medzi nimi.*** Takýmto programom činností sa môže podporovať nadväzovanie kontaktov a koordinácia, výskum, inovácie, pilotné akcie a akcie v oblasti inovácií a trhového nasadenia, akcie zamerané na odbornú prípravu a mobilitu, zvyšovanie informovanosti a komunikácia, šírenie a využívanie výsledkov alebo kombinácia týchto činností implementovaných priamo týmito subjektmi alebo tretími stranami, ktorým tieto subjekty môžu poskytovať relevantnú finančnú podporu vo forme grantov, cien, obstarávania, ako aj kombinovaného financovania Európskeho horizontu;

Zdôvodnenie

Nevyhnutné na to, aby sa umožnilo financovanie medziregionálnych projektov.

Pozmeňovací návrh 25

Príloha III Partnerstvá, časť 1, písm. a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(a) dôkaz, že európske partnerstvo je ***efektívnejšie*** pri dosahovaní príslušných cieľov programu, predovšetkým pri dosahovaní jasných vplyvov pre EÚ a jej občanov, najmä pokiaľ ide o riešenie globálnych výziev a plnenie výskumných a inovačných cieľov, zabezpečovanie konkurencieschopnosti EÚ a prispievanie k posilňovaniu európskeho výskumného a inovačného priestoru, ako aj k plneniu medzinárodných záväzkov.	(a) dôkaz, že európske partnerstvo je ***mimoriadne efektívne*** pri dosahovaní príslušných cieľov programu, predovšetkým pri dosahovaní jasných vplyvov pre EÚ a jej občanov, najmä pokiaľ ide o riešenie globálnych výziev a plnenie výskumných a inovačných cieľov, zabezpečovanie konkurencieschopnosti EÚ a prispievanie k posilňovaniu európskeho výskumného a inovačného priestoru, ako aj k plneniu medzinárodných záväzkov.

Zdôvodnenie

Súčasné znenie je veľmi reštriktívne, pričom hrozí výrazné obmedzenie rozsahu európskych partnerstiev.

Pozmeňovací návrh 26

Príloha IV Synergie s inými programami, ods. 4 písm. a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
4. Synergie s Európskym sociálnym fondom+ (ESF+) zabezpečia, aby:	4. Synergie s Európskym sociálnym fondom+ (ESF+) zabezpečia, aby:
a) ESF+ s cieľom vybaviť ľudí zručnosťami a kompetenciami, ktoré budú potrebovať na pracovných miestach budúcnosti, mohol prostredníctvom národných ***alebo*** regionálnych programov zabezpečiť, aby sa stali bežnými inovačné učebné osnovy podporované programom, a prispieť k ich rozšíreniu;	a) ESF+ s cieľom vybaviť ľudí zručnosťami a kompetenciami, ktoré budú potrebovať na pracovných miestach budúcnosti, mohol prostredníctvom národných, regionálnych ***alebo medziregionálnych*** programov zabezpečiť, aby sa stali bežnými inovačné učebné osnovy podporované programom, a prispieť k ich rozšíreniu;

Pozmeňovací návrh 27

Príloha IV Synergie s inými programami, ods. 6 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
6. Synergie s programom Digitálna Európa zabezpečia, aby:	6. Synergie s programom Digitálna Európa zabezpečia, aby:
a) sa akcie, ktoré sa majú podporovať, navzájom odlišovali a dopĺňali, pokiaľ ide o ich typ, očakávané výstupy a intervenčnú logiku, hoci viacero tematických oblastí, ktoré sa riešia v rámci programu a programu Digitálna Európa, navzájom súvisí;	a) sa akcie, ktoré sa majú podporovať, navzájom odlišovali a dopĺňali, pokiaľ ide o ich typ, očakávané výstupy a intervenčnú logiku, hoci viacero tematických oblastí, ktoré sa riešia v rámci programu a programu Digitálna Európa, navzájom súvisí;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) sa v plánoch strategického výskumu a inovácií programu identifikovali a stanovili výskumné a inovačné potreby súvisiace s aspektmi digitálnych technológií; patria sem výskum a inovácie v oblasti vysokovýkonnej výpočtovej techniky, umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti, ktoré kombinujú digitálne technológie s inými podpornými technológiami a netechnologickými inováciami; podpora rozšírenia spoločností zavádzajúcich prelomové inovácie (z ktorých mnohé budú kombinovať digitálne a fyzické technológie); integrácia digitálnych technológií v celom pilieri Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu a podpora infraštruktúr digitálneho výskumu;	b) sa v plánoch strategického výskumu a inovácií programu identifikovali a stanovili výskumné a inovačné potreby súvisiace s aspektmi digitálnych technológií; patria sem výskum a inovácie v oblasti vysokovýkonnej výpočtovej techniky, umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti, ktoré kombinujú digitálne technológie s inými podpornými technológiami a netechnologickými inováciami; podpora rozšírenia spoločností zavádzajúcich prelomové inovácie (z ktorých mnohé budú kombinovať digitálne a fyzické technológie); integrácia digitálnych technológií v celom pilieri Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu***; digitálna pomoc inovačným centrám*** a podpora infraštruktúr digitálneho výskumu;

Pozmeňovací návrh 28

Doplnenie nového odseku na konci prílohy v Kľúčové ukazovatele ciest k dosiahnutiu vplyvu, strana 17.

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Ukazovatele ciest k dosiahnutiu územného vplyvu ***Program by mal mať vplyv na rozvoj a hospodársku transformáciu na miestnej, regionálnej a národnej úrovni, čo prispeje k posilneniu technologickej základne a konkurencieschopnosti Únie.*** (pozri tabuľku uvedenú nižšie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto pozmeňovacieho návrhu)

Dosahovanie územného vplyvu	***Krátkodobé hľadisko***	***Strednodobé hľadisko***	***Dlhodobé hľadisko***
Prispievanie k rastu a hospodárskej transformácii území	***Synergie medzi zdrojmi financovaniami*** ***Výška verejného a súkromného spolufinancovania mobilizovaného v kontexte projektov RP, a to pred ich implementáciou, počas nej a po nej***	***Prispievanie k strategickým prioritám*** ***Podiel projektov RP prispievajúcich k inteligentným špecializáciám na regionálnej a národnej úrovni***	***Prispievanie k rastu a hospodárskej transformácii*** ***Vytváranie podnikov a rast trhového podielu v oblasti inteligentnej špecializácie ekosystémov***

Dosahovanie územného vplyvu	*Krátkodobé hľadisko*	*Strednodobé hľadisko*	*Dlhodobé hľadisko*
Šírenie a prenikanie výskumu a inovácií na územia a územiami v prospech občanov	***Prijatie*** ***Podiel výskumu a inovácií z RP prijatý subjektmi daného územia, najmä vo verejnom sektore***	***Vysielanie*** ***Počet zavedených inovácií pre všetkých partnerov na príslušných územiach s pomocou verejného sektora***	***Opakovanie*** ***Prenikanie a dosahovanie inovácií na iných územiach***
Podpora rozvoja a investícií do sietí excelentnosti a inovačných centier	***Spolupráca medzi regionálnymi ekosystémami a inovačnými centrami a sieťami excelentnosti v celej Únii*** ***Počet projektov alebo podiel projektov financovaných z RP, ktorých výsledkom je následná spolupráca medzi subjektmi z rôznych území a aktérmi týchto kategórií***	***Rozvoj regionálnych ekosystémov a inovačných centier*** ***Odhad vplyvov spolupráce vyplývajúcich z výsledkov financovaných z RP na rozvoj regionálnych ekosystémov a inovačných centier***	***Prispievanie k zmenšeniu rozdielov v oblasti inovácií*** ***Odhadované kumulatívne vplyvy vyplývajúce z výsledkov financovaných z RP pri znižovaní rozdielov v oblasti inovácií v Únii***

Zdôvodnenie

Výslovná zmienka o *ukazovateľoch územného vplyvu* medzi ostatnými kľúčovými ukazovateľmi vplyvu navrhnutými Komisiou. Tento návrh je v súlade so znením (názov, vysvetľujúci text a tabuľka) prílohy V, ako ho navrhuje Komisia.

Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje špecifický program na vykonávanie programu Európsky horizont – rámcový program pre výskum a inovácie

[COM(2018) 436 final – 2018/00224 (COD)]

Pozmeňovací návrh 29

Odôvodnenie 7

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vzhľadom na významný prínos, ktorý by sa mal v oblasti výskumu a inovácií dosiahnuť pri riešení výziev v oblasti potravín, poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a biohospodárstva, a pri využívaní zodpovedajúcich príležitostí na výskum a inovácie v úzkej súčinnosti so spoločnou poľnohospodárskou politikou, sa na príslušné akcie v rámci osobitného programu na obdobie 2021 – 2027 poskytne podpora pre klaster „Potravinové a prírodné zdroje“ vo výške 10 miliárd EUR.	Vzhľadom na významný prínos, ktorý by sa mal v oblasti výskumu a inovácií dosiahnuť pri riešení výziev v oblasti potravín, poľnohospodárstva, rozvoja vidieka, ***morí, rybolovu*** a biohospodárstva, a pri využívaní zodpovedajúcich príležitostí na výskum a inovácie v úzkej súčinnosti so spoločnou poľnohospodárskou politikou, ***integrovanou námornou politikou a spoločnou rybárskou politikou,*** sa na príslušné akcie v rámci osobitného programu na obdobie 2021 – 2027 poskytne podpora pre klaster „Potravinové a prírodné zdroje“ vo výške 10 miliárd EUR.

Zdôvodnenie

Moria a rybolov sú kľúčovými sektormi EÚ, preto je zásadne nevyhnutné zmieniť sa o týchto odvetviach.

Pozmeňovací návrh 30

Nové odôvodnenie 7 a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(7a) ***Vzhľadom na veľké výzvy, ktoré predstavujú námorné otázky, pokiaľ ide o zamestnanosť (modrá ekonomika), kvalitu životného prostredia a boj proti zmene klímy, budú tieto otázky predstavovať prierezovú prioritu programu, ktorá bude predmetom osobitného monitorovania a vymedzenia cieľa zameraného na mobilizáciu programu v rámci strategického plánovania.***

Pozmeňovací návrh 31

Článok 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Osobitný program má tieto operačné ciele:	Osobitný program má tieto operačné ciele:
a) posilňovať a šíriť excelentnosť;	a) posilňovať a šíriť excelentnosť;
b) zlepšovať spoluprácu medzi sektormi a disciplínami;	b) zlepšovať spoluprácu medzi sektormi a disciplínami;
c) spájať a rozvíjať výskumné infraštruktúry v rámci európskeho výskumného priestoru;	c) spájať a rozvíjať výskumné infraštruktúry v rámci európskeho výskumného priestoru;
d) posilňovať medzinárodnú spoluprácu;	d) posilňovať medzinárodnú spoluprácu;
e) snažiť sa o to, aby Európsky výskumný priestor výskumných pracovníkov a inovátorov priťahoval a potom aj vzdelával a udržal, a to aj prostredníctvom mobility výskumných pracovníkov;	e) snažiť sa o to, aby Európsky výskumný priestor výskumných pracovníkov a inovátorov priťahoval a potom aj vzdelával a udržal, a to aj prostredníctvom mobility výskumných pracovníkov;
f) podporovať otvorenú vedu a zabezpečovať, aby bola pre verejnosť viditeľná, a otvorený prístup k výsledkom;	f) podporovať otvorenú vedu a zabezpečovať, aby bola pre verejnosť viditeľná, a otvorený prístup k výsledkom;
g) aktívne šíriť a využívať výsledky najmä pri tvorbe politiky;	g) aktívne šíriť a využívať výsledky najmä pri tvorbe politiky;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
h) podporovať vykonávanie priorít politiky Únie;	h) podporovať vykonávanie priorít politiky Únie;
	ha) posilniť implementáciu stratégií pre inteligentnú špecializáciu a konkurencieschopnosť regionálnych ekosystémov a inovačných centier,
i) posilňovať prepojenie medzi výskumom a inováciami a inými politikami vrátane cieľov udržateľného rozvoja;	i) posilňovať prepojenie medzi výskumom a inováciami a inými politikami vrátane cieľov udržateľného rozvoja;
j) prostredníctvom výskumných a inovačných misií zabezpečovať plnenie ambicióznych cieľov v stanovenom časovom rámci,	j) prostredníctvom výskumných a inovačných misií zabezpečovať plnenie ambicióznych cieľov v stanovenom časovom rámci,
k) zapájať občanov a koncových používateľov do procesov spoločného navrhovania a spoločného vytvárania;	k) zapájať občanov a koncových používateľov do procesov spoločného navrhovania a spoločného vytvárania;
l) zlepšovať komunikáciu v oblasti vedy;	l) zlepšovať komunikáciu v oblasti vedy;
m) urýchľovať priemyselnú transformáciu;	m) urýchľovať priemyselnú transformáciu***, a najmä ekologickú a digitálnu transformáciu priemyslu, a to pri vytváraní udržateľných a kvalitných pracovných miest***;

Zdôvodnenie

Operačné ciele rámcového programu by mali prispievať k realizácii stratégií pre inteligentnú špecializáciu v členských štátoch EÚ a ich regiónoch, ktoré predstavujú základnú súčasť podpory EÚ pre výskum a inováciu [COM(2018) 306 final].

Pozmeňovací návrh 32

Článok 5 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V prípade každej misie sa môže zriadiť rada pre misie. Pozostáva z približne 15 osôb na vysokej úrovni vrátane príslušných zástupcov koncových používateľov. Rada poskytuje poradenstvo v prípade:	V prípade každej misie sa môže zriadiť rada pre misie. Pozostáva z približne 15 osôb na vysokej úrovni vrátane príslušných zástupcov koncových používateľov a ***verejných a súkromných subjektov***. Rada poskytuje poradenstvo v prípade:
a) obsahu pracovných programov a ich revízii, ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľov misie, na návrhu ktorého sa v ***prípade potreby*** môžu podieľať zainteresované strany a verejnosť;	a) obsahu pracovných programov a ich revízii, ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľov misie, na návrhu ktorého sa v prípade potreby môžu podieľať ***verejné orgány členských štátov, miestne a regionálne orgány,*** zainteresované strany a verejnosť;

Pozmeňovací návrh 33

Článok 10 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Rada EIC môže na požiadanie adresovať odporúčania Komisii v prípade:	Rada EIC môže na požiadanie adresovať odporúčania Komisii v prípade:
a) akejkoľvek záležitosti, ktorá z hľadiska inovácií môže posilniť a podporovať inovačné ekosystémy v celej Európe, dosiahnutie a vplyv cieľov zložky EIC a schopnosti inovačných firiem zavádzať svoje riešenia;	a) akejkoľvek záležitosti, ktorá z hľadiska inovácií môže posilniť a podporovať inovačné ekosystémy v celej Európe, a ***najmä spoluprácu medzi regionálnymi ekosystémami a inovačnými centrami,*** dosiahnutie a vplyv cieľov zložky EIC a schopnosti inovačných firiem zavádzať svoje riešenia;

Pozmeňovací návrh 34

Článok 10 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Rada EIC sa skladá z 15 až 20 osôb na vysokej úrovni vybraných z rôznych častí európskeho inovačného ekosystému vrátane podnikateľov, zástupcov vedenia spoločností, investorov a výskumných pracovníkov. Prispieva k propagačným činnostiam, pričom členovia rady EIC vyvíjajú snahu posilniť prestíž značky EIC.	***3.*** Rada EIC sa skladá z 15 až 20 osôb na vysokej úrovni vybraných z rôznych častí ***miestneho, regionálneho, národného a*** európskeho inovačného ekosystému vrátane podnikateľov, zástupcov vedenia spoločností, investorov a výskumných pracovníkov. Prispieva k propagačným činnostiam, pričom členovia rady EIC vyvíjajú snahu posilniť prestíž značky EIC.

Pozmeňovací návrh 35

Článok 10 ods. 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Rada EIC má predsedu, ktorý je vymenovaný Komisiou na základe transparentného výberového konania. Predseda je vysokopostavený verejný činiteľ, ktorý je prepojený s oblasťou inovácií.	Rada EIC má predsedu, ktorý je vymenovaný Komisiou na základe transparentného výberového konania. Predseda je vysokopostavený verejný činiteľ, ktorý je prepojený s oblasťou inovácií.
Vymenúva sa na funkčné obdobie štyroch rokov, ktoré možno jedenkrát obnoviť.	Vymenúva sa na funkčné obdobie štyroch rokov, ktoré možno jedenkrát obnoviť.
Predseda predsedá rade EIC, pripravuje jej zasadnutia, prideľuje úlohy členom a môže zriaďovať špecializované podskupiny, slúžiace najmä na identifikáciu trendov v oblasti vznikajúcich technológií z portfólia EIC. Propaguje EIC, pôsobí ako kontaktný partner pre rokovania s Komisiou a zastupuje EIC vo svete inovácií. Komisia môže predsedovi pri plnení jeho povinností zabezpečiť administratívnu podporu.	Predseda predsedá rade EIC, pripravuje jej zasadnutia, prideľuje úlohy členom a môže zriaďovať špecializované podskupiny, slúžiace najmä na identifikáciu trendov v oblasti vznikajúcich technológií z portfólia EIC a v ***úzkej spolupráci regionálnych a národných agentúr pre inovácie***. Propaguje EIC, pôsobí ako kontaktný partner pre rokovania s Komisiou a zastupuje EIC vo svete inovácií. Komisia môže predsedovi pri plnení jeho povinností zabezpečiť administratívnu podporu.

Pozmeňovací návrh 36

Legislatívny finančný výkaz, bod 1.4.4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
DÔVODOVÁ SPRÁVA	DÔVODOVÁ SPRÁVA
ČASŤ I, bod 1.4.4 Legislatívny finančný výkaz (strana 20 dokumentu COM(2018) 436)	ČASŤ I, bod 1.4.4 Legislatívny finančný výkaz (strana 20 dokumentu COM(2018) 436)
Program ***Európsky horizont*** je určený na implementáciu s umožnením súčinnosti s inými programami financovania Únie, najmä prostredníctvom opatrení doplnkového financovania z programov EÚ, ak to umožňujú spôsoby riadenia; a to buď zaradom, striedavo alebo kombinovaním finančných prostriedkov vrátane spoločného financovania akcií.	Program ***Horizont Európa*** je určený na implementáciu s umožnením súčinnosti s inými programami financovania Únie, najmä prostredníctvom opatrení doplnkového financovania z programov EÚ, ak to umožňujú spôsoby riadenia; a to buď zaradom, striedavo alebo kombinovaním finančných prostriedkov vrátane spoločného financovania akcií.
Neúplný zoznam takýchto dohôd a programov financovania zahŕňa synergie s týmito programami:	Neúplný zoznam takýchto dohôd a programov financovania zahŕňa synergie s týmito programami:
spoločnú poľnohospodársku politiku (SPP)	spoločnú poľnohospodársku politiku (SPP) ***integrovanú námornú politiku*** ***spoločnú rybársku politiku*** ***Európsky námorný a rybársky fond***
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)	Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)
Európsky sociálny fond (ESF)	Európsky sociálny fond (ESF)
program jednotného trhu	program jednotného trhu
Európsky vesmírny program	Európsky vesmírny program
Nástroj na prepájanie Európy	Nástroj na prepájanie Európy
program Digitálna Európa	program Digitálna Európa
program Erasmus	program Erasmus
vonkajší nástroj	vonkajší nástroj
fond InvestEU	fond InvestEU
Výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu	Výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

Pozmeňovací návrh 37

Príloha I Činnosti programu, prvá časť, Strategické plánovanie, tretí a štvrtý odsek (strana 1)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Bude zahŕňať rozsiahle konzultácie a výmeny s členskými štátmi, podľa potreby s Európskym parlamentom, a s rôznymi zainteresovanými stranami o prioritách aj misiách v rámci piliera Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu, ako aj vhodné druhy opatrení, najmä európske partnerstvá.	Bude zahŕňať rozsiahle konzultácie a výmeny s členskými štátmi a ***ich regiónmi vrátane najvzdialenejších regiónov***, podľa potreby s Európskym parlamentom, a s rôznymi zainteresovanými stranami o prioritách aj misiách v rámci piliera Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu, ako aj vhodné druhy opatrení, najmä európske partnerstvá.
Na základe takýchto rozsiahlych konzultácií identifikuje spoločné ciele a oblasti činností, ako napríklad oblasti partnerstva (navrhovaný právny základ stanovuje iba nástroje a kritériá ich využívania) a oblasti misií.	Na základe takýchto rozsiahlych konzultácií identifikuje spoločné ciele a oblasti činností, ako napríklad oblasti partnerstva (navrhovaný právny základ stanovuje iba nástroje a kritériá ich využívania) a oblasti misií.
Strategické plánovanie pomôže pri vypracovaní a vykonávaní politiky pre príslušné oblasti na úrovni EÚ a doplní politiku a politické prístupy v členských štátoch. Počas procesu strategického plánovania sa zohľadnia politické priority EÚ s cieľom zvýšiť prínos výskumu a inovácie k realizácii politiky. Zohľadnia sa aj prognostické činnosti, štúdie a iné vedecké dôkazy, ako aj relevantné existujúce iniciatívy na úrovni EÚ a členských štátov.	Strategické plánovanie pomôže pri vypracovaní a vykonávaní politiky pre príslušné oblasti na úrovni EÚ a doplní politiku a politické prístupy v členských štátoch a v ***ich regiónoch vrátane najvzdialenejších regiónov***. Počas procesu strategického plánovania sa zohľadnia politické priority EÚ s cieľom zvýšiť prínos výskumu a inovácie k realizácii politiky. Zohľadnia sa aj prognostické činnosti, štúdie a iné vedecké dôkazy, ako aj relevantné existujúce iniciatívy na úrovni EÚ, členských štátov a ***na regionálnej úrovni***.

Pozmeňovací návrh 38

Príloha I Činnosti programu, prvá časť Strategické plánovanie, jedenásty a dvanásty odsek (strana 2)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V rámci tohto programu sa budú naďalej podporovať hlavné iniciatívy FET, ktoré sa podporovali v rámci programu Horizont 2020. Keďže sa do veľkej miery zhodujú s misiami, prípadné ďalšie hlavné iniciatívy FET sa v tomto rámcovom programe budú podporovať ako misie zamerané na budúce a vznikajúce technológie.	V rámci tohto programu sa budú naďalej podporovať hlavné iniciatívy FET, ktoré sa podporovali v rámci programu Horizont 2020. Keďže sa do veľkej miery zhodujú s misiami, prípadné ďalšie hlavné iniciatívy FET sa v tomto rámcovom programe budú podporovať ako misie zamerané na budúce a vznikajúce technológie.

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Nový rámcový program bude mať za cieľ lepšie uznávanie a mobilizáciu excelentnosti rozdelenej vo všetkých členských štátoch a regiónoch Európy, pričom sa ním podporia najmä iniciatívy na budovanie nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce medzi regionálnymi ekosystémami a inovačnými centrami.
Dialógy o spolupráci v oblasti vedy a techniky s medzinárodnými partnermi EÚ a politické dialógy s hlavnými svetovými regiónmi významne prispejú k systematickej identifikácii príležitostí na spoluprácu, ktoré v kombinácii s rozlišovaním podľa krajiny/regiónu podporia stanovenie priorít.	Dialógy o spolupráci v oblasti vedy a techniky s medzinárodnými partnermi EÚ a politické dialógy s hlavnými svetovými regiónmi významne prispejú k systematickej identifikácii príležitostí na spoluprácu, ktoré v kombinácii s rozlišovaním podľa krajiny/regiónu podporia stanovenie priorít.

Pozmeňovací návrh 39

Príloha I Činnosti programu, druhá časť Šírenie poznatkov a komunikácia, prvý a druhý odsek (strany 2 a 3)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Z programu ***Európsky horizont*** sa bude cielene podporovať otvorený prístup k vedeckým publikáciám, zdrojom poznatkov a iným zdrojom údajov. Budú sa podporovať činnosti šírenia poznatkov, aj v spolupráci s inými programami EÚ, vrátane zoskupovania a prezentácie výsledkov a údajov v jazykoch a formátoch pre cieľové skupiny a siete pre občanov, priemysel, verejné správy, akademickú obec, organizácie občianskej spoločnosti a tvorcov politík. Program ***Európsky horizont*** môže na tento účel využívať pokročilé technológie a spravodajské nástroje.	Z programu ***Horizont Európa*** sa bude cielene podporovať otvorený prístup k vedeckým publikáciám, zdrojom poznatkov a iným zdrojom údajov. Budú sa podporovať činnosti šírenia poznatkov, aj v spolupráci s inými programami EÚ, vrátane zoskupovania a prezentácie výsledkov a údajov v jazykoch a formátoch pre cieľové skupiny a siete pre občanov, priemysel, verejné správy, akademickú obec, organizácie občianskej spoločnosti a tvorcov politík. Program ***Horizont Európa*** môže na tento účel využívať pokročilé technológie a spravodajské nástroje.
Zabezpečí sa primeraná podpora mechanizmov na zviditeľnenie programu medzi potenciálnymi žiadateľmi (napr. národné kontaktné miesta).	Zabezpečí sa primeraná podpora mechanizmov na zviditeľnenie programu medzi potenciálnymi žiadateľmi (napr. národné ***a regionálne*** kontaktné miesta)***, najmä pre členské štáty a regióny, ktoré sa najmenej zúčastňovali na programe Horizont 2020***.

Pozmeňovací návrh 40

Príloha I

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
VÝSKUMNÉ INFRAŠTRUKTÚRY	VÝSKUMNÉ INFRAŠTRUKTÚRY
Zdôvodnenie	Zdôvodnenie
Strany 14 a 15 dokumentu COM(2018) 436 final (Príloha I)	Strany 14 a 15 dokumentu COM(2018) 436 final (Príloha I)
Činnosti prispejú k týmto rôznym cieľom trvalo udržateľného rozvoja: Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 3 – Dobré zdravie a blahobyt ľudí, Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 7 – Cenovo dostupná a čistá energia, Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 9 – Priemysel, inovácia a infraštruktúra, Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 13 – Opatrenia v oblasti klímy.	Činnosti prispejú k týmto rôznym cieľom trvalo udržateľného rozvoja: Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 3 – Dobré zdravie a blahobyt ľudí, Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 7 – Cenovo dostupná a čistá energia, Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 9 – Priemysel, inovácia a infraštruktúra, Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 13 – Opatrenia v oblasti klímy***, Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 14 – Život pod vodou, Cieľ trvalo udržateľného rozvoja 17 – Partnerstvá v záujme dosiahnutia cieľov***.

Zdôvodnenie

Existujú rôzne infraštruktúry spadajúce pod ESFRI, ktoré sa zaoberajú morským prostredím, a preto je odôvodnené začlenenie cieľa 14. Návrh na začlenenie cieľa 17 vyplýva zo samotného pojmu spoločných infraštruktúr v celej EÚ a následného partnerstva v záujme dosiahnutia cieľov.

Pozmeňovací návrh 41

Príloha I Pilier II

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Základné línie	Základné línie
— reformy systémov a politík verejného zdravotníctva v Európe a mimo nej,	— reformy systémov a politík verejného zdravotníctva v Európe a mimo nej,
— nové modely a prístupy pre zdravie a zdravotnú starostlivosť a ich prevoditeľnosť alebo prispôsobenie z jednej krajiny/oblasti na inú,	— nové modely a prístupy pre zdravie a zdravotnú starostlivosť a ich prevoditeľnosť alebo prispôsobenie z jednej krajiny/oblasti na inú***, prínos dobrovoľníckeho a neziskového sektora***,
— zlepšenie hodnotenia zdravotníckych technológií,	— zlepšenie hodnotenia zdravotníckych technológií,
— vývoj nerovností v oblasti zdravia a účinná politická reakcia,	— vývoj nerovností v oblasti zdravia a účinná politická reakcia,
— budúci zdravotnícky personál a jeho potreby,	— budúci zdravotnícky personál a jeho potreby,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
— kvalitnejšie a včasné zdravotné informácie a lepšie využívanie zdravotných údajov vrátane elektronických zdravotných záznamov s náležitým dôrazom na bezpečnosť, súkromie, interoperabilitu, štandardy, porovnateľnosť a integritu,	— kvalitnejšie a včasné zdravotné informácie a lepšie využívanie zdravotných údajov vrátane elektronických zdravotných záznamov s náležitým dôrazom na bezpečnosť, súkromie, interoperabilitu, štandardy, porovnateľnosť a integritu,
— odolnosť systémov zdravotnej starostlivosti pri absorbovaní účinkov kríz a prispôsobení sa disruptívnym inováciám,	— odolnosť systémov zdravotnej starostlivosti pri absorbovaní účinkov kríz a prispôsobení sa disruptívnym inováciám,
— riešenia pre posilnenie postavenia občanov a pacientov, vlastné monitorovanie a interakcia s odborníkmi v oblasti zdravia a sociálnej práce pri uplatňovaní integrovanejšej starostlivosti a prístupu zameraného na používateľa,	— riešenia pre posilnenie postavenia občanov a pacientov, vlastné monitorovanie a interakcia s odborníkmi v oblasti zdravia a sociálnej práce pri uplatňovaní integrovanejšej starostlivosti a prístupu zameraného na používateľa,
— údaje, informácie, vedomosti a osvedčené postupy z výskumu systémov zdravotnej starostlivosti na únijnej a celosvetovej úrovni.	— údaje, informácie, vedomosti a osvedčené postupy z výskumu systémov zdravotnej starostlivosti na únijnej a celosvetovej úrovni.

Pozmeňovací návrh 42

Príloha I Činnosti programu, Pilier II – Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu, klaster Inkluzívna a bezpečná spoločnosť, časť 2.1, druhý odsek (strana 24)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
EÚ musí podporovať model inkluzívneho a udržateľného rastu a zároveň využívať výhody technologického pokroku, zvyšovať dôveru v demokratickú správu a podporovať jej inováciu, bojovať proti nerovnostiam, nezamestnanosti, marginalizácii, diskriminácii a radikalizácii, ***zaručiť*** dodržiavanie ľudských práv, ***posilňovať*** kultúrnu rozmanitosť a európske kultúrne dedičstvo a posilniť postavenie občanov prostredníctvom sociálnej inovácie. Riadenie migrácie a začlenenie migrantov budú aj naďalej prioritnými otázkami. Výskum a inovácia v rámci spoločenských a humanitných vied zohráva významnú úlohu pri riešení týchto problémov a dosahovaní cieľov EÚ.	EÚ musí podporovať model inkluzívneho a udržateľného rastu a zároveň využívať výhody technologického pokroku, zvyšovať dôveru v demokratickú správu a podporovať jej inováciu, bojovať proti nerovnostiam, nezamestnanosti, marginalizácii, diskriminácii a radikalizácii, zaručiť ***ochranu a*** dodržiavanie ľudských práv, kultúrnu rozmanitosť a európske kultúrne dedičstvo a ***rozvíjať prístup ku kultúre a vzdelávaniu pre všetkých a zároveň*** posilniť postavenie občanov prostredníctvom sociálnej inovácie a ***rozvoja sociálneho hospodárstva***. Riadenie migrácie***, prijímanie*** a začlenenie migrantov budú aj naďalej prioritnými otázkami. Výskum a inovácia v rámci spoločenských a humanitných vied zohráva významnú úlohu pri riešení týchto problémov a dosahovaní cieľov EÚ.

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Pri realizácii cieľa sociálneho začlenenia sa musíme opierať najmä o zhodnocovanie hmotného alebo nehmotného kultúrneho dedičstva, ktoré v súčasnom globalizovanom svete zohráva hlavnú úlohu pri budovaní spolupatričnosti obyvateľstva, a to najmä v jazykovej a regionálnej rovine. Európa, ktorá sa totiž v priebehu storočí formovala prostredníctvom spolunažívania veľmi rôznych komunít, ktoré zanechali rozsiahle dedičstvo, sa preto musí chopiť tejto výzvy a musí podporovať zachovanie a zhodnocovanie kultúrneho dedičstva v spolupráci s rôznymi regiónmi a štátmi. Toto opatrenie je o to dôležitejšie, že ide o významný sektor na experimentovanie a uplatňovanie mnohých technologických inovácií. Ich uplatňovanie v oblasti dedičstva predstavuje silný ekonomický stimul, keďže zo ziskov z cestovného ruchu majú úžitok regióny a mestá.

Pozmeňovací návrh 43

Príloha I Činnosti programu, Pilier II – Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu, klaster Inkluzívna a bezpečná spoločnosť, časť 2.1, šiesty odsek (strana 25)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Výskumno-inovačné činnosti v rámci uvedenej globálnej výzvy budú celkovo zosúladené s prioritami Komisie v týchto oblastiach: demokratická zmena; pracovné miesta, rast a investície; spravodlivosť a základné práva; migrácia; hlbšia a spravodlivejšia európska menová únia; digitálny jednotný trh. Budú reakciou na záväzok Rímskeho programu usilovať sa o: „sociálnu Európu“ a „Úniu, ktorá chráni naše kultúrne dedičstvo a podporuje kultúrnu rozmanitosť“. Podporí aj Európsky pilier sociálnych práv a globálny pakt o migrácii.	Výskumno-inovačné činnosti v rámci uvedenej globálnej výzvy budú celkovo zosúladené s prioritami Komisie v týchto oblastiach: demokratická zmena; pracovné miesta, rast a investície; ***vzdelávanie;*** spravodlivosť a základné práva; migrácia; hlbšia a spravodlivejšia európska menová únia; digitálny jednotný trh. Budú reakciou na záväzok Rímskeho programu usilovať sa o: „sociálnu Európu“ a „Úniu, ktorá chráni naše kultúrne dedičstvo a podporuje kultúrnu rozmanitosť“. Podporia aj Európsky pilier sociálnych práv***, cieľ vedomostnej spoločnosti*** a globálny pakt o migrácii.

Pozmeňovací návrh 44

Príloha I Činnosti programu, Pilier II – Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu, klaster Inkluzívna a bezpečná spoločnosť, časť 2.2.1 (strany 25 a 26)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Základné línie	*Základné línie*
— história, vývoj a účinnosť demokracií na rôznych úrovniach a v rôznych formách, aspekty digitalizácie a vplyv komunikácie na sociálnych sieťach, úloha politík v oblasti vzdelávania a mládeže ako základných prvkov demokratického občianstva,	— história, vývoj a účinnosť demokracií na rôznych úrovniach a v rôznych formách, aspekty digitalizácie a vplyv komunikácie na sociálnych sieťach, úloha politík v oblasti vzdelávania a mládeže ako základných prvkov demokratického občianstva,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
— inovačné prístupy na podporu transparentnosti, schopnosti reagovať, zodpovednosti, účinnosti a legitímnosti demokratickej správy pri plnom dodržiavaní základných práv a zásad právneho štátu,	— inovačné prístupy na podporu transparentnosti, schopnosti reagovať, zodpovednosti, účinnosti a legitímnosti demokratickej správy pri plnom dodržiavaní základných práv a zásad právneho štátu,
— stratégie na riešenie populizmu, extrémizmu, radikalizácie, terorizmu a na začlenenie a zapojenie roztrpčených a marginalizovaných občanov,	— stratégie na riešenie populizmu, extrémizmu, radikalizácie, terorizmu a na začlenenie a zapojenie roztrpčených a marginalizovaných občanov,
— lepšie pochopenie úlohy novinárskych štandardov a obsahu vytvoreného používateľmi v čoraz prepojenejšej spoločnosti a vývoj nástrojov na boj proti dezinformáciám,	— lepšie pochopenie úlohy novinárskych štandardov a obsahu vytvoreného používateľmi v čoraz prepojenejšej spoločnosti a vývoj nástrojov na boj proti dezinformáciám,
— úloha multikulturálneho občianstva a identít vo vzťahu k demokratickému občianstvu a politickej angažovanosti,	— úloha multikulturálneho občianstva a identít vo vzťahu k demokratickému občianstvu a politickej angažovanosti,
— vplyv technologického a vedeckého pokroku [vrátane veľkých dát (big data), online sociálnych sietí a umelej inteligencie] na demokraciu,	— vplyv technologického a vedeckého pokroku [vrátane veľkých dát (big data), online sociálnych sietí a umelej inteligencie] na demokraciu,
— poradná a participatívna demokracia a aktívne a inkluzívne občianstvo vrátane digitálneho rozmeru,	— poradná a participatívna demokracia a aktívne a inkluzívne občianstvo vrátane digitálneho rozmeru,
	— úloha miest a regiónov pri budovaní občianstva, sociálnych a kultúrnych väzieb, environmentálnej a energetickej transformácii, hospodárskom rozvoji a inováciách, ich prínos k rozvoju sociálnych inovácií, demokratických postupov a miestneho, štátneho a európskeho občianstva,
— vplyv hospodárskych a sociálnych nerovností na politickú účasť a demokracie, ktorý preukazuje, ako možno zvrátením nerovností a bojom proti všetkým formám diskriminácie (vrátane rodovej) udržať demokraciu.	— vplyv hospodárskych a sociálnych nerovností na politickú účasť a demokracie, ktorý preukazuje, ako možno zvrátením nerovností a bojom proti všetkým formám diskriminácie (vrátane rodovej) udržať demokraciu.

Zdôvodnenie

Mestá a regióny sú takisto nástrojom pre bezpečnejšiu a inkluzívnejšiu spoločnosť a ich úloha sa musí vedecky preskúmať.

Pozmeňovací návrh 45

Príloha I Činnosti programu, Pilier II – Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu, klaster Inkluzívna a bezpečná spoločnosť, časť 2.2.3 (strany 26 a 27)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2.2.3 ***Sociálna*** a hospodárska transformácia	2.2.3 ***Vzdelávanie, zamestnanosť, sociálna*** a hospodárska transformácia
Európske spoločnosti prechádzajú zásadnými sociálno-ekonomickými zmenami, najmä v dôsledku globalizácie a technologických inovácií. Vo väčšine európskych krajín sa zároveň prehĺbila príjmová nerovnosť. Treba zaviesť progresívne politiky na podporu inkluzívneho rastu a zvrátenie nerovností, zvýšenie produktivity (vrátane pokroku v jej meraní) a ľudského kapitálu v reakcii na migračné a integračné problémy a podporiť medzigeneračnú solidaritu a sociálnu mobilitu. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy sú potrebné na dosiahnutie spravodlivejšej a prosperujúcejšej budúcnosti.	Európske spoločnosti prechádzajú zásadnými sociálno-ekonomickými zmenami, najmä v dôsledku globalizácie a technologických inovácií. Vo väčšine európskych krajín sa zároveň prehĺbila príjmová nerovnosť. Treba zaviesť progresívne politiky na podporu inkluzívneho rastu a zvrátenie nerovností, zvýšenie produktivity (vrátane pokroku v jej meraní) a ľudského kapitálu v reakcii na migračné a integračné problémy a podporiť medzigeneračnú solidaritu a sociálnu mobilitu. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy sú potrebné na dosiahnutie spravodlivejšej a prosperujúcejšej budúcnosti.
Základné línie	*Základné línie*
— ***vedomostná základňa pre poradenstvo v oblasti investícií a politík (najmä vzdelávanie a odborná príprava) pre zručnosti s vysokou pridanou hodnotou, produktivitu, sociálnu mobilitu, rast, sociálnu inováciu a tvorbu pracovných miest,*** úloha vzdelávania a odbornej prípravy pri boji s nerovnosťou,	— úloha vzdelávania a odbornej prípravy pri boji s nerovnosťou, ***organizácia školského systému a systému odbornej prípravy, pedagogické a inovačné postupy, aktivity podporujúce sebarealizáciu, tvorivosť, samostatnosť a rozvoj kritického myslenia, podpora prispôsobená každej mladej osobe, čo prispieva k úspechu všetkých v škole a v rámci odbornej prípravy,***
— sociálna udržateľnosť nad rámec ukazovateľov založených na HDP, najmä pokiaľ ide o nové hospodárske a podnikateľské modely a nové finančné technológie,	— sociálna udržateľnosť nad rámec ukazovateľov založených na HDP, najmä pokiaľ ide o nové hospodárske a podnikateľské modely a nové finančné technológie, ***rozmanitosť hospodárskych, sociálnych a environmentálnych cieľov a misií podnikov,***
— štatistické a iné ekonomické nástroje na lepšie pochopenie rastu a inovácie v kontexte stagnujúcej produktivity,	— štatistické a iné ekonomické nástroje na lepšie pochopenie rastu a inovácie v kontexte stagnujúcej produktivity,
— nové formy práce, úloha práce, trendy a zmeny na trhoch práce a v otázke príjmov v súčasných spoločnostiach, ako aj ich vplyv na rozdelenie príjmov, nediskrimináciu (vrátane rodovej rovnosti) a sociálne začlenenie,	— nové formy práce, úloha práce, ***miesto zamestnancov v podniku,*** trendy a zmeny na trhoch práce a v otázke príjmov v súčasných spoločnostiach, ako aj ich vplyv na rozdelenie príjmov, nediskrimináciu (vrátane rodovej rovnosti) a sociálne začlenenie,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
— daňovo-dávkové systémy spolu s politikami v oblasti sociálneho zabezpečenia a sociálnych investícií s cieľom zvrátiť nerovnosti a riešiť negatívne vplyvy technológií, demografie a rozmanitosti,	— daňovo-dávkové systémy spolu s politikami v oblasti sociálneho zabezpečenia a sociálnych investícií s cieľom zvrátiť nerovnosti a riešiť negatívne vplyvy technológií, demografie a rozmanitosti,
— mobilita ľudí v globálnom a miestnom kontexte pre lepšie riadenie migrácie, začlenenie migrantov vrátane utečencov, dodržiavanie medzinárodných záväzkov a ľudských práv, širší a lepší prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, odbornej príprave, podporným službám, aktívnemu a inkluzívnemu občianstvu, najmä pre zraniteľné osoby,	— mobilita ľudí v globálnom a miestnom kontexte pre lepšie riadenie migrácie, začlenenie migrantov vrátane utečencov, dodržiavanie medzinárodných záväzkov a ľudských práv, širší a lepší prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, odbornej príprave, podporným službám, aktívnemu a inkluzívnemu občianstvu, najmä pre zraniteľné osoby,
— systémy vzdelávania a odbornej prípravy na podporu a čo najlepšie využívanie digitálnej transformácie EÚ, ako aj na riadenie rizík vyplývajúcich z globálnej prepojenosti a technologických inovácií, najmä vznikajúcich online rizík, etických otázok, sociálno-ekonomických nerovností a radikálnych zmien na trhoch,	— systémy vzdelávania a odbornej prípravy na podporu a čo najlepšie využívanie digitálnej transformácie EÚ, ako aj na riadenie rizík vyplývajúcich z globálnej prepojenosti a technologických inovácií, najmä vznikajúcich online rizík, etických otázok, sociálno-ekonomických nerovností a radikálnych zmien na trhoch,
— modernizácia orgánov verejnej moci s cieľom plniť očakávania občanov, pokiaľ ide o poskytovanie služieb, transparentnosť, dostupnosť, otvorenosť, zodpovednosť a zameranie na používateľa,	— modernizácia orgánov verejnej moci s cieľom plniť očakávania občanov, pokiaľ ide o poskytovanie služieb, transparentnosť, dostupnosť, otvorenosť, zodpovednosť a zameranie na používateľa,
— efektívnosť systémov súdnictva a lepší prístup k spravodlivosti na základe nezávislosti súdnictva a zásad právneho štátu so spravodlivými, efektívnymi a transparentnými metódami v občianskych aj trestných veciach.	— efektívnosť systémov súdnictva a lepší prístup k spravodlivosti na základe nezávislosti súdnictva a zásad právneho štátu so spravodlivými, efektívnymi a transparentnými metódami v občianskych aj trestných veciach.

Pozmeňovací návrh 46

Príloha I Pilier II (strana 31)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3.2 Oblasti intervencie	3.2 Oblasti intervencie
3.2.1 ***Výrobné technológie***	3.2.1 ***Horizontálne stimuly transformácie a výkonu***

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Výroba je hlavnou hnacou silou zamestnanosti a prosperity v EÚ, tvorí viac ako tri štvrtiny celosvetového vývozu EÚ a vytvára viac než 100 miliónov priamych a nepriamych pracovných miest. Hlavnou výzvou pre výrobné odvetvie EÚ je udržať si konkurencieschopnosť na celosvetovej úrovni vďaka inteligentnejším a lepšie prispôsobeným výrobkom s vyššou pridanou hodnotou a vyrobeným pri oveľa nižších nákladoch na energiu. Tvorivé a kultúrne vstupy budú mať zásadný význam pri tvorbe pridanej hodnoty.	***Budúcnosť priemyslu závisí od technologických výziev, ale aj od sociálnych a organizačných výziev, ktoré sú rozhodujúce pre jeho konkurencieschopnosť a o ktorých sa často málo vie, čo si vyžaduje ďalší rozvoj vedomostí, ich rozsiahlejšie šírenie a dôkladnejšie osvojenie.***
	Základné línie
	— ***organizácia hodnotových reťazcov a spolupráce v rámci nich; rozdelenie pridanej hodnoty; nástroje na vyjednávanie a stanovovanie cien; nástroje na výmenu informácií a spoluprácu; iniciatívy v oblasti spolunavrhovania; väčšie využívanie virtuálnej reality pri navrhovaní; príprava na industrializáciu a odbornú prípravu pracovníkov,***
	— ***tvorba klastrov, miestne siete spolupráce, rozvoj územných ekosystémov a inovačných centier; rozvoj pozitívnych externalít regiónmi a mestami na zvýšenie ich atraktivity a konkurencieschopnosti priemyslu,***
	— ***ergonómia a zlepšovanie pracovných podmienok; prístup k celoživotnému vzdelávaniu a prispôsobovanie kvalifikácií zmenám v charaktere pracovných miest; mobilizácia skúseností a tvorivosti zamestnancov,***
	— ***odstránenie prekážok v transformácii podnikov, najmä digitálnych: prístup k financovaniu, inováciám a zručnostiam; vypracovávanie a riadenie reštrukturalizačných stratégií, podpora pri transformácii; vývoj v oblasti zastupovania priemyslu a jeho povolaní.***
	3.2.2 Výrobné technológie
	Výroba je hlavnou hnacou silou zamestnanosti a prosperity v EÚ, tvorí viac ako tri štvrtiny celosvetového vývozu EÚ a vytvára viac než 100 miliónov priamych a nepriamych pracovných miest. Hlavnou výzvou pre výrobné odvetvie EÚ je udržať si konkurencieschopnosť na celosvetovej úrovni vďaka inteligentnejším a lepšie prispôsobeným výrobkom s vyššou pridanou hodnotou a vyrobeným pri oveľa nižších nákladoch na energiu. Tvorivé a kultúrne vstupy budú mať zásadný význam pri tvorbe pridanej hodnoty.

Zdôvodnenie

V tomto štádiu sa v programe Horizont Európa opomínajú alebo minimalizujú horizontálne a organizačné aspekty, ktoré sa však výraznou mierou podieľajú na transformácii a konkurencieschopnosti priemyslu a v prípade ktorých potrebuje Európa viac vedeckých poznatkov a viac inovácií.

Pozmeňovací návrh 47

Príloha I Pilier II (strana 39)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
DÔVODOVÁ SPRÁVA	DÔVODOVÁ SPRÁVA
ČASŤ II – Príloha 1	ČASŤ II – Príloha 1
Bod 4 KLASTER KLÍMA, ENERGETIKA a MOBILITA	Bod 4 KLASTER KLÍMA, ENERGETIKA a MOBILITA
4.1. Zdôvodnenie	4.1. Zdôvodnenie
[…]	[…]
Činnosti v rámci tohto klastra prispievajú najmä k cieľom energetickej únie, ako aj digitálneho jednotného trhu, k cieľom programu pre zamestnanosť, rast a investície, posilneniu EÚ ako globálneho aktéra, novej stratégie priemyselnej politiky EÚ, obehového hospodárstva, iniciatívy v oblasti surovín, bezpečnostnej únie a mestskej agendy, ako aj spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ a právnych ustanovení EÚ na zníženie hluku a znečistenia ovzdušia.	Činnosti v rámci tohto klastra prispievajú najmä k cieľom energetickej únie, ako aj digitálneho jednotného trhu, k cieľom programu pre zamestnanosť, rast a investície, posilneniu EÚ ako globálneho aktéra, novej stratégie priemyselnej politiky EÚ, obehového hospodárstva, ***modrého rastu,*** iniciatívy v oblasti surovín, bezpečnostnej únie a mestskej agendy, ako aj spoločnej poľnohospodárskej politiky***, integrovanej námornej politiky a spoločnej rybárskej politiky*** EÚ a právnych ustanovení EÚ na zníženie hluku a znečistenia ovzdušia.
[…]	[…]

Zdôvodnenie

Moria a rybolov sú kľúčovými sektormi EÚ, preto je zásadne nevyhnutné zmieniť sa o týchto odvetviach.

Pozmeňovací návrh 48

Príloha I Pilier II – 4.2.5. Obce a mestá (strana 43)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Základné línie	Základné línie
[…]	[…]
kvalita života občanov, bezpečná mobilita, mestská sociálna inovácia, obehová a regeneračná kapacita miest, obmedzenie environmentálnej stopy a znečistenia,	kvalita života občanov, bezpečná mobilita, mestská sociálna inovácia, obehová a regeneračná kapacita miest, obmedzenie environmentálnej stopy a znečistenia,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	občianska mobilizácia v mestách a regiónoch, demokratické výzvy environmentálnej a energetickej transformácie; akceptácia spoločnosťou a podpora zmien spojených s vývojom transformácie; zníženie nerovností súvisiacich s adaptáciou na zmenu klímy a environmentálnou a energetickou transformáciou,
[…]	[…]

Pozmeňovací návrh 49

Príloha I Pilier II, 5.2.4 Moria a oceány (strana 51)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Základné línie	Základné línie
[…]	[…]
modré hodnotové reťazce, mnohoraké využitie morského priestoru a rast odvetvia obnoviteľných zdrojov energie z morí a oceánov vrátane trvalo udržateľných mikro a makrorias,	modré hodnotové reťazce, mnohoraké využitie morského priestoru a rast ***námorných odvetví, ako je*** odvetvie obnoviteľných zdrojov energie z morí a oceánov vrátane trvalo udržateľných mikro a makrorias,
	rozhrania pevnina/more v pobrežných oblastiach, udržateľnosť rôznych sektorov modrého hospodárstva vrátane morského rybolovu a akvakultúry a prímorského cestovného ruchu; systematické prístupy k udržateľnému rozvoju prístavných a pobrežných regiónov a miest; výzvy súvisiace s urbanizáciou a starnutím obyvateľstva v pobrežných oblastiach,
prírodné riešenia založené na dynamike morských a pobrežných ekosystémov,	prírodné riešenia založené na dynamike morských a pobrežných ekosystémov,
[…]	[…]

Pozmeňovací návrh 50

Príloha II Pilier II, 6.2.2. Globálne výzvy (strana 56)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Inkluzívna a bezpečná spoločnosť	2. Inkluzívna a bezpečná spoločnosť
výskum v oblasti nerovnosti, chudoby a vylúčenia, sociálnej mobility, kultúrnej rozmanitosti a zručností, hodnotenie sociálnych, demografických a technologických zmien pre hospodárstvo a spoločnosť,	výskum v oblasti nerovnosti, chudoby a vylúčenia, sociálnej mobility, kultúrnej rozmanitosti a zručností, hodnotenie sociálnych, demografických a technologických zmien pre hospodárstvo a spoločnosť,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	výskum týkajúci sa vzniku nerovností vo vzdelávaní a rozvoja systému vzdelávania a odbornej prípravy, ktorý vytvára podmienky pre úspech a osobný rozvoj každého počas celého života,
podporovanie zachovania kultúrneho dedičstva,	podporovanie zachovania kultúrneho dedičstva,
[…]	[…]

Pozmeňovací návrh 51

Príloha I Pilier II (strany 57 a 58)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
5. Potravinové a prírodné zdroje	5. Potravinové a prírodné zdroje
[…]	[…]
referenčné laboratóriá EÚ pre kŕmne doplnkové látky, geneticky modifikované organizmy a materiály prichádzajúce do styku s potravinami,	referenčné laboratóriá EÚ pre kŕmne doplnkové látky, geneticky modifikované organizmy a materiály prichádzajúce do styku s potravinami,
	Vedomostné centrum pre miestne potravinové sústavy,
Vedomostné centrum pre potravinové podvody a kvalitu potravín,	Vedomostné centrum pre potravinové podvody a kvalitu potravín.
Vedomostné centrum pre biohospodárstvo.	Vedomostné centrum pre biohospodárstvo.

Pozmeňovací návrh 52

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, siedmy odsek (strany 60 a 61)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Aby Európa mohla stáť v čele tejto novej vlny prelomovej inovácie, musí splniť tieto súvisiace úlohy:	Aby Európa mohla stáť v čele tejto novej vlny prelomovej inovácie, musí splniť tieto súvisiace úlohy:
— zlepšiť transformáciu vedy do inovácie s cieľom urýchliť prenos nápadov, technológií a talentov z výskumnej základne do startupov a priemyslu,	— zlepšiť transformáciu vedy do inovácie s cieľom urýchliť prenos nápadov, technológií a talentov z výskumnej základne do startupov a priemyslu,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
— urýchliť priemyselnú transformáciu: Európsky priemysel zaostáva v osvojovaní si a rozširovaní nových technológií: 77 % mladých a veľkých spoločností v oblasti výskumu a vývoja je v USA alebo Ázii, zatiaľ čo len 16 % z nich sídli v Európe,	— urýchliť priemyselnú transformáciu: Európsky priemysel zaostáva v osvojovaní si a rozširovaní nových technológií: 77 % mladých a veľkých spoločností v oblasti výskumu a vývoja je v USA alebo Ázii, zatiaľ čo len 16 % z nich sídli v Európe,
— zvýšiť rizikové financovanie na preklenutie medzier vo financovaní: Pre inovátorov v Európe je ponuka rizikového financovania malá. Na to, aby sa prelomové inovácie pretavili do spoločností s vedúcim postavením vo svete, je rizikový kapitál rozhodujúci, avšak v porovnaní s USA a Áziou je objem týchto financií v Európe menej ako štvrtinový. Európa musí premostiť „údolia smrti“, keďže nápady a inovácie sa nedostávajú na trh pre priepasť medzi verejnou podporou a súkromnými investíciami, najmä pokiaľ ide o vysokorizikové prelomové inovácie a dlhodobé investície,	— zvýšiť rizikové financovanie na preklenutie medzier vo financovaní: Pre inovátorov v Európe je ponuka rizikového financovania malá. Na to, aby sa prelomové inovácie pretavili do spoločností s vedúcim postavením vo svete, je rizikový kapitál rozhodujúci, avšak v porovnaní s USA a Áziou je objem týchto financií v Európe menej ako štvrtinový. Európa musí premostiť „údolia smrti“, keďže nápady a inovácie sa nedostávajú na trh pre priepasť medzi verejnou podporou a súkromnými investíciami, najmä pokiaľ ide o vysokorizikové prelomové inovácie a dlhodobé investície,
— rozšíriť a zjednodušiť európsky priestor na financovanie a podporu výskumu a inovácie: Množstvo zdrojov financovania poskytuje inovátorom komplexné podmienky. Intervencia EÚ sa musí uskutočňovať v spolupráci a koordinácii s inými iniciatívami na európskej, národnej a regionálnej úrovni, vo verejnej aj súkromnej sfére, aby sa posilnili a zosúladili podporné kapacity a aby sa každý európsky inovátor v týchto podmienkach ľahko zorientoval,	— rozšíriť a zjednodušiť európsky priestor na financovanie a podporu výskumu a inovácie: Množstvo zdrojov financovania poskytuje inovátorom komplexné podmienky. Intervencia EÚ sa musí uskutočňovať v spolupráci a koordinácii s inými iniciatívami na európskej, národnej a regionálnej úrovni, vo verejnej aj súkromnej sfére, aby sa posilnili a zosúladili podporné kapacity a aby sa každý európsky inovátor v týchto podmienkach ľahko zorientoval,
— prekonať fragmentáciu inovačného ekosystému, Počet hotspotov v Európe sa síce zvyšuje, ale nie sú dobre prepojené. Spoločnosti s potenciálom medzinárodného rastu musia čeliť roztrieštenosti národných trhov, na ktorých sa hovorí rôznymi jazykmi a riadia sa inou podnikovou kultúrou a predpismi.	— prekonať fragmentáciu inovačného ekosystému, Počet hotspotov v Európe sa síce zvyšuje, ale nie sú dobre prepojené. Spoločnosti s potenciálom medzinárodného rastu musia čeliť roztrieštenosti národných trhov, na ktorých sa hovorí rôznymi jazykmi a riadia sa inou podnikovou kultúrou a predpismi;
	— ***uznať územné ukotvenie vedy a inovácií a značný prínos regionálnych ekosystémov a inovačných centier, ktoré sú schopné rýchlej reakcie a stimulujú prelomové inovácie, aby sa zabezpečila kontinuita podpory transformácie hodnotových reťazcov v Európe a mobilizácie v záujme rozvoja zručností a ľudských zdrojov. Na tento účel by sa mali lepšie zohľadniť inteligentné špecializácie a ich siete***.

Pozmeňovací návrh 53

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, jedenásty odsek (strana 62)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Zatiaľ čo EIC bude priamo podporovať prelomové inovácie, celkové prostredie, v ktorom sa európske inovácie vyvíjajú a z ktorého pochádzajú, sa musí ďalej rozvíjať a podporovať: podpora inovácie v celej Európe a vo všetkých rozmeroch a formách, a to aj podľa možnosti vzájomne sa dopĺňajúcimi politikami a zdrojmi na úrovni EÚ a členských štátov, musí byť výsledkom spoločného európskeho snaženia. Týmto pilierom sa teda zabezpečujú tiež:	Zatiaľ čo EIC bude priamo podporovať prelomové inovácie, celkové prostredie, v ktorom sa európske inovácie vyvíjajú a z ktorého pochádzajú, sa musí ďalej rozvíjať a podporovať: podpora inovácie v celej Európe***, jej členských štátoch a ich regiónoch*** a vo všetkých rozmeroch a formách, a to aj podľa možnosti vzájomne sa dopĺňajúcimi politikami a zdrojmi na ***miestnej a regionálnej úrovni,*** úrovni EÚ a členských štátov, musí byť výsledkom spoločného európskeho snaženia. Týmto pilierom sa teda zabezpečujú tiež:
— obnovené a posilnené mechanizmy koordinácie a spolupráce s členskými štátmi a pridruženými krajinami, ale aj so súkromnými iniciatívami, s cieľom podporiť všetky typy európskych inovačných ekosystémov a ich aktérov,	— obnovené a posilnené mechanizmy koordinácie a spolupráce s ***miestnymi a regionálnymi orgánmi,*** členskými štátmi a pridruženými krajinami, ale aj so súkromnými iniciatívami, s cieľom podporiť všetky typy európskych inovačných ekosystémov a ich aktérov,
— podpora Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) a znalostných a inovačných spoločenstiev (ZIS).	— podpora Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) a znalostných a inovačných spoločenstiev (ZIS).

Pozmeňovací návrh 54

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európska rada pre inováciu, časť 1.1 (strana 64)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Osobitná pozornosť sa bude venovať zabezpečeniu náležitej a efektívnej komplementárnosti s individuálnymi alebo sieťovo prepojenými iniciatívami členských štátov, a to aj vo forme európskeho partnerstva.	Osobitná pozornosť sa bude venovať zabezpečeniu náležitej a efektívnej komplementárnosti s individuálnymi alebo sieťovo prepojenými iniciatívami členských štátov a ***regionálnymi ekosystémami a inovačnými centrami***, a to aj vo forme európskeho partnerstva. v ***záujme podporovaných projektov je cieľom nástrojov Prieskumník a Akcelerátor začleniť ich intervencie do súvislého reťazca podpory projektov; EIC bude viesť stály dialóg s národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi zodpovednými za inováciu s cieľom zabezpečiť dobrú komplementárnosť intervencií a maximalizovať prepojenia a spoluprácu, a to aj prostredníctvom spolufinancovaných programov. Tento dialóg je nevyhnutným predpokladom pre udeľovanie značiek excelentnosti zo strany EIC. Tento dialóg je nevyhnutným predpokladom pre udeľovanie značiek excelentnosti zo strany EIC.***

Pozmeňovací návrh 55

Príloha I Pilier II (strana 66)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1.1.3. Ďalšie činnosti EIC	1.1.3. Ďalšie činnosti EIC
EIC bude okrem toho vykonávať:	EIC bude okrem toho vykonávať:
— služby obchodnej akcelerácie na podporu činností a opatrení v rámci nástrojov Prieskumník a Akcelerátor. Cieľom bude spojiť komunitu EIC, do ktorej patria inovátori s financovaním vrátane financovanej známky excelentnosti, s investormi, partnermi a verejnými obstarávateľmi. Poskytovať sa bude celý rad služieb inštruktorstva a mentorstva v rámci akcií EIC. Inovátorom sa poskytne prístup k medzinárodným sieťam potenciálnych partnerov, a to aj v priemysle, s cieľom doplniť hodnotový reťazec alebo rozvíjať trhové príležitosti a hľadať investorov či iné zdroje súkromných alebo podnikových financií. Činnosti budú zahŕňať živé podujatia (napr. sprostredkovateľské a prezentačné podujatia), ale aj vytvorenie nových či využitie existujúcich spoločných platforiem na určovanie zhody v úzkej spolupráci s finančnými sprostredkovateľmi s podporou InvestEU a so skupinou EIB. Týmito činnosťami sa podporí aj výmena skúseností ako zdroj vzdelávania v inovačnom ekosystéme, najmä s využitím členov poradnej rady EIC na vysokej úrovni a štipendistov EIC,	— služby obchodnej akcelerácie na podporu činností a opatrení v rámci nástrojov Prieskumník a Akcelerátor. Cieľom bude spojiť komunitu EIC, do ktorej patria inovátori s financovaním vrátane financovanej známky excelentnosti, s investormi, partnermi a verejnými obstarávateľmi***, ale aj s národnými a miestnymi subjektmi, ktoré podporujú inovácie a môžu dopĺňať podporu EIC a udržateľne pomáhať inovátorom***. Poskytovať sa bude celý rad služieb inštruktorstva a mentorstva v rámci akcií EIC. Inovátorom sa poskytne prístup k medzinárodným sieťam potenciálnych partnerov, a to aj v priemysle, s cieľom doplniť hodnotový reťazec alebo rozvíjať trhové príležitosti a hľadať investorov či iné zdroje súkromných alebo podnikových financií. Činnosti budú zahŕňať živé podujatia (napr. sprostredkovateľské a prezentačné podujatia), ale aj vytvorenie nových či využitie existujúcich spoločných platforiem na určovanie zhody v úzkej spolupráci s finančnými sprostredkovateľmi s podporou InvestEU a so skupinou EIB. Týmito činnosťami sa podporí aj výmena skúseností ako zdroj vzdelávania v inovačnom ekosystéme, najmä s využitím členov poradnej rady EIC na vysokej úrovni a štipendistov EIC,

Pozmeňovací návrh 56

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európska rada pre inováciu, časť 1.2.2 (strana 68)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1.2.2 Programoví manažéri EIC	1.2.2 Programoví manažéri EIC
Komisia bude k riadeniu projektov s vysokým rizikom pristupovať proaktívne vďaka možnosti dostať sa k potrebnej expertíze.	Komisia bude k riadeniu projektov s vysokým rizikom pristupovať proaktívne vďaka možnosti dostať sa k potrebnej expertíze.

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Komisia dočasne určí istý počet programových manažérov EIC, aby jej pomáhali s technologickou víziou a operačnými usmerneniami.	Komisia dočasne určí istý počet programových manažérov EIC, aby jej pomáhali s technologickou víziou a operačnými usmerneniami.
Programoví manažéri budú pochádzať z rôznych okruhov, a to aj z podnikov, univerzít, národných laboratórií a výskumných centier. Ich prínosom budú rozsiahle odborné poznatky z osobnej skúsenosti a roky pôsobenia v tejto oblasti. Pôjde o uznávaných vedúcich činiteľov, ktorí viedli viacodborové výskumné tímy alebo riadili veľké inštitucionálne programy a vedia, aké dôležité je komunikovať svoje vízie vytrvalo, kreatívne a v širšom ponímaní. Budú mať aj skúsenosti s dohliadaním na veľké rozpočty, čo si vyžaduje zmysel pre zodpovednosť.	Programoví manažéri budú pochádzať z rôznych okruhov, a to aj z ***verejných subjektov špecializujúcich sa na inovácie,*** podnikov, univerzít, národných laboratórií a výskumných centier. Ich prínosom budú rozsiahle odborné poznatky z osobnej skúsenosti a roky pôsobenia v tejto oblasti. Pôjde o uznávaných vedúcich činiteľov, ktorí viedli viacodborové výskumné tímy alebo riadili veľké inštitucionálne programy a vedia, aké dôležité je komunikovať svoje vízie vytrvalo, kreatívne a v širšom ponímaní. Budú mať aj skúsenosti s dohliadaním na veľké rozpočty, čo si vyžaduje zmysel pre zodpovednosť.

Pozmeňovací návrh 57

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európske inovačné ekosystémy, časť 2.1 (strana 70)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2.1 Zdôvodnenie	**2.1 Zdôvodnenie**
S cieľom plne využiť potenciál inovácií s účasťou výskumných pracovníkov, podnikateľov, priemyslu a spoločnosti ako celku musí EÚ zlepšiť prostredie, v ktorom sa inováciám môže dariť na všetkých úrovniach. Znamená to prispievať k rozvoju efektívnych inovačných ekosystémov na úrovni EÚ a podporovať spoluprácu, vytváranie sietí a výmenu nápadov, financovania a zručností medzi národnými a miestnymi inovačnými ekosystémami.	S cieľom plne využiť potenciál inovácií s účasťou výskumných pracovníkov, podnikateľov, priemyslu a spoločnosti ako celku musí EÚ zlepšiť prostredie, v ktorom sa inováciám môže dariť na všetkých úrovniach. Znamená to prispievať k rozvoju efektívnych inovačných ekosystémov na úrovni EÚ a podporovať spoluprácu, vytváranie sietí a výmenu nápadov, financovania a zručností medzi národnými a miestnymi inovačnými ekosystémami.
EÚ sa musí zameriavať aj na vytváranie ekosystémov, ktoré podporujú sociálnu inováciu a inováciu verejného sektora, ako aj inováciu v súkromných podnikoch. ***Sektor verejnej správy sa musí*** skutočne inovovať a obnovovať, aby dokázal podporovať zmeny v regulácii a riadení potrebné na podporu rozsiahleho zavádzania nových technológií a zvládnutie rastúceho dopytu verejnosti po efektívnejšom a účinnejšom poskytovaní služieb. Sociálne inovácie sú rozhodujúce pre lepšie prospievanie našej spoločnosti.	EÚ sa musí zameriavať aj na vytváranie ekosystémov, ktoré podporujú sociálnu inováciu a ***inováciu verejného, dobrovoľníckeho a neziskového sektora***, ako aj inováciu v súkromných podnikoch. ***Tieto sektory sa musia*** skutočne inovovať a obnovovať, aby ***dokázali*** podporovať zmeny v regulácii a riadení potrebné na podporu rozsiahleho zavádzania nových technológií a zvládnutie rastúceho dopytu verejnosti po efektívnejšom a účinnejšom poskytovaní služieb. Sociálne inovácie sú rozhodujúce pre lepšie prospievanie našej spoločnosti.

Pozmeňovací návrh 58

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európske inovačné ekosystémy, časť 2.2 (strany 70 a 71)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2.2 Oblasti intervencie	**2.2 Oblasti intervencie**
Ako prvý krok Komisia usporiada fórum EIC verejných orgánov a subjektov členských štátov a pridružených krajín, ktoré zodpovedajú za národné inovačné politiky a programy s cieľom podporovať koordináciu a dialóg o vývoji inovačného ekosystému EÚ. Komisia v rámci tohto fóra EIC:	Ako prvý krok Komisia usporiada fórum EIC verejných orgánov a subjektov členských štátov***, miest, regiónov*** a pridružených krajín, ktoré zodpovedajú za národné inovačné politiky a programy s cieľom podporovať koordináciu a dialóg o vývoji inovačného ekosystému EÚ. Komisia v rámci tohto fóra EIC:
— bude diskutovať o vypracovaní právnych predpisov podporujúcich inováciu, a to prostredníctvom ďalšieho uplatňovania zásady inovácie a rozvoja inovatívnych prístupov v oblasti verejného obstarávania vrátane rozvíjania a zlepšovania nástroja verejného obstarávania inovácií na podporu inovácie. Stredisko pre monitorovanie inovácie vo verejnom sektore bude taktiež naďalej podporovať úsilie o vnútornú inováciu verejnej správy, a to súbežne s prepracovaným nástrojom politickej podpory,	— bude diskutovať o vypracovaní právnych predpisov podporujúcich inováciu, a to prostredníctvom ďalšieho uplatňovania zásady inovácie a rozvoja inovatívnych prístupov v oblasti verejného obstarávania vrátane rozvíjania a zlepšovania nástroja verejného obstarávania inovácií na podporu inovácie. Stredisko pre monitorovanie inovácie vo verejnom sektore bude taktiež naďalej podporovať úsilie o vnútornú inováciu verejnej správy, a to súbežne s prepracovaným nástrojom politickej podpory,
— podporí zosúladenie výskumno-inovačných programov s úsilím EÚ o konsolidáciu otvoreného trhu s kapitálovými tokmi a investíciami, ako napríklad rozvoj kľúčových rámcových podmienok v prospech inovácie v rámci únie kapitálových trhov,	— podporí zosúladenie výskumno-inovačných programov s úsilím EÚ o konsolidáciu otvoreného trhu s kapitálovými tokmi a investíciami, ako napríklad rozvoj kľúčových rámcových podmienok v prospech inovácie v rámci únie kapitálových trhov,
— zlepší koordináciu medzi národnými inovačnými programami a EIC s cieľom stimulovať operačné synergie a zabrániť prekrývaniu činností, a to prostredníctvom spoločného využívania údajov týkajúcich sa programov a ich implementácie, zdrojov a odborných poznatkov, analýz a monitorovania technologických a inovačných trendov a prepojením príslušných komunít inovátorov,	— zlepší koordináciu medzi národnými***, regionálnymi a miestnymi*** inovačnými programami a EIC s cieľom stimulovať operačné synergie a zabrániť prekrývaniu činností, a to prostredníctvom spoločného využívania údajov týkajúcich sa programov a ich implementácie, zdrojov a odborných poznatkov, analýz a monitorovania technologických a inovačných trendov a prepojením príslušných komunít inovátorov,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	— ***podporí identifikáciu, charakterizáciu, uznanie a podporu regionálnych ekosystémov a inovačných centier, ich prepojenie na inteligentné špecializácie a ich zblíženie v rámci konzorcií, ktoré môžu významne prispieť k dosiahnutiu cieľov programu a najmä jeho piliera Otvorená inovácia,***
— vytvorí spoločnú komunikačnú stratégiu zameranú na inovácie v EÚ. Zameriavať sa bude na stimuly pre najtalentovanejších inovátorov v EÚ, podnikateľov, najmä mladé hybné sily inovácie, malé a stredné podniky a startupy, a to aj z dosiaľ neobjavených kútov EÚ. Zdôrazní pridanú hodnotu EÚ, ktorú môžu inovátori v technickej, netechnickej a sociálnej oblasti priniesť občanom EÚ, aby sa z ich myšlienok a vízií stal prosperujúci podnik (hodnota/vplyv v sociálnej oblasti, zamestnanosť a rast, spoločenský pokrok).	— vytvorí spoločnú komunikačnú stratégiu zameranú na inovácie v EÚ. Zameriavať sa bude na stimuly pre najtalentovanejších inovátorov v EÚ, podnikateľov, najmä mladé hybné sily inovácie, malé a stredné podniky a startupy, a to aj z dosiaľ neobjavených kútov EÚ. Zdôrazní pridanú hodnotu EÚ, ktorú môžu inovátori v technickej, netechnickej a sociálnej oblasti priniesť občanom EÚ, aby sa z ich myšlienok a vízií stal prosperujúci podnik (hodnota/vplyv v sociálnej oblasti, zamestnanosť a rast, spoločenský pokrok).
Realizáciou činností sa zabezpečí efektívna komplementárnosť medzi typmi opatrení EIC a ich osobitným zameraním na prelomové inovácie s činnosťami, ktoré vykonávajú členské štáty a pridružené krajiny, ale aj prostredníctvom súkromných iniciatív s cieľom podporiť všetky typy inovácie, nadviazať kontakt so všetkými inovátormi v celej EÚ a poskytnúť im lepšiu a adekvátnejšiu podporu.	Realizáciou činností sa zabezpečí efektívna komplementárnosť medzi typmi opatrení EIC a ich osobitným zameraním na prelomové inovácie s činnosťami, ktoré vykonávajú členské štáty***, regióny a mestá*** a pridružené krajiny, ale aj prostredníctvom súkromných iniciatív s cieľom podporiť všetky typy inovácie, nadviazať kontakt so všetkými inovátormi v celej EÚ a poskytnúť im lepšiu a adekvátnejšiu podporu.

Zdôvodnenie

Mestá, regióny a ich inovačné ekosystémy by mali byť súčasťou jadra EIC.

Pozmeňovací návrh 59

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európske inovačné ekosystémy, časť 2.2 (strana 71)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Na tento účel bude Európska únia:	Na tento účel bude Európska únia:
— propagovať a spolufinancovať spoločné inovačné programy riadené orgánmi zodpovednými za verejné národné, regionálne alebo miestne inovačné politiky a programy, ku ktorým sa môžu pridružiť súkromné subjekty, ktoré podporujú inováciu a inovátorov. Takéto spoločné programy založené na základe dopytu sa môžu okrem iného zameriavať na podporu raných štádií a štúdií uskutočniteľnosti, spoluprácu akademickej obce s podnikmi, podporu kolaboratívneho výskumu malých a stredných podnikov pôsobiacich v oblasti špičkových technológií, transfer technológií a poznatkov, internacionalizáciu malých a stredných podnikov, analýzu a rozvoj trhov, digitalizáciu malých a stredných podnikov pôsobiacich v technologicky nenáročnej oblasti, finančné nástroje na činnosti trhových inovácií alebo uvádzanie na trh, sociálnu inováciu. Môžu zahŕňať aj spoločné iniciatívy verejného obstarávania s cieľom umožniť, aby sa inovácie komerčne využívali vo verejnom sektore, najmä na podporu rozvoja nových politík. To by obzvlášť účinne mohlo stimulovať inováciu v oblasti služieb vo verejnom záujme a poskytovať trhové príležitosti európskym inovátorom.	— propagovať a spolufinancovať spoločné inovačné programy riadené orgánmi zodpovednými za verejné národné, regionálne alebo miestne inovačné politiky a programy, ku ktorým sa môžu pridružiť súkromné subjekty, ktoré podporujú inováciu a inovátorov. ***Tieto spoločné programy môžu mať formu konzorcií, ktoré združujú regionálne ekosystémy a inovačné centrá.*** Takéto spoločné programy založené na základe dopytu sa môžu okrem iného zameriavať na podporu raných štádií a štúdií uskutočniteľnosti ***(vrátane ďalších výskumných činností umožňujúcich overenie koncepcie, demonštračné projekty a pilotné výrobné linky)***, spoluprácu akademickej obce s podnikmi, podporu kolaboratívneho výskumu malých a stredných podnikov pôsobiacich v oblasti špičkových technológií, transfer technológií a poznatkov, internacionalizáciu malých a stredných podnikov, analýzu a rozvoj trhov, digitalizáciu malých a stredných podnikov pôsobiacich v technologicky nenáročnej oblasti, finančné nástroje na činnosti trhových inovácií alebo uvádzanie na trh, sociálnu inováciu. Môžu zahŕňať aj spoločné iniciatívy verejného obstarávania s cieľom umožniť, aby sa inovácie komerčne využívali vo verejnom sektore, najmä na podporu rozvoja nových politík. To by obzvlášť účinne mohlo stimulovať inováciu v oblasti služieb vo verejnom záujme a poskytovať trhové príležitosti európskym inovátorom.
— podporovať aj spoločné programy mentorstva, inštruktorstva, technickej pomoci a iných služieb, ktoré sa poskytujú inovátorom prostredníctvom sietí, ako napríklad sieť Enterprise Europe Network (EEN), klastrov, celoeurópskych platforiem, ako napríklad Startup Europe, miestnych verejných i súkromných aktérov v oblasti inovácie, najmä inkubátory a inovačné centrá, ktoré by okrem toho mohli byť prepojené, aby podporovali partnerstvá medzi inovátormi. Podporovať možno aj mäkké zručnosti pre inováciu vrátane sietí inštitúcií odborného vzdelávania a v úzkej spolupráci s Európskym inovačným a technologickým inštitútom,	— podporovať aj spoločné programy mentorstva, inštruktorstva, technickej pomoci a iných služieb, ktoré sa poskytujú inovátorom prostredníctvom sietí, ako napríklad sieť Enterprise Europe Network (EEN), klastrov, celoeurópskych platforiem, ako napríklad Startup Europe, ***regionálnych a*** miestnych verejných i súkromných aktérov v oblasti inovácie, najmä inkubátory a inovačné centrá, ktoré by okrem toho mohli byť prepojené, aby podporovali partnerstvá medzi inovátormi. Podporovať možno aj mäkké zručnosti pre inováciu vrátane sietí inštitúcií odborného vzdelávania a v úzkej spolupráci s Európskym inovačným a technologickým inštitútom,

Pozmeňovací návrh 60

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európske inovačné ekosystémy, bod 2.2 (strana 71)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
EÚ bude realizovať aj opatrenia potrebné na ďalšie monitorovanie a podporovanie celkového inovačného prostredia a kapacity riadenia inovácie v Európe.	EÚ bude realizovať aj opatrenia potrebné na ďalšie monitorovanie a podporovanie celkového inovačného prostredia a kapacity riadenia inovácie v Európe.
	Komisia spolu s mestami a regiónmi oživí fórum regionálnych ekosystémov a inovačných centier s cieľom zlepšiť vedomosti o podmienkach ich vzniku a úspechu, ich prínose k európskej vedeckej excelentnosti a dynamike inovácií a s cieľom uľahčiť a posilniť ich príspevok k implementácii programu a dosahovaniu jeho cieľov.
Podporné ekosystémové činnosti zrealizuje Komisia, ktorej v hodnotiacom procese bude pomáhať výkonná agentúra.	Podporné ekosystémové činnosti zrealizuje Komisia, ktorej v hodnotiacom procese bude pomáhať výkonná agentúra.

Pozmeňovací návrh 61

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európsky inovačný a technologický inštitút, časť 3.1, druhý odsek (strana 72)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Stále sa treba usilovať o rozvoj ekosystémov, v ktorých môžu výskumní pracovníci, inovátori, priemyselné odvetvia a vlády ľahko spolupracovať.	Stále sa treba usilovať o rozvoj ekosystémov, v ktorých môžu výskumní pracovníci, inovátori, priemyselné odvetvia a vlády***, ako aj miestne a regionálne orgány*** ľahko spolupracovať.

Pozmeňovací návrh 62

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európsky inovačný a technologický inštitút, časť 3.1, štvrtý odsek 4, prvá veta (strana 72)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vzhľadom na povahu a rozsah výziev v oblasti inovácie treba spojiť a mobilizovať aktérov a zdroje na európskej úrovni posilnením cezhraničnej spolupráce.	Vzhľadom na povahu a rozsah výziev v oblasti inovácie treba spojiť a mobilizovať aktérov a zdroje na európskej úrovni posilnením ***medziregionálnej a*** cezhraničnej spolupráce.

Pozmeňovací návrh 63

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európsky inovačný a technologický inštitút, časť 3.2.1 (strany 72 a 73)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3.2 Oblasti intervencie	**3.3 Oblasti intervencie**
3.2.1 Udržateľné inovačné ekosystémy v celej Európe	*3.2.1 Udržateľné inovačné ekosystémy v celej Európe*
EIT bude zohrávať významnejšiu úlohu pri posilňovaní udržateľných inovačných ekosystémov v celej Európe. Bude naďalej fungovať najmä prostredníctvom svojich znalostných a inovačných spoločenstiev (ZIS) a rozsiahlych európskych partnerstiev na riešenie osobitných spoločenských výziev. Bude posilňovať súvisiace inovačné ekosystémy podporou integrácie výskumu, inovácií a vzdelávania. Okrem toho prispeje k odstráneniu existujúcich nedostatkov inovačnej výkonnosti v celej Európe rozšírením svojho regionálneho inovačného programu (EIT RIS). EIT bude spolupracovať s inovačnými ekosystémami, ktoré vykazujú vysoký inovačný potenciál, na základe stratégie, tematického zosúladenia a v úzkej súčinnosti so stratégiami pre inteligentnú špecializáciu a príslušnými platformami.	EIT bude zohrávať významnejšiu úlohu pri posilňovaní udržateľných inovačných ekosystémov v celej Európe. Bude naďalej fungovať najmä prostredníctvom svojich znalostných a inovačných spoločenstiev (ZIS) a rozsiahlych európskych partnerstiev na riešenie osobitných spoločenských výziev. Bude posilňovať súvisiace inovačné ekosystémy podporou integrácie výskumu, inovácií a vzdelávania. Okrem toho prispeje k odstráneniu existujúcich nedostatkov inovačnej výkonnosti v celej Európe rozšírením svojho regionálneho inovačného programu (EIT RIS). EIT bude spolupracovať s inovačnými ekosystémami, ***najmä s regionálnymi ekosystémami a inovačnými centrami,*** ktoré vykazujú vysoký inovačný potenciál, na základe stratégie, tematického zosúladenia a v úzkej súčinnosti so stratégiami pre inteligentnú špecializáciu a príslušnými platformami.

Pozmeňovací návrh 64

Príloha I Činnosti programu, Pilier III – Otvorené inovácie, Európsky inovačný a technologický inštitút, časť 3.2.4 (strana 74)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Základné línie	*Základné línie*
— spolupráca s EIT pri zefektívnení podpory (t. j. financovanie a služby) ponúkanej mimoriadne inovačným podnikom vo fáze startupu aj rozširovania, najmä prostredníctvom ZIS,	— spolupráca s EIT pri zefektívnení podpory (t. j. financovanie a služby) ponúkanej mimoriadne inovačným podnikom vo fáze startupu aj rozširovania, najmä prostredníctvom ZIS,
— plánovanie a vykonávanie činností EIT s cieľom maximalizovať synergie a komplementárnosť s činnosťami v rámci piliera Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu,	— plánovanie a vykonávanie činností EIT s cieľom maximalizovať synergie a komplementárnosť s činnosťami v rámci piliera Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu,
— spolupráca s členskými štátmi EÚ na národnej úrovni, nadviazanie štruktúrovaného dialógu a koordinácia úsilia s cieľom umožniť synergie s existujúcimi vnútroštátnymi iniciatívami, aby sa mohli identifikovať, vymieňať a šíriť osvedčené postupy a poznatky,	— spolupráca s členskými štátmi EÚ na národnej úrovni a s ***miestnymi a regionálnymi orgánmi***, nadviazanie štruktúrovaného dialógu a koordinácia úsilia s cieľom umožniť synergie s existujúcimi vnútroštátnymi***, regionálnymi a miestnymi*** iniciatívami, aby sa mohli identifikovať, vymieňať a šíriť osvedčené postupy a poznatky.

Pozmeňovací návrh 65

Príloha I Činnosti programu, Posilnenie európskeho výskumného priestoru, štvrtý odsek (strana 76)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Niektorí považujú výskum a inováciu za vzdialené a elitárske koncepcie bez jasného prínosu pre občanov, čím vyvolávajú postoje brániace vytváraniu a využívaniu inovačných riešení a skepticizmus voči verejným politikám založeným na dôkazoch. Situácia si preto vyžaduje lepšie prepojenia medzi vedcami, občanmi a tvorcami politík, ako aj dôraznejšie prístupy k samotnému zhromažďovaniu vedeckých dôkazov.	***Tieto rozdiely a nerovnosti v prístupe k výskumu a inováciám mohli spôsobiť narušenie dôvery občanov, ale niektorí*** považujú aj výskum a inováciu za vzdialené a elitárske koncepcie bez jasného prínosu pre občanov, čím vyvolávajú postoje brániace vytváraniu a využívaniu inovačných riešení a skepticizmus voči verejným politikám založeným na dôkazoch. Situácia si preto vyžaduje ***riešenie zistených rozdielov a*** lepšie prepojenia medzi vedcami, občanmi a tvorcami politík, ako aj dôraznejšie prístupy k samotnému zhromažďovaniu vedeckých dôkazov.

Pozmeňovací návrh 66

Príloha I Činnosti programu, Posilnenie európskeho výskumného priestoru, piaty odsek (strana 76)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
EÚ teraz musí zvýšiť kvalitu a vplyv svojho výskumno-inovačného systému, čo si vyžaduje aktualizáciu Európskeho výskumného priestoru (EVP) a lepšiu podporu z rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie. Potrebný je najmä dobre integrovaný súbor opatrení EÚ spolu s reformami a posilnením výkonu na vnútroštátnej úrovni (ku ktorým môžu prispieť stratégie pre inteligentnú špecializáciu podporované v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja) a na druhej strane inštitucionálne zmeny v rámci organizácií, ktoré financujú a vykonávajú výskum, vrátane univerzít. Kombináciou úsilia na úrovni EÚ možno využívať synergie a možno nájsť potrebný rozsah na dosiahnutie efektívnejších a účinnejších reforiem národnej politiky.	EÚ teraz musí zvýšiť kvalitu a vplyv svojho výskumno-inovačného systému, čo si vyžaduje aktualizáciu Európskeho výskumného priestoru (EVP) a lepšiu podporu z rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie. Potrebný je najmä dobre integrovaný súbor opatrení EÚ spolu s reformami a posilnením výkonu na vnútroštátnej***, regionálnej a miestnej*** úrovni (ku ktorým môžu prispieť stratégie pre inteligentnú špecializáciu podporované v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja) a na druhej strane inštitucionálne zmeny v rámci organizácií, ktoré financujú a vykonávajú výskum, vrátane univerzít. Kombináciou úsilia na úrovni EÚ možno využívať synergie a možno nájsť potrebný rozsah na dosiahnutie efektívnejších a účinnejších reforiem národnej***, regionálnej a miestnej*** politiky.

Pozmeňovací návrh 67

Príloha I Činnosti programu, Posilnenie európskeho výskumného priestoru, šiesty odsek (strana 76)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Činnosti podporované v rámci tejto časti sú zamerané na politické priority EVP, z ktorých vychádzajú všetky zložky Európskeho horizontu. Činnosti možno stanoviť aj v záujme cirkulácie mozgov v rámci EVP prostredníctvom mobility výskumných pracovníkov a inovátorov.	Činnosti podporované v rámci tejto časti sú zamerané na politické priority EVP, z ktorých vychádzajú všetky zložky Európskeho horizontu. Činnosti možno stanoviť aj v záujme cirkulácie mozgov v rámci EVP prostredníctvom mobility výskumných pracovníkov a inovátorov. ***Ďalšie činnosti sa môžu zamerať na podporu vzniku, štruktúrovania a excelentnosti nových regionálnych ekosystémov a inovačných centier v členských štátoch a regiónoch, ktoré zaostávajú v rozvoji výskumu a inovácií.***

Pozmeňovací návrh 68

Príloha I Činnosti programu, Posilnenie európskeho výskumného priestoru, Zdieľanie excelentnosti (strana 78)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Základné línie	*Základné línie*
— vytváranie tímov na založenie nových centier excelentnosti alebo zlepšovanie existujúcich centier v oprávnených krajinách, rozvíjanie partnerstiev medzi vedúcimi vedeckými inštitúciami a partnerskými inštitúciami,	— vytváranie tímov na založenie ***nových regionálnych ekosystémov a inovačných centier a*** nových centier excelentnosti alebo zlepšovanie existujúcich centier v oprávnených krajinách, rozvíjanie partnerstiev medzi vedúcimi vedeckými inštitúciami a partnerskými inštitúciami,
— vytváranie partnerstiev s cieľom výrazne posilniť univerzitu alebo výskumnú organizáciu z oprávnenej krajiny v určitej oblasti tým, že sa prepojí s poprednými medzinárodnými výskumnými inštitúciami z iných členských štátov alebo pridružených krajín,	— vytváranie partnerstiev s cieľom výrazne posilniť univerzitu alebo výskumnú organizáciu z oprávnenej krajiny v určitej oblasti tým, že sa prepojí s poprednými medzinárodnými výskumnými inštitúciami z iných členských štátov alebo pridružených krajín,
— predsedovia EVP, ktorí by podporili univerzity alebo výskumné organizácie, pokiaľ ide o prilákanie a udržanie si kvalitných ľudských zdrojov pod vedením výnimočného výskumného pracovníka a manažéra výskumu („vedúci výskumný pracovník EVP“), a na vykonávanie štrukturálnych zmien s cieľom dosiahnuť udržateľnú excelentnosť,	— predsedovia EVP, ktorí by podporili univerzity alebo výskumné organizácie, pokiaľ ide o prilákanie a udržanie si kvalitných ľudských zdrojov pod vedením výnimočného výskumného pracovníka a manažéra výskumu („vedúci výskumný pracovník EVP“), a na vykonávanie štrukturálnych zmien s cieľom dosiahnuť udržateľnú excelentnosť,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
— európska spolupráca v oblasti vedy a techniky (COST), zavedenie ambicióznych podmienok začlenenia oprávnených krajín a ďalších opatrení na zabezpečenie vytvárania vedeckých sietí, budovania kapacít a podpory kariérneho rastu výskumných pracovníkov z týchto cieľových krajín, 80 % z celkového rozpočtu COST bude určených na činnosti, ktoré sú plne v súlade s cieľmi tejto oblasti intervencie.	— európska spolupráca v oblasti vedy a techniky (COST), zavedenie ambicióznych podmienok začlenenia oprávnených krajín a ďalších opatrení na zabezpečenie vytvárania vedeckých sietí, budovania kapacít a podpory kariérneho rastu výskumných pracovníkov z týchto cieľových krajín, 80 % z celkového rozpočtu COST bude určených na činnosti, ktoré sú plne v súlade s cieľmi tejto oblasti intervencie.
	— ***medziregionálna spolupráca v oblasti zdieľaných inteligentných špecializácií a medzi regionálnymi ekosystémami a inovačnými centrami, a to podporovaním a uľahčením zapojenia rozvíjajúcich sa a rozvojových ekosystémov.***

Pozmeňovací návrh 69

Príloha I Činnosti programu, Posilnenie európskeho výskumného priestoru, Reforma a posilnenie výskumno-inovačného systému EÚ (strana 80)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Reformy politík na národnej úrovni sa budú vzájomne posilňovať vďaka rozvoju politických iniciatív na úrovni EÚ, výskumu, vytváraniu sietí, partnerstvám, koordinácii, získavaniu údajov, monitorovaniu a hodnoteniu.	Reformy politík na národnej***, regionálnej a miestnej*** úrovni sa budú vzájomne posilňovať vďaka rozvoju politických iniciatív na úrovni EÚ, výskumu, vytváraniu sietí, partnerstvám, koordinácii, získavaniu údajov, monitorovaniu a hodnoteniu.
Základné línie	*Základné línie*
— posilnenie informačnej základne výskumnej a inovačnej politiky s cieľom lepšie pochopiť odlišné rozmery a zložky národných výskumno-inovačných systémov vrátane faktorov, vplyvov a súvisiacich politík,	— posilnenie informačnej základne výskumnej a inovačnej politiky s cieľom lepšie pochopiť odlišné rozmery a zložky národných***, regionálnych a miestnych*** výskumno-inovačných systémov vrátane faktorov, vplyvov a súvisiacich politík,
— prognostické činnosti na participatívne predvídanie vznikajúcich potrieb v rámci spolupráce a spolunavrhovania s národnými agentúrami a progresívnymi zainteresovanými stranami, na základe pokroku v prognostickej metodike, ktorý zvyšuje relevantnosť výsledkov z hľadiska politiky, pri súbežnom využívaní synergií v rámci i nad rámec programu,	— prognostické činnosti na participatívne predvídanie vznikajúcich potrieb v rámci spolupráce a spolunavrhovania s národnými***, miestnymi a regionálnymi*** agentúrami a progresívnymi zainteresovanými stranami, na základe pokroku v prognostickej metodike, ktorý zvyšuje relevantnosť výsledkov z hľadiska politiky, pri súbežnom využívaní synergií v rámci i nad rámec programu,

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
— urýchlenie prechodu na otvorenú vedu prostredníctvom monitorovania, analýzy a podpory rozvoja a využívania politík a postupov otvorenej vedy na úrovni členských štátov, regiónov, inštitúcií a výskumných pracovníkov tak, aby sa maximalizovali synergie a súdržnosť na úrovni EÚ,	— urýchlenie prechodu na otvorenú vedu prostredníctvom monitorovania, analýzy a podpory rozvoja a využívania politík a postupov otvorenej vedy na úrovni členských štátov, regiónov, ***miest,*** inštitúcií a výskumných pracovníkov tak, aby sa maximalizovali synergie a súdržnosť na úrovni EÚ,
— podpora reformy národnej výskumnej a inovačnej politiky, a to aj prostredníctvom posilneného súboru služieb nástroja politickej podpory (napr. partnerské preskúmanie, osobitné podporné činnosti, činnosti vzájomného učenia a vedomostné centrum) pre členské štáty a pridružené krajiny pri zachovaní synergie so službou na podporu štrukturálnych reforiem a nástrojom na realizáciu reforiem,	— podpora reformy národnej***, regionálnej a miestnej*** výskumnej a inovačnej politiky, a to aj prostredníctvom posilneného súboru služieb nástroja politickej podpory (napr. partnerské preskúmanie, osobitné podporné činnosti, činnosti vzájomného učenia a vedomostné centrum) pre členské štáty***, regióny a mestá*** a pridružené krajiny pri zachovaní synergie so službou na podporu štrukturálnych reforiem a nástrojom na realizáciu reforiem,
	— ***podpora vytvárania, štruktúrovania a rozvoja regionálnych ekosystémov a inovačných centier. v prípade spoločnej žiadosti členského štátu a miestnych a regionálnych orgánov sa môže uskutočniť osobitná spolupráca medzi Komisiou a týmito národnými, regionálnymi a miestnymi subjektmi s cieľom posilniť význam využívania EFRR a ESF+ v oblasti výskumu a inovácií, uľahčiť prístup k programu Horizont Európa a posilniť synergie medzi rôznymi fondmi a rámcovým programom, napríklad v rámci nových európskych partnerstiev a spolufinancovaných programov. Útvary a agentúry Komisie zodpovedné za vykonávanie programu Horizont Európa sa na tejto iniciatíve priamo podieľajú;***

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. opätovne vyzýva na holistický prístup k finančnému úsiliu Únie v oblasti výskumu, odbornej prípravy a inovácií, ktorý v rozpočtových činnostiach v súčasnosti chýba;

2. domnieva sa, že úroveň zdrojov pridelených na program Horizont Európa je v súčasnom rozpočtovom kontexte uspokojivá a že iba výrazné zvýšenie rozpočtu Únie by mohlo odôvodniť opätovné posúdenie, ktoré by sa potom malo zamerať na pilier III a na časť Posilnenie európskeho výskumného priestoru;

3. je znepokojený rizikom prehlbovania nerovností medzi mestami a regiónmi, ktoré vo veľkej miere využívajú rámcový program pre výskum a inovácie, ktorého rozpočet sa zvýši, a ostatnými, ktoré budú musieť znášať následky nižších rozpočtov politiky súdržnosti, opakuje, že podľa článku 174 ZFEÚ Únia rozvíja a uskutočňuje činnosti vedúce k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; varuje pred nedostatočnosťou prijatých opatrení na zmenšenie rozdielov medzi regiónmi na riešenie problémov vrátane demografických výziev a na podporu prístupu pre všetkých k programu Horizont Európa;

4. vyzýva na skutočné zohľadnenie rozloženia excelentnosti medzi všetky členské štáty a regióny Únie s cieľom zlepšiť úroveň vedeckej excelentnosti v Európe ako celku, a nielen v niekoľkých veľkých regiónoch a metropolách;

5. zdôrazňuje pokrok, ktorý sa v programe Horizont Európa dosiahol pri zohľadňovaní miestnych a regionálnych okolností v oblasti inovácie, ale vyjadruje veľké poľutovanie nad pretrvávajúcim odmietaním uznať územné zakotvenie vedeckej excelentnosti, prínos regionálnych ekosystémov a inovačných centier k dynamike Únie a úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri tvorbe programov a vykonávaní politík v oblasti výskumu a inovácií; domnieva sa, že zavedenie formálneho vymedzenia regionálnych ekosystémov a inovačných centier je nevyhnutným predpokladom ich účinného začlenenia;

6. dôrazne požaduje plnú účasť miestnych a regionálnych orgánov na vykonávaní strategického plánovania, ktoré bude usmerňovať vykonávanie programu Horizont Európa, a začlenenie stratégií pre inteligentnú špecializáciu do tohto rámca;

7. považuje za potrebné uznať územné vplyvy ako podstatné prvky pojmu vplyv na hodnotenie programu a projektov;

8. považuje za nevyhnutné jasne uviesť nevyhnutné prepojenie medzi európskymi, národnými, regionálnymi a miestnymi politikami v oblasti inovácie, ako aj to, aby sa miestne a regionálne orgány stali zainteresovanými stranami na fóre Európskej rady pre inováciu;

9. plne podporuje nové európske partnerstvá a spolufinancované akcie, ktoré sa môžu stať uprednostňovanými nástrojmi financovania medziregionálnej spolupráce a programov vedených konzorciami regionálnych ekosystémov a inovačných centier (územný prístup); žiada, aby sa významná časť programu Horizont Európa implementovala prostredníctvom týchto možností, najmä v rámci pilierov II a III;

10. požaduje, aby všetky finančné prostriedky mobilizované na spolufinancovanie akcie alebo akčného programu vychádzajúceho z programu Horizont Európa podliehali právnym predpisom vzťahujúcim sa na tento program, najmä tým, ktoré sa týkajú štátnej pomoci;

11. považuje za nevyhnutné poskytnúť presný rámec pre synergie medzi rôznymi fondmi a rámcovým programom na základe zásady súdržnosti, doplnkovosti, zlučiteľnosti, spoluvytvárania a uznania skupín miestnych subjektov; zdôrazňuje kľúčovú povahu účinného prístupu k spoluvytváraniu, najmä pokiaľ ide o zavádzanie známky excelentnosti;

12. rozhodne nesúhlasí s tým, aby členské štáty systematicky rozhodovali o možnosti presunu časti finančných prostriedkov politiky súdržnosti do programu Horizont Európa; dôrazne trvá na tom, že túto možnosť by mal uplatňovať príslušný riadiaci orgán a opatrenia na mobilizáciu týchto finančných prostriedkov by sa mali dohodnúť spoločne medzi týmto orgánom a Komisiou a malo by sa nimi zaručiť vrátenie týchto finančných prostriedkov do príslušnej zemepisnej oblasti;

13. zdôrazňuje dôležitosť a význam podpornej akcie pre „európske inovačné ekosystémy“ plánovanej v rámci piliera III; požaduje, aby sa výrazne zvýšil jej rozpočet a aby sa tento prístup zameral najmä na regionálne ekosystémy a inovačné centrá;

14. vyjadruje znepokojenie nad rizikami banalizovania „misií“ v rámci piliera II a vyzýva na návrat k operačnému prístupu a prístupu spoluvytvárania, ktorý bol navrhnutý v správe Pascala Lamyho; je tiež znepokojený nedostatočným postavením humanitných a spoločenských vied; požaduje rozšírenie tém, na ktoré sa vzťahuje klaster Inkluzívna a bezpečná spoločnosť.

15. požaduje, aby sa v rámci klastra Potravinové a prírodné zdroje uprednostnil v oblasti poľnohospodárstva výskum o agroekologických a agrolesníckych výrobných metódach, ako aj rozvoj miestnych potravinových sústav;

16. uznáva, že návrhy Komisie sú v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality; zdôrazňuje, že zohľadnenie návrhov uvedených v tejto správe je dôležité z hľadiska praktického uplatnenia záverov práce osobitnej skupiny pre subsidiaritu.

V Bruseli 9. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Návrh nariadenia o Európskom námornom a rybárskom fonde

(2018/C 461/12)

Hlavná spravodajkyňa: Nathalie SARRABEZOLLES (FR/SES) predsedníčka rady departementu Finistère

Referenčný dokument: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom námornom a rybárskom fonde a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014,

COM(2018) 390 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 8

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(8) Vo viacročnom finančnom rámci, ktorý sa uvádza v nariadení (EÚ) xx/xx[6], sa stanovuje, že rozpočet Únie musí aj naďalej podporovať rybársku a námornú politiku. Rozpočet ENRF by mal v bežných cenách predstavovať 6 140 000 000 EUR. Zdroje z ENRF by mali byť rozdelené medzi zdieľané, priame a nepriame riadenie. Na podporu v rámci zdieľaného riadenia by sa malo alokovať 5 311 000 000 EUR a na podporu v rámci priameho a nepriameho riadenia by sa malo prideliť ***829 000 000 EUR***. S cieľom zabezpečiť stabilitu, najmä pokiaľ ide o dosahovanie cieľov SRP, by sa národné alokácie v rámci zdieľaného riadenia v programovom období 2021 – 2027 mali vymedziť na základe akcií ENRF na roky 2014 až 2020. Osobitné sumy by mali byť vyhradené pre najvzdialenejšie regióny, kontrolu, presadzovanie, zber a spracovanie údajov na účely riadenia rybárstva a vedecké účely, zatiaľ čo sumy vyhradené na trvalé ukončenie a mimoriadne pozastavenie rybolovných činností by mali byť obmedzené.	(8) Vo viacročnom finančnom rámci, ktorý sa uvádza v nariadení (EÚ) xx/xx[6], sa stanovuje, že rozpočet Únie musí aj naďalej podporovať rybársku a námornú politiku. Rozpočet ENRF ***by sa mal zachovať na rovnakej úrovni ako v rokoch 2014 – 2020. Mal by*** v bežných cenách predstavovať 6 400 000 000 EUR. Zdroje z ENRF by mali byť rozdelené medzi zdieľané, priame a nepriame riadenie. Na podporu v rámci zdieľaného riadenia by sa malo alokovať ***90 % celkového rozpočtu ENRF*** (5 760 000 000 EUR) a na podporu v rámci priameho a nepriameho riadenia by sa malo prideliť ***10 % (640 000 000 EUR)***. S cieľom zabezpečiť stabilitu, najmä pokiaľ ide o dosahovanie cieľov SRP, by sa národné alokácie v rámci zdieľaného riadenia v programovom období 2021 – 2027 mali vymedziť na základe akcií ENRF na roky 2014 až 2020. Osobitné sumy by mali byť vyhradené pre najvzdialenejšie regióny, kontrolu, presadzovanie, zber a spracovanie údajov na účely riadenia rybárstva a vedecké účely, zatiaľ čo sumy vyhradené na trvalé ukončenie a mimoriadne pozastavenie rybolovných činností by mali byť obmedzené.

Zdôvodnenie

Pridelené prostriedky by mali zostať na tej istej úrovni ako predtým. Malo by sa vrátiť rozdelenie v pomere 90/10 medzi zdieľané, priame a nepriame riadenie (namiesto navrhovaných 86 % pre zdieľané riadenie).

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 10

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(10) ENRF by mal byť založený na štyroch prioritách: podpora udržateľného rybolovu a ochrany morských biologických zdrojov; prispievanie k potravinovej bezpečnosti v Únii prostredníctvom konkurencieschopnej a udržateľnej akvakultúry a trhov; umožnenie rastu udržateľného modrého hospodárstva a podpora prosperujúcich pobrežných komunít; posilnenie medzinárodnej správy oceánov a umožnenie bezpečných, chránených, čistých a udržateľne spravovaných morí a oceánov. Tieto priority by sa mali sledovať prostredníctvom zdieľaného,priameho a nepriameho riadenia.	(10) ENRF by mal byť založený na štyroch prioritách: podpora udržateľného rybolovu a ochrany morských biologických zdrojov; prispievanie k potravinovej bezpečnosti v Únii prostredníctvom konkurencieschopnej a udržateľnej akvakultúry a trhov; umožnenie rastu udržateľného modrého hospodárstva a podpora prosperujúcich pobrežných komunít; posilnenie medzinárodnej správy oceánov a umožnenie bezpečných, chránených, čistých a udržateľne spravovaných morí a oceánov. Tieto priority by sa mali sledovať prostredníctvom zdieľaného,priameho a nepriameho riadenia. ***Vzhľadom na súčasné výzvy, ktorým čelí rybárska a námorná politika, je obzvlášť dôležité, aby nový ENRF zabezpečil, že finančné prostriedky budú pre príjemcov ľahko dostupné.***

Zdôvodnenie

Tieto štyri priority by mali byť vítané, ale zameranie na záujmy príjemcov treba výraznejšie zdôrazniť.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 12a (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Z ENRF treba podporovať aj iné ciele trvalo udržateľného rozvoja OSN. Toto nariadenie prihliada najmä na tieto ciele:
	cieľ č. 1 Odstrániť chudobu: ENRF prispieva spolu s EPFRV k zlepšeniu životných podmienok najzraniteľnejších pobrežných komunít, najmä tých, ktoré sú závislé od jediného rybolovného zdroja ohrozeného nadmerným rybolovom, globálnymi zmenami alebo environmentálnymi problémami;
	cieľ č. 3 Kvalita zdravia a života: ENRF prispieva spolu s EPFRV k boju proti znečisťovaniu pobrežných vodných útvarov, ktoré je zodpovedné za endemické ochorenia, a k zabezpečeniu kvalitných potravín z rybolovu a akvakultúry;
	cieľ č. 7 Čistá energia: financovaním modrého hospodárstva ENRF spolu s fondmi zameranými na program Horizont 2020 prispieva k rozširovaniu námornej energie z obnoviteľných zdrojov a zabezpečuje súlad tohto rozvoja s ochranou morského životného prostredia a rybolovných zdrojov;
	cieľ č. 8 Dôstojná práca a hospodársky rast: ENRF prispieva spolu s ESF k rozvoju modrého hospodárstva, ktorý je faktorom hospodárskeho rastu. Ubezpečuje sa tiež o tom, že tento hospodársky rast je zdrojom dôstojných pracovných miest pre pobrežné komunity. Okrem toho ENRF prispieva k zlepšovaniu pracovných podmienok rybárov;
	cieľ č. 12 Zodpovedná spotreba a výroba: ENRF prispieva k rozvoju tendencie racionálne využívať prírodné zdroje a k obmedzeniu plytvania prírodnými a energetickými zdrojmi;
	cieľ č. 13 Boj proti zmene klímy: Z rozpočtu ENRF sa časť vyčlení na zmiernenie zmeny klímy.

Zdôvodnenie

Európska únia zohrala dôležitú úlohu pri formovaní svetového programu do roku 2030 a zaviazala sa výrazne prispievať k realizácii jeho 17 cieľov [Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 22. novembra 2016 – COM(2016) 739].

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 26

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(26) Vzhľadom na výzvy súvisiace s dosiahnutím cieľov ochrany SRP by malo byť možné podporovať z ENRF akcie na riadenie rybárstva a rybárskych flotíl. V tejto súvislosti je niekedy ešte stále potrebná podpora na prispôsobenie flotily, pokiaľ ide o určité segmenty flotily a morské oblasti. Takáto podpora by mala byť jednoznačne zameraná na ochranu a udržateľné využívanie morských biologických zdrojov, ako aj na dosiahnutie rovnováhy medzi rybolovnou kapacitou a dostupnými rybolovnými možnosťami. Preto by malo byť možné podporovať z ENRF trvalé ukončenie rybolovných činností v tých segmentoch flotily, v ktorých kapacita rybolovu nie je v rovnováhe s dostupnými možnosťami rybolovu. Takáto podpora by mala byť nástrojom akčných plánov na prispôsobenie segmentov flotily so zistenou nadmernou štrukturálnou kapacitou v zmysle článku 22 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a mala by sa implementovať buď likvidáciou rybárskeho plavidla, alebo jeho vyradením z prevádzky a dodatočným vybavením na iné činnosti. Ak by dodatočné vybavenie viedlo k zvýšeniu tlaku rekreačného rybárstva na morské ekosystémy, podpora by sa mala poskytnúť len vtedy, ak je v súlade so SRP a cieľmi stanovenými v relevantných viacročných plánoch. Aby sa zabezpečil súlad adaptácie štruktúry flotily s cieľmi ochrany, podpora trvalého ukončenia rybolovných činností by mala byť výhradne podmienená dosahovaním výsledkov a spojená s ich dosahovaním. Mala by sa preto implementovať iba financovaním, ktoré nesúvisí s nákladmi stanovenými v nariadení (EÚ) XX/XX (všeobecné nariadenie). V rámci tohto mechanizmu by Komisia nemala refundovať platby členským štátom na trvalé ukončenie rybolovných činností na základe skutočných vzniknutých nákladov, ale na základe plnenia podmienok a dosahovania výsledkov. Na tento účel by Komisia mala v delegovanom akte stanoviť podmienky, ktoré by sa vzťahovali na dosiahnutie cieľov ochrany SRP.	(26) Vzhľadom na výzvy súvisiace s dosiahnutím cieľov ochrany SRP by malo byť možné podporovať z ENRF akcie na riadenie rybárstva a rybárskych flotíl ***v súlade so správou o riadení rybárskych flotíl v najvzdialenejších regiónoch, ktorú schválil Európsky parlament***. V tejto súvislosti je niekedy ešte stále potrebná podpora na prispôsobenie flotily, pokiaľ ide o určité segmenty flotily a morské oblasti. Takáto podpora by mala byť jednoznačne zameraná na ochranu a udržateľné využívanie morských biologických zdrojov, ako aj na dosiahnutie rovnováhy medzi rybolovnou kapacitou a dostupnými rybolovnými možnosťami. Preto by malo byť možné podporovať z ENRF trvalé ukončenie rybolovných činností v tých segmentoch flotily, v ktorých kapacita rybolovu nie je v rovnováhe s dostupnými možnosťami rybolovu. Takáto podpora by mala byť nástrojom akčných plánov na prispôsobenie segmentov flotily so zistenou nadmernou štrukturálnou kapacitou v zmysle článku 22 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a mala by sa implementovať buď likvidáciou rybárskeho plavidla, alebo jeho vyradením z prevádzky a dodatočným vybavením na iné činnosti. Ak by dodatočné vybavenie viedlo k zvýšeniu tlaku rekreačného rybárstva na morské ekosystémy, podpora by sa mala poskytnúť len vtedy, ak je v súlade so SRP a cieľmi stanovenými v relevantných viacročných plánoch. Aby sa zabezpečil súlad adaptácie štruktúry flotily s cieľmi ochrany, podpora trvalého ukončenia rybolovných činností by mala byť výhradne podmienená dosahovaním výsledkov a spojená s ich dosahovaním. Mala by sa preto implementovať iba financovaním, ktoré nesúvisí s nákladmi stanovenými v nariadení (EÚ) XX/XX (všeobecné nariadenie). V rámci tohto mechanizmu by Komisia nemala refundovať platby členským štátom na trvalé ukončenie rybolovných činností na základe skutočných vzniknutých nákladov, ale na základe plnenia podmienok a dosahovania výsledkov. Na tento účel by Komisia mala v delegovanom akte stanoviť podmienky, ktoré by sa vzťahovali na dosiahnutie cieľov ochrany SRP.

Zdôvodnenie

V správe Európskeho parlamentu (A8-0138/2017), ktorú vypracovala Ulrike Rodust, sa navrhuje povoliť verejné financovanie na obnovu rybárskych flotíl v najvzdialenejších regiónoch.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 28

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Maloobjemový pobrežný rybolov vykonávajú rybárske plavidlá s dĺžkou menej ako 12 metrov, ktoré nepoužívajú vlečný rybársky výstroj. Toto odvetvie predstavuje takmer 75 % všetkých rybárskych plavidiel registrovaných v Únii a takmer polovicu všetkých zamestnancov v odvetví rybolovu. Prevádzkovatelia z odvetvia maloobjemového pobrežného rybolovu sú obzvlášť závislí od zdravých populácií rýb, ktoré predstavujú hlavný zdroj ich príjmu. ENRF by im preto mal poskytnúť preferenčné zaobchádzanie prostredníctvom 100 % miery intenzity pomoci, a to aj na operácie súvisiace s kontrolou a presadzovaním, s cieľom podporiť udržateľné rybolovné postupy. Okrem toho by určité oblasti podpory mali byť vyhradené pre maloobjemový rybolov v segmente flotily, v ktorom je rybolovná kapacita v rovnováhe s dostupnými rybolovnými možnosťami, t. j. podpora na získanie použitého plavidla ***a výmenu alebo modernizáciu motora***. Okrem toho by členské štáty mali do svojho programu zahrnúť akčný plán pre maloobjemový pobrežný rybolov, ktorý by sa mal monitorovať na základe ukazovateľov, pre ktoré by sa mali stanoviť čiastkové ciele a cieľové hodnoty.	Maloobjemový pobrežný rybolov vykonávajú rybárske plavidlá s dĺžkou menej ako 12 metrov, ktoré nepoužívajú vlečný rybársky výstroj***, a patrí sem aj ručný rybolov a ručný zber mäkkýšov***. Toto odvetvie predstavuje takmer 75 % všetkých rybárskych plavidiel registrovaných v Únii a takmer polovicu všetkých zamestnancov v odvetví rybolovu. Prevádzkovatelia z odvetvia maloobjemového pobrežného rybolovu sú obzvlášť závislí od zdravých populácií rýb, ktoré predstavujú hlavný zdroj ich príjmu. ENRF by im preto mal poskytnúť preferenčné zaobchádzanie prostredníctvom 100 % miery intenzity pomoci, a to aj na operácie súvisiace s kontrolou a presadzovaním, s cieľom podporiť udržateľné rybolovné postupy. Okrem toho by určité oblasti podpory mali byť vyhradené pre maloobjemový rybolov v segmente flotily, v ktorom je rybolovná kapacita v rovnováhe s dostupnými rybolovnými možnosťami, t. j. podpora na získanie použitého plavidla ***alebo na výrobu nového za predpokladu, že nespôsobí zvýšenie rybolovnej kapacity alebo intenzity rybolovu***. Okrem toho by členské štáty mali do svojho programu zahrnúť akčný plán pre maloobjemový pobrežný rybolov, ktorý by sa mal monitorovať na základe ukazovateľov, pre ktoré by sa mali stanoviť čiastkové ciele a cieľové hodnoty.

Zdôvodnenie

Cieľom nariadenia o ENRF je zapojiť sa do politiky EÚ v oblasti boja proti globálnemu otepľovaniu (odôvodnenie 13). Výmena hnacích a pomocných motorov je jedným z mála opatrení, ktoré umožnia prispieť k tomuto cieľu, najmä vďaka využívaniu nových technológií, a nemala by byť preto obmedzená len na maloobjemový rybolov. Ručný rybolov sa musí považovať za maloobjemový pobrežný rybolov. Financovanie nových lodí pomáha urýchľovať obnovu európskej rybárskej flotily.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 29

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(29) Najvzdialenejšie regióny, uvedené v oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke z 24. októbra 2017 s názvom „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“, čelia osobitným výzvam súvisiacim s ich odľahlosťou, topografickými a klimatickými podmienkami v zmysle článku 349 zmluvy a okrem toho majú osobitné prednosti, na základe ktorých sa môže rozvíjať udržateľné modré hospodárstvo. Preto by sa v prípade každého najvzdialenejšieho regiónu mal k programu dotknutých členských štátov priložiť akčný plán pre udržateľný rozvoj modrého hospodárstva vrátane udržateľného rybárstva a akvakultúry a mala by sa vyčleniť finančná alokácia na podporu vykonávania týchto akčných plánov. Malo byť možné podporovať z ENRF aj kompenzáciu dodatočných nákladov pre najvzdialenejšie regióny, ktoré im vznikajú z dôvodu ich polohy a ostrovného charakteru. Táto podpora by mala byť stanovená ako percentuálny podiel z celkovej finančnej alokácie. Okrem toho by sa v najvzdialenejších regiónoch mala uplatňovať vyššia intenzita pomoci ako v prípade iných operácií.	(29) Najvzdialenejšie regióny, uvedené v oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke z 24. októbra 2017 s názvom „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“, čelia osobitným výzvam súvisiacim s ich odľahlosťou, topografickými a klimatickými podmienkami v zmysle článku 349 zmluvy a okrem toho majú osobitné prednosti, na základe ktorých sa môže rozvíjať udržateľné modré hospodárstvo. Preto by sa v prípade každého najvzdialenejšieho regiónu mal k programu dotknutých členských štátov priložiť akčný plán pre udržateľný rozvoj modrého hospodárstva vrátane udržateľného rybárstva a akvakultúry a mala by sa vyčleniť finančná alokácia na podporu vykonávania týchto akčných plánov. Malo byť možné podporovať z ENRF aj kompenzáciu dodatočných nákladov pre najvzdialenejšie regióny, ktoré im vznikajú z dôvodu ich polohy a ostrovného charakteru. Táto podpora by mala byť stanovená ako percentuálny podiel z celkovej finančnej alokácie. *Okrem toho by sa mali zvážiť špecifické ustanovenia, ktoré umožnia podporu ENRF určenú na operácie v týchto regiónoch zamerané na ochranu a obnovu morskej a pobrežnej biodiverzity a ekosystémov, investície do rybárskych flotíl a produktívne investície do akvakultúry a spracovateľského priemyslu. Pokiaľ ide o investície do rybárskych flotíl, z ENRF by sa mali podporovať osobitné opatrenia pre tieto regióny vzhľadom na ich špecifiká a geografické podmienky a zaručiť udržateľná rovnováhu medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami, a to v súlade s uznesením Európskeho parlamentu o riadení rybárskych flotíl v najvzdialenejších regiónoch*. Okrem toho by sa v najvzdialenejších regiónoch mala uplatňovať vyššia intenzita pomoci ako v prípade iných operácií.

Zdôvodnenie

Percentuálny strop pomoci vyčlenený na kompenzáciu dodatočných nákladov v najvzdialenejších regiónoch sa musí zachovať. Naopak zraniteľná štrukturálna sociálna a hospodárska situácia najvzdialenejších regiónov a cieľ podporovať ich rozvoj, ako aj zabezpečiť rovnováhu a rovnosť príležitostí na všetkých územiach EÚ odôvodňujú osobitné opatrenia.

Pozmeňovací návrh 7

Odôvodnenie 32

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(32) Malo by byť možné financovať z ENRF podporu a udržateľný rozvoj akvakultúry vrátane sladkovodnej akvakultúry, na účely chovu vodných živočíchov a pestovania vodných rastlín určených na výrobu potravín a iných surovín. V niektorých členských štátoch sú aj naďalej v platnosti zložité administratívne postupy, ako napríklad problematický prístup do priestoru a zaťažujúce postupy udeľovania licencií, ktoré sťažujú odvetviu zlepšenie obrazu a konkurencieschopnosti produktov akvakultúry. Podpora z ENRF by mala byť v súlade s viacročnými národnými strategickými plánmi pre akvakultúru vypracovanými na základe nariadenia (EÚ) č. 1380/2013. Oprávnená by mala byť predovšetkým podpora environmentálnej udržateľnosti, produktívnych investícií, inovácií, získavaniu odborných zručností, zlepšovania pracovných podmienok a kompenzačných opatrení, ktorými sa zabezpečujú dôležité služby v oblasti ochrany prírody a krajiny. Oprávnené by mali byť aj akcie v oblasti verejného zdravia, systémov poistenia populácií chovaných v akvakultúre, ako aj v oblasti zdravia zvierat a dobrých životných podmienok zvierat. V prípade produktívnych investícii by sa však podpora mala poskytovať len prostredníctvom finančných nástrojov a programu InvestEU, ktoré majú na trhoch vyšší pákový efekt, a preto sú na účely riešenia finančných problémov odvetvia relevantnejšie ako granty.	(32) Malo by byť možné financovať z ENRF podporu a udržateľný rozvoj akvakultúry vrátane sladkovodnej akvakultúry, na účely chovu vodných živočíchov a pestovania vodných rastlín určených na výrobu potravín a iných surovín. V niektorých členských štátoch sú aj naďalej v platnosti zložité administratívne postupy, ako napríklad problematický prístup do priestoru a zaťažujúce postupy udeľovania licencií, ktoré sťažujú odvetviu zlepšenie obrazu a konkurencieschopnosti produktov akvakultúry. Podpora z ENRF by mala byť v súlade s viacročnými národnými strategickými plánmi pre akvakultúru vypracovanými na základe nariadenia (EÚ) č. 1380/2013. Oprávnená by mala byť predovšetkým podpora environmentálnej udržateľnosti, produktívnych investícií, inovácií, získavaniu odborných zručností, zlepšovania pracovných podmienok a kompenzačných opatrení, ktorými sa zabezpečujú dôležité služby v oblasti ochrany prírody a krajiny. Oprávnené by mali byť aj akcie v oblasti verejného zdravia, systémov poistenia populácií chovaných v akvakultúre, ako aj v oblasti zdravia zvierat a dobrých životných podmienok zvierat. V prípade produktívnych investícii***, s výnimkou investícií v najvzdialenejších regiónoch,*** by sa však podpora mala poskytovať len prostredníctvom finančných nástrojov a programu InvestEU, ktoré majú na trhoch vyšší pákový efekt, a preto sú na účely riešenia finančných problémov odvetvia relevantnejšie ako granty.

Zdôvodnenie

Článok 349 ZFEÚ umožňuje prijatie špecifických opatrení pre najvzdialenejšie regióny. Vzhľadom na slabú výkonnosť podnikov v najvzdialenejších regiónoch musia byť naďalej prípustné všetky formy pomoci podnikom s cieľom podporiť produktívne investície v týchto regiónoch.

Pozmeňovací návrh 8

Odôvodnenie 34

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(34) Spracovateľské odvetvie je dôležité z hľadiska dostupnosti a kvality produktov rybolovu a akvakultúry. Malo by byť možné podporovať z ENRF cielené investície v tomto odvetví za predpokladu, že prispejú k dosiahnutiu cieľov nariadenia o spoločnej organizácii trhov. Takáto podpora by sa mala poskytovať len prostredníctvom finančných nástrojov a prostredníctvom programu InvestEU, a nie prostredníctvom grantov.	(34) Spracovateľské odvetvie je dôležité z hľadiska dostupnosti a kvality produktov rybolovu a akvakultúry. Malo by byť možné podporovať z ENRF cielené investície v tomto odvetví za predpokladu, že prispejú k dosiahnutiu cieľov nariadenia o spoločnej organizácii trhov. Takáto podpora by sa ***s výnimkou investícií v najvzdialenejších regiónoch*** mala poskytovať len prostredníctvom finančných nástrojov a prostredníctvom programu InvestEU, a nie prostredníctvom grantov.

Zdôvodnenie

Článok 349 ZFEÚ umožňuje prijatie špecifických opatrení pre najvzdialenejšie regióny. Vzhľadom na slabú výkonnosť podnikov v najvzdialenejších regiónoch musia byť naďalej prípustné všetky formy pomoci podnikom s cieľom podporiť produktívne investície v týchto regiónoch.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2 ….	2. …
	16. „environmentálna nehoda“: náhodná udalosť prírodného pôvodu alebo spôsobená ľudskou činnosťou, ktorá vedie k zhoršeniu životného prostredia;
	17. „podnikateľ v oblasti akvakultúry“ je osoba, ktorá sa venuje profesionálnej činnosti v oblasti akvakultúry uznanej príslušným členským štátom na palube plavidla určeného na akvakultúru alebo profesionálnej chovnej činnosti v oblasti akvakultúry bez využívania plavidla;
	18. „litorálny pobrežný rybolov“ je profesionálny rybolov uskutočňovaný rybárskymi plavidlami s dĺžkou menej ako 24 metrov v teritoriálnych vodách a s rybárskymi výjazdmi kratšími ako 24 hodín.

Zdôvodnenie

Pojem „environmentálna nehoda“ použitý v článku 18 ods. 1 písm. d) nie definovaný. Je vhodné tak urobiť, aby tento pojem nebol predmetom výkladov alebo rôznych žiadostí o spresnenie adresovaných Komisii.

Do článku 3 je potrebné zahrnúť vymedzenie pojmu „podnikateľ v oblasti akvakultúry“ s cieľom určiť rozsah pôsobnosti týchto odborníkov, ako aj pojmu „litorálny pobrežný rybolov“, ktorý prevláda v Stredozemí v prípade jednodňových výjazdov.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Priority	Priority
ENRF prispieva k vykonávaniu SRP a námornej politiky. Sleduje tieto priority:	ENRF prispieva k vykonávaniu SRP a námornej politiky. Sleduje tieto priority:
1. podpora udržateľného rybolovu a ochrany morských biologických zdrojov;	1. podpora udržateľného rybolovu a ochrany morských biologických zdrojov;
2. prispievanie k potravinovej bezpečnosti v Únii prostredníctvom konkurencieschopných a udržateľných akvakultúr a trhov;	2. prispievanie k potravinovej bezpečnosti v Únii prostredníctvom konkurencieschopných a udržateľných akvakultúr a trhov;
3. umožnenie rastu udržateľného modrého hospodárstva a podpora prosperujúcich pobrežných komunít;	3. umožnenie rastu udržateľného modrého hospodárstva a podpora prosperujúcich pobrežných komunít;
4. posilnenie medzinárodnej správy oceánov a umožnenie bezpečných, chránených, čistých a udržateľne spravovaných morí a oceánov.	4. posilnenie medzinárodnej správy oceánov a umožnenie bezpečných, chránených, čistých a udržateľne spravovaných morí a oceánov.
Podpora z ENRF prispieva k plneniu cieľov, ktoré si Únia stanovila v oblasti životného prostredia, zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na túto zmenu. Tento príspevok sa bude monitorovať v súlade s metodikou stanovenou v prílohe IV.	Podpora z ENRF prispieva k plneniu cieľov, ktoré si Únia stanovila v oblasti životného prostredia, zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na túto zmenu. ***Zahŕňa to aj podporu realizácie projektov na zlepšovanie možnosti dorastania mladých rýb v súlade s rámcovou smernicou o vode 2000/60/ES.*** Tento príspevok sa bude monitorovať v súlade s metodikou stanovenou v prílohe IV.

Zdôvodnenie

Ako cieľ fondu by sa mala zachovať možnosť zabezpečiť ekologizáciu, ktorá bude riadne zosúladená s ekologickou udržateľnosťou vrátane vylepšovania vodných tokov ako neresísk a miest na dorastanie rýb.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3. Okrem prvkov uvedených v článku 17 nariadenia (EÚ) XX/XX (všeobecné nariadenie) musí program obsahovať:	3. Okrem prvkov uvedených v článku 17 nariadenia (EÚ) XX/XX (všeobecné nariadenie) musí program obsahovať:
a) analýzu situácie z hľadiska silných stránok, slabých stránok, príležitostí a hrozieb a identifikáciu potrieb, ktoré treba riešiť v predmetnej geografickej oblasti, v prípade potreby aj morskej oblasti, na ktorú sa program vzťahuje;	a) analýzu situácie z hľadiska silných stránok, slabých stránok, príležitostí a hrozieb a identifikáciu potrieb, ktoré treba riešiť v predmetnej geografickej oblasti, v prípade potreby aj morskej oblasti, na ktorú sa program vzťahuje;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) akčný plán pre maloobjemový pobrežný rybolov uvedený v článku 15;	b) akčný plán pre maloobjemový pobrežný rybolov uvedený v článku 15;
c) v prípade potreby akčný plán pre najvzdialenejšie regióny uvedený v odseku 4.	c) v prípade potreby akčný plán pre najvzdialenejšie regióny uvedený v odseku 4;
	d) v prípade potreby akčný plán alebo regionálny operačný program pre orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni príslušné pre rybolov a námorné veci.
…	…
6. Komisia posúdi program v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) XX/XX (všeobecné nariadenie). Vo svojom posúdení zohľadní najmä:	6. Komisia posúdi program v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) XX/XX (všeobecné nariadenie). Vo svojom posúdení zohľadní najmä:
a) maximalizáciu príspevku programu k prioritám uvedeným v článku 4;	a) maximalizáciu príspevku programu k prioritám uvedeným v článku 4;
b) rovnováhu medzi rybolovnou kapacitou flotily a dostupnými rybolovnými možnosťami, ktorú členské štáty každoročne nahlasujú na základe článku 22 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;	b) rovnováhu medzi rybolovnou kapacitou flotily a dostupnými rybolovnými možnosťami, ktorú členské štáty každoročne nahlasujú na základe článku 22 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;
c) v prípade potreby viacročné riadiace plány prijaté podľa článkov 9 a 10 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, riadiace plány prijaté podľa článku 19 nariadenia Rady (ES) č. 1967/2006 a odporúčania regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva v prípade, že sú pre Úniu relevantné;	c) v prípade potreby viacročné riadiace plány prijaté podľa článkov 9 a 10 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, riadiace plány prijaté podľa článku 19 nariadenia Rady (ES) č. 1967/2006 a odporúčania regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva v prípade, že sú pre Úniu relevantné;
d) vykonávanie povinnosti vylodiť úlovky uvedenej v článku 15 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;	d) vykonávanie povinnosti vylodiť úlovky uvedenej v článku 15 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;
e) ***najnovšie dôkazy o sociálno-ekonomickej výkonnosti modrého hospodárstva***, najmä ***odvetví*** rybolovu a akvakultúry;	e) ***očakávaný sociálno-ekonomický prínos programu pre udržateľné modré hospodárstvo***, najmä ***odvetvia*** rybolovu a akvakultúry;
f) v prípade potreby analýzy uvedené v odseku 5;	f) v prípade potreby analýzy uvedené v odseku 5;
g) prínos programu k ochrane a obnove morských ekosystémov, pričom podpora súvisiaca s oblasťami sústavy Natura 2000 sa poskytuje v súlade s prioritnými akčnými rámcami stanovenými podľa článku 8 ods. 4 smernice 92/43/EHS;	g) prínos programu k ochrane a obnove morských ekosystémov, pričom podpora súvisiaca s oblasťami sústavy Natura 2000 sa poskytuje v súlade s prioritnými akčnými rámcami stanovenými podľa článku 8 ods. 4 smernice 92/43/EHS;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
h) prínos programu k zníženiu množstva morského odpadu v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady xx/xx (smernica o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie);	h) prínos programu k zníženiu množstva morského odpadu v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady xx/xx (smernica o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie);
i) prínos programu k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na túto zmenu.	i) prínos programu k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na túto zmenu.

Zdôvodnenie

Odsek 3 písm. d): Prenechať členským štátom možnosť rozvíjať regionálne operačné plány, keď si to želajú, v rámci národnej tvorby programov pre kompetentné regióny v danej oblasti umožní inteligentnejšie výdavky a špecializované regionálne stratégie v rámci rozpočtu ENRP.

Odsek 6 písm. e): Vo svojom posúdení programov členských štátov sa Komisia nesmie uspokojiť iba so zohľadnením údajov, ale musí tiež posúdiť sociálno-ekonomický prínos navrhnutých opatrení.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 12

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Každá žiadosť o podporu z ENRF predložená prijímateľom je počas určitého obdobia stanoveného podľa odseku 4 neprípustná, ak príslušný orgán zistil, že predmetný prijímateľ:	Každá žiadosť o podporu z ENRF predložená prijímateľom je počas určitého obdobia stanoveného podľa odseku 4 neprípustná, ak príslušný orgán zistil, že predmetný prijímateľ:
a) sa dopustil závažného porušenia predpisov podľa článku 42 nariadenia (ES) č. 1005/2008 alebo článku 90 nariadenia Rady (ES) č. 1224/2009 ***alebo podľa iných právnych predpisov prijatých Európskym parlamentom a Radou***;	a) sa dopustil závažného porušenia predpisov podľa článku 42 nariadenia (ES) č. 1005/2008 28 alebo článku 90 nariadenia Rady (ES) č. 1224/2009;
b) podieľal sa na prevádzkovaní, riadení alebo vlastníctve rybárskych plavidiel uvedených v zozname Únie plavidiel vykonávajúcich NNN rybolov podľa článku 40 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1005/2008, alebo plavidla, ktoré sa plaví pod vlajkou krajín označených za nespolupracujúce tretie krajiny podľa článku 33 daného nariadenia; alebo	b) podieľal sa na prevádzkovaní, riadení alebo vlastníctve rybárskych plavidiel uvedených v zozname Únie plavidiel vykonávajúcich NNN rybolov podľa článku 40 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1005/2008, alebo plavidla, ktoré sa plaví pod vlajkou krajín označených za nespolupracujúce tretie krajiny podľa článku 33 daného nariadenia; alebo
c) sa dopustil niektorého z trestných činov proti životnému prostrediu uvedených v článkoch 3 a 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/99/ES***, ak sa žiada o podporu podľa článku 23***.	c) sa dopustil niektorého z trestných činov proti životnému prostrediu uvedených v článkoch 3 a 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/99/ES 29.

Zdôvodnenie

a) Nariadenia (ES) č. 1005/2008 a (ES) č. 1224/2009 obsahujú vyčerpávajúci zoznam závažných porušení pravidiel. Nezdá sa byť užitočné rozšíriť tento zoznam.

c) ENRF sa môže použiť na financovanie akvakultúry, rybolovu a modrého hospodárstva. Žiadny prijímateľ by nemal dostať financie z ENRF, ak sa dopustil závažného porušenia právnych predpisov Spoločenstva týkajúcich sa životného prostredia. Toto pravidlo sa nemôže týkať iba akvakultúry.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 13

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V rámci ENRF nie sú oprávnené tieto operácie:	V rámci ENRF nie sú oprávnené tieto operácie:
a) operácie, ktoré zvyšujú rybolovnú kapacitu rybárskeho plavidla alebo podporujú získanie vybavenia, ktoré zvyšuje schopnosť rybárskeho plavidla nájsť ryby;	a) operácie, ktoré zvyšujú rybolovnú kapacitu rybárskeho plavidla alebo podporujú získanie vybavenia, ktoré zvyšuje schopnosť rybárskeho plavidla nájsť ryby;
b) výstavba a nadobudnutie rybárskych plavidiel alebo dovoz rybárskych plavidiel, ak v tomto nariadení nie je stanovené inak;	b) výstavba a nadobudnutie rybárskych plavidiel alebo dovoz rybárskych plavidiel, ak v tomto nariadení nie je stanovené inak;
c) prevod alebo zmena vlajky rybárskych plavidiel na tretie krajiny, okrem iného aj prostredníctvom vytvárania spoločných podnikov s partnermi z takýchto krajín;	c) prevod alebo zmena vlajky rybárskych plavidiel na tretie krajiny, okrem iného aj prostredníctvom vytvárania spoločných podnikov s partnermi z takýchto krajín;
d) dočasné pozastavenie alebo trvalé ukončenie rybolovných činností, ak v tomto nariadení nie je stanovené inak;	d) dočasné pozastavenie alebo trvalé ukončenie rybolovných činností, ak v tomto nariadení nie je stanovené inak;
e) prieskumný rybolov;	e) prieskumný rybolov;
f) prevod vlastníctva podniku;	f) prevod vlastníctva podniku;
g) priame opätovné zarybňovanie s výnimkou prípadov, keď ide o opatrenie, ktoré je v právnom akte Únie výslovne uvedené ako ochranné opatrenie, alebo keď ide o experimentálne opätovné zarybňovanie;	g) priame opätovné zarybňovanie s výnimkou prípadov, keď ide o opatrenie, ktoré je v právnom akte Únie výslovne uvedené ako ochranné opatrenie, alebo keď ide o experimentálne opätovné zarybňovanie;
h) výstavba nových prístavov, nových vyloďovacích miest alebo nových aukčných hál;	h) ***mimo najvzdialenejších regiónov,*** výstavba nových prístavov, nových vyloďovacích miest alebo nových aukčných hál;
i) trhové intervenčné mechanizmy zamerané na dočasné alebo trvalé stiahnutie produktov rybolovu alebo akvakultúry z trhu s cieľom znížiť ponuku, a zabrániť tak poklesu alebo zvýšeniu cien; a teda aj operácie skladovania v logistickom reťazci, ktoré by úmyselne či neúmyselne mali rovnaké dôsledky;	i) trhové intervenčné mechanizmy zamerané na dočasné alebo trvalé stiahnutie produktov rybolovu alebo akvakultúry z trhu s cieľom znížiť ponuku, a zabrániť tak poklesu alebo zvýšeniu cien; a teda aj operácie skladovania v logistickom reťazci, ktoré by úmyselne či neúmyselne mali rovnaké dôsledky;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
j) investície do rybárskych plavidiel potrebné na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z práva Únie alebo vnútroštátneho práva vrátane požiadaviek vyplývajúcich z povinností Únie v kontexte regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva;	j) investície do rybárskych plavidiel potrebné na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z práva Únie alebo vnútroštátneho práva vrátane požiadaviek vyplývajúcich z povinností Únie v kontexte regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva;
k) investície do rybárskych plavidiel, ktoré vykonávali činnosti na mori menej než 60 dní v oboch kalendárnych rokoch predchádzajúcich roku predloženia žiadosti o podporu.	k) investície do rybárskych plavidiel, ktoré vykonávali činnosti na mori menej než 60 dní v oboch kalendárnych rokoch predchádzajúcich roku predloženia žiadosti o podporu;
	l) výmena alebo modernizácia hlavného alebo pomocného motora plavidla, ak jej výsledkom je zvýšenie výkonnosti v kW;
	m) výroba geneticky modifikovaných organizmov.

Zdôvodnenie

h) Najvzdialenejším regiónom ešte veľmi chýba infraštruktúra, ktorá by umožnila vykládku a predaj rybolovných produktov v prijateľných hygienických a bezpečnostných podmienkach.

l) Výmena hnacieho alebo pomocného motora nemôže viesť k zvýšeniu výkonnosti plavidla, a tým rybolovného úsilia.

m) Morské prostredie je otvorené prostredie a produkcia geneticky modifikovaných organizmov predstavuje riziko šírenia.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	4. S cieľom zmierniť administratívnu záťaž pre prevádzkovateľov z odvetvia morského rybolovu, ktorí žiadajú o podporu, je vhodné zahrnúť do akčných plánov zjednodušený jednotný formulár žiadosti pre opatrenia v rámci ENRF.

Zdôvodnenie

Na rozdiel od rybárskych podnikov sú malí rybári väčšinou fyzické osoby, ktoré nemajú administratívnu schopnosť vyplniť zložité formuláre žiadosti. Zjednodušený jednotný formulár žiadosti značne zlepší ich šance na prístup k financovaniu.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 16

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Pokiaľ ide o plavidlá vykonávajúce maloobjemový pobrežný rybolov, ktoré patria do segmentu flotily, v prípade ktorého sa v najnovšej správe o rybolovnej kapacite uvedenej v článku 22 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 uvádza, že je v rovnováhe s rybolovnými možnosťami dostupnými v danom segmente, môžu sa z ENRF podporiť tieto investície:	1. Pokiaľ ide o plavidlá vykonávajúce maloobjemový pobrežný rybolov, ktoré patria do segmentu flotily, v prípade ktorého sa v najnovšej správe o rybolovnej kapacite uvedenej v článku 22 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 uvádza, že je v rovnováhe s rybolovnými možnosťami dostupnými v danom segmente, môžu sa z ENRF podporiť tieto investície:

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
a) prvé nadobudnutie rybárskeho plavidla ***mladým*** rybárom, ktorý ***má*** v čase predloženia žiadosti ***menej ako 40 rokov a*** najmenej päť rokov pracoval ako rybár alebo získal primeranú odbornú kvalifikáciu;	a) prvé nadobudnutie rybárskeho plavidla rybárom, ktorý v čase predloženia žiadosti najmenej päť rokov pracoval ako rybár alebo získal primeranú odbornú kvalifikáciu;
b) výmena alebo modernizácia hlavného alebo pomocného motora.	b) výmena alebo modernizácia hlavného alebo pomocného motora ***s využitím nových technológií, ktoré zmenšujú uhlíkovú stopu***.
2. Plavidlá uvedené v odseku 1 sú vybavené na morský rybolov a majú ***vek od 5 do*** 30 rokov.	2. Plavidlá uvedené v odseku 1 **písm. a)** sú vybavené na morský rybolov a majú ***menej ako 20*** rokov.
3. Podporu uvedenú v odseku 1 písm. b) možno poskytnúť len za týchto podmienok: nový alebo modernizovaný motor nemá vyšší výkon v kW ako súčasný motor; každé zníženie rybolovnej kapacity v kW v dôsledku výmeny alebo modernizácie hlavného alebo pomocného motora sa natrvalo odstráni z registra flotily Únie; výkon motora rybárskeho plavidla bol fyzicky skontrolovaný členským štátom s cieľom zaistiť, že nie je vyšší ako výkon motora uvedený v licencii na rybolov.	3. ***Plavidlá uvedené v odseku 1 písm. b) sú vybavené na morský rybolov a majú vek od 5 do 30 rokov.***
4. Podporu podľa tohto článku nemožno poskytnúť v prípade, že posúdenie rovnováhy medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami v najnovšej správe podľa článku 22 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 pre segment flotily, do ktorého predmetné plavidlá patria, nebolo vypracované na základe biologických a hospodárskych ukazovateľov a ukazovateľov používania plavidla, ktoré sú stanovené v spoločných usmerneniach uvedených v danom nariadení.	4. Podporu uvedenú v odseku 1 písm. b) možno poskytnúť len za týchto podmienok: a) nový alebo modernizovaný motor nemá vyšší výkon v kW ako súčasný motor; b) každé zníženie rybolovnej kapacity v kW v dôsledku výmeny alebo modernizácie hlavného alebo pomocného motora sa natrvalo odstráni z registra flotily Únie; c) výkon motora rybárskeho plavidla bol fyzicky skontrolovaný členským štátom s cieľom zaistiť, že nie je vyšší ako výkon motora uvedený v licencii na rybolov.
	5. Podporu podľa tohto článku nemožno poskytnúť v prípade, že posúdenie rovnováhy medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami v najnovšej správe podľa článku 22 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 pre segment flotily, do ktorého predmetné plavidlá patria, nebolo vypracované na základe biologických a hospodárskych ukazovateľov a ukazovateľov používania plavidla, ktoré sú stanovené v spoločných usmerneniach uvedených v danom nariadení.

Zdôvodnenie

a) Európa je hrdá na to, že je sociálne otvorená pre všetkých, a nemôže existovať diskriminácia podľa veku, pokiaľ ide o prístup k akémukoľvek povolaniu.

2. Pomoc na nadobudnutie nových plavidiel musí umožniť obnovenie flotily ergonomickejšími a bezpečnejšími plavidlami, ktoré spotrebujú menej paliva, bez zvýšenia rybolovného úsilia. Financovať obnovovanie motorov plavidiel starších menej ako 5 rokov alebo financovať nákup lodí starších ako 20 rokov sa však nezdá byť vhodné.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 17

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Z ENRF sa môžu podporovať operácie v oblasti riadenia rybárstva a rybárskych flotíl.	1. Z ENRF sa môžu podporovať operácie v oblasti riadenia rybárstva a rybárskych flotíl.
2. Podporu uvedenú v odseku 1 možno poskytnúť prostredníctvom kompenzácie za trvalé ukončenie rybolovných činností len v prípade splnenia týchto podmienok:	2. Podporu uvedenú v odseku 1 možno poskytnúť prostredníctvom kompenzácie za trvalé ukončenie rybolovných činností len v prípade splnenia týchto podmienok:
a) ukončenie je stanovené ako nástroj akčného plánu uvedeného v článku 22 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;	a) ukončenie je stanovené ako nástroj akčného plánu uvedeného v článku 22 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;
b) ukončenie sa dosiahne likvidáciou rybárskeho plavidla alebo jeho vyradením z prevádzky a dodatočným vybavením na iné činnosti ako komerčný rybolov, a to v súlade s cieľmi SRP a viacročných plánov;	b) ukončenie sa dosiahne likvidáciou rybárskeho plavidla alebo jeho vyradením z prevádzky a dodatočným vybavením na iné činnosti ako komerčný rybolov, a to v súlade s cieľmi SRP a viacročných plánov;
c) rybárske plavidlo je zaregistrované ako aktívne a vykonávalo rybolovné činnosti na mori najmenej ***120*** dní v každom z posledných ***troch*** kalendárnych rokov predchádzajúcich roku predloženia žiadosti o podporu;	c) rybárske plavidlo je zaregistrované ako aktívne a vykonávalo rybolovné činnosti na mori najmenej ***celkovo 180*** dní v každom z posledných ***dvoch*** kalendárnych rokov predchádzajúcich roku predloženia žiadosti o podporu;

Zdôvodnenie

Mnohé flotily vykonávajú sezónny lov jedného druhu a sú aktívne menej ako 120 dní v roku. Okrem toho tieto veľmi zraniteľné flotily závisia od environmentálnych podmienok. Populácie rýb, ktoré využívajú, často podliehajú rôznym tlakom, ktorých dôsledkom je zavedenie opatrení na riadenie rybolovných kapacít.

Pozmeňovací návrh 17

Článok 18

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Z ENRF možno podporovať kompenzáciu za mimoriadne pozastavenie rybolovných činností, ku ktorému došlo v dôsledku:	Z ENRF možno podporovať kompenzáciu za mimoriadne pozastavenie rybolovných činností, ku ktorému došlo v dôsledku:
a) ochranných opatrení uvedených v článku 7 ods. 1 písm. a), b), c) a j) nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 alebo rovnocenných ochranných opatrení, ktoré prijali regionálne organizácie pre riadenie rybárstva, pokiaľ sa dané opatrenia vzťahujú na Úniu;	a) ochranných opatrení uvedených v článku 7 ods. 1 písm. a), b), c) a j) nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 alebo rovnocenných ochranných opatrení, ktoré prijali regionálne organizácie pre riadenie rybárstva, pokiaľ sa dané opatrenia vzťahujú na Úniu;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) opatrení Komisie v prípade vážneho ohrozenia morských biologických zdrojov podľa článku 12 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;	b) opatrení Komisie v prípade vážneho ohrozenia morských biologických zdrojov podľa článku 12 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;
c) prerušenia uplatňovania dohody o partnerstve v odvetví rybárstva alebo jej protokolu z dôvodov vyššej moci alebo	c) prerušenia uplatňovania dohody o partnerstve v odvetví rybárstva alebo jej protokolu z dôvodov vyššej moci alebo
d) prírodných katastrof alebo environmentálnych nehôd, ktoré formálne uznali príslušné orgány dotknutého členského štátu.	d) prírodných katastrof alebo environmentálnych nehôd, ktoré formálne uznali príslušné orgány dotknutého členského štátu.
2. Podporu uvedenú v odseku 1 možno poskytnúť iba v týchto prípadoch:	2. Podporu uvedenú v odseku 1 možno poskytnúť iba v týchto prípadoch:
a) obchodné činnosti predmetného plavidla sa pozastavia minimálne na ***90*** po sebe nasledujúcich dní a	a) obchodné činnosti predmetného plavidla sa pozastavia minimálne na ***45*** po sebe nasledujúcich dní a
b) hospodárske straty vyplývajúce z pozastavenia predstavujú viac než 30 % ročného obratu predmetného podniku, čo sa vypočíta na základe priemerného obratu daného podniku za predchádzajúce tri kalendárne roky.	
3. Podpora uvedená v odseku 1 sa poskytne len:	***3***. V období 2021 – 2027 možno podporu uvedenú v odseku 1 poskytnúť maximálne na 6 mesiacov na plavidlo.
a) vlastníkom rybárskych plavidiel, ktoré sú registrované ako aktívne a ktoré v každom z posledných troch kalendárnych rokov predchádzajúcich roku predloženia žiadosti o podporu vykonávali minimálne 120 dní rybolovné činnosti na mori alebo	
b) rybárom, ktorí v každom z posledných troch kalendárnych rokov predchádzajúcich roku predloženia žiadosti pracovali minimálne 120 dní na palube rybárskeho plavidla Únie, ktorého sa týka mimoriadne pozastavenie. Údaje o počte dní na mori v tomto odseku sa nevzťahujú na rybolov úhorov.	
4. V období 2021 – 2027 možno podporu uvedenú v odseku 1 poskytnúť maximálne na 6 mesiacov na plavidlo.	***4.*** Všetky rybolovné činnosti, ktoré vykonávajú predmetné plavidlá a predmetní rybári, sa počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje dočasné pozastavenie, reálne prestanú vykonávať. Príslušný orgán sa presvedčí o tom, že predmetné rybárske plavidlo prerušilo počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje mimoriadne pozastavenie, všetky rybolovné činnosti, a že nedôjde k nadmernej kompenzácií v dôsledku využívania plavidla na iné účely.
5. Všetky rybolovné činnosti, ktoré vykonávajú predmetné plavidlá a predmetní rybári, sa počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje dočasné pozastavenie, reálne prestanú vykonávať. Príslušný orgán sa presvedčí o tom, že predmetné rybárske plavidlo prerušilo počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje mimoriadne pozastavenie, všetky rybolovné činnosti, a že nedôjde k nadmernej kompenzácií v dôsledku využívania plavidla na iné účely.	

Zdôvodnenie

Zámerom tohto návrhu nariadenia je rozšíriť mimoriadne pozastavenie rybolovnej činnosti, čo je postup uplatňovaný v rámci ENRF v súčasnom programovom období na zber mäkkýšov. Nesúhlasíme s 90 po sebe nasledujúcimi dňami nečinnosti vzhľadom na to, že postačuje už 45 kalendárnych dní, keďže predstavujú takmer 20 % činnosti rybárskeho plavidla. Taktiež nesúhlasíme s odsekom 2 písm. b) a navrhujeme jeho vypustenie, keďže z lineárneho hľadiska nie je možné odôvodniť súvislosť medzi stratou obratu a stratou činnosti.

Pozmeňovací návrh 18

Článok 23

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Akvakultúra	Akvakultúra
1. Z ENRF možno podporovať podporu udržateľnej akvakultúry v zmysle článku 34 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013. Okrem toho možno podporovať zdravie a dobré životné podmienky zvierat v akvakultúre v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/429 a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 652/2014.	1. Z ENRF možno podporovať podporu udržateľnej akvakultúry v zmysle článku 34 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013. Okrem toho možno podporovať zdravie a dobré životné podmienky zvierat v akvakultúre v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/429 a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 652/2014.
2. Podpora uvedená v odseku 1 musí byť v súlade s viacročnými národnými strategickými plánmi rozvoja akvakultúry uvedenými v článku 34 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.	2. Podpora uvedená v odseku 1 musí byť v súlade s viacročnými národnými strategickými plánmi rozvoja akvakultúry uvedenými v článku 34 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.
3. Produktívne investície do akvakultúry podľa tohto článku možno podporovať len prostredníctvom finančných nástrojov stanovených v článku 52 nariadenia (EÚ) XX/XX (nariadenie, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia) a prostredníctvom programu InvestEU v súlade s článkom 10 daného nariadenia.	3. Produktívne investície do akvakultúry podľa tohto článku možno podporovať len prostredníctvom finančných nástrojov stanovených v článku 52 nariadenia (EÚ) XX/XX (nariadenie, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia) a prostredníctvom programu InvestEU v súlade s článkom 10 daného nariadenia.
	4. Ako výnimka z ods. 3 sú v najvzdialenejších regiónoch prípustné všetky formy podpory uvedenej v článku 47 nariadenia (EÚ) XX/XX (nariadenie o spoločných ustanoveniach).

Zdôvodnenie

Článok 349 ZFEÚ umožňuje prijatie špecifických opatrení pre najvzdialenejšie regióny. Vzhľadom na slabú výkonnosť podnikov v najvzdialenejších regiónoch musia byť naďalej prípustné všetky formy pomoci podnikom s cieľom podporiť produktívne investície v týchto regiónoch.

Pozmeňovací návrh 19

Článok 25

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Spracovanie produktov rybolovu a akvakultúry	Spracovanie produktov rybolovu a akvakultúry
1. Z ENRF možno podporovať investície do spracovania produktov rybolovu a akvakultúry. Takáto podpora prispeje k dosahovaniu cieľov spoločnej organizácie trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry v zmysle článku 35 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, ktoré sú podrobnejšie špecifikované v nariadení (ES) č. 1379/2013.	1. Z ENRF možno podporovať investície do spracovania produktov rybolovu a akvakultúry. Takáto podpora prispeje k dosahovaniu cieľov spoločnej organizácie trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry v zmysle článku 35 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, ktoré sú podrobnejšie špecifikované v nariadení (ES) č. 1379/2013.
2. Produktívne investície do akvakultúry podľa tohto článku možno podporovať len prostredníctvom finančných nástrojov stanovených v článku 52 nariadenia (EÚ) XX/XX (nariadenie, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia) a prostredníctvom programu InvestEU v súlade s článkom 10 daného nariadenia.	2. Produktívne investície do akvakultúry podľa tohto článku možno podporovať len prostredníctvom finančných nástrojov stanovených v článku 52 nariadenia (EÚ) XX/XX (nariadenie, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia) a prostredníctvom programu InvestEU v súlade s článkom 10 daného nariadenia.
	3. Ako výnimka z ods. 2 sú v najvzdialenejších regiónoch prípustné všetky formy podpory uvedenej v článku 47 nariadenia (EÚ) XX/XX (nariadenie o spoločných ustanoveniach).

Zdôvodnenie

Článok 349 ZFEÚ umožňuje prijatie špecifických opatrení pre najvzdialenejšie regióny. Vzhľadom na slabú výkonnosť podnikov v najvzdialenejších regiónoch musia byť naďalej prípustné všetky formy pomoci podnikom s cieľom podporiť produktívne investície v týchto regiónoch.

Pozmeňovací návrh 20

Článok 31

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Stanovenie miery spolufinancovania	Stanovenie miery spolufinancovania
Maximálna miera spolufinancovania z ENRF na oblasť podpory je stanovená v prílohe II.	***1.*** Maximálna miera spolufinancovania z ENRF na oblasť podpory je stanovená v prílohe II.
	2. Pokiaľ ide o operácie vykonávané v najvzdialenejších regiónoch, maximálne miery spolufinancovania stanovené v prílohe II sa navyšujú o 10 percentuálnych bodov, pričom nepresiahnu 100 %.

Zdôvodnenie

Dôvodom pre navrhovanú zmenu je zraniteľná štrukturálna sociálna a hospodárska situácia najvzdialenejších regiónov a cieľ podporovať ich rozvoj, ako aj zabezpečiť rovnováhu a rovnosť príležitostí na všetkých územiach EÚ.

Pozmeňovací návrh 21

Článok 32a

Námorná politika a rozvoj udržateľného modrého hospodárstva

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Z ENRF sa podporuje vykonávanie integrovanej námornej politiky a rast modrého hospodárstva prostredníctvom rozvoja regionálnych platforiem pre financovanie inovačných projektov.

Zdôvodnenie

Pre rozvoj modrého hospodárstva sa združovanie zdrojov na regionálnej úrovni ukázalo ako efektívne. Regionalizácia prostriedkov umožňuje účinne reagovať na územné problémy.

Pozmeňovací návrh 22

Článok 55

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. S cieľom uľahčiť prechod zo systému podpory zavedeného nariadením (EÚ) č. 508/2014 na systém zavedený týmto nariadením je Komisia v súlade s článkom 52 splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom stanoviť podmienky, za ktorých sa podpora schválená Komisiou podľa nariadenia (EÚ) č. 508/2014 môže začleniť do podpory poskytnutej podľa tohto nariadenia.	1. S cieľom uľahčiť prechod zo systému podpory zavedeného nariadením (EÚ) č. 508/2014 na systém zavedený týmto nariadením je Komisia v súlade s článkom 52 splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom stanoviť podmienky, za ktorých sa podpora schválená Komisiou podľa nariadenia (EÚ) č. 508/2014 môže začleniť do podpory poskytnutej podľa tohto nariadenia.
2. Toto nariadenie nemá až do ukončenia dotknutých akcií vplyv na ich pokračovanie na ich pokračovanie ani zmenu podľa nariadenia (EÚ) č. 508/2014, ktoré sa na tieto akcie aj naďalej vzťahuje až do ich ukončenia.	2. Toto nariadenie nemá až do ukončenia dotknutých akcií vplyv na ich pokračovanie na ich pokračovanie ani zmenu podľa nariadenia (EÚ) č. 508/2014, ktoré sa na tieto akcie aj naďalej vzťahuje až do ich ukončenia. ***Zabezpečí sa plynulý prechod medzi plánmi kompenzácie pre najvzdialenejšie regióny z obdobia 2014 – 2020 na obdobie 2021 – 2027.***
3. Žiadosti podľa nariadenia (EÚ) č. 508/2014 sú aj naďalej platné.	3. Žiadosti podľa nariadenia (EÚ) č. 508/2014 sú aj naďalej platné.

Zdôvodnenie

Plány kompenzácie neobsahujú prechodné ustanovenia medzi režimom z obdobia 2007 – 2013 a súčasným režimom. V dôsledku toho bola podpora na roky 2014 a 2015 vyplatená až v rokoch 2016 a 2017, čo ohrozilo kontinuitu činnosti mnohých prevádzkovateľov. Cieľom je, aby sa táto situácia neopakovala.

Pozmeňovací návrh 23

Príloha 1, nahradiť 3. ukazovateľ

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Rozloha (v ha) lokalít sústavy Natura 2000 a iných chránených morských oblastí podľa rámcovej smernice o morskej stratégii, na ktoré sa vzťahujú opatrenia na ochranu, údržbu a obnovu	***Úroveň vykonávania environmentálnych cieľov stanovených v rámci akčného plánu pre morské prostredie v súlade s rámcovou smernicou o morskej stratégii alebo, ak to nie je možné, rozloha (v ha) lokalít sústavy Natura 2000 a iných chránených morských oblastí podľa rámcovej smernice o morskej stratégii, na ktoré sa vzťahujú opatrenia na ochranu, údržbu a obnovu.***
…	…

Zdôvodnenie

V záujme zjednodušenia a zjednotenia cieľov a kritérií by sa mal prijať prvý návrh EK, aby sa zabezpečil súlad.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. víta zachovanie európskeho fondu určeného na podporu rybolovu, akvakultúry, ochrany morského životného prostredia a modrého hospodárstva v morských a pobrežných oblastiach, a najmä posilnenie medzinárodnej správy oceánov.

2. Uznáva úsilie o zjednodušenie a najmä účel vopred stanovených opatrení na európskej úrovni, pri ktorých sa členským štátom ponecháva možnosť zahrnúť do operačných programov opatrenia, ktoré chcú vykonávať v snahe dosiahnuť ciele spoločnej rybárskej politiky (SRP) a integrovanej námornej politiky (INP).

3. Uznáva, že je prospešné zaviesť spoločný rámec financovania rôznych európskych fondov prostredníctvom všeobecného nariadenia pre sedem fondov v rámci zdieľaného (spoločného) riadenia vrátane ENRF.

4. Pripomína, že moria sú pre Európu životne dôležité. Európske morské oblasti a pobrežia sú dôležité pre jej blahobyt a prosperitu – sú cestami európskeho obchodu, klimatickými regulátormi, zdrojmi jedla, energie a zásob ([1]).

5. Domnieva sa, že vzhľadom na potrebu financovať rozvíjajúce sa modré hospodárstvo, námorný dozor a mnohé projekty spojené okrem rybolovu a akvakultúry s ochranou morského životného prostredia sa celkový rozpočet ENRF musí navýšiť alebo doplniť prostredníctvom iných fondov a pridaním dodatočných prostriedkov vo výške 0,47 % pre integrovanú námornú politiku k dotácii vo výške 0,53 % v súčasnosti vyčlenenej na rybolov a akvakultúru, aby dosiahol strop minimálne 1 % viacročného finančného rámca na obdobie po roku 2020. Ak by sa v rámci predchádzajúceho nariadenia vyčlenilo 4,4 miliardy EUR na podporu udržateľného rybolovu a akvakultúry, rozpočet dostupný pre ENRF 2021 – 2024 na všetky opatrenia okrem podpory najvzdialenejších regiónov, kontroly rybolovu a získavania údajov predstavuje 4,2 miliardy EUR vrátane rybolovu, akvakultúry, podpory modrého hospodárstva, námorného dozoru a spolupráce týkajúcej sa funkcií pobrežnej stráže.

6. Vyjadruje poľutovanie nad rozdelením tohto rozpočtu medzi spoločné riadenie a (ne)priame riadenie v prospech druhej možnosti. V skutočnosti rozpočet vyčlenený na spoločné riadenie klesá, zatiaľ čo rozpočet na (ne)priame riadenie prudko stúpa. V období 2014 – 2021 rozpočet vyčlenený na spoločné riadenie predstavoval 90 % celkového rozpočtu. V súčasnosti predstavuje rozpočet na spoločné riadenie len 86 % celkového rozpočtu, zatiaľ čo rozpočet na priame alebo nepriame riadenie sa zvýšil z 10 % na 13 % celkového rozpočtu.

7. Víta, že v tomto novom nariadení boli odstránené obmedzenia rozdelenia rozpočtových prostriedkov na skupiny vopred stanovených opatrení, čím sa členským štátom ponechala veľká sloboda rozdeliť prostriedky na opatrenia, ktoré majú skutočný význam pre dané územia.

([1]) „Biela kniha“ – Oznámenie o integrovanej námornej politike Európskej únie.

8. Podporuje širšie využívanie zjednodušených možností v súvislosti s nákladmi, t. j. paušálnu náhradu, štandardné stupnice jednotkových nákladov alebo jednorazové platby, ktoré zo svojej podstaty zjednodušia administratívnu záťaž prijímateľov.

9. Podporuje posilnenie územného zamerania fondu prostredníctvom stratégií pre morské oblasti, čo by umožnilo riešenia prispôsobené rôznym podmienkam a výzvam európskych regiónov.

10. Domnieva sa, že je potrebné prenechať členským štátom možnosť rozvíjať regionálne operačné plány, keď si to želajú, v rámci národnej tvorby programov, najmä pre kompetentné regióny v námornej oblasti. Tieto nové programy podnietia zavádzanie regionálnych stratégií a umožnia lepšie rozdelenie ENRF na miestne výzvy.

11. Pripomína, že jedným z cieľov SRP je dosiahnuť ekosystémový, hospodársky a sociálny prínos a prínos v oblasti zamestnanosti ([2]), a domnieva sa teda, že opatrenia týkajúce sa populácií rybárov a chovateľov rýb, najmä zlepšenie bezpečnosti a ergonómie plavidiel, podpora pracovných miest v rybárstve a akvakultúre alebo odborná príprava by sa v tomto nariadení mali lepšie zohľadniť tak, že sa navrhnú osobitné sadzby podpory a vyhradené ukazovatele.

12. Želá si, aby Komisia pri preskúmaní programov zohľadnila sociálny prínos opatrení navrhnutých členskými štátmi.

13. Podporuje návrh požadovať akčný plán pre každý najvzdialenejší región. Tento akčný plán umožní lepšie riadenie pomoci, ktorá zatiaľ neumožnila vyriešiť problémy, s ktorými sú tieto územia konfrontované. Zavedenie globálneho plánu vrátane investičnej pomoci, podpory odbornej prípravy, zavádzania ľahko použiteľných finančných nástrojov (napr. mikroúver), kampaní na získavanie dostupných prostriedkov a posilnenia kontrol by malo umožniť významný vývoj v oblasti rybolovu, akvakultúry a modrého hospodárstva na týchto územiach.

14. Domnieva sa, že rybolov musí takisto prispievať k boju proti globálnemu otepľovaniu a znečisťovaniu. ENRF teda musí byť schopný podporiť výskum a inovácie v záujme väčšej energetickej účinnosti a zníženia objemu emisií CO_2.

15. Podporuje možnosť financovania obnovy motorizácie rybárskych plavidiel, najmä v oblasti zavádzania nových technológií, ako je elektrický alebo hybridný pohon, využívanie vodíka alebo plynu ako paliva, alebo akýkoľvek iný systém, ktorý prispieva k znižovaniu uhlíkovej stopy plavidiel bez ohľadu na ich veľkosť.

16. Navrhuje, aby bolo možné financovať nákup nových plavidiel s cieľom urýchliť obnovenie starnúcej rybárskej flotily. Toto opatrenie by viac zatraktívnilo toto povolanie tým, že by sa staré plavidlá nahradili ergonomickejšími, menej znečisťujúcimi a bezpečnejšími plavidlami bez toho, aby sa zvýšilo rybolovné úsilie.

17. Víta silnú podporu akvakultúry, ktorá umožní znížiť tlak na voľne žijúce živočíchy, ponúkať európskym spotrebiteľom zdravé produkty a znížiť závislosť EÚ od dovozu morských produktov.

18. Schvaľuje podporu spracovateľským podnikom, ktorá umožní vytvoriť pridanú hodnotu v primárnej výrobe a rozvíjať kvalitné pracovné miesta pre spoločenstvá v pobrežných oblastiach.

19. Domnieva sa, že je logické poskytnúť spracovateľským a akvakultúrnym podnikom pomoc pri produktívnych investíciách prostredníctvom reaktívnych a jednoduchých finančných nástrojov dostupných pre menšie podniky.

20. Požaduje prísnejšie požiadavky na environmentálne podmienky, pokiaľ ide o rozvoj akvakultúry, znalosť vstupov do chovu a mieru vplyvu na prostredie. Predovšetkým by sa nemala poskytovať pomoc podnikom, ktorých činnosť značne ovplyvňuje morské prostredie chránenej oblasti. Navyše z dôvodu rizika šírenia do prírodného prostredia by nemalo byť možné poskytovať podporu na chov geneticky modifikovaných organizmov.

21. Domnieva sa, že akvakultúra musí byť naďalej čistým producentom rybích bielkovín bezpečných z nutričného hľadiska a zdrojom pridanej hodnoty, hospodárskej činnosti a pracovných miest takým spôsobom, aby bola v súlade s činnosťami morského rybolovu a zodpovedne využívala ostatné prírodné zdroje pri svojom rozvoji. Napriek tomu by akvakultúra nemala viesť k nadmernému využívaniu zásob druhov rýb používaných na vykrmovanie chovaných rýb, pretože by to malo za následok narušenie rovnováhy potravinového reťazca a ohrozenie biodiverzity.

([2]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1380

22. Berie na vedomie zánik pomoci na skladovanie, ktorá v niektorých prípadoch umožňuje napraviť náhodné nehody v riadení dodávok morských produktov.

23. Domnieva sa, že všetky najvzdialenejšie regióny sa nachádzajú v ťažšej situácii ako ostatné oblasti v Európe. To znamená poskytnúť pomoc na kúpu nových plavidiel alebo na vytvorenie prístavnej infraštruktúry a trhovísk. Pomoc na nákup nových plavidiel pre tieto územia by mohla presmerovať rybolovné úsilie z pobrežných oblastí, ktoré sú nadmerne využívané a niekedy poškodené znečistením alebo rozšírením invazívnych druhov, do menej využívaných a zdravých oblastí, najmä kontinentálneho šelfu.

24. Podporuje návrat kompenzácie za trvalé ukončenie rybolovných činností, ktorá umožňuje financovať zníženie rybolovného úsilia pre najzraniteľnejšie zdroje.

25. Berie na vedomie, že z časových dôvodov sa v tomto nariadení nenavrhuje sprievodné opatrenie pre brexit. V závislosti od výsledkov rokovaní by mohli byť potrebné osobitné opatrenia na pomoc rybárskym podnikom, ktoré sú touto skutočnosťou postihnuté a bude sa im preto musieť poskytnúť osobitné financovanie, ktoré sa v súčasnosti nepredpokladá vo viacročnom finančnom rámci na obdobie 2021 – 2027.

26. Uznáva, že návrh Európskej komisie je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality.

V Bruseli 9. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Fond pre azyl a migráciu

(2018/C 461/13)

Hlavný spravodajca: Peter BOSSMAN (SL/SES), primátor mesta Piran

Referenčný dokument: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl a migráciu

COM(2018) 471 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

COM(2018) 471 final, odôvodnenie 42

Text navrhnutý Európskou komisiou	Navrhovaná zmena
S cieľom posilniť schopnosť Únie okamžite reagovať na nepredvídaný alebo neúmerne silný migračný tlak v jednom alebo viacerých členských štátoch, ktorý možno charakterizovať príchodom veľkého a neúmerného počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, čo vytvára značné a naliehavé požiadavky na ich zariadenia na prijímanie a zaistenie a na systémy a postupy riadenia migrácie a azylu, ako aj reagovať na silný migračný tlak v tretích krajinách z dôvodu politického vývoja alebo konfliktov, by malo byť možné poskytnúť núdzovú pomoc v súlade s rámcom stanoveným v tomto nariadení.	S cieľom posilniť schopnosť Únie okamžite reagovať na nepredvídaný alebo neúmerne silný migračný tlak v jednom alebo viacerých členských štátoch, ktorý možno charakterizovať príchodom veľkého a neúmerného počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, ***najmä ak ide o zraniteľné osoby, ako sú napríklad maloleté osoby bez sprievodu,*** čo vytvára značné a naliehavé požiadavky na ich zariadenia na prijímanie a zaistenie a na systémy a postupy riadenia migrácie a azylu, ako aj reagovať na silný migračný tlak v tretích krajinách z dôvodu politického vývoja alebo konfliktov, by malo byť možné poskytnúť núdzovú pomoc***, ako aj pomoc na vytváranie infraštruktúr*** v súlade s rámcom stanoveným v tomto nariadení.

Zdôvodnenie

Treba otvoriť vytvoriť kanál pre urgentné financovanie v prípade, keď sú členské štáty nútené riešiť náročné výzvy vyplývajúce z príchodu zraniteľných osôb z tretích krajín, najmä maloletých osôb bez sprievodu, ktoré si vyžadujú osobitné opatrenia.

Pozmeňovací návrh 2

COM(2018) 471 final, článok 3 ods. 2

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
V rámci politického cieľa stanoveného v odseku 1 prispieva fond k plneniu týchto špecifických cieľov:	V rámci politického cieľa stanoveného v odseku 1 prispieva fond k plneniu týchto špecifických cieľov:
a) posilniť a rozvíjať všetky aspekty spoločného európskeho azylového systému vrátane jeho vonkajšieho rozmeru;	a) posilniť a rozvíjať všetky aspekty spoločného európskeho azylového systému vrátane jeho vonkajšieho rozmeru;
b) podporovať legálnu migráciu do členských štátov, ako aj prispieť k integrácii štátnych príslušníkov tretích krajín;	b) podporovať legálnu migráciu do členských štátov vrátane prispievania k integrácii štátnych príslušníkov tretích krajín ***a vytvorenia kanálov, ktoré by umožňovali integráciu organizovaným a bezpečným spôsobom***;
c) prispieť k boju proti neregulárnej migrácii a zabezpečeniu účinnosti návratu a readmisie v tretích krajinách.	c) prispieť k boju proti neregulárnej migrácii a zabezpečeniu účinnosti návratu a readmisie v tretích krajinách***, pričom by bolo zaručené dodržiavanie ľudských práv***;
	d) posilňovať solidaritu a rozdelenie zodpovednosti medzi členskými štátmi, najmä so zreteľom na tie členské štáty, ktoré sú najviac postihnuté migračnými a azylovými tokmi, a to aj prostredníctvom praktickej spolupráce.

Zdôvodnenie

Tento špecifický cieľ sa dá nájsť v aktuálnom nariadení o Fonde pre azyl, migráciu a integráciu a mal by byť výslovne uvedený ako špecifický cieľ budúceho nariadenia o Fonde pre azyl a migráciu.

Pozmeňovací návrh 3

COM(2018) 471 final, článok 8

Návrh stanoviska	Navrhovaná zmena
Text navrhnutý Európskou komisiou	
Rozpočet	Rozpočet
1. Finančné krytie na implementáciu fondu na obdobie 2021 až 2027 je ***10 415 000 000 EUR*** v bežných cenách.	1. Finančné krytie na implementáciu fondu na obdobie 2021 až 2027 je ***16 188 000 000 EUR*** v bežných cenách.
2. Finančné zdroje sa použijú takto:	2. Finančné zdroje sa použijú takto:

Návrh stanoviska	Navrhovaná zmena
Text navrhnutý Európskou komisiou	
a) ***6 249 000 000 EUR*** sa pridelí na programy implementované v rámci zdieľaného riadenia;	a) ***10 790 000 000 EUR*** sa pridelí na programy implementované v rámci zdieľaného riadenia;
b) ***4 166 000 000 EUR*** sa pridelí na tematický nástroj.	b) ***5 398 000 000 EUR*** sa pridelí na tematický nástroj.
3. Až 0,42 % finančného krytia sa pridelí na technickú pomoc na podnet Komisie v zmysle článku 29 nariadenia (EÚ) xx/xx [všeobecné nariadenie].	3. Až 0,42 % finančného krytia sa pridelí na technickú pomoc na podnet Komisie v zmysle článku 29 nariadenia (EÚ) xx/xx [všeobecné nariadenie].

Zdôvodnenie

Navrhované zvýšenie prostriedkov na migráciu a azyl by zodpovedalo 2,4-násobnému zvýšeniu finančného krytia vyčleneného na kontrolu vonkajších hraníc a je odrazom skutočnosti, že v súčasnom návrhu sa nenavrhuje žiadne zvýšenie finančného krytia v rámci ESF+ na novú úlohu dlhodobej integrácie.

Pozmeňovací návrh 4

COM(2018) 471 final, článok 9 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
[…] Finančné prostriedky z tematického nástroja sa použijú na financovanie jeho zložiek:	[…] Finančné prostriedky z tematického nástroja sa použijú na financovanie jeho zložiek:
a) osobitné akcie;	a) osobitné akcie;
b) akcie Únie	b) akcie Únie
c) núdzová pomoc;	c) núdzová pomoc;
d) presídlenie;	d) presídlenie;
e) podpora členských štátov, ktoré prispievajú k úsiliu v oblasti solidarity a zodpovednosti a	e) podpora členských štátov, ktoré prispievajú k úsiliu v oblasti solidarity a zodpovednosti a
f) Európska migračná sieť.	f) Európska migračná sieť;
	g) európske integračné siete miestnych a regionálnych orgánov.
(….)	(….)

Zdôvodnenie

Miestne a regionálne orgány zohrávajú dôležitú úlohu pri integrácii migrantov, ktorá je základnou zložkou migračnej politiky.

Pozmeňovací návrh 5

COM(2018) 471 final, článok 9 ods. 6

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
Z tematického nástroja sa podporia predovšetkým akcie, na ktoré sa vzťahuje vykonávacie opatrenie podľa bodu 2 písm. b) prílohy II a ktoré implementujú miestne a regionálne orgány alebo organizácie občianskej spoločnosti.	Z tematického nástroja sa podporia predovšetkým akcie, na ktoré sa vzťahuje vykonávacie opatrenie podľa bodu 2 písm. b) prílohy II a ktoré implementujú miestne a regionálne orgány alebo organizácie občianskej spoločnosti. ***Na tento účel by sa malo vyčleniť aspoň 30 % finančných prostriedkov z tematického nástroja.***

Zdôvodnenie

Miestne a regionálne orgány zohrávajú dôležitú úlohu pri integrácii migrantov, ktorá je základnou zložkou migračnej politiky.

Pozmeňovací návrh 6

COM(2018) 471 final, článok 13 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
Každý členský štát zabezpečí, aby priority vymedzené v jeho programe zodpovedali prioritám Únie v oblasti riadenia migrácie a reagovali na výzvy v tejto oblasti a aby boli v plnom súlade s príslušným acquis Únie a dohodnutými prioritami Únie. Pri vymedzovaní priorít svojich programov členské štáty zabezpečia, aby sa v nich náležite zohľadnili vykonávacie opatrenia stanovené v prílohe II.	***Každý členský štát pridelí najmenej 20 % zdrojov vo svojom programe na osobitný cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 prvom pododseku písm. a) a najmenej 20 % na osobitný cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 prvom pododseku písm. b). Členské štáty sa môžu odchýliť od týchto minimálnych percentuálnych hodnôt len v tom prípade, ak sa do národného programu zahrnie podrobné vysvetlenie dôvodov, prečo sa pridelením prostriedkov pod stanovenú úroveň neohrozuje dosiahnutie cieľa. Pokiaľ ide o osobitný cieľ uvedený v článku 3 ods. 2 prvom pododseku písm. a), tie členské štáty, ktoré čelia štrukturálnym problémom v oblasti ubytovania, infraštruktúry a služieb, nesmú klesnúť pod minimálnu percentuálnu hodnotu stanovenú v tomto nariadení;***

Zdôvodnenie

Fond pre azyl a migráciu by mal podporovať udržateľné riešenia v oblasti migrácie a zabezpečiť súlad s prioritami, na ktorých sa členské štáty dohodli na úrovni EÚ. Zabezpečenie určitého minima finančných prostriedkov na vybudovanie fungujúceho azylového systému (článok 3 ods. 2 písm. a)) a rozvoj legálnych migračných trás a podporu integrácie (článok 3 ods. 2 písm. b)) pomôže dosiahnuť ciele politické ciele tohto fondu (účinné riadenie migračných tokov).

Navrhované znenie zodpovedá zneniu aktuálneho nariadenia o fonde pre azyl, migráciu a integráciu.

Pozmeňovací návrh 7

COM(2018) 471 final, článok 13 ods. 7

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
Členské štáty musia realizovať predovšetkým akcie oprávnené na vyššiu mieru spolufinancovania uvedené v prílohe IV. V prípade nepredvídaných alebo nových okolností alebo v záujme zabezpečenia účinnej implementácie finančných prostriedkov je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 32 s cieľom zmeniť zoznam akcií oprávnených na vyššiu mieru spolufinancovania uvedených v prílohe IV.	Členské štáty musia realizovať predovšetkým akcie oprávnené na vyššiu mieru spolufinancovania uvedené v prílohe IV. ***Členské štáty, ktoré takéto akcie nerealizujú, musia do národných programov začleniť podrobné vysvetlenie, ako chcú zabezpečiť, že toto ich rozhodnutie neohrozí dosiahnutie špecifických cieľov Fondu pre azyl a migráciu.*** V prípade nepredvídaných alebo nových okolností alebo v záujme zabezpečenia účinnej implementácie finančných prostriedkov je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 32 s cieľom zmeniť zoznam akcií oprávnených na vyššiu mieru spolufinancovania uvedených v prílohe IV.

Zdôvodnenie

Rovnaké ako v prípade pozmeňovacieho návrhu 6.

Pozmeňovací návrh 8

COM(2018) 471 final, článok 21

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Z fondu sa podporí Európska migračná sieť a poskytne sa finančná pomoc potrebná na jej činnosti a budúci rozvoj.	1. Z fondu sa podporí Európska migračná sieť a poskytne sa finančná pomoc potrebná na jej činnosti a budúci rozvoj.
2. Sumu, ktorá bude k dispozícii na Európsku migračnú sieť z ročných rozpočtových prostriedkov fondu, ako aj pracovný program, ktorým sa stanovujú priority pre činnosti siete, prijme Komisia po schválení riadiacim výborom v súlade s článkom 4 ods. 5 písm. a) rozhodnutia 2008/381/ES (v znení zmien). Rozhodnutie Komisie predstavuje rozhodnutie o financovaní podľa článku [110] nariadenia o rozpočtových pravidlách. V záujme zabezpečenia včasnej dostupnosti prostriedkov môže Komisia prijať pracovný program Európskej migračnej siete v samostatnom rozhodnutí o financovaní.	2. Sumu, ktorá bude k dispozícii na Európsku migračnú sieť z ročných rozpočtových prostriedkov fondu, ako aj pracovný program, ktorým sa stanovujú priority pre činnosti siete, prijme Komisia po schválení riadiacim výborom v súlade s článkom 4 ods. 5 písm. a) rozhodnutia 2008/381/ES (v znení zmien). Rozhodnutie Komisie predstavuje rozhodnutie o financovaní podľa článku [110] nariadenia o rozpočtových pravidlách. V záujme zabezpečenia včasnej dostupnosti prostriedkov môže Komisia prijať pracovný program Európskej migračnej siete v samostatnom rozhodnutí o financovaní.
3. Finančná pomoc poskytovaná na činnosti Európskej migračnej siete má formu grantov určených národným kontaktným bodom uvedeným v článku 3 rozhodnutia 2008/381/ES alebo tam, kde je to vhodné, formu verejného obstarávania, a to v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.	3. Finančná pomoc poskytovaná na činnosti Európskej migračnej siete má formu grantov určených národným kontaktným bodom uvedeným v článku 3 rozhodnutia 2008/381/ES alebo tam, kde je to vhodné, formu verejného obstarávania, a to v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.
	4. Z fondu sa podporia európske integračné siete miestnych a regionálnych orgánov.

Zdôvodnenie

Rovnaké ako v prípade pozmeňovacieho návrhu 4.

Pozmeňovací návrh 9

COM(2018) 471 final, článok 26 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
Z fondu sa poskytuje finančná pomoc na riešenie naliehavých a osobitných potrieb v prípade núdzovej situácie v dôsledku jedného alebo viacerých z týchto dôvodov:	Z fondu sa poskytuje finančná pomoc na riešenie naliehavých a osobitných potrieb***, ako aj na vytvorenie príslušnej infraštruktúry*** v prípade núdzovej situácie v dôsledku jedného alebo viacerých z týchto dôvodov:
a) silný migračný tlak v jednom alebo viacerých členských štátoch, ktorý možno charakterizovať príchodom veľkého a neúmerného počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, čo vytvára značné a naliehavé požiadavky na ich zariadenia na prijímanie a zaistenie a na systémy a postupy riadenia migrácie a azylu;	a) silný migračný tlak v jednom alebo viacerých členských štátoch, ktorý možno charakterizovať príchodom veľkého a neúmerného počtu štátnych príslušníkov tretích krajín***, najmä ak ide o zraniteľné osoby, ako sú napríklad maloleté osoby bez sprievodu***, čo vytvára značné a naliehavé požiadavky na ich zariadenia na prijímanie a zaistenie a na systémy a postupy riadenia migrácie a azylu;
b) vykonávanie mechanizmov dočasnej ochrany v zmysle smernice 2001/55/ES;	b) vykonávanie mechanizmov dočasnej ochrany v zmysle smernice 2001/55/ES;
c) intenzívny migračný tlak v tretích krajinách, a to aj v prípade uviaznutia osôb, ktoré potrebujú ochranu, z dôvodu politického vývoja alebo konfliktov, a to najmä v prípade, keď by to mohlo mať vplyv na migračné toky smerom do EÚ.	c) intenzívny migračný tlak v tretích krajinách, a to aj v prípade uviaznutia osôb, ktoré potrebujú ochranu, z dôvodu politického vývoja alebo konfliktov, a to najmä v prípade, keď by to mohlo mať vplyv na migračné toky smerom do EÚ. ***Opatrenia vykonávané v súlade s týmto článkom v tretích krajinách musia byť v súlade s humanitárnou politikou Únie a prípadne ju dopĺňať a musia rešpektovať základné ľudské práva a medzinárodné právne záväzky.***

Zdôvodnenie

Zabezpečiť súlad s inými politikami EÚ a rešpektovanie základných práv.

Pozmeňovací návrh 10

COM(2018) 471 final, článok 26 ods. 2

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
Núdzová pomoc sa môže poskytovať formou grantov, ktoré sa udelia priamo decentralizovaným agentúram.	Núdzová pomoc sa môže poskytovať formou grantov, ktoré sa udelia priamo decentralizovaným agentúram ***a miestnym a regionálnym orgánom, ktoré čelia veľkému migračnému tlaku, a najmä tým, ktoré sú zodpovedné za prijatie a integráciu maloletých prisťahovalcov bez sprievodu***.

Zdôvodnenie

Miestne a regionálne orgány sú v mnohých prípadoch zodpovedné za prijatie a integráciu maloletých prisťahovalcov bez sprievodu, pričom často na to nemajú potrebné kapacity.

Pozmeňovací návrh 11

COM(2018) 471 final, príloha I (Kritériá na prideľovanie finančných prostriedkov na programy implementované v rámci zdieľaného riadenia)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Dostupné zdroje uvedené v článku 11 sa medzi členské štáty rozdelia takto:	1. Dostupné zdroje uvedené v článku 11 sa medzi členské štáty rozdelia takto:
a) Výlučne na začiatku programového obdobia dostane každý členský štát z fondu pevnú sumu 5 000 000 EUR;	a) Výlučne na začiatku programového obdobia dostane každý členský štát z fondu pevnú sumu 5 000 000 EUR;
b) Zvyšné zdroje uvedených v článku 11 sa rozdelia na základe týchto kritérií:	b) Zvyšné zdroje uvedených v článku 11 sa rozdelia na základe týchto kritérií:
— ***30 %*** na azyl,	— ***33,3 %*** na azyl,
— ***30 %*** na legálnu migráciu a integráciu,	— ***33,3 %*** na legálnu migráciu a integráciu,
— ***40 %*** na boj proti neregulárnej migrácii vrátane návratov.	— ***33,3 %*** na boj proti neregulárnej migrácii vrátane návratov.

Zdôvodnenie

Azyl a legálna migrácia sú pre účinné riadenie migračných tokov rovnako (ak nie dokonca viac) dôležité ako boj proti neregulárnej migrácii a návraty.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. súhlasí s tým, že v kontexte vyvíjajúcich sa migračných výziev sú investície do účinného a koordinovaného riadenia migrácie v EÚ, ktoré by podporovali členské štáty a ich miestne a regionálne orgány, kľúčom k dosiahnutiu cieľa Únie vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti; Víta v tejto súvislosti zvýšenú pozornosť a vyššie financovanie venované v rozpočte EÚ migrácii, vyjadruje však obavy v súvislosti s tým, že pri týchto zvýšeniach sa jednostranne uprednostňujú opatrenia zamerané na ochranu hraníc, pre ktoré sú zvýšenia väčšie, než pre Fond pre azyl a migráciu. Navrhuje preto, aby sa prostriedky na Fond pre azyl a migráciu zvýšili úmerne zvýšeniu financovania na riadenie vonkajších hraníc, t. j. 2,4-násobne;

2. pripomína, že je potrebný koordinovaný prístup EÚ a členských štátov, ak sa má vybudovať spoločná azylová a migračná politika založená na zásadách solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti;

3. víta zriadenie Fondu pre azyl a migráciu, ako aj ďalších, nových či revidovaných, nástrojov (IBMF, ESF+, EFRR, NDCI, IPA III), ktoré sú zamerané tak na vnútorný, ako aj na vonkajší rozmer migrácie;

4. súhlasí, že je potrebné účinné riadenie vonkajších hraníc EÚ, ale zastáva názor, že zameriavať sa predovšetkým na kontrolu hraníc a menej na ostatné dôležité aspekty komplexnej migračnej politiky EÚ, ktorá by zahŕňala tak reformovaný európsky azylový systém, ako aj sústavné a ambiciózne opatrenia na uľahčenie legálnej migrácie a podporu integrácie, rozhodné opatrenia na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a riešenie prvotných príčin rizík migrácie by nebolo efektívne a neodrážalo by to ani základné hodnoty EÚ;

5. trvá na tom, že zásadný význam má zabezpečiť synergie, súlad a efektívnosť medzi Fondom pre azyl a migráciu a ďalšími fondmi EU a politikami, najmä v oblasti ochrany základných práv, podpory sociálnej súdržnosti a vonkajšej a rozvojovej politiky;

6. zdôrazňuje, že je potrebná reforma spoločného európskeho azylového systému, aby sa zabezpečilo, že efektívne konania o azyle zaručia práva tých, ktorí žiadajú o ochranu, zabránia sekundárnym pohybom a poskytnú jednotné a primerané podmienky prijímania a normy poskytovania medzinárodnej ochrany;

7. je presvedčený, že partnerstvo a spolupráca s tretími krajinami sú základnou súčasťou migračnej politiky EÚ a odstraňovania prvotných príčin migrácie, a že tento fond by mal preto poskytovať finančné stimuly pre takúto spoluprácu vrátane vykonávania rámca EÚ pre presídľovanie. Financovanie v rámci vonkajšej rozvojovej pomoci by sa však nemalo využívať len a zamedzenie migrácii;

8. berie na vedomie nový prístup rozlišovania medzi krátkodobými a dlhodobými opatreniami v oblasti integrácie, pričom tie dlhodobé sa teraz financujú z ESF+. Zdôrazňuje, že finančné ustanovenia týkajúce sa ESF+ musia v pnej miere zohľadniť túto novú úlohu. Vyjadruje však poľutovanie nad skutočnosťou, že z názvu Fondu pre azyl a migráciu zmizol pojem „integrácia“, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že väčšina krátkodobých opatrení v oblasti integrácie spadá do zodpovednosti miestnych a regionálnych orgánov;

9. víta skutočnosť, že nový fond umožňuje vyššiu mieru spolufinancovania (až do výšky 90 %), čo môže pomôcť najmä miestnym a regionálnym orgánom, ktoré sú pod tlakom, a najmä tým pozdĺž vonkajších hraníc, ale je sklamaný, že jeho opakované výzvy, aby miestne a regionálne orgány čiastočne niesli zodpovednosť za riadenie Fondu pre azyl a migráciu, neboli vypočuté;

10. berie na vedomie, že Fond pre azyl a migráciu sa bude prvýkrát riadiť nariadením o spoločných ustanoveniach. To by malo priniesť väčšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do plánovania a realizácie národných politík, takéto pozitívne účinky si však vyžadujú, aby sa v plnom rozsahu uplatňovali zásady partnerstva a viacúrovňového riadenia;

11. zdôrazňuje, že fond by mal členské štáty podporovať pri vypracúvaní koordinovaných stratégií týkajúcich sa všetkých aspektov migrácie, výmeny informácií a osvedčených postupov, ako aj spolupráce medzi rôznymi orgánmi a úrovňami verejnej správy, ako aj medzi členskými štátmi;

12. konštatuje v tejto súvislosti, že pokiaľ ide o prideľovanie finančných prostriedkov členským štátom, v návrhu sa stanovuje distribučný kľúč, ktorý zohľadňuje ich potreby a tlak v troch kľúčových oblastiach: azyl (30 %), legálna migrácia a integrácia (30 %) a boj proti neregulárnej migrácii vrátane návratov (40 %). Konštatuje však tiež, že nie je jasné, prečo sú tieto prvky vážené práve takto, a žiada preto, aby mali rovnakú váhu;

13. uznáva, že účinná politika návratu je kľúčovým prvkom komplexného prístupu k migrácii a že fond by teda mal podporovať vytváranie spoločných noriem a koordinovaného riadenia návratov, a to v plnom súlade s právnymi predpismi EÚ a medzinárodnými ľudskými právami a s rešpektovaním dôstojnosti príslušných osôb, vrátane opatrení v tretích krajinách na opätovnú integráciu navrátilcov;

14. nabáda v tejto súvislosti členské štáty, aby uprednostňovali dobrovoľný návrat, tak v záujme navrátilcov, ako aj orgánov vysielajúcich a prijímajúcich štátov;

15. súhlasí s tým, že fond by mal členské štáty podporovať pri uplatňovaní smernice 2009/52/ES, ktorou sa zakazuje zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín s nelegálnym pobytom a stanovujú sankcie voči zamestnávateľom, ktorí takýto zákaz porušujú, ako aj smernice 2011/36/EÚ o pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi, ich podpore a ochrane;

16. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že členské štáty už nemusia vyčleniť aspoň 20 % dostupného financovania na činnosti v oblasti azylu a rovnako 20 % na integráciu, čím sa vytvára riziko, že boj proti neregulárnej migrácii bude uprednostňovaný pred inými opatreniami. Žiada preto, aby sa opätovne zaviedli tieto požiadavky na minimálne vyčlenené prostriedky a výdavky;

17. domnieva sa, že decentralizovaná spolupráca môže zohrávať významnú úlohu pri posilňovaní dobrej správy vecí verejných v krajinách pôvodu a v krajinách tranzitu, a tým znižovať migračné toky. Kroky ako napríklad Nikózijská iniciatíva na budovanie kapacít líbyjských obcí ukazuje, do akej miery môže spolupráca miestnych a regionálnych orgánov podporiť stabilitu a prosperitu v našom susedstve;

18. pripomína svoju úlohu sprostredkovateľa dialógu a spolupráce s miestnymi a regionálnymi orgánmi v krajinách pôvodu a tranzitu migrantov, napríklad prostredníctvom existujúcich orgánov a platforiem (ARLEM, CORLEAP, zmiešané poradné výbory a pracovné skupiny), aby sa dosiahli ciele Fondu pre azyl a migráciu;

19. je presvedčený, že treba nabádať členské štáty, aby časť svojich finančných prostriedkov v rámci programu využili na financovanie najmä:

— integračných opatrení, ktoré realizujú miestne a regionálne orgány a občianska spoločnosť,

— akcií na rozvoj účinných alternatív k zaisteniu,

— programov asistovaného dobrovoľného návratu a reintegrácie a súvisiacich činností,

— opatrení zacielených na zraniteľných žiadateľov o medzinárodnú ochranu s osobitnými potrebami pri prijímaní a/alebo osobitnými procesnými potrebami, najmä deti, a predovšetkým deti bez sprievodu;

20. víta navrhovaný rámec pre núdzovú pomoc, ktorá členom umožní čeliť výzvam vyplývajúcim z príchodu veľkého alebo neúmerného počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, a to najmä ak ide o zraniteľné osoby, ako sú napríklad maloleté osoby bez sprievodu. Nástojí na tom, že prístup k takejto pomoci by mali mať predovšetkým miestne a regionálne orgány, ktoré sa ocitli v tejto situácii;

21. domnieva sa, že navrhovaná legislatíva má jasnú európsku pridanú hodnotu a že návrh je teda v súlade so zásadou subsidiarity a zásadou proporcionality.

V Bruseli 9. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1293/2013

(2018/C 461/14)

Spravodajca: Marco DUS (IT/SES), člen mestského zastupiteľstva, Vittorio Veneto, okres Treviso

Referenčný dokument: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1293/2013

COM(2018) 385 final – 2018/0209(COD)

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(6) Na splnenie ústredných cieľov je obzvlášť dôležité vykonávanie balíka predpisov o obehovom hospodárstve ([1]), rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 ([2]), ([3]), ([4]), právnych predpisov Únie v oblasti ochrany prírody ***([5])***, ako aj príslušných politík ***([6]), ([7]), ([8]), ([9]), ([10])***.	(6) Na splnenie ústredných cieľov je obzvlášť dôležité vykonávanie balíka predpisov o obehovom hospodárstve ([1]), rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 ([2]), ([3]), ([4]), ***siedmeho environmentálneho akčného programu Únie do roku 2020 a jeho prípadného nástupcu ([5])***, právnych predpisov Únie v oblasti ochrany prírody ***([6])***, ako aj príslušných politík ***([7]), ([8]), ([9]) ([10]), ([11]), ([12]), ([13]), ([14]), ([15])***.
([1]) COM(2015) 614 final, 2.12.2015.	([1]) COM(2015) 614 final, 2.12.2015.
([2]) Rámec politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030, COM(2014) 15, 22.1.2014.	([2]) Rámec politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030, COM(2014) 15, 22.1.2014.
([3]) Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy, COM(2013) 216, 16.4.2013.	([3]) Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy, COM(2013) 216, 16.4.2013.
([4]) Balík Čistá energia pre všetkých Európanov, COM(2016) 860, 30.11.2016.	([4]) Balík Čistá energia pre všetkých Európanov, COM(2016) 860, 30.11.2016.
([5]) Akčný plán pre ľudí, prírodu a hospodárstvo, COM(2017) 198, 27.4.2017.	***([5]) Rozhodnutie č. 1386/2013/EÚ.***
([6]) Program Čisté ovzdušie pre Európu, COM(2013) 918.	***([6])*** Akčný plán pre ľudí, prírodu a hospodárstvo, COM(2017) 198, 27.4.2017.
([7]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).	***([7])*** Program Čisté ovzdušie pre Európu, COM(2013) 918.
([8]) Tematická stratégia na ochranu pôdy, COM(2006) 231.	***([8])*** Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).
([9]) Stratégia pre nízkoemisnú mobilitu, COM(2016) 501 final.	***([9])*** Tematická stratégia na ochranu pôdy, COM(2006) 231.
([10]) Akčný plán na infraštruktúru pre alternatívne palivá podľa článku 10 ods. 6 smernice 2014/94/EÚ, 8.11.2017.	***([10])*** Stratégia pre nízkoemisnú mobilitu, COM(2016) 501 final.
	([11]) Akčný plán na infraštruktúru pre alternatívne palivá podľa článku 10 ods. 6 smernice 2014/94/EÚ, 8.11.2017.
	([12]) Smernica 2002/49/ES, ktorá sa týka posudzovania a riadenia environmentálneho hluku.
	([13]) Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve, COM(2018) 28 final.
	([14]) Smernica 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík.
	([15]) Oznámenie Zelená infraštruktúra – Zveľaďovanie prírodného kapitálu Európy, COM(2013) 249 final.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 7

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(7) Plnenie záväzkov Únie v rámci Parížskej dohody o zmene klímy si vyžaduje transformáciu Únie na energeticky účinnú, nízkouhlíkovú spoločnosť odolnú proti zmene klímy. To si zas vyžaduje akcie, ktoré prispejú k vykonávaniu rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 a integrovaných národných plánov členských štátov v oblasti energetiky a klímy a príprav pre dlhodobú stratégiu Únie v oblasti energetiky a klímy do polovice storočia, a to najmä v sektoroch, ktoré najviac prispievajú k súčasnej úrovni produkcie CO_2 a úrovni znečistenia. Program by mal obsahovať aj opatrenia, ktoré prispejú k vykonávaniu politiky Únie v oblasti adaptácie na zmenu klímy, ktorej cieľom je znížiť citlivosť na nežiaduce účinky zmeny klímy.	(7) Plnenie záväzkov Únie v rámci Parížskej dohody o zmene klímy si vyžaduje transformáciu Únie na energeticky účinnú, nízkouhlíkovú spoločnosť odolnú proti zmene klímy. To si zas vyžaduje akcie, ktoré prispejú k vykonávaniu rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 a integrovaných národných plánov členských štátov v oblasti energetiky a klímy a príprav pre dlhodobú stratégiu Únie v oblasti energetiky a klímy do polovice storočia, a to najmä v sektoroch, ktoré najviac prispievajú k súčasnej úrovni produkcie CO_2 a úrovni znečistenia. Program by mal obsahovať aj opatrenia, ktoré prispejú k vykonávaniu politiky Únie v oblasti adaptácie na zmenu klímy, ktorej cieľom je znížiť citlivosť na nežiaduce účinky zmeny klímy.

Zdôvodnenie

[*Pozn. prekl.: Pozmeňovací návrh sa netýka slovenskej jazykovej verzie.*]

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 8

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(8) Prechod na čistú energiu je základným prínosom k zmierneniu zmeny klímy, ktorý bude mať súvisiace prínosy pre životné prostredie. Akcie na budovanie kapacít podporujúce prechod na čistú energiu, ktoré sú do roku 2020 financované v rámci programu Horizont 2020, by mali byť začlenené do programu LIFE, keďže ich cieľom nie je financovať excelentnosť a vytvárať inovácie, ale uľahčiť využívanie už dostupných technológií, ktoré prispejú k zmierňovaniu zmeny klímy. Zahrnutím týchto činností zameraných na budovanie kapacít do programu LIFE sa vytvára potenciál synergií medzi jeho podprogramami a zvyšuje sa celková súdržnosť financovania zo strany Únie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti by sa mali zbierať a rozširovať údaje týkajúce sa využívania existujúcich výskumných a inovačných riešení v projektoch programu LIFE vrátane projektov programu Európsky horizont a jeho predchodcov.	(8) Prechod na čistú energiu je základným prínosom k zmierneniu zmeny klímy, ktorý bude mať súvisiace prínosy pre životné prostredie. Akcie na budovanie kapacít podporujúce prechod na čistú energiu, ktoré sú do roku 2020 financované v rámci programu Horizont 2020, by mali byť začlenené do programu LIFE***, pričom by sa mala zachovať rovnaká miera spolufinancovania,*** keďže ich cieľom nie je financovať excelentnosť a vytvárať inovácie, ale uľahčiť využívanie už dostupných technológií, ktoré prispejú k zmierňovaniu zmeny klímy. Zahrnutím týchto činností zameraných na budovanie kapacít do programu LIFE sa vytvára potenciál synergií medzi jeho podprogramami a zvyšuje sa celková súdržnosť financovania zo strany Únie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti by sa mali zbierať a rozširovať údaje týkajúce sa využívania existujúcich výskumných a inovačných riešení v projektoch programu LIFE vrátane projektov programu Európsky horizont a jeho predchodcov.

Zdôvodnenie

Miera spolufinancovania pre regióny a mestá v rámci programu Horizont 2020 je 100 %.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(9) Na základe posúdení vplyvu právnych predpisov týkajúcich sa čistej energie sa odhaduje, že na splnenie cieľov Únie v oblasti energetiky do roku 2030 budú v období rokov 2021 – 2030 potrebné ďalšie investície vo výške 177 miliárd EUR ročne. Najväčšie medzery sa týkajú investícií do dekarbonizácie budov (energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie ***malého rozsahu***), kde je potrebné sústrediť kapitál do projektov, ktoré majú vysoko distribuovaný charakter. Jedným z cieľov podprogramu Prechod na čistú energiu je budovanie kapacít na rozvoj a zoskupovanie projektov, čím sa podporí čerpanie finančných prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov a urýchlia sa investície do čistej energie, a to aj s využitím finančných nástrojov poskytovaných v rámci Programu InvestEU.	(9) Na základe posúdení vplyvu právnych predpisov týkajúcich sa čistej energie sa odhaduje, že na splnenie cieľov Únie v oblasti energetiky do roku 2030 budú v období rokov 2021 – 2030 potrebné ďalšie investície vo výške 177 miliárd EUR ročne. Najväčšie medzery sa týkajú investícií do dekarbonizácie budov (energetická efektívnosť a ***decentralizované*** obnoviteľné zdroje energie, ***na akúkoľvek spotrebu energie a predovšetkým tie, ktoré sú zamerané na spotrebu energie pri vykurovaní a klimatizácii),*** kde je potrebné sústrediť kapitál do projektov, ktoré majú vysoko distribuovaný charakter***, napríklad prostredníctvom podpory pilotných projektov založených na malých mestských konglomeráciách a izolovaných domácnostiach a osadlostiach vo vidieckych oblastiach***. Jedným z cieľov podprogramu Prechod na čistú energiu je budovanie kapacít na rozvoj a zoskupovanie projektov, čím sa podporí čerpanie finančných prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov a urýchlia sa investície do čistej energie, a to aj s využitím finančných nástrojov poskytovaných v rámci Programu InvestEU.

Zdôvodnenie

Dekarbonizácia v sektore stavebníctva je zásadným krokom na dosiahnutie klimatických a energetických cieľov EÚ, a tým aj na splnenie cieľov Parížskej dohody. Je však dôležité, aby sa kládol väčší dôraz na spotrebu energie pri vykurovaní a klimatizácii, ktorá predstavuje významnú časť spotreby energie v Európe.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 12

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(12) z najnovšieho balíka týkajúceho sa preskúmania vykonávania environmentálnych právnych predpisov ([1]) vyplýva, že sa vyžaduje značný pokrok na urýchlenie vykonávania acquis Únie v oblasti životného prostredia a na lepšie začlenenie cieľov v oblasti životného prostredia a klímy do ďalších politík. Program by mal preto mať urýchľovaciu úlohu na dosiahnutie požadovaného pokroku prostredníctvom vyvíjania, testovania a reprodukovania nových prístupov, podporovania tvorby politiky, jej monitorovania a preskúmania, posilňovania zapájania zainteresovaných strán, mobilizácie investícií v rámci investičných programov Únie alebo iných finančných zdrojov a podporovania akcií na prekonanie rozličných prekážok brániacich účinnému vykonávaniu kľúčových plánov vyžadovaných v súlade s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia.	(12) z najnovšieho balíka týkajúceho sa preskúmania vykonávania environmentálnych právnych predpisov ([1]) vyplýva, že sa vyžaduje značný pokrok na urýchlenie vykonávania acquis Únie v oblasti životného prostredia a na lepšie začlenenie cieľov v oblasti životného prostredia a klímy do ďalších politík. Program by mal preto mať urýchľovaciu úlohu na dosiahnutie požadovaného pokroku prostredníctvom vyvíjania, testovania a reprodukovania nových prístupov, podporovania tvorby politiky, jej ***hodnotenia***, monitorovania a preskúmania, ***podpory lepšej informovanosti a komunikácie, rozvíjania dobrej správy vecí verejných,*** posilňovania zapájania zainteresovaných strán v ***snahe zvýšiť odolnosť voči globálnym zmenám***, mobilizácie investícií v rámci investičných programov Únie alebo iných finančných zdrojov a podporovania akcií na prekonanie rozličných prekážok brániacich účinnému vykonávaniu kľúčových plánov vyžadovaných v súlade s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia.
([1]) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Preskúmanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov EÚ: Spoločné výzvy a ako spojiť úsilie na dosiahnutie lepších výsledkov [COM(2017) 63 final].	([1]) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Preskúmanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov EÚ: Spoločné výzvy a ako spojiť úsilie na dosiahnutie lepších výsledkov [COM(2017) 63 final].

Zdôvodnenie

Na dosahovanie cieľov v oblasti životného prostredia je nevyhnutné zlepšenie riadenia, najmä prostredníctvom zvyšovania informovanosti a zapojenia zainteresovaných strán. Tieto priority sú explicitne uvedené v predchádzajúcom programe LIFE a podľa názoru Výboru regiónov by sa mali zachovať.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(15) Dobrovoľným systémom Biodiverzita a ekosystémové služby na európskych zámorských územiach (BEST) sa podporuje zachovanie biodiverzity vrátane morskej biodiverzity a udržateľné využívanie ekosystémových služieb vrátane prístupov k adaptácii na zmenu klímu a zmierneniu zmeny klímy založených na ekosystémoch v najvzdialenejších regiónoch Únie a v zámorských krajinách a na zámorských územiach. Prostredníctvom systému BEST sa prispelo k zvýšeniu informovanosti o ekologickom význame najvzdialenejších regiónov a zámorských krajín a území v súvislosti so zachovaním globálnej biodiverzity. Zámorské krajiny a územia vo svojich ministerských vyhláseniach v rokoch 2017 a 2018 ocenili tento systém malých grantov pre biodiverzitu. v rámci programu LIFE je vhodné umožniť pokračovanie financovania malých grantov zameraných na biodiverzitu, a to aj v najvzdialenejších regiónoch, aj v zámorských krajinách a na zámorských územiach.	(15) Dobrovoľným systémom Biodiverzita a ekosystémové služby na európskych zámorských územiach (BEST) sa podporuje zachovanie biodiverzity vrátane morskej biodiverzity a udržateľné využívanie ekosystémových služieb vrátane prístupov k adaptácii na zmenu klímu a zmierneniu zmeny klímy založených na ekosystémoch v najvzdialenejších regiónoch Únie a v zámorských krajinách a na zámorských územiach. Prostredníctvom systému BEST sa prispelo k zvýšeniu informovanosti o ekologickom význame najvzdialenejších regiónov a zámorských krajín a území v súvislosti so zachovaním globálnej biodiverzity. Zámorské krajiny a územia vo svojich ministerských vyhláseniach v rokoch 2017 a 2018 ocenili tento systém malých grantov pre biodiverzitu. v rámci programu LIFE je vhodné umožniť pokračovanie financovania malých grantov zameraných na biodiverzitu, a to aj v najvzdialenejších regiónoch, aj v zámorských krajinách a na zámorských územiach***, v súlade s cieľmi a opatreniami silnejšieho a obnoveného strategického partnerstva s najvzdialenejšími regiónmi EÚ*** [1]. ***[1] Ako sa stanovuje v COM(2017) 623 final „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“.***

Zdôvodnenie

Upresnenie znenia.

Pozmeňovací návrh 7

Odôvodnenie 17

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(17) Dlhodobým cieľom politiky Únie v oblasti ovzdušia je dosiahnuť takú úroveň kvality ovzdušia, ktorá nemá významné negatívne vplyvy na zdravie ľudí, ani preň nepredstavuje riziko. Informovanosť verejnosti o znečistení ovzdušia je vysoká a občania očakávajú, že orgány budú konať. v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 sa zdôrazňuje úloha, ktorú môže financovanie Únie zohrávať pri plnení cieľov v oblasti čistého ovzdušia. Preto by sa v rámci programu LIFE mali podporovať projekty vrátane strategických integrovaných projektov, ktoré majú potenciál využiť pákový efekt verejných a súkromných finančných prostriedkov, aby prezentovali osvedčené postupy a urýchľovali vykonávanie plánov a právnych predpisov v oblasti kvality ovzdušia na miestnej, regionálnej, multiregionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni.	(17) Dlhodobým cieľom politiky Únie v oblasti ovzdušia je dosiahnuť takú úroveň kvality ovzdušia, ktorá nemá významné negatívne vplyvy na zdravie ľudí, ani preň nepredstavuje riziko. Informovanosť verejnosti o znečistení ovzdušia je vysoká a občania očakávajú, že orgány budú konať. v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 sa zdôrazňuje úloha, ktorú môže financovanie Únie zohrávať pri plnení cieľov v oblasti čistého ovzdušia. Preto by sa v rámci programu LIFE mali podporovať projekty vrátane strategických integrovaných projektov, ktoré majú potenciál využiť pákový efekt verejných a súkromných finančných prostriedkov, aby prezentovali osvedčené postupy a urýchľovali vykonávanie plánov a právnych predpisov v oblasti kvality ovzdušia na miestnej, regionálnej, multiregionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni. ***Toto úsilie na zlepšenie kvality ovzdušia by malo byť v súlade s požiadavkami v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov a dlhodobou potrebou dekarbonizovať celé európske hospodárstvo, pričom by sa energetická infraštruktúra založená na fosílnych zdrojoch, keď je to technicky a ekonomicky možné, mala postupne nahradiť infraštruktúrou založenou na obnoviteľných zdrojoch energie.***

Zdôvodnenie

Kvalita ovzdušia priamo súvisí so spaľovaním fosílnych palív v doprave, pri vykurovaní a klimatizácii a pri výrobe elektrickej energie vo všeobecnosti. Dekarbonizácia týchto odvetví má preto priamy vplyv na kvalitu ovzdušia a na verejné zdravie. Program LIFE by mal zvážiť potenciál na zníženie emisií plynných znečisťujúcich látok v týchto druhoch projektov. Keď existuje alternatíva založená na obnoviteľnom zdroji energie, program LIFE by mal podporovať radšej túto iniciatívu, než náhradu zariadenia s vysokými emisiami skleníkových plynov zariadením, ktoré je síce účinnejšie, ale stále využíva energiu získavanú z fosílnych palív za predpokladu, že investícia je aj nákladovo efektívna.

Pozmeňovací návrh 8

Vložiť nové odôvodnenie 17a za odôvodnenie 17

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(17a) s osobitnou pozornosťou by sa mala propagovať nevyhnutnosť prestať používať zdroje znečisťovania ovzdušia, najmä zariadenia na vykurovanie domácností a elektrárne využívajúce najväčšmi znečisťujúce fosílne palivá. v záujme riešenia problému znečistenia ovzdušia by bolo potrebné zamerať úsilie na prechod na obnoviteľné a iné čisté zdroje energie a uprednostňovať strednodobý až dlhodobý časový horizont.

Zdôvodnenie

Vykurovanie domácností v EÚ založené na uhlí je významným zdrojom znečistenia ovzdušia a má škodlivý vplyv na zdravie občanov. Keď je to technicky a finančne možné, mal by sa podporovať prechod na obnoviteľné a iné čisté zdroje energie v súlade s cieľmi dekarbonizácie pre odvetvie stavebníctva, ako je stanovené v smernici o energetickej hospodárnosti budov.

Pozmeňovací návrh 9

Odôvodnenie 20

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(20) Na zlepšenie riadenia záležitostí týkajúcich sa životného prostredia, zmeny klímy a súvisiaceho prechodu na čistú energiu sa vyžaduje zapojenie občianskej spoločnosti prostredníctvom zvyšovania informovanosti verejnosti, angažovanosti spotrebiteľov a rozširovaním zapojenia zainteresovaných strán vrátane mimovládnych organizácií do konzultácií týkajúcich sa súvisiacich politík a ich vykonávania.	(20) Na zlepšenie riadenia záležitostí týkajúcich sa životného prostredia, zmeny klímy a súvisiaceho prechodu na čistú energiu sa vyžaduje zapojenie občianskej spoločnosti prostredníctvom zvyšovania informovanosti verejnosti***, a to aj prostredníctvom komunikačnej stratégie, ktorá berie do úvahy nové médiá a sociálne siete a ktorá pomáha zvýšiť angažovanosť*** spotrebiteľov, a rozširovaním zapojenia zainteresovaných strán vrátane mimovládnych organizácií do konzultácií týkajúcich sa súvisiacich politík a ich vykonávania. ***Okrem toho zapojenie a spoluzodpovednosť miestnych a regionálnych orgánov, ktoré sú úrovňou správy najbližšou k občanom – v súlade s uznaním, ktoré mestám, regiónom a miestnym orgánom vyjadrila konferencia zmluvných strán v Paríži (Parížska dohoda), ako aj v súlade so zásadou subsidiarity – môže prispieť k dosiahnutiu významných výsledkov v oblasti životného prostredia, energetiky a klímy, ako o tom svedčí rastúci úspech Dohovoru primátorov a starostov a iných mestských sietí zameraných na tematiku klímy a životného prostredia.***

Zdôvodnenie

Je dôležité výslovne uviesť potrebu modernej komunikácie a spomenúť Dohovor primátorov a starostov, medzičasom už globálnu a vysoko úspešnú iniciatívu na zapájanie a zvyšovanie zodpovednosti úrovne, ktorá má najbližšie k občanom.

Pozmeňovací návrh 10

Odôvodnenie 22

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(22) Program by mal pripraviť a podporovať hráčov na trhu na prechod na čisté, obehové, energeticky efektívne, nízkouhlíkové hospodárstvo, ktoré je odolné proti zmene klímy, a to prostredníctvom testovania nových podnikateľských príležitostí, skvalitňovania odborných zručností, uľahčovania prístupu spotrebiteľov k udržateľným výrobkom a službám, zapojenia a posilnenia postavenia vplyvných ľudí, ako aj testovania originálnych metód zameraných na prispôsobenie existujúcich procesov a podnikateľského prostredia. Aby sa podporilo širšie zavedenie udržateľných riešení na trh, malo by sa podporovať ich prijatie širokou verejnosťou a zapojenie spotrebiteľov.	(22) Program by mal pripraviť a podporovať hráčov na trhu na prechod na čisté, obehové, energeticky efektívne, nízkouhlíkové hospodárstvo, ktoré je odolné proti zmene klímy, a to prostredníctvom testovania nových podnikateľských príležitostí, skvalitňovania odborných zručností, uľahčovania prístupu spotrebiteľov k udržateľným výrobkom a službám, zapojenia a posilnenia postavenia vplyvných ľudí, ako aj testovania originálnych metód zameraných na prispôsobenie existujúcich procesov a podnikateľského prostredia. Aby sa podporilo širšie zavedenie udržateľných riešení na trh, ***najmä zavádzanie novátorských energetických technológií a technológií v oblasti udržateľných a obnoviteľných zdrojov energie do praxe,*** malo by sa podporovať ich ***všeobecné poznanie a rozšírenie s cieľom uľahčiť ich*** prijatie širokou verejnosťou a zapojenie spotrebiteľov.

Zdôvodnenie

Vďaka technologickému vývoju, rozvoju trhu a (tiež) verejnej podpore sa za uplynulých 10 rokov náklady na inštaláciu systémov na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov výrazne znížili. Musíme pokračovať týmto smerom s cieľom umožniť plný rozvoj európskeho energetického potenciálu, pričom treba zvážiť alternatívne zdroje energie, ktoré sú v súčasnosti stále málo využívané (ako sú morská energia alebo geotermálna energia) a zabezpečiť energetickú nezávislosť EÚ od tretích krajín.

Pozmeňovací návrh 11

Vložiť nové odôvodnenie 24a za odôvodnenie 24

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(24a) Vzhľadom na zvýšený výskyt prírodných katastrof spôsobených zmenou klímy na území EÚ a neprimeranosť súčasných nástrojov prevencie bude program podporovať iniciatívy na posilnenie stratégií odolnosti voči zmene klímy s cieľom čeliť živelným pohromám, ktoré sú s ňou spojené.

Zdôvodnenie

Zvýšený výskyt prírodných katastrof a neprimeranosť nástrojov prevencie vedú k tomu, že treba považovať za nevyhnutný príspevok z programu LIFE na podporu iniciatív na posilnenie stratégií odolnosti voči zmene klímy s cieľom čeliť živelným pohromám.

Pozmeňovací návrh 12

Odôvodnenie 25

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(25) Pri implementácii programu LIFE by sa mala dôkladne zvážiť stratégia týkajúca sa najvzdialenejších regiónov v súlade s článkom 349 ZFEÚ a osobitné potreby a zraniteľné miesta týchto regiónov. Do úvahy by sa mali brať aj iné politiky Únie okrem politík v oblasti životného prostredia, klímy a relevantných politík v oblasti prechodu na čistú energiu.	(25) Pri implementácii programu LIFE by sa mala dôkladne zvážiť stratégia týkajúca sa najvzdialenejších regiónov v súlade s článkom 349 ZFEÚ a osobitné potreby a zraniteľné miesta týchto regiónov. Do úvahy by sa mali brať aj iné politiky Únie okrem politík v oblasti životného prostredia, klímy***, obehového hospodárstva*** a relevantných politík v oblasti prechodu na čistú energiu. ***Financovanie tejto stratégie by sa do programu malo začleniť osobitne a diferencovane.***

Zdôvodnenie

Tento výslovný odkaz na zvýšené riziká najvzdialenejších regiónov čeliacich fenoménu globálnej zmeny klímy je potrebný vzhľadom na ich osobitnú zraniteľnosť a závislosť od kontinentálnej Európy.

Pozmeňovací návrh 13

Vložiť nové odôvodnenie 26a za odôvodnenie 26

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(26a) Európske zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS) sú oprávnenými subjektmi a môžu byť právnym nástrojom na vykonávanie programu LIFE. EZÚS majú podobnú štruktúru ako konzorciá a väčšina z nich pôsobí nadnárodne. Vďaka týmto charakteristikám sa realizácia projektov po prevádzkovej a finančnej stránke môže riadiť centralizovaným spôsobom.

Zdôvodnenie

Je potrebné podporovať využívanie EZÚS a zabezpečiť, aby boli oprávnenými subjektmi ako konzorciá.

Pozmeňovací návrh 14

Odôvodnenie 31

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Druhy financovania a spôsoby plnenia uvedené v tomto nariadení sa zvolia na základe ich schopnosti plniť špecifické ciele akcií a dosahovať výsledky, zohľadňujúc najmä náklady na kontroly, administratívnu záťaž a očakávané riziko nesúladu. v prípade grantov to zahŕňa zváženie využitia jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a stupníc jednotkových nákladov.	Druhy financovania a spôsoby plnenia uvedené v tomto nariadení sa zvolia na základe ich schopnosti plniť špecifické ciele akcií a dosahovať výsledky, zohľadňujúc najmä náklady na kontroly, administratívnu záťaž a očakávané riziko nesúladu. v prípade grantov to zahŕňa zváženie využitia jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a stupníc jednotkových nákladov***, okrem iného na pokrytie nákladov na personál, s cieľom podporiť zjednodušenie administratívnych činností spojených s účasťou na projektoch***.

Zdôvodnenie

Tento Pozmeňovací návrh zdôrazňuje význam možnosti získania podpory na pokrytie nákladov na zamestnancov ako dôležitého prvku úspešnej účasti na projekte, najmä v prípade menších organizácií.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 3 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Všeobecným cieľom programu LIFE je prispievať k prechodu na čisté, obehové, energeticky efektívne, nízkouhlíkové hospodárstvo odolné proti zmene klímy, a to aj prechodom na čistú energiu, k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, čo prispeje k udržateľnému rozvoju.	1. Všeobecným cieľom programu LIFE je prispievať k prechodu na čisté, obehové, energeticky efektívne, nízkouhlíkové hospodárstvo odolné proti zmene klímy, a to aj prechodom na čistú energiu, k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, čo prispeje k udržateľnému rozvoju.

Zdôvodnenie

[*Pozn. prekl.: Pozmeňovací návrh sa netýka slovenskej jazykovej verzie.*]

Pozmeňovací návrh 16

Článok 3 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Program LIFE má tieto špecifické ciele:	2. Program LIFE má tieto špecifické ciele:

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
a) vyvíjať, demonštrovať a propagovať inovatívne techniky a prístupy na dosiahnutie cieľov právnych predpisov a politiky Únie v oblasti životného prostredia a ochrany klímy vrátane prechodu na čistú energiu a prispievať k uplatňovaniu najlepších postupov týkajúcich sa ochrany prírody a biodiverzity;	a) vyvíjať, demonštrovať a propagovať inovatívne techniky a prístupy na dosiahnutie cieľov právnych predpisov a politiky Únie v oblasti životného prostredia a ochrany klímy vrátane prechodu na čistú energiu a prispievať k uplatňovaniu najlepších postupov týkajúcich sa ochrany prírody a biodiverzity;
b) podporovať tvorbu, vykonávanie, monitorovanie a presadzovanie príslušných právnych predpisov a politiky Únie, a to aj prostredníctvom zlepšenia riadenia posilnením kapacít verejných a súkromných aktérov a zapojením občianskej spoločnosti;	b) podporovať tvorbu, vykonávanie, monitorovanie a presadzovanie príslušných právnych predpisov a politiky Únie, a to aj prostredníctvom zlepšenia riadenia posilnením kapacít verejných a súkromných aktérov a zapojením občianskej spoločnosti;
c) urýchliť zavádzanie úspešných technických a koncepčných riešení vo veľkom rozsahu s cieľom vykonávať príslušné právne predpisy a politiky Únie reprodukciou výsledkov, začlenením súvisiacich cieľov do ďalších politík a do postupov verejného a súkromného sektora, mobilizáciou investícií a zlepšením prístupu k finančným prostriedkom.	c) urýchliť zavádzanie úspešných technických a koncepčných riešení vo veľkom rozsahu s cieľom vykonávať príslušné právne predpisy a politiky Únie reprodukciou výsledkov, začlenením súvisiacich cieľov do ďalších politík a do postupov verejného a súkromného sektora, mobilizáciou investícií a zlepšením prístupu k finančným prostriedkom;
	d) posilniť synergie medzi stratégiami odolnosti voči zmene klímy a znižovaním rizika prírodných katastrof, ktoré sú s ňou spojené, a to tak, že sa zavedú technické riešenia, ako napríklad jednoznačná metóda analýzy rizika prírodných katastrof.

Zdôvodnenie

Zvýšený výskyt prírodných katastrof a neprimeranosť súčasných nástrojov prevencie vedú k tomu, že treba považovať za nevyhnutný príspevok z programu LIFE na podporu riešení zameraných na posilnenie stratégií odolnosti voči zmene klímy s cieľom čeliť živelným pohromám.

Pozmeňovací návrh 17

Článok 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Finančné krytie na implementáciu programu LIFE na obdobie rokov 2021 – 2027 má výšku ***5 450 000 000 EUR*** v bežných cenách.	1. Finančné krytie na implementáciu programu LIFE na obdobie rokov 2021 – 2027 má výšku ***6 780 000 000 EUR*** v bežných cenách.
2. Orientačné rozdelenie sumy uvedenej v odseku 1 je takéto:	2. Orientačné rozdelenie sumy uvedenej v odseku 1 je takéto:

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3 500 000 000 EUR určených na oblasť Životné prostredie, z ktorých je	***a) 4 165 000 000 EUR*** určených na oblasť Životné prostredie, z ktorých je
2 150 000 000 EUR určených na podprogram Príroda a biodiverzita a	***1)*** 2 315 000 000 EUR určených na podprogram Príroda a biodiverzita a
1 350 000 000 EUR na podprogram Obehové hospodárstvo a kvalita života;	***2)*** 1 850 000 000 EUR na podprogram Obehové hospodárstvo a kvalita života;
1 950 000 000 EUR na oblasť Opatrenia v oblasti klímy, z ktorých je	***b) 2 615 000 000 EUR*** na oblasť Opatrenia v oblasti klímy, z ktorých je
950 000 000 EUR určených na podprogram Zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy a	***1) 1 450 000 000 EUR*** určených na podprogram Zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy a
1 000 000 000 určených na podprogram Prechod na čistú energiu.	***2)*** 1 165 000 000 EUR určených na podprogram Prechod na čistú energiu.
3. Sumami uvedenými v bodoch 1 a 2 nie sú dotknuté ustanovenia o flexibilite, ktoré sú uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) xx/xx a v nariadení o rozpočtových pravidlách.	3. Sumami uvedenými v bodoch 1 a 2 nie sú dotknuté ustanovenia o flexibilite, ktoré sú uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) xx/xx a v nariadení o rozpočtových pravidlách.

Zdôvodnenie

Nová celková suma pre program LIFE je založená na 1,7 násobnom zvýšení, ako to oznámila Európska komisia, ale bez prevodu opatrení na zabezpečenie prechodu na iné zdroje energie predtým financovaných z programu Horizont 2020, pričom osobitný dôraz sa kladie na podprogramy Zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy a Obehové hospodárstvo.

Pozmeňovací návrh 18

Článok 5 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3. Sumami uvedenými v bodoch 1 a 2 nie sú dotknuté ustanovenia o flexibilite, ktoré sú uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) xx/xx a v nariadení o rozpočtových pravidlách.	3. Sumami uvedenými v bodoch 1 a 2 nie sú dotknuté ustanovenia o flexibilite, ktoré sú uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) xx/xx a v nariadení o rozpočtových pravidlách.
	3a) Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 21 prijať delegované akty s cieľom zvýšiť percentuálny podiel uvedený v odsekoch 1 a 2 tohto článku najviac o 10 %, a to za predpokladu, že celkové finančné prostriedky požadované počas dvoch po sebe idúcich rokov formou návrhov, ktoré patria do prioritnej oblasti „príroda a biodiverzita“ a spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu, presahujú o viac než 20 % zodpovedajúcu sumu vypočítanú na dva roky, ktoré uvedenému dvojročnému obdobiu predchádzali.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia. Prevzatie ustanovenia o flexibilite pre podprogram Príroda a biodiverzita v podobe, ktorú má v súčasnosti v programe LIFE na roky 2014 – 2020.

Pozmeňovací návrh 19

Článok 5 ods. 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
5. z programu LIFE sa môžu financovať činnosti vykonávané Komisiou na podporu prípravy, vykonávania a uplatňovania politík a právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia, klímy alebo relevantných politík a právnych predpisov v oblasti prechodu na čistú energiu na účely dosiahnutia cieľov stanovených v článku 3. Medzi tieto činnosti môžu patriť:	5. z programu LIFE sa môžu financovať činnosti vykonávané Komisiou na podporu prípravy, vykonávania a uplatňovania politík a právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia, klímy alebo relevantných politík a právnych predpisov v oblasti prechodu na čistú energiu na účely dosiahnutia cieľov stanovených v článku 3. Medzi tieto činnosti môžu patriť:
a) informovanie a komunikácia vrátane kampaní na zvyšovanie informovanosti. Finančné zdroje pridelené na komunikačné činnosti podľa tohto nariadenia zahŕňajú aj inštitucionálnu komunikáciu o politických prioritách Únie, ako aj o stave vykonávania a transpozície právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia, klímy alebo príslušných právnych predpisov v oblasti čistej energie;	a) informovanie a komunikácia vrátane kampaní na zvyšovanie informovanosti. Finančné zdroje pridelené na komunikačné činnosti podľa tohto nariadenia zahŕňajú aj inštitucionálnu komunikáciu o politických prioritách Únie, ako aj o stave vykonávania a transpozície právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia, klímy alebo príslušných právnych predpisov v oblasti čistej energie;
b) štúdie, prieskumy, modelovanie a vytváranie scenárov;	b) štúdie, prieskumy, modelovanie a vytváranie scenárov;
c) príprava, implementácia, monitorovanie, kontrola a hodnotenie projektov, ktoré nie sú financované z programu LIFE, ako aj politík, programov a právnych predpisov;	c) príprava, implementácia, monitorovanie, kontrola a hodnotenie projektov, ktoré nie sú financované z programu LIFE, ***implementačných opatrení a opatrení na zlepšenie riadenia,*** ako aj politík, programov a právnych predpisov;
d) workshopy, konferencie a stretnutia;	d) workshopy, konferencie a stretnutia;
e) vytváranie sietí a platforiem na výmenu najlepších postupov;	e) vytváranie sietí a platforiem na výmenu najlepších postupov;
f) iné činnosti.	f) iné činnosti.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 20

Článok 11 ods. 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
5. Právne subjekty zapojené do konzorcií minimálne troch nezávislých subjektov, ktoré sú usadené v rôznych členských štátoch alebo v zámorských krajinách alebo na zámorských územiach spojených s týmito štátmi alebo tretími krajinami pridruženými k programu LIFE alebo v iných tretích krajinách, sú oprávnené.	5. Právne subjekty zapojené do konzorcií minimálne troch nezávislých subjektov, ktoré sú usadené v rôznych členských štátoch alebo v zámorských krajinách alebo na zámorských územiach spojených s týmito štátmi alebo tretími krajinami pridruženými k programu LIFE alebo v iných tretích krajinách, sú oprávnené. ***5a. Európske zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS) sa považujú za konzorciá, ktoré sú usadené v rôznych členských štátoch alebo v zámorských krajinách alebo na zámorských územiach spojených s týmito štátmi.***

Zdôvodnenie

Je potrebné podporovať využívanie EZÚS a zabezpečiť, aby boli oprávnenými subjektmi ako konzorciá.

Pozmeňovací návrh 21

Článok 13 písm. a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
a) projekty financované v rámci programu LIFE ***nebránia vo vykonávaní*** cieľov v oblasti životného prostredia, klímy alebo ***príslušných cieľov*** v oblasti ***čistej*** energie programu LIFE a, ak je to možné, podporuje sa prostredníctvom nich využívanie zeleného verejného obstarávania;	a) projekty financované v rámci programu LIFE ***prispievajú k dosahovaniu aspoň jedného*** z cieľov v oblasti životného prostredia, klímy***, prechodu na model obehového hospodárstva*** alebo v oblasti ***udržateľnej*** energie programu LIFE***, pričom nebránia vo vykonávaní iných cieľov***, a, ak je to možné, podporuje sa prostredníctvom nich využívanie zeleného verejného obstarávania;

Zdôvodnenie

Program LIFE by mal nielen „nebrániť“ vo vykonávaní cieľov EÚ v oblasti životného prostredia, klímy a energetiky, ale mal by aktívne prispievať k ich dosahovaniu. Okrem toho formulácia odkazujúca na projekty financované v rámci programu LIFE v oblasti čistej energie znie príliš vágne.

Pozmeňovací návrh 22

Článok 13 písm. f)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
f) tam, kde je to vhodné, sa kladie osobitný dôraz na projekty v zemepisných oblastiach, ktoré majú osobitné potreby alebo zraniteľné miesta, napríklad oblasti s osobitnými environmentálnymi problémami alebo prírodnými obmedzeniami, cezhraničné oblasti alebo najvzdialenejšie regióny.	f) tam, kde je to vhodné, sa kladie osobitný dôraz na projekty v zemepisných oblastiach, ktoré majú osobitné potreby alebo zraniteľné miesta, napríklad oblasti s osobitnými environmentálnymi problémami ***(napr. územia, ktoré majú preukázateľné problémy s kvalitou ovzdušia alebo tie, ktoré pociťujú dôsledky zmeny klímy)*** alebo prírodnými obmedzeniami, cezhraničné oblasti ***(projekty, v rámci ktorých je na zaručenie ochrany životného prostredia a splnenie cieľov v oblasti klímy nevyhnutná nadnárodná spolupráca)*** alebo ***regióny vystavené vážnemu ohrozeniu v dôsledku globálnych a klimatických zmien, napríklad*** najvzdialenejšie regióny.

Zdôvodnenie

Považuje sa za užitočné klásť väčší dôraz na nadnárodnú spoluprácu, problém kvality ovzdušia, riziká v dôsledku globálnych a klimatických zmien a osobitnú zraniteľnosť najvzdialenejších regiónov. Problémy spojené so zmenou klímy sa často týkajú geografických oblastí s osobitnými potrebami alebo nedostatkami, ako sú ostrovy, pobrežné mestá a horské oblasti.

Pozmeňovací návrh 23

Vložiť nový článok za článok 13

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Oprávnenosť projektových nákladov týkajúcich sa DPH a zamestnancov
	1. Podmienky oprávnenosti nákladov sú stanovené v článku 126 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012. Takéto náklady zahŕňajú DPH a náklady na zamestnancov.
	Komisia v rámci strednodobých a ex post hodnotení programu LIFE poskytne prehľad úhrad DPH podľa jednotlivých členských štátov, o ktoré požiadali príjemcovia z projektov v rámci programu LIFE vo fáze konečnej platby.
	2. Vratná DPH nie je oprávneným výdavkom bez ohľadu na to, či žiadateľ využije možnosť jej preplatenia alebo nie. DPH nepredstavuje oprávnené náklady s výnimkou prípadu, keď ju skutočne a s konečnou platnosťou znáša konečný príjemca. DPH, ktorá je akýmkoľvek spôsobom vratná, sa nesmie považovať za oprávnený výdavok dokonca ani vtedy, keď ju v skutočnosti konečný alebo individuálny príjemca nezískal späť. Pri stanovení toho, či DPH predstavuje oprávnený výdavok pri uplatňovaní ustanovení tohto pravidla, sa nezohľadňuje postavenie konečného príjemcu alebo individuálneho príjemcu ako verejného alebo súkromného subjektu.
	3. Nevratnú DPH si možno nárokovať ako oprávnené náklady za predpokladu, že je tento nárok podložený príslušnými dôkazmi od audítorov alebo účtovníkov danej organizácie. DPH, ktorú konečný alebo individuálny príjemca nemôže získať naspäť z dôvodu uplatňovania osobitných vnútroštátnych pravidiel, bude predstavovať oprávnený výdavok len vtedy, keď sú takéto pravidlá v plnom súlade so smernicou 2006/112/ES o DPH.

Zdôvodnenie

Pozmeňovací návrh preberá znenie predchádzajúceho stanoviska VR (ENVE V-018, spravodajkyňa K. Twitchen). DPH bola považovaná za odradzujúci prvok účasti v predchádzajúcich verziách programu LIFE.

Pozmeňovací návrh 24

Článok 21 ods. 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s expertmi, ktorých určí každý členský štát v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.	4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s expertmi, ktorých určí každý členský štát v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva***, a, ak je to vhodné, konzultuje priamo s miestnymi a regionálnymi orgánmi a uskutoční verejné konzultácie***.

Zdôvodnenie

Považuje sa za vhodné uviesť výslovný odkaz na miestne a regionálne orgány.

Pozmeňovací návrh 25

Vložiť nový článok 21a za článok 21

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Postup výboru ***(1) Komisii pomáha výbor programu LIFE na ochranu životného prostredia a klímy. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.*** ***(2) Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.*** ***Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatňuje sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.***

Zdôvodnenie

Tento Pozmeňovací návrh preberá znenie článku 30 platného nariadenia (EÚ) č. 1293/2013 o zriadení programu LIFE s cieľom zaručiť väčšiu účasť a kontrolu pri vykonávaní programu LIFE.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1. víta návrh Európskej komisie, ktorá bez váhania potvrdzuje program LIFE aj v nasledujúcom VFR a výslovne uznáva jeho úspech a doteraz vytvorenú európsku pridanú hodnotu;

2. oceňuje, že návrh nariadenia špecificky odkazuje na ciele Organizácie Spojených národov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja a prispieva k tomu, aby sa na ciele v oblasti klímy vyčlenilo 25 % rozpočtu VFR; Výbor regiónov vyzýva, aby sa všetky ciele OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja explicitne uznali a podporovali v rozpočte Únie;

3. zdôrazňuje, že už program LIFE preukázal značný priamy vplyv na miestne a regionálne orgány, pokiaľ ide o zachovanie biodiverzity, zlepšenie kvality životného prostredia, a teda príspevok k zníženiu a zmierneniu dramatických dôsledkov spôsobených zmenou klímy, s ktorými miestne a regionálne orgány zápasia v prvej línii;

4. schvaľuje návrh na navýšenie rozpočtu pre program LIFE stanovené vo VFR na 60 %. Zdôrazňuje však, že toto zvýšenie rozpočtu zodpovedá aj rozšíreniu tematických okruhov, ktoré sa majú financovať z budúceho programu LIFE (ako napríklad nový podprogram Prechod na čistú energiu, z ktorého sa budú financovať projekty, ktoré v súčasnom VFR spadajú do programu Horizont 2020). Výbor preto musí zdôrazniť, že zvýšenie rozpočtu, ktoré navrhla Európska komisia, je v skutočnosti veľmi ďaleko od ňou avizovaných 60 %, a dúfa, že existuje možnosť zvážiť ďalšie zvýšenie kompatibilné so všeobecným návrhom VFR;

5. vyjadruje znepokojenie nad tým, že finančné prostriedky, ktoré majú k dispozícii miestne a regionálne orgány na projekty spojené s politikou v oblasti klímy a prechod na iné zdroje energie, sa v ďalšom VFR na roky 2021 – 2027 celkovo znížili vzhľadom na navrhované zníženie rozpočtu pre EFRR a EPFRV;

6. vyjadruje nesúhlas s opomenutím výboru pre program LIFE, ktorý sa v návrhu Európskej komisie nespomína. Je presvedčený, že výbor pre program LIFE by sa nemal zrušiť, ale mal by podporovať účinnejšiu účasť miestnych a regionálnych orgánov;

7. oceňuje rozhodnutie zamerať sa na kvalitu projektu, čím sa zabráni záväzným predbežným alokáciám na geografickom základe (no zároveň sa podporí spravodlivé a vyvážené rozdelenie projektov), a víta pokus o zjednodušenie nariadenia pre tento program. Výbor však varuje pred rizikom ponechať príliš veľa aspektov na druhoradé delegované akty a v tejto súvislosti požaduje, aby sa v budúcich výzvach na predkladanie návrhov neznížila miera spolufinancovania miestnych a regionálnych orgánov;

8. pokladá za nevyhnutné posilniť význam programu LIFE tým, že sa podporí opakovateľnosť úspešných projektov a že sa program využije aj ako katalyzátor na prilákanie dodatočných financií (súkromných i verejných, počínajúc Európskym fondom regionálneho rozvoja). Vyzýva Komisiu, aby využila vhodné informačné a distribučné prostriedky a prostriedky technickej pomoci, s cieľom podnecovať a podporovať miestne a regionálne orgány, aby sa zapojili do programu. Preto odporúča podporovať aj projekty na vytváranie sietí medzi národnými kontaktnými miestami s cieľom uľahčiť výmenu osvedčených postupov a cezhraničnú spoluprácu;

9. zdôrazňuje zameranie a význam sústavy Natura 2000 pre program LIFE a domnieva sa, že podpora pre túto sieť musí zostať stredobodom podprogramu Príroda a biodiverzita;

10. berie na vedomie a víta snahu podporovať mobilizáciu súkromného kapitálu aj v prípade investícií v oblasti životného prostredia, ale vyzýva Komisiu, aby poskytla ďalšie objasnenie, pokiaľ ide o „operácie kombinovaného financovania“ a výsledky pilotných projektov financovaných prostredníctvom finančných nástrojov počas programu LIFE na roky 2014 – 2020.

V Bruseli 9. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Nástroj na prepájanie Európy

(2018/C 461/15)

Hlavná spravodajkyňa: Isabelle BOUDINEAU (FR/SES), podpredsedníčka regionálneho zastupiteľstva Nouvelle-Aquitaine

Referenčné dokumenty: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú sa nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014

COM(2018) 438 final

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1316/2013 vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie

COM(2018) 568 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú sa nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014

[COM(2018) 438 final] – časť 1

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Komisia v oznámení „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“ ([1]) zdôraznila konkrétne potreby dopravy v najvzdialenejších regiónoch a nevyhnutnosť zabezpečiť finančnú pomoc Únie na ich splnenie, a to aj prostredníctvom programu. ([1]) COM(2017) 623	Komisia v oznámení „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“ ([1]) zdôraznila konkrétne potreby v oblasti dopravy***, energetiky a digitálnych technológií*** v najvzdialenejších regiónoch. ***Poukazuje na nevyhnutnosť*** zabezpečiť v ***oblasti dopravy*** finančnú pomoc Únie na ich splnenie, a to aj prostredníctvom programu. ([1]) COM(2017) 623

Zdôvodnenie

Komisia vo svojom oznámení týkajúcom sa najvzdialenejších regiónov uznáva, že aj v oblasti energetiky a digitálnych technológií majú tieto regióny potenciál, no čelia znevýhodneniam a potrebujú pomoc na ich prekonanie.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 22

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V oznámení s názvom Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh – smerom k európskej gigabitovej spoločnosti ([1]) (stratégia gigabitovej spoločnosti) sa stanovujú strategické ciele do roku 2025 s cieľom optimalizovať investície do infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti. Cieľom smernice (EÚ) 2018/XXX (európsky kódex elektronickej komunikácie) je okrem iného vytvoriť regulačné prostredie, ktoré bude stimulovať súkromné investície do sietí digitálnej pripojiteľnosti. Je však jasné, že zavádzanie sietí nebude v mnohých oblastiach Únie komerčne únosné kvôli viacerým faktorom ako odľahlosť a územné alebo geografické osobitosti, nízka hustota obyvateľstva a rôzne sociálno-ekonomické faktory. Program by sa mal preto upraviť tak, aby prispieval k dosiahnutiu týchto strategických cieľov stanovených v stratégii gigabitovej spoločnosti a dopĺňal podporu, ktorú pre zavádzanie sietí s veľmi vysokou kapacitou poskytujú iné programy, najmä Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond a fond InvestEU. ([1]) COM(2016) 587	V oznámení s názvom Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh – smerom k európskej gigabitovej spoločnosti ([1]) (stratégia gigabitovej spoločnosti) sa stanovujú strategické ciele do roku 2025 s cieľom optimalizovať investície do infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti. Cieľom smernice (EÚ) 2018/XXX (európsky kódex elektronickej komunikácie) je okrem iného vytvoriť regulačné prostredie, ktoré bude stimulovať súkromné investície do sietí digitálnej pripojiteľnosti. Je však jasné, že zavádzanie sietí nebude v mnohých oblastiach Únie komerčne únosné kvôli viacerým faktorom ako odľahlosť a územné alebo geografické osobitosti, ***ako je to v prípade najvzdialenejších regiónov,*** nízka hustota obyvateľstva a rôzne sociálno-ekonomické faktory. Program by sa mal preto upraviť tak, aby prispieval k dosiahnutiu týchto strategických cieľov stanovených v stratégii gigabitovej spoločnosti a dopĺňal podporu, ktorú pre zavádzanie sietí s veľmi vysokou kapacitou poskytujú iné programy, najmä Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond a fond InvestEU. ([1]) COM(2016) 587

Zdôvodnenie

Najvzdialenejšie regióny sú príkladom takejto situácie, ako sa uvádza v článku 349 ZFEÚ, čelia súboru znevýhodnení, akými sú napríklad odľahlosť, ostrovný charakter, malá rozloha, reliéf a podnebie, ktoré vzhľadom na svoj trvalý a kumulatívny charakter rozvoju týchto regiónov.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 28

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Zavádzanie chrbticových elektronických komunikačných sietí vrátane podmorských káblov, ktoré majú prepájať európske územia s tretími krajinami na iných kontinentoch alebo európske ostrovy či ***zámorské územia*** s pevninou, je nevyhnutné na to, aby sa pre túto kľúčovú infraštruktúru zabezpečila potrebná redundancia a zvýšila sa kapacita a odolnosť digitálnych sietí Únie. Tieto projekty však bez verejnej podpory často nie sú komerčne životaschopné.	Zavádzanie chrbticových elektronických komunikačných sietí vrátane podmorských káblov, ktoré majú prepájať európske územia s tretími krajinami na iných kontinentoch alebo európske ostrovy či ***najvzdialenejšie regióny*** s pevninou, je nevyhnutné na to, aby sa pre túto kľúčovú infraštruktúru zabezpečila potrebná redundancia a zvýšila sa kapacita a odolnosť digitálnych sietí Únie. Tieto projekty však bez verejnej podpory často nie sú komerčne životaschopné.

Zdôvodnenie

Špecifický kontext najvzdialenejších regiónov, ktoré sú izolované od európskeho kontinentu, ale nachádzajú sa blízko iných kontinentov, ešte viac zvyšuje význam tejto problematiky.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 2 písm. h)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
h) „cezhraničný projekt v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov“ je vybratý projekt alebo projekt oprávnený na výber podľa dohody o spolupráci alebo akéhokoľvek iného dojednania medzi členskými štátmi alebo dojednania medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ako sa stanovuje v článkoch 6, 7, 9 alebo 11 smernice 2009/82/ES pri plánovaní alebo využívaní energie z obnoviteľných zdrojov v súlade s kritériami stanovenými v časti IV prílohy k tomuto nariadeniu;	h) „cezhraničný projekt v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov“ je vybratý projekt alebo projekt oprávnený na výber podľa ***EZÚS,*** dohody o spolupráci alebo akéhokoľvek iného dojednania medzi členskými štátmi***, miestnymi alebo regionálnymi orgánmi*** alebo dojednania medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ako sa stanovuje v článkoch 6, 7, 9 alebo 11 smernice 2009/82/ES pri plánovaní alebo využívaní energie z obnoviteľných zdrojov v súlade s kritériami stanovenými v časti IV prílohy k tomuto nariadeniu;

Zdôvodnenie

Malo by sa podporovať využívanie EZÚS na rozvoj cezhraničných projektov. Okrem toho niektoré projekty získavajú finančné prostriedky len od miestnych a regionálnych orgánov. Tie musia mať preto tiež možnosť žiadať o finančné prostriedky EÚ.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 3 ods. 2 písm. a) bod i)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
i) prispievať k rozvíjaniu projektov spoločného záujmu, ktoré súvisia s efektívnymi a prepojeným sieťami a s infraštruktúrou pre inteligentnú, udržateľnú, inkluzívnu, bezpečnú a chránenú mobilitu;	i) prispievať k rozvíjaniu ***strategických*** projektov spoločného záujmu, ktoré súvisia s efektívnymi a prepojeným sieťami a s infraštruktúrou pre inteligentnú, udržateľnú, inkluzívnu, bezpečnú a chránenú mobilitu a ***posilňujú hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie. Konkrétne treba uprednostniť realizáciu a dokončenie projektov a prác na hlavných koridoroch a hlavných osiach uvedených v prílohe tohto nariadenia***;

Pozmeňovací návrh 6

Článok 3 ods. 2 písm. a), b) a c)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Program má tieto špecifické ciele:	Program má tieto špecifické ciele:
a) V sektore dopravy:	a) V sektore dopravy:
i) prispievať k rozvíjaniu projektov spoločného záujmu, ktoré súvisia s efektívnymi a prepojeným sieťami a s infraštruktúrou pre inteligentnú, udržateľnú, inkluzívnu, bezpečnú a chránenú mobilitu;	i) prispievať k rozvíjaniu projektov spoločného záujmu, ktoré súvisia s efektívnymi a prepojeným sieťami a s infraštruktúrou pre inteligentnú, udržateľnú, inkluzívnu, bezpečnú a chránenú mobilitu;
ii) upraviť siete TEN-T vzhľadom na potreby vojenskej mobility;	ii) upraviť siete TEN-T vzhľadom na potreby vojenskej mobility s ***cieľom zaistiť dvojaké využitie určitých strategických dopravných infraštruktúr na civilné a vojenské účely, a to realizáciou a dokončením zlepšení v oblasti interoperabilných spojení v pohraničí, spolu s riešeniami, ktoré uľahčia a umožnia prechod na iný druh dopravy pre tovar aj cestujúcich, vďaka čomu sa zvýši interoperabilita sietí a koridorov;***
	iii) zabezpečiť lepšiu dostupnosť najvzdialenejších regiónov, mobilitu ich obyvateľov a prepravu tovaru;
b) V sektore energetiky prispievať k rozvoju projektov spoločného záujmu, ktoré súvisia s ďalšou integráciou vnútorného trhu s energiou, interoperabilitou sietí cez hranice a medzi sektormi, uľahčovaním dekarbonizácie a bezpečnosti dodávok energie, a takisto uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;	b) V sektore energetiky prispievať k rozvoju projektov spoločného záujmu, ktoré súvisia s ďalšou integráciou vnútorného trhu s energiou, interoperabilitou sietí cez hranice a medzi sektormi, uľahčovaním dekarbonizácie a bezpečnosti dodávok energie, a takisto uľahčiť cezhraničnú a ***medziregionálnu spoluprácu, najmä medzi najvzdialenejšími regiónmi,*** v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.
c) V sektore digitálnych technológií prispievať k zavádzaniu digitálnych sietí s veľmi vysokou kapacitou a systémov 5G, k zvýšenej odolnosti a kapacite digitálnych chrbticových sietí na územiach EÚ vďaka ich prepájaniu so susednými teritóriami a k digitalizácii dopravných a energetických sietí.	c) V sektore digitálnych technológií prispievať k zavádzaniu digitálnych sietí s veľmi vysokou kapacitou a systémov 5G, k zvýšenej odolnosti a kapacite digitálnych chrbticových sietí na územiach EÚ, k ich prepájaniu so susednými teritóriami a ***najvzdialenejšími regiónmi, ako aj k zavádzaniu systémov širokopásmového vysokorýchlostného pripojenia v najvzdialenejších regiónoch*** a k digitalizácii dopravných a energetických sietí.

Zdôvodnenie

Do jednotlivých bodov v článku 3 ods. 2 by sa mal začleniť odkaz na špecifický prípad najvzdialenejších regiónov, podobne ako sa uvádza v článku 10 – Všeobecné priority nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 4 odsek 8 (v SK znení ods. 10)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
8. Pokiaľ ide o sumy presunuté z Kohézneho fondu, ***30 % týchto súm sa okamžite sprístupní všetkým členským štátom, ktoré sú oprávnené na čerpanie prostriedkov z Kohézneho fondu, na financovanie projektov dopravnej infraštruktúry v súlade s týmto nariadením, pričom prioritou sú cezhraničné a chýbajúce prepojenia. P***ri výbere projektov oprávnených na financovanie sa do 31. decembra 2023 dodržiavajú národné alokácie v rámci Kohézneho fondu s ***ohľadom na 70 % presunutých zdrojov***. Zdroje presunuté na program, ktoré nie sú viazané na projekt dopravnej infraštruktúry, budú od 1. januára 2024 k dispozícii všetkým členským štátom oprávneným na čerpanie prostriedkov z Kohézneho fondu na financovanie projektov dopravnej infraštruktúry v súlade s týmto nariadením.	8. ***p***ri výbere projektov oprávnených na financovanie sa do 31. decembra 2023 dodržiavajú národné alokácie v rámci Kohézneho fondu s ohľadom na 70 % presunutých zdrojov. Zdroje presunuté na program, ktoré nie sú viazané na projekt dopravnej infraštruktúry, budú od 1. januára 2024 k dispozícii všetkým členským štátom oprávneným na čerpanie prostriedkov z Kohézneho fondu na financovanie projektov dopravnej infraštruktúry v súlade s týmto nariadením***, pričom prioritou sú cezhraničné a chýbajúce prepojenia a projekty v najvzdialenejších regiónoch. V prípade všetkých finančných prostriedkov prevedených z Kohézneho fondu sa zohľadňujú vnútroštátne kvóty používané členskými štátmi.***

Zdôvodnenie

Zdroje prevedené z Kohézneho fondu sú kľúčovým aspektom NPE. Vzhľadom na výrazné zníženie celkových rozpočtových prostriedkov z Kohézneho fondu by mestá a regióny členských štátov ako príjemcovia pomoci nedokázali zvládnuť riziko ďalšej straty rozpočtu. Je však potrebné, aby sa finančné prostriedky použili do konca programovacieho obdobia.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 4 ods. 9 (v SK znení ods. 11)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia môžu byť na základe ich žiadosti presunuté na program. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s písmenom c) uvedeného článku. Tieto zdroje sa ***podľa možnosti*** použijú v prospech dotknutého členského štátu.	Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia***, ktoré možno presunúť v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) XX (…nariadenie o všeobecných ustanoveniach)***, môžu byť na základe žiadosti riadiaceho orgánu ***a po porade s regionálnymi alebo miestnymi samosprávami*** presunuté na program. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s ***ods. 1*** písm. c) uvedeného článku. Tieto zdroje sa využívajú v prospech ***zemepisnej oblasti zodpovedajúcej príslušnému riadiacemu orgánu***.

Zdôvodnenie

Prostriedky presunuté na program musí použiť riadiaci orgán, ktorý sa rozhodol tieto prostriedky presunúť. Tak bude možné zachovať prostriedky vyčlenené pre jednotlivé oblasti a tiež lepšie tieto prostriedky usmerniť, v súlade s aktuálnymi potrebami regiónov a členských štátov.

Pozmeňovací návrh 9

Nový článok po článku 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Prispôsobenie siete TEN-T vojenskej mobilite
	1. Nástroj na prepájanie Európy musí prispieť k rozvoju prioritnej siete dopravnej infraštruktúry prispôsobenej na dvojaké využitie na civilné a vojenské účely.
	2. Projekty podporované v rámci tohto cieľa možno nájsť v celej sieti TEN-T.
	3. Infraštruktúry dvojakého využitia na civilné a vojenské účely musia spĺňať technické špecifikácie siete TEN-T a vojenské špecifikácie a vyhovovať skutočným, aktuálnym, ako aj možným potrebám.
	4. Využitie infraštruktúr, na ktoré sa poskytli finančné prostriedky v rámci tohto cieľa, nesmie byť obmedzené len na vojenské účely, s výnimkou mimoriadnych okolností a na obmedzenú dobu, pričom musí byť neustále zaručená bezpečnosť osôb, služieb, tovaru a samotnej infraštruktúry
	5. Opatrenia súvisiace s prispôsobením infraštruktúr dvojakému využitiu na civilné a vojenské účely sa podporujú len v rámci tohto cieľa.
	6. Komisia do 31. decembra 2019 prijme delegované akty s podrobnými technickými špecifikáciami potrebnými v prípade dvojitého využitia na civilné a vojenské účely a vymedzenými Radou, ako aj zoznam prioritných projektov oprávnených na financovanie v rámci tohto cieľa a pravidlá oprávnenosti a výberu. Komisia zabezpečí koherentné a vyvážené geografické rozloženie tejto infraštruktúry.

Zdôvodnenie

Pokiaľ ide o rozpočtové prostriedky vyhradené na tento účel, nariadenie musí stanoviť podrobné pravidlá.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 7 ods. 1 (v SK znení ods. 18)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zahŕňajú najmenej dva členské štáty a zahrnú sa do dohody o spolupráci alebo do akéhokoľvek iného druhu dojednania medzi členskými štátmi alebo dojednaní medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ako sa stanovuje v článkoch 6, 7, 9 alebo 11 smernice 2009/28/ES. Tieto projekty sa určia v súlade s kritériami a postupmi stanovenými v časti IV prílohy k tomuto nariadeniu.	Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zahŕňajú najmenej dva členské štáty ***alebo jedno EZÚS alebo dva najvzdialenejšie regióny*** a zahrnú sa do dohody o spolupráci alebo do akéhokoľvek iného druhu dojednania medzi členskými štátmi***, miestnymi alebo regionálnymi orgánmi*** a ***najvzdialenejšími regiónmi*** alebo dojednaní medzi členskými štátmi a tretími krajinami, ako sa stanovuje v článkoch 6, 7, 9 alebo 11 smernice 2009/28/ES. Tieto projekty sa určia v súlade s kritériami a postupmi stanovenými v časti IV prílohy k tomuto nariadeniu.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 8 ods. 3 písm. d) (v SK znení ods. 25)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
3. Bez toho, aby boli dotknuté kritériá na vyhodnotenie ponúk stanovené v článku 13, sa určí priorita pri financovaní s prihliadnutím na tieto kritériá:	3. Bez toho, aby boli dotknuté kritériá na vyhodnotenie ponúk stanovené v článku 13, sa určí priorita pri financovaní s prihliadnutím na tieto kritériá:
[…]	[…]
d) projekty zamerané na zavádzanie cezhraničných chrbticových sietí spájajúcich Úniu s tretími krajinami a posilňovanie prepojení na území Únie, ako aj s podmorskými káblami, sa uprednostnia na základe rozsahu, v akom významne prispievajú k zvýšeniu odolnosti a kapacity elektronických komunikačných sietí na území Únie;	d) projekty zamerané na zavádzanie cezhraničných chrbticových sietí spájajúcich Úniu s tretími krajinami a posilňovanie prepojení na území Únie***, najmä medzi európskym kontinentom a najvzdialenejšími regiónmi,*** ako aj s podmorskými káblami, sa uprednostnia na základe rozsahu, v akom významne prispievajú k zvýšeniu odolnosti a kapacity elektronických komunikačných sietí na území Únie;
[…]	[…]

Zdôvodnenie

Vzhľadom na veľkú vzdialenosť medzi najvzdialenejšími regiónmi a európskym kontinentom a blízkosť susedných tretích krajín je nevyhnutné vytvoriť siete, najmä prostredníctvom podmorských káblov, s cieľom zmierniť izoláciu týchto regiónov.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 9 ods. 2 písm. a) bod i) (v SK znení ods. 27)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
i) akcie, ktorými sa realizuje základná sieť podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 vrátane akcií súvisiacich s mestskými uzlami, námornými prístavmi, vnútrozemskými prístavmi a terminálmi kombinovanej železničnej a cestnej dopravy základnej siete, ako sa stanovuje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1315/2013. Akcie, ktorými sa realizuje základná sieť, môžu zahŕňať súvisiace prvky nachádzajúce sa v súhrnnej sieti, ak je to potrebné na účely optimalizácie investícií a podľa postupov vymedzených v pracovných programoch uvedených v článku 19 tohto nariadenia;	i) akcie, ktorými sa realizuje a ***doplňa*** základná sieť podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 vrátane akcií súvisiacich s mestskými uzlami, námornými prístavmi, vnútrozemskými prístavmi***, letiskami*** a ***intermodálnymi*** terminálmi kombinovanej železničnej a cestnej dopravy základnej siete ***a ktorými sa odstraňujú úzke miesta a vytvárajú chýbajúce prepojenia***, ako sa stanovuje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1315/2013. Akcie, ktorými sa realizuje základná sieť, môžu zahŕňať súvisiace prvky nachádzajúce sa v súhrnnej sieti, ak je to potrebné na účely optimalizácie investícií a podľa postupov vymedzených v pracovných programoch uvedených v článku 19 tohto nariadenia***, čím sa podporí intermodalita***;

Pozmeňovací návrh 13

Článok 9 ods. 2 písm. a) bod ii) (v SK znení ods. 27)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
ii) akcie, ktorými sa ***realizujú*** cezhraničné prepojenia súhrnnej siete v súlade s kapitolou II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013, najmä s oddielmi uvedenými v časti III prílohy k tomuto nariadeniu;	ii) akcie, ktorými sa ***rozvíjajú a zlepšujú*** cezhraničné prepojenia súhrnnej siete v súlade s kapitolou II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013, najmä s oddielmi uvedenými v časti III prílohy k tomuto nariadeniu;

Pozmeňovací návrh 14

Článok 9 ods. 2 písm. a) bod iii) (v SK znení ods. 27)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
iii) akcie, ktorými sa realizujú úseky súhrnnej siete nachádzajúce sa v ***najvzdialenejších*** regiónoch podľa kapitoly II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 vrátane akcií súvisiacich s príslušnými mestskými uzlami, námornými prístavmi, vnútrozemskými prístavmi a terminálmi kombinovanej železničnej a cestnej dopravy súhrnnej siete, ako sa stanovuje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1315/2013;	iii) akcie, ktorými sa realizujú úseky súhrnnej siete nachádzajúce sa ***vo vzdialených*** regiónoch podľa kapitoly II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 vrátane akcií súvisiacich s príslušnými mestskými uzlami, námornými prístavmi, vnútrozemskými prístavmi***, letiskami*** a terminálmi kombinovanej železničnej a cestnej dopravy súhrnnej siete, ako sa stanovuje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1315/2013;

Zdôvodnenie

Domnievame sa, že problémy spôsobené ostrovným charakterom si vyžadujú odlišný prístup zo strany inštitúcií EÚ a táto situácia je porovnateľná so situáciou najvzdialenejších regiónov, keďže hlavný problém nevyplýva len zo samotnej vzdialenosti, ale skôr z prerušenia územnej kontinuity.

Letiská sú kľúčovým nástrojom na rozvoj najvzdialenejších regiónov a často najefektívnejším prostriedkom na integráciu týchto regiónov do dopravných sietí Únie.

Pozmeňovací návrh 15

článok 9 ods. 2 a 4 (v SK znení ods. 27 a 29)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené tieto akcie v sektore dopravy:	2. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené tieto akcie v sektore dopravy:
a) Akcie súvisiace s efektívnymi a vzájomne prepojenými sieťami:	a) Akcie súvisiace s efektívnymi a vzájomne prepojenými sieťami:
[…]	[…]
iii) akcie, ktorými sa realizujú úseky súhrnnej siete nachádzajúce sa v najvzdialenejších regiónoch podľa kapitoly II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 vrátane akcií súvisiacich s príslušnými mestskými uzlami, námornými prístavmi, vnútrozemskými prístavmi a terminálmi ***kombinovanej železničnej a cestnej dopravy*** súhrnnej siete, ako sa stanovuje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1315/2013;	iii) akcie, ktorými sa realizujú úseky súhrnnej siete nachádzajúce sa v najvzdialenejších regiónoch podľa kapitoly II nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 vrátane akcií súvisiacich s príslušnými mestskými uzlami, ***letiskami,*** námornými prístavmi, vnútrozemskými prístavmi a terminálmi ***železničnej dopravy*** súhrnnej siete, ako sa stanovuje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 1315/2013, a ***akcií v rámci najvzdialenejšieho regiónu***;
[…]	[…]
b) Akcie súvisiace s inteligentnou, udržateľnou, inkluzívnou, bezpečnou a chránenou mobilitou:	b) Akcie súvisiace s inteligentnou, udržateľnou, inkluzívnou, bezpečnou a chránenou mobilitou:
[…]	[…]
ix) akcie na zlepšenie dostupnosti a prístupnosti dopravnej infraštruktúry na účely bezpečnosti a civilnej ochrany;	ix) akcie na zlepšenie dostupnosti a prístupnosti dopravnej infraštruktúry na účely bezpečnosti a civilnej ochrany;
	x) akcie na zlepšenie dostupnosti najvzdialenejších regiónov, mobility ich obyvateľov a prepravy tovaru;
[…]	[…]

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
4. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené tieto akcie v sektore digitálnych technológií:	4. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené tieto akcie v sektore digitálnych technológií:
[…]	[…]
d) akcie podporujúce zavádzanie chrbticových sietí, a to aj s podmorskými káblami ***vo všetkých členských štátoch*** a medzi Úniou a tretími krajinami;	d) akcie podporujúce zavádzanie chrbticových sietí, a to aj s podmorskými káblami medzi členskými štátmi, ***medzi členskými štátmi a najvzdialenejšími regiónmi*** a medzi Úniou a tretími krajinami;
[…]	[…]

Pozmeňovací návrh 16

Článok 9 ods. 4 písm b) (v SK znení ods. 29)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
4. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené tieto akcie v sektore digitálnych technológií:	4. Na finančnú pomoc Únie podľa tohto nariadenia sú oprávnené tieto akcie v sektore digitálnych technológií:
a) akcie podporujúce gigabitové pripojenie subjektov sociálno-ekonomickej interakcie;	a) akcie podporujúce gigabitové pripojenie subjektov sociálno-ekonomickej interakcie;
b) akcie podporujúce poskytovanie vysokokvalitného miestneho bezdrôtového pripojenia v miestnych komunitách, ktoré je bezplatné a bez diskriminačných podmienok;	b) akcie podporujúce poskytovanie vysokokvalitného miestneho bezdrôtového pripojenia v miestnych komunitách, ktoré je bezplatné a bez diskriminačných podmienok ***najmä na vidieku (koncepcia inteligentných obcí)***;
c) akcie, ktorými sa realizuje neprerušované pokrytie systémami 5G všetkých hlavných pozemných dopravných trás vrátane transeurópskych dopravných sietí;	c) akcie, ktorými sa realizuje neprerušované pokrytie systémami 5G všetkých hlavných pozemných dopravných trás vrátane transeurópskych dopravných sietí;
d) akcie podporujúce zavádzanie chrbticových sietí, a to aj s podmorskými káblami vo všetkých členských štátoch a medzi Úniou a tretími krajinami;	d) akcie podporujúce zavádzanie chrbticových sietí, a to aj s podmorskými káblami vo všetkých členských štátoch a medzi Úniou a tretími krajinami;
e) akcie podporujúce prístup európskych domácností k sieťam s veľmi vysokou kapacitou;	e) akcie podporujúce prístup európskych domácností k sieťam s veľmi vysokou kapacitou;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
f) akcie, ktorými sa realizujú požiadavky na infraštruktúru digitálnej pripojiteľnosti súvisiace s cezhraničnými projektmi v oblasti dopravy alebo energetiky a/alebo ktorými sa podporujú prevádzkové digitálne platformy priamo spojené s dopravnou alebo energetickou infraštruktúrou.	f) akcie, ktorými sa realizujú požiadavky na infraštruktúru digitálnej pripojiteľnosti súvisiace s cezhraničnými projektmi v oblasti dopravy alebo energetiky a/alebo ktorými sa podporujú prevádzkové digitálne platformy priamo spojené s dopravnou alebo energetickou infraštruktúrou.
V časti V prílohy sa nachádza orientačný zoznam oprávnených projektov v digitálnom sektore.	V časti V prílohy sa nachádza orientačný zoznam oprávnených projektov v digitálnom sektore.

Pozmeňovací návrh 17

Článok 10 ods. 2 (v SK znení ods. 31)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V rámci sektora dopravy, energetiky alebo digitálnych technológií môžu akcie oprávnené v súlade s článkom 9 obsahovať doplnkové prvky, ktoré ***sa nemusia týkať*** oprávnených akcií, ako sa stanovuje v článku 9 ods. 2, 3 alebo 4, za predpokladu, že spĺňajú všetky tieto požiadavky:	V rámci sektora dopravy, energetiky alebo digitálnych technológií môžu akcie oprávnené v súlade s článkom 9 obsahovať doplnkové prvky, ktoré ***sa týkajú alebo netýkajú*** oprávnených akcií, ako sa stanovuje v článku 9 ods. 2, 3 alebo 4, za predpokladu, že spĺňajú všetky tieto požiadavky:

Zdôvodnenie

Synergie treba podporovať. Mechanizmus navrhovaný v odseku 2 (v SK znení ods. 31 – pozn. prekl.) musí umožniť začleniť akcie oprávnené v inom sektore NPE v rámci výzvy na predkladanie návrhov týkajúcej sa konkrétneho odvetvia. Konkrétne výzvy na predkladanie návrhov na kombinované projekty budú podporovať projekty s viacsektorovým zapojením v rozsahu 20 % – 80 %.

Pozmeňovací návrh 18

Článok 11 ods. 2 písm b) (v SK znení ods. 33)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) právne subjekty usadené v tretej krajine pridruženej k programu;	b) právne subjekty usadené v tretej krajine pridruženej k programu v ***prípade opatrení súvisiacich s projektom, ktorý sa týka tejto tretej krajiny***;

Zdôvodnenie

Z NPE sa nesmú podporovať činnosti podnikov z tretích krajín na území Únie.

Pozmeňovací návrh 19

Článok 11 ods. 5 (v SK znení ods. 36)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
5. V pracovných programoch uvedených v článku 19 sa môže stanoviť, že oprávnené sú len návrhy predložené jedným alebo viacerými členskými štátmi alebo návrhy, ktoré po dohode s dotknutými členskými štátmi predložili medzinárodné organizácie, spoločné podniky alebo verejné či súkromné podniky alebo subjekty.	

Zdôvodnenie

Zachovanie procesu schvaľovania zo strany členských štátov by nebolo v zmysle administratívneho zjednodušenia, ktoré Európsky výbor regiónov podporuje.

Pozmeňovací návrh 20

Článok 12

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Granty v rámci programu sa udeľujú a riadia v súlade s hlavou [VIII] nariadenia o rozpočtových pravidlách.	Granty v rámci programu sa udeľujú a riadia v súlade s hlavou [VIII] nariadenia o rozpočtových pravidlách. ***1. Proces výberu projektu zahŕňa dve fázy:*** ***a) posúdenie oprávnenosti projektu na základe zjednodušenej dokumentácie;*** ***b) predloženie, posúdenie a výber projektu.*** ***2. Komisia zverejňuje výzvy na predkladanie návrhov aspoň jeden mesiac pred ich otvorením. Predkladatelia projektov majú aspoň jeden mesiac na predloženie prvej dokumentácie. Európska komisia posúdi oprávnenosť žiadostí v lehote jedného mesiaca. Predkladatelia projektov majú následne minimálne tri mesiace na predloženie kompletnej dokumentácie.***

Zdôvodnenie

Malo by sa zjednodušiť vykonávanie NPE a zabrániť tomu, aby predkladatelia projektov museli vypracúvať kompletnú zdĺhavú a nákladnú dokumentáciu, ak nie sú oprávnení zúčastniť sa na danom výberovom konaní. Okrem toho musia mať predkladatelia projektov čas podrobne sa oboznámiť s výzvou na predkladanie návrhov a pripraviť kompletnú dokumentáciu.

Pozmeňovací návrh 21

Článok 13 ods. 1 (v SK znení ods. 37)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Kritériá na vyhodnotenie návrhov sú vymedzené v pracovných programoch uvedených v článku 19 a vo výzvach na predkladanie návrhov, pričom sa v príslušnom rozsahu zohľadňujú tieto prvky:	Kritériá na vyhodnotenie návrhov sú vymedzené v pracovných programoch uvedených v článku 19 a vo výzvach na predkladanie návrhov, pričom sa v príslušnom rozsahu zohľadňujú tieto prvky:
a) hospodárske, sociálne a environmentálne vplyvy (prínosy a náklady);	a) hospodárske, sociálne a environmentálne vplyvy (prínosy a náklady);
b) hľadiská inovácií, bezpečnosti, interoperability a prístupnosti;	b) hľadiská inovácií, bezpečnosti, interoperability, ***multimodality*** a prístupnosti;
c) cezhraničný rozmer;	c) cezhraničný rozmer ***alebo zlepšenie dostupnosti ostrovných a najvzdialenejších regiónov***;
d) synergie medzi sektormi dopravy, energetiky a digitálnych technológií;	***d) európska pridaná hodnota;***
e) pripravenosť akcie v rámci vývoja projektu;	***e) ich prínos z hľadiska odstránenia úzkych miest a dokončenia chýbajúcich úsekov;***
f) náležitosť navrhovaného plánu vykonávania;	***f***) synergie medzi sektormi dopravy, energetiky a digitálnych technológií;
g) katalytický účinok finančnej pomoci Únie na investíciu;	g) pripravenosť akcie v rámci vývoja projektu ***a úroveň záväzku, pokiaľ ide o dokončenie projektu***;
h) potreba prekonať finančné prekážky, ako je nedostatočná komerčná životaschopnosť alebo nedostatočné financovanie trhom;	***h) sociálny dosah;***
i) súlad s plánmi Únie a národnými plánmi v oblasti energetiky a klímy.	i) náležitosť navrhovaného plánu vykonávania;
	j) katalytický účinok finančnej pomoci Únie na investíciu;
	k) potreba prekonať finančné prekážky, ako je nedostatočná komerčná životaschopnosť alebo nedostatočné financovanie trhom;
	l) súlad s plánmi Únie a národnými plánmi v oblasti energetiky a klímy.

Pozmeňovací návrh 22

Článok 14 ods. 2 písm. a) (v SK znení ods. 44)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
v prípade prác súvisiacich so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. a) objem finančnej pomoci Únie neprekročí 30 % celkových oprávnených nákladov. Miery spolufinancovania sa môžu zvýšiť na maximálne 50 % pre akcie súvisiace s cezhraničnými prepojeniami za podmienok stanovených v písmene c) tohto odseku, pre akcie podporujúce systémy telematických aplikácií, pre akcie podporujúce nové technológie a inovácie, pre akcie podporujúce zlepšenia bezpečnosti infraštruktúry v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie a pre akcie v najvzdialenejších regiónoch;	v prípade prác súvisiacich so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. a) objem finančnej pomoci Únie neprekročí 30 % celkových oprávnených nákladov. v prípade prác súvisiacich so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. a) objem finančnej pomoci Únie neprekročí 30 % celkových oprávnených nákladov. Miery spolufinancovania sa môžu zvýšiť na maximálne 50 % pre akcie súvisiace s cezhraničnými prepojeniami za podmienok stanovených v písmene c) tohto odseku, ***akcie týkajúce sa úzkych miest a chýbajúcich prepojení v základnej sieti, akcie podporujúce námorné diaľnice, akcie podporujúce námorné a riečne spojenia hlavnej a celosvetovej siete vrátane akcií v prístavoch a spojení s vnútrozemím, pre mestské uzly, multimodálne platformy a prepojenia a prepojenia „posledného úseku“*** pre akcie podporujúce systémy telematických aplikácií, pre akcie podporujúce nové technológie a inovácie, pre akcie podporujúce zlepšenia bezpečnosti infraštruktúry v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie a pre akcie v ***ostrovných*** a najvzdialenejších regiónoch;

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh je v súlade s návrhom Komisie a dopĺňajú sa ním do koridorov hlavnej siete námorné spojenia. Okrem toho treba výrazne podporovať námornú dopravu, ak sa majú dosiahnuť ciele Únie v oblasti životného prostredia a klímy.

Pozmeňovací návrh 23

Článok 14 ods. 5 (v SK znení ods. 47)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Maximálna miera spolufinancovania uplatniteľná na akcie vybrané v rámci medzisektorových pracovných programov uvedených v článku 10 je najvyššia maximálna miera spolufinancovania uplatniteľná na dotknuté sektory.	Maximálna miera spolufinancovania uplatniteľná na akcie vybrané v rámci medzisektorových pracovných programov uvedených v článku 10 je najvyššia maximálna miera spolufinancovania uplatniteľná na dotknuté sektory ***zvýšená o 10 %. Akcie podporované v rámci mechanizmu uvedeného v článku 10 ods. 2 získajú spolufinancovanie v miere zodpovedajúcej hlavnému sektoru, a to vrátane vedľajších nákladov.***

Zdôvodnenie

Synergie by sa mali podporovať, a to aj finančne. V záujme zjednodušenia musí mať mechanizmus uvedený v článku 10 ods. 2 jednotnú mieru spolufinancovania.

Pozmeňovací návrh 24

Článok 15 písm. a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Okrem kritérií stanovených v článku [186] nariadenia o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú tieto kritériá oprávnenosti nákladov:	Okrem kritérií stanovených v článku [186] nariadenia o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú tieto kritériá oprávnenosti nákladov:
a) oprávnené môžu byť len výdavky, ktoré vznikli v členských štátoch s výnimkou prípadov, keď sa projekt spoločného záujmu alebo cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov týkajú územia jednej alebo viacerých tretích krajín, ako sa uvádza v článku 5 alebo v článku 11 ods. 4 tohto nariadenia alebo medzinárodných vôd a keď je akcia nevyhnutná na dosiahnutie cieľov daného projektu;	a) oprávnené môžu byť len výdavky, ktoré vznikli v členských štátoch s výnimkou prípadov, keď sa projekt spoločného záujmu alebo cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov týkajú územia jednej alebo viacerých tretích krajín, ako sa uvádza v článku 5 alebo v článku 11 ods. 4 tohto nariadenia***, jedného alebo viacerých najvzdialenejších regiónov*** alebo medzinárodných vôd a keď je akcia nevyhnutná na dosiahnutie cieľov daného projektu;

Zdôvodnenie

Navrhuje sa, aby sa do článku 15 písm. a) začlenil odkaz na špecifickú situáciu najvzdialenejších regiónov.

Pozmeňovací návrh 25

Článok 16 ods. 2 (v SK znení ods. 49)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Použitie grantov uvedených v odseku 1 sa môže vykonať prostredníctvom cielených výziev na predkladanie návrhov.	2. Použitie grantov uvedených v odseku 1 sa ***vykonáva vo všetkých výzvach na predkladanie návrhov*** a prostredníctvom cielených výziev na predkladanie návrhov s ***limitom 10 % celkového rozpočtu NPE***.

Zdôvodnenie

Operácie kombinovaného financovania treba podporovať a umožňovať, keď ich chce predkladateľ projektu využiť. Prvým riešením pre financovanie v rámci NPE však musí zostať grant.

Pozmeňovací návrh 26

Článok 17 ods. 2 – nový ods. 3 (v SK znení ods. 51 – nový ods. 52)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	3. Finančné prostriedky získané späť v súlade s týmto článkom sa opätovne použijú v rámci iných pracovných programov NPE a rozdelia sa s ohľadom na dohodnuté finančné krytie pre jednotlivé členské štáty.

Zdôvodnenie

Finančné prostriedky pridelené vo VFR Nástroju na prepájanie Európy musia zostať v rámci tohto nástroja. Rozdelenie finančných prostriedkov zohľadňujúce dohodnuté finančné krytie určené pre jednotlivé členské štáty predstavuje stimulačný prvok pre tieto štáty a vykonávateľov jednotlivých projektov, aby zbytočne nebránili rozhodovaniu o budúcnosti projektov z dôvodu obavy o stratu finančnej podpory. Opatrenie okrem toho umožní vyváženejšie geografické rozdelenie prostriedkov medzi členské štáty EÚ.

Pozmeňovací návrh 27

Článok 19

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Program sa implementuje prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách. V pracovných programoch sa v prípade potreby stanoví celková suma vyčlenená na operácie kombinovaného financovania.	1. Program sa implementuje prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách. V pracovných programoch sa v prípade potreby stanoví celková suma vyčlenená na operácie kombinovaného financovania.
2. Pracovné programy prijíma Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 22 tohto nariadenia.	2. ***Európska komisia predloží orientačný časový plán pre pracovné programy obsahujúci pridelené finančné prostriedky a priority týchto programov na celé programové obdobie.***
	3. Pracovné programy prijíma Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 22 tohto nariadenia.

Zdôvodnenie

Finančné prostriedky pridelené vo VFR Nástroju na prepájanie Európy musia zostať v rámci tohto nástroja.

Pozmeňovací návrh 28

Článok 23

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 24 tohto nariadenia na účely:	Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 24 tohto nariadenia na účely:
a) vykonania zmeny v časti I prílohy v súvislosti s ukazovateľmi a vytvorenia rámca monitorovania a hodnotenia;	a) vykonania zmeny v časti I prílohy v súvislosti s ukazovateľmi a vytvorenia rámca monitorovania a hodnotenia;
b) vykonania zmeny v časti II prílohy v súvislosti s orientačnými percentuálnymi podielmi rozpočtových zdrojov pridelených špecifickému cieľu stanovenému v článku 3 písm. a) bode i);	b) vykonania zmeny v časti II prílohy v súvislosti s orientačnými percentuálnymi podielmi rozpočtových zdrojov pridelených špecifickému cieľu stanovenému v článku 3 písm. a) bode i);
c) vykonania zmeny v časti III prílohy v súvislosti s vymedzením dopravných koridorov základnej siete a predbežne identifikovaných úsekov a predbežne identifikovaných úsekov na súhrnnej sieti;	c) vykonania zmeny v časti III prílohy v súvislosti s vymedzením dopravných koridorov základnej siete a predbežne identifikovaných úsekov a predbežne identifikovaných úsekov na súhrnnej sieti;
d) vykonania zmeny v časti IV prílohy, pokiaľ ide o identifikáciu cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;	d) vykonania zmeny v časti IV prílohy, pokiaľ ide o identifikáciu cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
e) vykonania zmeny v časti V prílohy, pokiaľ ide o určenie projektov spoločného záujmu v oblasti digitálnej pripojiteľnosti.	e) ***vykonania zmeny technických špecifikácií týkajúcich sa infraštruktúr dvojakého využitia na civilné a vojenské účely vymedzených Radou a stanovenia alebo zmien zoznamu prioritných projektov týkajúcich sa prispôsobenia dvojakému využitiu na civilné a vojenské účely;***
	f) vykonania zmeny v časti V prílohy, pokiaľ ide o určenie projektov spoločného záujmu v oblasti digitálnej pripojiteľnosti.

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú sa nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014

[COM(2018) 438 final] – časť 2

Pozmeňovací návrh 29

Príloha, časť III, tabuľka 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
„Atlantický“ koridor základnej siete	„Atlantický“ koridor základnej siete
Smerovanie	Smerovanie
Gijón – León – Valladolid	Gijón – León – ***Palencia*** – Valladolid
A Coruña – Vigo – Orense – León	A Coruña – Vigo – Orense – ***Ponferrada – Astorga*** –León – ***Palencia-Venta de Baños***
Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao	Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao ***(trať Y vasca)***
	Bordeaux – Dax – Vitoria/Gasteiz
	Bordeaux – Toulouse
Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba	Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba
Algeciras – Bobadilla – Madrid	Algeciras – Bobadilla – Madrid
Sines/Lisboa – Madrid – Valladolid	Sines/Lisboa – Madrid – Valladolid
Lisboa – Aveiro – Leixões/Porto – rieka Douro	Lisboa – Aveiro – Leixões/Porto – rieka Douro
Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/ Bordeaux – Tours – Paris – Le Havre/Metz – Mannheim/ Strasbourg	Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/ Bordeaux – Tours – Paris – Le Havre/Metz – Mannheim/ Strasbourg
	Shannon Foynes – Dublin – Cork – Le Havre– Rouen – Paris
Saint Nazaire – Nantes – Tours	***Dublin – Cork*** – Saint Nazaire – Nantes – Tours

Zdôvodnenie

Vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ bude mať početné dôsledky vrátane zásadného vplyvu na zapojenie Írska do siete koridorov základnej siete TEN-T, pretože táto krajina je závislá výlučne od spojení cez Spojené kráľovstvo. Do mapy koridorov by mali byť preto začlenené námorné spojenia s prístavmi základnej siete Atlantického koridoru a niektoré prístavy súhrnnej siete. Začlenenie spojenia medzi Stredomorským a Atlantickými koridorom do prioritných koridorov základnej siete môže posilniť sociálno-ekonomickú výkonnosť týchto dvoch koridorov a umožniť rozvoj infraštruktúr a ich využívanie. Bola by to tiež príležitosť prepojiť prístavy v Stredozemnom mori a Atlantickom oceáne na osi Bordeaux-Toulouse-Narbonne. Okrem toho je tento návrh súčasťou rozvojového projektu Grand Sud-Ouest, v rámci ktorého sa majú vybudovať dve vysokorýchlostné trate so spoločným úsekom z Bordeaux do Toulouse a z Bordeaux do Španielska.

Trať Zaragoza – Pamplona – Y vasca je opodstatnená, pretože by spájala Atlantický koridor so Stredomorským, a umožnila tak prístup do prístavu v Bilbau. Francúzsko by malo obnoviť spojenie medzi mestami Bordeaux – Dax – Vitoria, a to pre osobnú dopravu, ako aj v záujme odstránenia problematických miest v rámci nákladnej dopravy (Irun – Hendaia, variant Bordeaux).

Je potrebné zahrnúť aj tieto možné enklávy a logistické platformy so zásadným strategickým významom alebo s potenciálom do budúcna, ktoré sa nachádzajú v okrajových regiónoch, kde je potrebné vyriešiť pretrvávajúce množstvo nedostatkov v oblasti základnej infraštruktúry, aby sa zlepšila ich dostupnosť a prepojenosť, najmä s prístavmi.

Pozmeňovací návrh 30

Príloha, časť III, tabuľka 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
„Stredomorský“ koridor základnej siete	„Stredomorský“ koridor základnej siete
Smerovanie	Smerovanie
Algeciras – Bobadilla –Madrid – Zaragoza – Tarragona	Algeciras – Bobadilla – Madrid – Zaragoza – ***Sagunto/*** Tarragona
	Madrid – Albacete – Valencia
Sevilla – Bobadilla – Murcia	Sevilla – Bobadilla – ***Almería*** – Murcia
Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona	Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona
Tarragona – Barcelona – Perpignan – Marseille – Genova/ Lyon – Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Venezia – Ravenna/Trieste/Koper – Ljubljana – Budapest	Tarragona/***Palma de Mallorca*** – Barcelona – Perpignan – Marseille – Genova/Lyon – Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Venezia – Ravenna/Trieste/ Koper – Ljubljana – Budapest
	Alcúdia — Ciudadela — Toulon — Ajaccio— Bastia — Porto Torres — Cagliari — Palerme
	Toulouse – Narbonne
Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – hranica s Ukrajinou	Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – hranica s Ukrajinou

Zdôvodnenie

Začlenenie spojenia medzi Stredomorským a Atlantickými koridorom do prioritných koridorov základnej siete môže posilniť sociálno-ekonomickú výkonnosť týchto dvoch koridorov a umožniť rozvoj infraštruktúr a ich využívanie. Bola by to tiež príležitosť prepojiť prístavy v Stredozemnom mori a Atlantickom oceáne na osi Bordeaux-Toulouse-Narbonne.

Pozmeňovací návrh 31

Príloha, časť III, tabuľka 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Koridor základnej siete „Severné more – Stredomorie“	Koridor základnej siete „Severné more – Stredomorie“
Smerovanie	Smerovanie
Belfast – Dublin – Shannon Foynes/Cork	Belfast – Dublin – Shannon Foynes/Cork
	Dublin – Cork – Calais – Zeebruge – Antwerpen – Rotterdam
	Shannon Foynes – Dublin – Rosselare – Waterford – Cork – Brest – Roscoff – Cherbourg – Caen – Le Havre – Rouen – Paris
Glasgow/Edinburgh – Liverpool/Manchester – Birmingham	Glasgow/Edinburgh – Liverpool/Manchester – Birmingham
Birmingham – Felixstowe/London/Southampton	Birmingham – Felixstowe/London/Southampton
London – Lille – Brussel/Bruxelles	London – Lille – Brussel/Bruxelles
Amsterdam – Rotterdam – Antwerp – Brussel/Bruxelles – Luxembourg	Amsterdam – Rotterdam – Antwerp – Brussel/Bruxelles – Luxembourg
Luxembourg – Metz – Dijon – Macon – Lyon – Marseille	Luxembourg – Metz – Dijon – Macon – Lyon – Marseille
Luxembourg – Metz – Strasbourg – Basel	Luxembourg – Metz – Strasbourg – Basel
Antwerpen/Zeebrugge – Gent – Dunkerque/Lille – Paris	Antwerpen/Zeebrugge – Gent – Dunkerque/Lille – Paris

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh preberá návrh Európskej komisie na zmenu nariadenia o NPE v prípade, že k vystúpeniu Spojeného kráľovstva dôjde bez dosiahnutia dohody, a zahŕňajú sa doň prístavy súhrnnej a základnej siete.

Pozmeňovací návrh 32

Príloha, časť III, tabuľka 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
„Škandinávsko-stredomorský“ koridor základnej siete	„Škandinávsko-stredomorský“ koridor základnej siete
Smerovanie	Smerovanie
Hranica s Ruskom – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stockholm – Örebro – Malmö	Hranica s Ruskom – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stockholm – Örebro – Malmö
Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – Stockholm	Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – ***Gävle*** – Stockholm – ***Örebro***
	Stockholm – Örebro – Oslo
Oslo – Goteburg – Malmö – Trelleborg	Oslo – Goteburg – Malmö – Trelleborg

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Malmö – København – Fredericia – Aarhus – Aalborg – Hirtshals/Frederikshavn	Malmö – København – Fredericia – Aarhus – Aalborg – Hirtshals/Frederikshavn
København – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover	København – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover
Bremerhaven – Bremen – Hannover – Nürnberg	Bremerhaven – Bremen – Hannover – Nürnberg
Rostock – Berlin – Leipzig – München	Rostock – Berlin – Leipzig – München
Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze	Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze
Livorno/La Spezia – Firenze – Roma – Napoli – Bari – Taranto – Valletta	Livorno/La Spezia – Firenze – Roma – Napoli – Bari – Taranto – Valletta

Pozmeňovací návrh 33

Príloha, časť III, tabuľka 2 Predbežne identifikované úseky na súhrnnej sieti

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Cezhraničné úseky na súhrnnej sieti uvedené v článku 9 ods. 2 písm. a) bode ii) tohto nariadenia zahŕňajú najmä tieto úseky:	Cezhraničné úseky na súhrnnej sieti a ***existujúce cezhraničné železničné spojenia a chýbajúce spojenia na vnútorných hraniciach EÚ*** uvedené v článku 9 ods. 2 písm. a) bode ii) tohto nariadenia zahŕňajú najmä tieto úseky:

Zdôvodnenie

Toto doplnenie umožní prepojenie koridorov TEN, hoci formálne zatiaľ len mimo súhrnnej siete (napr. missing links).

Pozmeňovací návrh 34

Príloha – Časť V

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Gigabitové pripojenie pre subjekty sociálno-ekonomickej interakcie	1. Gigabitové pripojenie pre subjekty sociálno-ekonomickej interakcie
[…]	[…]
— gigabitovému pripojeniu pre vzdelávacie a výskumné centrá v rámci úsilia preklenúť digitálnu priepasť a inovovať systémy vzdelávania, zlepšiť výsledky vzdelávania, posilniť rovnosť a zvýšiť efektívnosť;	— gigabitovému pripojeniu pre vzdelávacie a výskumné centrá v rámci úsilia preklenúť digitálnu priepasť a inovovať systémy vzdelávania, zlepšiť výsledky vzdelávania, posilniť rovnosť a zvýšiť efektívnosť;
	— ***gigabitovému pripojeniu, ktoré zabezpečujú systémy širokopásmového vysokorýchlostného pripojenia v rámci najvzdialenejších regiónov a medzi týmito regiónmi a príslušnými členskými štátmi, najmä prostredníctvom inštalácie redundantných podmorských káblov.***

Zdôvodnenie

Je dôležité zabezpečiť, aby sa činnosti zamerané na rozvoj infraštruktúr na digitálne prepojenie v najvzdialenejších regiónoch považovali za prioritné.

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1316/2013 vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie

[COM(2018) 568 final] – časť 1

Pozmeňovací návrh 35

Odôvodnenie 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Aby sa zabránilo rozdeleniu koridoru základnej siete Severné more – Stredomorie na dve oddelené a neprepojené časti a aby sa zabezpečilo prepojenie Írska s kontinentálnou Európou, koridor základnej siete Severné more – Stredomorie by mal zahŕňať námorné spojenia medzi základnými prístavmi Írska a základnými prístavmi v Belgicku a Holandsku.	

Zdôvodnenie

Niektoré francúzske prístavy (Le Havre, Dunkerque, Calais) sú prístavy základnej siete zaradené do Atlantického koridoru a koridoru Severné more – Stredomorie. Nie je dôvod na ich vylúčenie.

Pozmeňovací návrh 36

Príloha

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V prílohe I časti I bode 2 („Koridory základnej siete“) sa v oddiele „Koridor Severné more – Stredomorie“ za riadok „Belfast – Baile Átha Cliath/Dublin – Corcaigh/Cork“ ***vkladá tento riadok***:	V prílohe I časti I bode 2 („Koridory základnej siete“) sa v oddiele „Koridor Severné more – Stredomorie“ za riadok „Belfast – Baile Átha Cliath/Dublin – Corcaigh/Cork“ ***vkladajú tieto riadky***:
„Baile Átha Cliath/Dublin/Corcaigh/Cork – Zeebrugge/Antwerpen/Rotterdam“.	„Baile Átha Cliath/Dublin/Corcaigh/Cork – ***Calais/Dunkerque-*** Zeebrugge/Antwerpen/Rotterdam“
	„Shannon Foynes – Dublin – Rosselare – Waterford – Cork – Brest – Roscoff – Cherbourg – Caen – Le Havre – Rouen – Paris“.
	V prílohe I časti I bode 2 („Koridory základnej siete“) sa v oddiele „Atlantický koridor“ za riadok „Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – Tours – Paris – Le Havre/Metz – Mannheim/Strasbourg“ vkladá tento riadok:
	Shannon Foynes – Dublin – Cork – Le Havre– Rouen – Paris
	V prílohe I časti I bode 2 („Koridory základnej siete“) sa v oddiele „Atlantický koridor“ riadok „Saint Nazaire – Nantes – Tours“ mení takto:
	„Dublin – Cork – Saint Nazaire – Nantes – Tours“

Zdôvodnenie

Vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ bude mať početné dôsledky vrátane zásadného vplyvu na zapojenie Írska do siete koridorov základnej siete TEN-T, pretože táto krajina je závislá výlučne od spojení cez Spojené kráľovstvo. Námorné prepojenia s prístavmi základnej siete by mali byť zahrnuté do mapy koridorov.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné odporúčania

1. pripomína, že európska politika v oblasti bezpečných, moderných, udržateľných a efektívnych dopravných, energetických a telekomunikačných infraštruktúr prostredníctvom transeurópskych sietí (TEN) má kľúčový význam pre posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti vo všetkých regiónoch EÚ vrátane okrajových, najvzdialenejších a ostrovných regiónov a regiónov, ktoré musia čeliť demografickým výzvam, prispieva k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu a je nevyhnutná na dosiahnutie cieľov mnohých ďalších politík EÚ, najmä v oblasti klímy a životného prostredia;

2. konštatuje, že niektoré pripomienky VR týkajúce sa Nástroja na prepájanie Európy zavedeného v roku 2013, vyjadrené najmä v stanovisku 1531/2017 na tému *Budúcnosť nástroja NPE – Doprava* z 10. októbra 2017, sú stále aktuálne;

3. domnieva sa, že je potrebné pozorne načúvať mestám a regiónom, ktoré sú zodpovedné za politiku riadenia a rozvoja mobility a verejnej dopravy na svojom území;

4. uznáva, že návrh Komisie je v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality. Hlavným cieľom návrhu je vybudovanie transeurópskej dopravnej siete. Na tento účel je najlepšou úrovňou vykonávania európska úroveň;

5. pripomína, že v roku 2017 žilo 72 % Európanov v mestských oblastiach. Pre tieto osoby je zásadnou výzvou prístup k spoľahlivej, efektívnej a udržateľnej mestskej doprave. NPE je schopný podporiť transformáciu a znížiť dopravné preťaženie, znečistenie a nehody súvisiace s cestnou premávkou. Lepšie prepojiť rôzne druhy dopravy a zabezpečiť plynulosť ciest v týchto mestských oblastiach je nevyhnutným predpokladom pre realizáciu centrálnej siete v roku 2030 a globálnej siete v roku 2050. Prioritou musí byť úsilie v oblasti multimodality mestskej dopravy;

6. pripomína, že Európska únia má rozsiahlu starú námornú a riečnu infraštruktúru, ktorú je potrebné modernizovať a rozvíjať. Tieto dva spôsoby dopravy sú súčasťou riešenia preťaženia ciest a nevyhnutnej dekarbonizácie odvetvia;

7. uznáva, že doprava produkuje vyše 50 % emisií skleníkových plynov v Európe. Je jediným odvetvím, ktorému sa od roku 1990 nepodarilo znížiť emisie. Mestá a regióny sú priamo konfrontované s dôsledkami zmeny klímy, znečistenia ovzdušia a preťaženia dopravy. Takisto sa musia prijať ambiciózne a okamžité opatrenia na dekarbonizáciu odvetvia;

8. zdôrazňuje, že Nástroj na prepájanie Európy musí byť prispôsobený ambicióznym cieľom Únie, pokiaľ ide o budovanie dopravných infraštruktúr. V nariadení o TEN-T sa predpokladá dokončenie základnej siete do roku 2030. Konštatuje, že by sa mali pozorne monitorovať potreby všetkých regiónov a prijať opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby držali krok s inováciami v oblasti infraštruktúry;

9. odporúča, aby sa podporovali cezhraničné projekty tým, že sa podporí najmä zapojenie EZÚS alebo využitie mechanizmu na odstránenie právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte, ktorý navrhla Európska komisia na roky 2021 – 2027. Predovšetkým EZÚS by mali byť oprávnenými subjektmi v prípade všetkých výziev na predkladanie projektov v rámci Nástroja na prepájanie Európy, pričom ich právomoci by zostali zachované;

10. víta návrh Európskej komisie, ktorým sa obnovuje a mení Nástroj na prepájanie Európy;

11. víta skutočnosť, že v návrhu sa zohľadňujú osobitné črty najvzdialenejších regiónov a potreba poskytnúť prostriedky na financovanie dopravy prostredníctvom Nástroja na prepájanie Európy, ktoré by sa malo rozšíriť aj na energetiku a digitalizáciu;

12. poukazuje na to, že v dôsledku primeraného financovania Nástroja na prepájanie Európy možno vytvárať nové pracovné miesta, podporiť rast a urobiť z EÚ svetového lídra v oblasti výskumu a inovácií a dekarbonizácie hospodárstva;

13. víta úsilie o zjednodušenie pravidiel a postupov. Žiaden predkladateľ projektu by sa nemal vzdať možnosti požiadať o financovanie;

14. berie na vedomie návrh Komisie zaviesť cieľ, ktorým je prispôsobiť infraštruktúry siete TEN-T dvojakému využitiu na civilné a vojenské účely a navrhuje vyjasniť pravidlá tohto cieľa. Zároveň však vyjadruje poľutovanie nad tým, že tento návrh nie je podrobnejší;

15. žiada, aby Nástroj na prepájanie Európy venoval väčšiu pozornosť sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Práva a hodnoty

(2018/C 461/16)

Hlavný spravodajca: François DECOSTER (FR/ALDE), podpredseda regionálneho zastupiteľstva Hauts-de-France

Referenčný dokument: COM(2018) 383 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Názov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Práva ***a*** hodnoty	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Práva, hodnoty ***a občianstvo***

Zdôvodnenie

Názov programu musí byť konzistentný s cieľmi a realizovanými opatreniami. Aspekt občianstva má v rámci tohto programu zásadný význam, a preto by sa mal uviesť v názve programu, ktorý treba doplniť.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Program Práva ***a*** hodnoty (ďalej len „program“) by mal umožniť rozvoj synergií s cieľom riešiť otázky spoločné pre podporu a ochranu hodnôt a nadobudnúť zásadný rozmer na dosiahnutie konkrétnych výsledkov v danej oblasti. Malo by sa to dosiahnuť nadviazaním na pozitívne skúsenosti z predchádzajúcich programov. Tým bude umožnené plné využitie potenciálu synergií s cieľom účinnejšie podporiť oblasti politiky, na ktoré sa program vzťahuje, a zvýšiť ich potenciál osloviť ľudí. Ak má byť program účinný, mal by zohľadňovať špecifickú povahu jednotlivých politík, ich rozdielne cieľové skupiny a ich osobitné potreby prostredníctvom špeciálne prispôsobených prístupov.	Program Práva, hodnoty ***a občianstvo*** (ďalej len „program“) by mal umožniť rozvoj synergií s cieľom riešiť otázky spoločné pre podporu a ochranu hodnôt a nadobudnúť zásadný rozmer na dosiahnutie konkrétnych výsledkov v danej oblasti. Malo by sa to dosiahnuť nadviazaním na pozitívne skúsenosti z predchádzajúcich programov ***a taktiež rozvíjaním nových inovatívnych opatrení***. Tým bude umožnené plné využitie potenciálu synergií s cieľom účinnejšie podporiť oblasti politiky, na ktoré sa program vzťahuje, a zvýšiť ich potenciál osloviť ľudí. Ak má byť program účinný, mal by zohľadňovať špecifickú povahu jednotlivých politík, ich rozdielne cieľové skupiny a ich osobitné potreby prostredníctvom špeciálne prispôsobených prístupov.

Zdôvodnenie

Nemalo by sa vychádzať len z existujúcich opatrení, ale rozvíjať aj nové opatrenia podporujúce výmenu osvedčených postupov, informácií a možných synergií. Môže to byť napríklad na základe zavedenia programu pre výmenu a systém mobility pre miestnych a regionálnych zástupcov alebo vytvorenia štatútu „korešpondentov pre Európu“ vo všetkých miestnych a regionálnych spoločenstvách v Európe.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Na to, aby sa Európska únia priblížila občanom, sú potrebné rôzne akcie a koordinované úsilie. Nadväzovanie kontaktov medzi občanmi pri projektoch partnerských miest alebo v rámci sietí miest a podpora organizácií občianskej spoločnosti v oblastiach, na ktoré sa program vzťahuje, prispeje k zvýšeniu angažovanosti občanov v spoločnosti a v konečnom dôsledku k ich zapojeniu do demokratického života Únie. Podpora činností presadzujúcich vzájomné porozumenie, rozmanitosť, dialóg a rešpektovanie iných takisto prispeje k posilneniu pocitu spolupatričnosti a európskej identity opierajúceho sa o spoločné chápanie európskych hodnôt, kultúry, histórie a dedičstva. Podpora silnejšieho pocitu spolupatričnosti k Únii a jej hodnôt je obzvlášť dôležitá medzi občanmi najvzdialenejších regiónov EÚ v dôsledku ich odľahlosti a vzdialenosti od kontinentálnej Európy.	Na to, aby sa Európska únia priblížila občanom, sú potrebné rôzne akcie a koordinované úsilie. Nadväzovanie kontaktov medzi občanmi pri projektoch partnerských miest alebo v rámci sietí miest ***alebo projektov zahŕňajúcich cezhraničnú spoluprácu*** a podpora organizácií občianskej spoločnosti a územných spoločenstiev ***a miestnych a regionálnych orgánov*** v oblastiach, na ktoré sa program vzťahuje, ***ako aj odborná príprava a informovanie regionálnych zástupcov, ktorí pôsobia ako multiplikátory,*** prispeje k zvýšeniu angažovanosti občanov v spoločnosti a v konečnom dôsledku k ich zapojeniu do demokratického života Únie. Podpora činností presadzujúcich vzájomné porozumenie, rozmanitosť, dialóg a rešpektovanie iných takisto prispeje k posilneniu pocitu spolupatričnosti a európskej identity opierajúceho sa o spoločné chápanie európskych hodnôt, kultúry, histórie a dedičstva. Podpora silnejšieho pocitu spolupatričnosti k Únii a jej hodnôt je obzvlášť dôležitá medzi občanmi najvzdialenejších regiónov EÚ v dôsledku ich odľahlosti a vzdialenosti od kontinentálnej Európy.

Zdôvodnenie

Projekty cezhraničnej spolupráce by sa mali zohľadniť aj v programe Práva a hodnoty, pretože prispievajú k vzájomnému pocitu spolupatričnosti, európskej identite a prekonávaniu rozdielov medzi jednotlivými krajinami. Miestne a regionálne orgány musia tiež zohrávať kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o zvyšovanie angažovanosti občanov, a musia dostávať finančné prostriedky určené najmä na podporu občianskych práv a účasti občanov. Program zameraný na odbornú prípravu a informovane miestnych a regionálnych zvolených zástupcov by bol vynikajúcim nástrojom, ako pomôcť miestnym a regionálnym orgánom prispieť v tomto zmysle.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Činnosti súvisiace s posilňovaním historického povedomia a ***kritický pohľad*** na historickú pamäť Európy sú potrebné na to, aby si občania boli vedomí spoločnej histórie ako základu spoločnej budúcnosti, morálneho účelu a spoločných hodnôt. Do úvahy by sa mal taktiež vziať význam historických, kultúrnych a medzikultúrnych aspektov, ako aj väzby medzi historickým povedomím a vytváraním európskej identity a pocitom spolupatričnosti.	Činnosti, ***kritický pohľad*** a ***oslavy*** súvisiace s posilňovaním historického povedomia o Európe a ***spoločných hodnotách*** sú potrebné na to, aby si občania boli vedomí spoločnej histórie ***a hodnôt*** ako základu spoločnej budúcnosti***, vzájomnej dôvery***, morálneho účelu a spoločných hodnôt. Do úvahy by sa mal taktiež vziať význam historických, kultúrnych a medzikultúrnych aspektov***, ako aj podujatia organizované na miestnej a celoštátnej úrovni*** a väzby medzi historickým povedomím a vytváraním európskej identity a pocitom spolupatričnosti.

Zdôvodnenie

Oslavy prispievajú, rovnako ako pripomínanie si historických udalostí, k budovaniu základov spoločnej budúcnosti a vytváraniu európskej identity, ktorá sa musí zakladať na vzájomnej dôvere. Napríklad oslava medzinárodných dní, ako aj lokálnejšie podujatia môžu posilňovať pocit európskej spolupatričnosti.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 7

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Občania by mali byť lepšie informovaní aj o svojich právach vyplývajúcich z únijného občianstva a mali mať pozitívny náhľad na život, cestovanie, štúdium, prácu a dobrovoľníctvo v inom členskom štáte, a mali by mať pocit, že môžu požívať a uplatňovať všetky svoje práva spojené s občianstvom a očakávať rovnaký prístup, plnú vymáhateľnosť a ochranu svojich práv bez akejkoľvek diskriminácie, bez ohľadu na to, kde v Únii sa nachádzajú. V súlade s článkom 2 Zmluvy o EÚ je potrebné podporovať občiansku spoločnosť a zabezpečiť tak presadzovanie a ochranu spoločných hodnôt EÚ a zvyšovanie informovanosti o nich, a zároveň tým prispieť k účinnému uplatňovaniu práv podľa práva Únie.	Občania by mali byť lepšie informovaní aj o svojich právach vyplývajúcich z únijného občianstva a mali mať pozitívny náhľad na život, cestovanie, štúdium, prácu a dobrovoľníctvo v inom členskom štáte, a mali by mať pocit, že môžu požívať a uplatňovať všetky svoje práva spojené s občianstvom a očakávať rovnaký prístup, plnú vymáhateľnosť a ochranu svojich práv bez akejkoľvek diskriminácie, bez ohľadu na to, kde v Únii sa nachádzajú. V súlade s článkom 2 Zmluvy o EÚ je potrebné podporovať občiansku spoločnosť a zabezpečiť tak presadzovanie a ochranu spoločných hodnôt EÚ a zvyšovanie informovanosti o nich, a zároveň tým prispieť k účinnému uplatňovaniu práv podľa práva Únie. ***Miestne a regionálne orgány a ich zastupujúce združenia zavádzajúce činnosti, ktoré sú súčasťou programu Práva a hodnoty, musia byť podporované, najmä pokiaľ ide o podporu občianskych práv a občianskej účasti.***

Zdôvodnenie

Miestne a regionálne spoločenstvá dostávajú finančné prostriedky z tohto programu a zohrávajú dôležitú úlohu, najmä pokiaľ ide o podporu občianskej účasti a obranu európskych občianskych práv. Združenia miestnych a regionálnych samospráv zohrávali dôležitú úlohu pri šírení programu a naďalej sú jeho súčasťou.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Podľa článkov 8 a 10 ZFEÚ by sa programom malo podporovať zohľadnenie hľadiska rodovej rovnosti a cieľov v oblasti nediskriminácie vo všetkých jeho činnostiach.	Podľa článkov 8 a 10 ZFEÚ by sa programom malo podporovať zohľadnenie hľadiska rodovej rovnosti a cieľov v oblasti nediskriminácie vo všetkých jeho činnostiach. ***V ustanoveniach programu by sa mali uviesť konkrétne podmienky a opatrenia s cieľom zaručiť dodržiavanie noriem týkajúcich sa rodovej rovnosti a boja proti všetkým formám diskriminácie.***

Zdôvodnenie

V záujme dosiahnutia cieľov rodovej rovnosti a boja proti diskriminácii sa v programe a jeho akčnom pláne musia uviesť konkrétne ustanovenia. Realizovať sa môžu napríklad prostredníctvom kampaní na zvyšovanie povedomia na základe vyrovnaného zastúpenia žien a mužov v týchto kampaniach a takisto prostredníctvom zastúpenia znevýhodnených menšín.

Pozmeňovací návrh 7

Odôvodnenie 18

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Nezávislé orgány pre ľudské práva a organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú dôležitú úlohu pri podpore, ochrane a zvyšovaní povedomia o spoločných hodnotách Únie v súlade s článkom 2 Zmluvy o EÚ a pri prispievaní k účinnému uplatňovaniu práv vyplývajúcich z práva Únie vrátane Charty základných práv EÚ. Ako sa uvádza v uznesení Európskeho parlamentu z 18. apríla 2018, náležitá finančná podpora je kľúčom k rozvoju priaznivého a udržateľného prostredia pre organizácie občianskej spoločnosti, ktorých úloha sa tak posilní a umožní im to nezávislé a účinné plnenie si svojich funkcií. Doplnením úsilia vynakladaného na vnútroštátnej úrovni by financovanie z prostriedkov EÚ preto malo prispieť k podpore, posilneniu postavenia a tvorbe kapacít nezávislých organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v oblasti presadzovania ľudských práv, ktorých činnosti napomáhajú pri strategickom presadzovaní práv vyplývajúcich z práva EÚ a Charty základných práv EÚ, a to aj propagačnou a kontrolnou činnosťou, ako aj presadzovaním a ochranou spoločných hodnôt Únie a zvyšovaním povedomia o nich na vnútroštátnej úrovni.	Nezávislé orgány pre ľudské práva a organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú dôležitú úlohu pri podpore, ochrane a zvyšovaní povedomia o spoločných hodnotách Únie v súlade s článkom 2 Zmluvy o EÚ a pri prispievaní k účinnému uplatňovaniu práv vyplývajúcich z práva Únie vrátane Charty základných práv EÚ. Ako sa uvádza v uznesení Európskeho parlamentu z 18. apríla 2018, náležitá ***a dostatočná*** finančná podpora je kľúčom k rozvoju priaznivého a udržateľného prostredia pre organizácie občianskej spoločnosti, ktorých úloha sa tak posilní a umožní im to nezávislé a účinné plnenie si svojich funkcií. Doplnením úsilia vynakladaného na vnútroštátnej úrovni by financovanie z prostriedkov EÚ preto malo prispieť k podpore, posilneniu postavenia a tvorbe kapacít nezávislých organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v oblasti presadzovania ľudských práv, ktorých činnosti napomáhajú pri strategickom presadzovaní práv vyplývajúcich z práva EÚ a Charty základných práv EÚ, a to aj propagačnou a kontrolnou činnosťou, ako aj presadzovaním a ochranou spoločných hodnôt Únie a zvyšovaním povedomia o nich na vnútroštátnej úrovni.

Zdôvodnenie

Je dôležité, aby sa určil rozpočet, ktorý umožní podporiť čo najviac predložených projektov, aby sa zabránilo frustrácii a povzbudili sa iniciatívy zúčastnených strán.

Pozmeňovací návrh 8

Odôvodnenie 21

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Na to, aby sa zabezpečila efektívna alokácia finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Únie, je potrebné zabezpečiť európsku pridanú hodnotu všetkých vykonávaných akcií, ich komplementárnosť s akciami členských štátov, pričom musí by vyvinuté úsilie o konzistentnosť, komplementárnosť a súčinnosť medzi programami financovania, ktoré podporujú vzájomne úzko súvisiace oblasti politiky, a to najmä v rámci Fondu pre spravodlivosť, práva a hodnoty – a tým aj s programom Spravodlivosť, ako aj s programom Kreatívna Európa a s programom Erasmus + s cieľom využiť potenciál kultúrnych prienikov v oblastiach kultúry, médií, umenia, vzdelávania a kreativity. Je potrebné vytvoriť súčinnosť s ostatnými programami európskeho financovania, najmä v oblasti zamestnanosti, vnútorného trhu, podnikania, mládeže, zdravia, občianstva, spravodlivosti, migrácie, bezpečnosti, výskumu, inovácií, technológií, priemyslu, súdržnosti, cestovného ruchu, vonkajších vzťahov, obchodu a rozvoja.	Na to, aby sa zabezpečila efektívna alokácia finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Únie, je potrebné zabezpečiť európsku pridanú hodnotu všetkých vykonávaných akcií, ich komplementárnosť s akciami ***členských štátov a miestnych a regionálnych spoločenstiev v súlade so zásadou „aktívnej subsidiarity“***, pričom musí by vyvinuté úsilie o konzistentnosť, komplementárnosť a súčinnosť medzi programami financovania, ktoré podporujú vzájomne úzko súvisiace oblasti politiky, a to najmä v rámci Fondu pre spravodlivosť, práva a hodnoty – a tým aj s programom Spravodlivosť, ako aj s programom Kreatívna Európa a s programom Erasmus + s cieľom využiť potenciál kultúrnych prienikov v oblastiach kultúry, médií, umenia, vzdelávania a kreativity. Je potrebné vytvoriť súčinnosť s ostatnými programami európskeho financovania, najmä v oblasti zamestnanosti, vnútorného trhu, podnikania, mládeže, zdravia, občianstva, spravodlivosti, migrácie, bezpečnosti, výskumu, inovácií, technológií, priemyslu, súdržnosti, cestovného ruchu, vonkajších vzťahov, obchodu a rozvoja ***a podporiť rozvoj nových synergií vďaka zavedeniu prierezových inovatívnych opatrení***.

Zdôvodnenie

Miestne a regionálne spoločenstvá sú tiež aktívne a členské štáty a Únia musia zohľadniť ich opatrenia s cieľom zabezpečiť celkovú konzistentnosť, komplementárnosť a súčinnosť.

Osobitná skupina pre subsidiaritu a proporcionalitu a pre scenár „Menej, ale efektívnejšie“, zverejnila 10. júla svoje závery, v ktorých odporúča uplatniť nový prístup na základe „aktívnej subsidiarity“, ktorý zaručí, že legislatíva EÚ bude pre občanov prínosom a umožní väčšiu spoluúčasť členských štátov na rozhodnutiach EÚ.

Treba vyzdvihnúť prijatie nových inovatívnych opatrení, ktoré posilňujú pocit európskej spolupatričnosti a účasť občanov, najmä zavedenie programu Erasmus pre miestnych a regionálnych zástupcov alebo programu Korešpondenti pre Európu na základe rovnakého modelu ako v Rakúsku.

Pozmeňovací návrh 9

Odôvodnenie 24

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Typy financovania a spôsoby plnenia podľa tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti dosiahnuť špecifické ciele opatrení a priniesť výsledky, berúc do úvahy najmä náklady na kontroly, administratívnu záťaž a predpokladané riziko nesúladu. Malo by to zahŕňať zohľadnenie použitia jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov, ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, ako sa uvádza v článku 125 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách.	Typy financovania a spôsoby plnenia podľa tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti dosiahnuť špecifické ciele opatrení a priniesť výsledky, berúc do úvahy najmä náklady na kontroly, administratívnu záťaž a predpokladané riziko nesúladu. Malo by to zahŕňať zohľadnenie použitia jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov, ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, ako sa uvádza v článku 125 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách. ***Opatrenia musia čo najviac obmedziť administratívne náklady pre uchádzačov a zaručiť prístup k finančným prostriedkom pre všetky organizácie, ktoré sa môžu potenciálne uchádzať. Mal by sa zaviesť systém podávania prihlášok zložený z dvoch krokov, ktorý by obsahoval stručný návrh projektu slúžiaci na posúdenie oprávnenosti a úplnú prihlášku v prípade sľubných vyhliadok na získanie finančných prostriedkov. Ak sa to umožní, musia sa akceptovať prihlášky v elektronickej forme. Uchádzači musia mať prístup k národnému kontaktnému miestu, ktoré im poskytne podporu a dokáže odpovedať na ich otázky o postupe podávania prihlášky a pred zaslaním prihlášky bude môcť overiť, či je ich spis úplný. EÚ sa bude čo najviac snažiť, aby všetci potenciálni príjemcovia platieb boli informovaní o možnostiach financovania s cieľom zabezpečiť zapojenie rôznych organizácií pôsobiacich v jednotlivých členských štátoch a partnerských štátoch.*** ***Zdôvodnenie*** Zásadný význam má zjednodušenie postupu podávania prihlášky, najmä pre tých, ktorí sa o podporu uchádzajú prvýkrát, pre menšie spoločenstvá a neziskové organizácie. Je dôležité, aby všetky miestne regionálne spoločenstvá a všetky ostatné zúčastnené strany, ktoré by mohli prejaviť záujem, boli čo najlepšie a v maximálnej miere informované o ponúkaných možnostiach s cieľom zabrániť tomu, aby prijímateľmi pomoci boli iba privilegovaní partneri EÚ alebo najlepšie informované organizácie. Korešpondenti pre Európu sú dôležitým prvkom, ktorý treba v texte Európskej komisie náležite zdôrazniť.

Pozmeňovací návrh 10

Odôvodnenie 28

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vzhľadom na dôležitosť boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie napĺňať ciele Parížskej dohody a OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja prispeje tento program k tomu, aby sa akcie v oblasti klímy stali významnou témou a dodržal sa celkový záväzok poskytnúť 25 % rozpočtových výdavkov EÚ na podporu cieľov súvisiacich s touto problematikou. Počas prípravy a implementácie programu budú identifikované relevantné akcie a budú posúdené v kontexte jeho hodnotenia v polovici trvania.	Vzhľadom na dôležitosť boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie napĺňať ciele Parížskej dohody a OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja ***a so zreteľom na skutočnosť, že kolektívne opatrenia zamerané na tieto oblasti na rôznych úrovniach môžu rozvíjať občianstvo a pocit spolupatričnosti*** prispeje tento program k tomu, aby sa akcie v oblasti klímy stali významnou témou a dodržal sa celkový záväzok poskytnúť 25 % rozpočtových výdavkov EÚ na podporu cieľov súvisiacich s touto problematikou. Počas prípravy a implementácie programu budú identifikované relevantné akcie a budú posúdené v kontexte jeho hodnotenia v polovici trvania***, pričom sa budú podporovať existujúce miestne iniciatívy***.

Zdôvodnenie

Opatrenia týkajúce sa zmeny klímy a plnenia širších cieľov OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja sú bezprostredne spojené s vytvorením inkluzívnej spoločnosti a posilňujú pocit občianstva a spolupatričnosti. Občanov treba informovať o medzinárodných výzvach v oblasti klímy, no taktiež ich treba zapájať do spoločných opatrení. V legislatíve sa to môže zdôrazniť, keďže synergie medzi programom Práva a hodnoty a bojom proti zmene klímy nie sú dostatočne vysvetlené.

EÚ musí namiesto vyvíjania nových opatrení podporovať súčasné opatrenia vzhľadom na to, že informačné kampane a kampane na zvyšovanie povedomia sa často realizujú na miestnej úrovni.

Pozmeňovací návrh 11

Odôvodnenie 29

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Podľa odsekov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva je potrebné hodnotiť tento program na základe informácií zhromaždených prostredníctvom osobitných požiadaviek na monitorovanie a zároveň obmedziť nadmernú reguláciu a administratívnu záťaž, a to najmä pre členské štáty. Tieto požiadavky môžu prípadne zahŕňať merateľné ukazovatele ako základ pre hodnotenie praktických účinkov programu.	Podľa odsekov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva je potrebné hodnotiť tento program na základe informácií zhromaždených prostredníctvom osobitných požiadaviek na monitorovanie a zároveň obmedziť nadmernú reguláciu a administratívnu záťaž, a to najmä pre členské štáty. Tieto požiadavky môžu prípadne zahŕňať merateľné ukazovatele ako základ pre hodnotenie praktických účinkov programu ***v spolupráci s príslušnými miestnymi a regionálnymi orgánmi v súlade so zásadou aktívnej subsidiarity.***

Zdôvodnenie

Osobitná skupina pre subsidiaritu a proporcionalitu a pre scenár „Menej, ale efektívnejšie“, zverejnila 10. júla svoje závery, v ktorých odporúča uplatniť nový prístup na základe „aktívnej subsidiarity“, ktorý zaručí, že legislatíva EÚ bude pre občanov prínosom a umožní väčšiu spoluúčasť členských štátov na rozhodnutiach EÚ.

Pozmeňovací návrh 12

Kapitola I článok 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Týmto nariadením sa zriaďuje program Práva ***a*** hodnoty (ďalej len „program“).	Týmto nariadením sa zriaďuje program Práva, hodnoty ***a občianstvo*** (ďalej len „program“).
Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie rokov 2021 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania týchto finančných prostriedkov.	Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie rokov 2021 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania týchto finančných prostriedkov.

Zdôvodnenie

Názov programu musí byť konzistentný s cieľmi a realizovanými opatreniami. Aspekt občianstva má v rámci tohto programu zásadný význam, a preto by sa mal uviesť v názve programu, ktorý treba doplniť.

Pozmeňovací návrh 13

Kapitola I článok 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Všeobecným cieľom tohto programu je chrániť a podporovať práva a hodnoty zakotvené v zmluvách EÚ vrátane podpory organizácií občianskej spoločnosti s cieľom zachovať otvorené, demokratické a inkluzívne spoločnosti.	1. Všeobecným cieľom tohto programu je chrániť a podporovať práva a hodnoty zakotvené v zmluvách EÚ vrátane podpory organizácií občianskej spoločnosti***, miestnych a regionálnych orgánov a ich zastupujúcich združení*** s cieľom zachovať otvorené, demokratické a inkluzívne spoločnosti.
2. V rámci všeobecného cieľa stanoveného v odseku 1 má program tieto špecifické ciele, ktoré zodpovedajú oblastiam:	2. V rámci všeobecného cieľa stanoveného v odseku 1 má program tieto špecifické ciele, ktoré zodpovedajú oblastiam:
a) podporovať rovnosť a práva (oblasť rovnosť a práva);	a) podporovať rovnosť a práva (oblasť rovnosť a práva);
b) podporovať angažovanosť a účasť občanov na demokratickom živote Únie (oblasť zapojenie a účasť občanov);	b) podporovať angažovanosť a účasť občanov na demokratickom živote Únie (oblasť zapojenie a účasť občanov);
c) bojovať proti násiliu (oblasť Daphne).	c) bojovať proti násiliu (oblasť Daphne).

Zdôvodnenie

Miestne a regionálne spoločenstvá dostávajú finančné prostriedky z tohto programu a zohrávajú dôležitú úlohu, najmä pokiaľ ide o podporu občianskej účasti a obranu európskych občianskych práv. Združenia miestnych a regionálnych samospráv zohrávali dôležitú úlohu pri šírení programu a naďalej sú jeho súčasťou.

Pozmeňovací návrh 14

Kapitola I článok 4 písm. b) a nové písm. c)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) podporu občianskej a demokratickej účasti umožňujúcu občanom a reprezentatívnym združeniam oznamovať a zverejňovať svoje stanoviská k všetkým oblastiam činnosti Únie.	b) podporu občianskej a demokratickej účasti ***na celoštátnej úrovni a na úrovni EÚ*** umožňujúcu občanom a reprezentatívnym združeniam oznamovať a zverejňovať svoje stanoviská k všetkým oblastiam činnosti ***na nižšej ako celoštátnej úrovni, na celoštátnej úrovni a na úrovni*** Únie;
	c) zavádzanie nových inovatívnych opatrení určených najmä pre miestnych a regionálnych zástupcov, ako aj úradníkov a ostatných zamestnancov miestnych a regionálnych orgánov, napr. programu v oblasti rozvoja mobility, odbornej prípravy a výmeny pre miestnych a regionálnych zástupcov a vytvorenie siete komunálnych zástupcov zodpovedných za európske otázky podľa rakúskeho modelu s cieľom dostávať informácie o aktuálnom európskom dianí a fungovať ako prepojenie medzi občanmi a Európskou úniou.

Zdôvodnenie

Účasť občanov často začína na miestnej úrovni, keďže tieto otázky sa týkajú ich každodenného života, vzdelávania ich detí alebo ich mobility. Program musí podporovať účasť občanov na miestnej úrovni, pretože ide o prvú etapu účasti na vyššej úrovni, celoštátnej úrovni alebo na úrovni EÚ. Kampane na zvyšovanie povedomia organizované na miestnej úrovni možno prepojiť s účasťou občanov na úrovni EÚ.

Možnosti občanov reagovať na európske témy sú v súčasnosti obmedzené a nefungujú optimálne. Treba rozvíjať možnosti vyjadrovať sa na všetkých úrovniach vrátane miestnej úrovne v záujme toho, aby sa zabránilo frustrácii alebo odrádzaniu od aktívnej účasti.

Preto sa zdá, že v záujme podpory účasti občanov má zásadný význam, aby miestni a regionálni zástupcovia, ako aj úradníci a ostatní zamestnanci miestnych a regionálnych orgánov, absolvovali odbornú prípravu o výzvach a politikách EÚ a aby boli správne informovaní o aktuálnom európskom dianí. Môžu fungovať ako prepojenie medzi občanmi a EÚ, pokiaľ ide o informovanie občanov a reagovanie na ich otázky. Prispelo by sa tým k opätovnému prepojeniu Európy s jej občanmi, stimulovaniu záujmu občanov o európske otázky a mohli by sa zodpovedať otázky občanov, pričom by sa podporila ich účasť a posilnil by sa pocit spolupatričnosti.

Pozmeňovací návrh 15

Kapitola I článok 6 ods. 1 a ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Finančné krytie na implementovanie programu na obdobie rokov 2021 až 2027 je [***641 705 000***] EUR v bežných cenách.	1. Finančné krytie na implementovanie programu na obdobie rokov 2021 až 2027 je [***1 100 000 000***] EUR v bežných cenách.
2. V rámci sumy uvedenej v odseku 1 sa tieto orientačné sumy vyčlenia na tieto ciele:	2. V rámci sumy uvedenej v odseku 1 sa tieto orientačné sumy vyčlenia na tieto ciele:

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
[***408 705 000***] EUR na špecifické ciele uvedené v článku 2 ods. 2 písm. a) a článku 2 ods. 2 písm. c);	[***450 000 000***] EUR na špecifické ciele uvedené v článku 2 ods. 2 písm. a) a článku 2 ods. 2 písm. c);
[***233 000 000***] EUR na špecifické ciele uvedené v článku 2 ods. 2 písm. b).	[***650 000 000***] EUR na špecifické ciele uvedené v článku 2 ods. 2 písm. b).

Zdôvodnenie

Vzhľadom na obrovské výzvy, ktoré musí EÚ riešiť ako spoločenstvo hodnôt založené na právach, treba zvýšiť celkovú výšku rozpočtu na nástroj Práva a hodnoty.

Pozmeňovací návrh 16

Kapitola III článok 16 ods. 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.	5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade. ***V súlade s dohodou o lepšej tvorbe práva môžu občania a ostatné zúčastnené strany predložiť svoje stanovisko o návrhu znenia delegovaného aktu do 4 týždňov. O návrhu textu sa musia viesť konzultácie s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov na základe skúseností MVO a miestnych a regionálnych orgánov týkajúcich sa realizácie programu.***

Zdôvodnenie

Vzhľadom na odborné poznatky a pracovné vzťahy medzi občianskou spoločnosťou a miestnymi a regionálnymi orgánmi má stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a Európskeho výboru regiónov zásadný význam pre delegované akty programu. Skúsenosti MVO a miestnych a regionálnych spoločenstiev so zavádzaním opatrení sa musia zohľadniť najmä prostredníctvom stanovísk EHSV a VR.

Pozmeňovací návrh 17

Kapitola IV, článok 18 ods. 2 a nový odsek 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Komisia vykonáva v súvislosti s programom a jeho akciami a výsledkami informačné a komunikačné činnosti. Finančné zdroje alokované na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 2.	2. Komisia vykonáva v súvislosti s programom a jeho akciami a výsledkami informačné a komunikačné činnosti***, a to najmä prostredníctvom siete informačných centier Europe Direct***. Finančné zdroje alokované na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 2. 3. ***EÚ sa bude čo najviac snažiť, aby všetci potenciálni príjemcovia platieb boli informovaní o možnostiach financovania s cieľom zabezpečiť zapojenie rôznych organizácií pôsobiacich v jednotlivých členských štátoch a partnerských štátoch. Uchádzači musia mať prístup ku kontaktnému miestu, ktoré im poskytne podporu a dokáže odpovedať na ich otázky o postupe podávania prihlášky a pred zaslaním prihlášky bude môcť overiť, či je ich spis úplný.***

Zdôvodnenie

Je dôležité, aby všetky miestne regionálne spoločenstvá a všetky ostatné zúčastnené strany, ktoré by mohli prejaviť záujem, boli čo najlepšie a v maximálnej miere informované o ponúkaných možnostiach s cieľom zabrániť tomu, aby prijímateľmi pomoci boli iba privilegovaní partneri EÚ alebo najlepšie informované organizácie. Korešpondenti pre Európu sú dôležitým prvkom, ktorý treba v texte Európskej komisie náležite zdôrazniť. Sieť informačných centier Europe Direct je efektívna a lokálne prepojená. Vykonávanie informačných a komunikačných činností prostredníctvom informačných centier Europe Direct umožňuje dosiahnuť výsledky bez zvyšovania nákladov.

Pozmeňovací návrh 18

Príloha I písm. g)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
g) spájanie Európanov rôznych národností a kultúr prostredníctvom ich účasti na činnostiach v rámci projektov partnerských miest;	g) spájanie Európanov rôznych národností a kultúr prostredníctvom ich účasti na činnostiach v rámci projektov partnerských miest ***a obcí, ako aj projektov zahŕňajúcich cezhraničnú spoluprácu***;

Zdôvodnenie

Projekty cezhraničnej spolupráce by sa mali zohľadniť aj v programe Práva a hodnoty, pretože prispievajú k vzájomnému pocitu spolupatričnosti, európskej identite a prekonávaniu rozdielov medzi jednotlivými krajinami.

Pozmeňovací návrh 19

Príloha I písm. h)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
h) podpora a uľahčenie aktívnej účasti na budovaní demokratickejšej Únie, ako aj zvyšovania povedomia o právach a hodnotách prostredníctvom podpory organizácií občianskej spoločnosti;	h) podpora a uľahčenie aktívnej účasti na budovaní demokratickejšej Únie, ako aj zvyšovania povedomia o právach a hodnotách prostredníctvom podpory organizácií občianskej spoločnosti***, miestnych a regionálnych orgánov a ich zastupujúcich združení***;

Zdôvodnenie

Miestne a regionálne spoločenstvá dostávajú finančné prostriedky z tohto programu a zohrávajú dôležitú úlohu, najmä pokiaľ ide o podporu občianskej účasti a obranu európskych občianskych práv. Združenia miestnych a regionálnych samospráv zohrávali dôležitú úlohu pri šírení programu a naďalej sú jeho súčasťou.

Pozmeňovací návrh 20

Príloha I písm. j)

Text navrhnutý Komisiou	Navrhovaná zmena
j) rozvíjanie kapacít európskych sietí s cieľom podporovať a ďalej rozvíjať právo, ciele a stratégie politiky Únie, ako aj podpora organizácií občianskej spoločnosti, ktoré pôsobia v oblastiach, na ktoré sa program vzťahuje;	j) rozvíjanie kapacít európskych sietí ***prostredníctvom viacročných grantov na prevádzku*** s cieľom podporovať a ďalej rozvíjať právo Únie, ***rozšíriť kritické diskusie zdola nahor o cieľoch a stratégiách jej*** politiky, ako aj podpora organizácií občianskej spoločnosti***, miestnych a regionálnych orgánov a ich zastupujúcich združení,*** ktoré pôsobia v oblastiach, na ktoré sa program vzťahuje;

Zdôvodnenie

Občianska spoločnosť je veľmi dôležitá, no miestne a regionálne orgány a ich zastupujúce združenia na miestnej a regionálnej úrovni majú a zohrávajú kľúčovú úlohu v rámci všeobecných cieľoch programu, najmä pokiaľ ide o konkrétne ciele uvedené v článku 2 ods. 2

Pozmeňovací návrh 21

Príloha I písm. l) (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	l) zavádzanie nových inovatívnych opatrení určených najmä pre miestnych a regionálnych zástupcov, ako aj úradníkov a ostatných zamestnancov miestnych a regionálnych orgánov, napr. programu v oblasti mobility, odbornej prípravy a výmeny pre miestnych a regionálnych zástupcov a zavedenie programu Kontaktné miesta pre Európu podľa rakúskeho modelu s cieľom dostávať informácie o aktuálnom európskom dianí a fungovať ako prepojenie medzi občanmi a Európskou úniou.

Zdôvodnenie

Preto v záujme podpory účasti občanov má zásadný význam, aby miestni a regionálni zástupcovia, ako aj úradníci a ostatní zamestnanci miestnych a regionálnych orgánov, absolvovali odbornú prípravu o výzvach a politikách EÚ a aby boli správne informovaní o aktuálnom európskom dianí. Môžu fungovať ako prepojenie medzi občanmi a EÚ, pokiaľ ide o informovanie občanov a reagovanie na ich otázky. Prispelo by sa tým k opätovnému prepojeniu EÚ s jej občanmi, stimulovaniu záujmu občanov o európske otázky a mohli by sa zodpovedať otázky občanov, pričom by sa podporila ich účasť a posilnil by sa pocit spolupatričnosti.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. víta návrh Európskej komisie o VFR, ktorý obsahuje hlavu II o investovaní do ľudského kapitálu, sociálnej súdržnosti a hodnôt. Pripomína, že túto koncepciu VR zdôraznil už vo svojej správe o programe Erasmus pre miestnych a regionálnych zástupcov;

2. víta návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Práva a hodnoty. Tri ciele programu majú prvoradý význam pre všetky úrovne riadenia a sú v súlade s názormi, ktoré VR už prezentoval v rôznych správach a vo svojom pracovnom programe;

3. vyjadruje však poľutovanie nad tým, že v názve fondu chýba termín „občianstvo“, hoci tento pojem je stredobodom činností, ktoré zainteresované strany musia vykonávať, najmä, ako sa zdôrazňuje v texte Komisie, v prostredí nedostatočnej dôvery v rámci členských štátov a medzi nimi, ako aj voči Európe a narastajúceho extrémizmu;

4. podporuje ciele Komisie v oblasti boja proti násiliu, podpory európskych práv najmä bez diskriminácie zdravotne postihnutých osôb, rodovej rovnosti a podpory práva na súkromný život a v plnej miere s nimi súhlasí. VR si želá, aby sa prijali konkrétne opatrenia na podporu rodovej rovnosti a boj proti diskriminácií a násiliu založenom na rodovej príslušnosti;

5. víta návrh Komisie zlúčiť do jedného spoločného fondu programy Práva a hodnoty a Spravodlivosť, čím sa umožní zjednodušenie postupov a zlepší sa ich viditeľnosť a zvýši sa aj povolená rozpočtová pružnosť medzi programami;

6. víta nový právny základ, ktorý zvolila Komisia, a v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu uplatňovať zásadu „aktívnej subsidiarity" tak, ako je vymedzená v záverečnej správe osobitnej skupiny pre subsidiaritu. Uznáva, že návrhy Komisie sú v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality;

7. so zreteľom na počet žiadostí a potrebou postupovať aktívnejšie vyjadruje poľutovanie nad tým, že objem finančných prostriedkov vyčlenených pre tento fond sa nezvyšuje;

8. so zreteľom na počet žiadostí a potrebou postupovať aktívnejšie vyjadruje poľutovanie nad tým, že objem finančných prostriedkov vyčlenených pre tento fond sa nezvyšuje. Preto žiada, aby sa celkové finančné krytie programu Práva a hodnoty zvýšilo na 1,1 miliardy EUR, z čoho by sa 513 miliónov EUR, čo predstavuje 1 EUR na občana EÚ, malo vyčleniť na činnosti v oblasti partnerstiev a tvorby sietí medzi občanmi a ich miestnymi a regionálnymi orgánmi;

9. si želá, aby sa zaviedlo účinné oznámenie s cieľom zabezpečiť, aby všetci potenciálni uchádzači o program boli informovaní o možnostiach financovania. Miestne a regionálne spoločenstvá musia byť priamo informované o opatreniach, v súvislosti s ktorými môžu podávať kandidatúry, najmä pokiaľ ide o účasť občanov. V tejto súvislosti môže byť prospešná činnosť, ktorú už v tejto oblasti vykonávajú centrá spadajúce do siete Europe Direct Európskej komisie;

10. pripomína, že na rozdiel od inštitúcií EÚ, ktoré sa považujú za vzdialené a byrokratické, miestne a regionálne spoločenstvá, a teda miestni a regionálni zástupcovia, sú naďalej blízko k občanom a predstavujú preto priame a účinné prepojenie medzi EÚ a občanmi;

11. zdôrazňuje, že je potrebné objasniť, kto riadi EÚ, a vyzýva EÚ, aby posilnila úlohu Európskej komisie ako nadnárodného výkonného orgánu Únie, pod podmienkou posilnenia demokratickej kontroly a monitorovania;

12. sa domnieva, že rozvoj synergií a zavádzanie nových inovatívnych nástrojov bude mať zásadný význam pre zlepšenie viditeľnosti, účinnosti a monitorovanie týchto programov. To znamená, že odborná príprava a informovanie miestnych a regionálnych zástupcov môže zohrávať kľúčovú úlohu;

13. vyjadruje želanie, aby sa projekty cezhraničnej spolupráce zohľadnili aj v programe, pretože podporujú spoluprácu medzi regiónmi a organizáciami jednotlivých členských štátov a v tomto zmysle stimulujú pocit spoločnej európskej identity;

14. žiada, aby sa do aspektu Angažovanosť a účasť občanov zahrnuli nové inovatívne formy opatrení najmä vo vzťahu k miestnym a regionálnym zástupcom, napríklad prostredníctvom rozvíjania programu odbornej prípravy a mobility miestnych a regionálnych zástupcov tak, ako sa uvádza v správe VR prijatej vo februári 2018;

15. si takisto želá, aby inštitúcie EÚ v spolupráci s členskými štátmi podporili vytvorenie siete „Korešpondentov pre Európu" podľa súčasného rakúskeho modelu s cieľom informovať miestnych zástupcov o aktuálnom európskom dianí a poskytnúť im kľúč, aby mohli čo najvhodnejšie reagovať na očakávania občanov. Týmto spôsobom by sa mohlo prispieť k tomu, aby občania nestrácali záujem o európske témy;

16. sa domnieva, že angažovanosť rôznych aktérov je kľúčom k úspechu programu a je v záujme dosiahnutia stanovených cieľov. VR si želá, aby sa uprednostnil viacúrovňový prístup, keďže mnohé aktivity stanovené v programe sú vymedzené a vykonávané na miestnej a regionálnej úrovni a miestne a regionálne spoločenstvá tak môžu dostávať finančné prostriedky z programu;

17. zdôrazňuje, že informačné kampane a kampane na zvyšovanie povedomia majú síce zásadný význam, no nepostačujú na zabezpečenie účasti občanov. Európske iniciatívy občanov sú príkladom na úrovni EÚ a VR vo svojej správe prijatej v marci 2018 predložil viaceré odporúčania s cieľom zlepšiť tento nástroj účasti občanov na úrovni EÚ;

18. sa taktiež domnieva, že tieto informačné kampane sa musia sústrediť na príležitosti na miestnej úrovni. Práve na tejto úrovni sa občania môžu začať angažovať v súvislosti s témami, ktoré sa priamo týkajú ich každodenného života;

19. v spolupráci so všetkými miestnymi a regionálnymi spoločenstvami bude podporovať najmä práva, angažovanosť a účasť občanov s cieľom lepšie informovať o veľkých európskych výzvach a zvyšovať pocit európskej spolupatričnosti. VR už v tejto veci prijal opatrenia podporujúce ciele programu, napr. prostredníctvom viac ako 180 diskusií organizovaných všade v Európe vďaka programu Úvahy o Európe. To dokazuje, že mnohí občania chcú vyjadriť svoj názor a angažovať sa v európskych témach.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Návrh smernice o jednorazových plastoch

(2018/C 461/17)

Hlavná spravodajkyňa: Sirpa HERTELL (FI/EĽS), poslankyňa zastupiteľstva mesta Espoo

Referenčný dokument: Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie

COM(2018) 340 final – 2018/0172 (COD)

I. **NÁVRHY ZMIEN**

Pozmeňovací návrh 1

Citácia

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,	so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 a ***článok 114 v súvislosti s obalmi, ako ich definuje článok 3 ods. 1 smernice 94/62/ES***,

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh sa týka prvej vety preambuly. Cieľom je objasniť právny stav jednorazových plastových výrobkov, ktoré sú považované za obaly v tejto navrhovanej smernici v súvislosti s prijatou smernicou o obaloch a odpadoch z obalov.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 11

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(11) v prípade určitých jednorazových plastových výrobkov ešte nie sú k dispozícii vhodné a udržateľnejšie alternatívy a očakáva sa zvýšenie spotreby väčšiny takýchto jednorazových plastových výrobkov. Na zmenu tohto trendu a na podporu úsilia smerom k udržateľnejším riešeniam by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby prijali nevyhnutné opatrenia na dosiahnutie významného zníženia spotreby týchto výrobkov bez toho, aby sa tým ohrozila hygiena potravín alebo bezpečnosť potravín, dobré hygienické postupy, správna výrobná prax, informácie pre spotrebiteľov alebo požiadavky na vysledovateľnosť stanovené v právnych predpisoch Únie týkajúcich sa potravín.	(11) v prípade určitých jednorazových plastových výrobkov ešte nie sú k dispozícii vhodné a udržateľnejšie alternatívy a očakáva sa zvýšenie spotreby väčšiny takýchto jednorazových plastových výrobkov. Na zmenu tohto trendu a na podporu úsilia smerom k udržateľnejším riešeniam by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby prijali nevyhnutné opatrenia***, bez toho, aby bol dotknutý článok 18 smernice 94/62/ES,*** na dosiahnutie významného zníženia spotreby týchto výrobkov bez toho, aby sa tým ohrozila hygiena potravín alebo bezpečnosť potravín, dobré hygienické postupy, správna výrobná prax, informácie pre spotrebiteľov alebo požiadavky na vysledovateľnosť stanovené v právnych predpisoch Únie týkajúcich sa potravín. ***Pred prijatím takýchto opatrení by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby vykonali posúdenie sociálnych, hospodárskych a environmentálnych vplyvov s cieľom zabezpečiť primeraný a nediskriminačný charakter opatrení.***

Zdôvodnenie

Cieľom pozmeňovacieho návrhu je zabezpečiť, aby opatrenia vykonávané na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni boli primerané, nediskriminačné a v súlade s existujúcimi právnymi predpismi EÚ vrátane smernice 2008/98/ES a smernice 94/62/ES.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Cieľom tejto smernice je predchádzať vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie, najmä ***na vodné prostredie*** a na ľudské zdravie, a zmierňovať tento vplyv, ***ako aj*** podporiť prechod na obehové hospodárstvo s inovačnými obchodnými modelmi, výrobkami a materiálmi, čo súčasne prispeje k efektívnemu fungovaniu vnútorného trhu.	Cieľom tejto smernice je predchádzať vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie ***vo všeobecnosti***, najmä ***preprave plastového odpadu do akéhokoľvek vodného prostredia vrátane sladkovodných zdrojov a plytkých morí, ako aj*** na ľudské zdravie ***alebo morský život*** a zmierňovať tento vplyv, a podporiť prechod na obehové hospodárstvo s inovačnými obchodnými modelmi, výrobkami a materiálmi, čo súčasne prispeje k efektívnemu fungovaniu vnútorného trhu.

Zdôvodnenie

Nedávno sa objavili správy o plastovom odpade nielen v morskom prostredí, ale aj v sladkovodných zdrojoch vrátane riek a jazier. Tieto zistenia sa týkajú všetkých prostredí, od horských ľadovcov až po pramene alebo rieky. To jasne naznačuje, že plastový odpad sa v prírode šíri mnohými rôznymi mechanizmami, pričom mnohým z nich úplne nerozumieme.

Mestský odtok, dažďová voda a topiaci sa sneh nie sú primerane zahrnuté. Práve mestský odtok je čoraz väčším problémom, keďže otepľovanie klímy spôsobuje extrémne zrážky. Vysypávanie snehu do morí a jazier je v severských oblastiach je tiež jednou z príčin prenikania plastov do vodných systémov.

V Európe sa nachádza niekoľko citlivých vodných ekosystémov, ako sú rieky a jazerá, a najmä dva veľmi citlivé morské ekosystémy, konkrétne Baltské a Stredozemné more.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Táto smernica sa vzťahuje na jednorazové plastové výrobky uvedené v prílohe a na rybársky výstroj obsahujúci plasty.	Táto smernica sa vzťahuje na jednorazové plastové výrobky***, a to najmä výrobky*** uvedené v prílohe ***alebo vo všeobecnosti na všetky ostatné jednorazové nerozložiteľné plastové predmety, ktoré z akéhokoľvek dôvodu zostanú v životnom prostredí,*** a na rybársky výstroj obsahujúci plasty.

Zdôvodnenie

Je mimoriadne dôležité si uvedomiť, že popri nerozložiteľných fosílnych polyméroch existujú biologicky rozložiteľné plasty na fosílnej báze a nerozložiteľné plasty na biologickej báze. Odpad sa vytvára z nerozložiteľných materiálov, ktoré z akéhokoľvek dôvodu zostanú v životnom prostredí. Hlavné riešenie by malo spočívať v tom, že sa zozbiera všetok materiál na jedno použitie a zrecykluje sa buď mechanicky, chemicky, alebo použitím biotechnologických prostriedkov. Výrobky je potrebné navrhovať tak, aby bolo toto riešenie možné. Ak zostanú jednorazové plastové výrobky mimo systému zberu, vždy majú potenciál stať sa odpadom vo vodných ekosystémoch.

Rybársky výstroj sa používa vo vodnom prostredí a môže sa náhodne stratiť, aj keď sa používa správne.

V tomto návrhu sa rieši len časť problematiky plastového odpadu v moriach. Rybolov sa obnovuje, ale je potrebné dôkladne kontrolovať a regulovať činnosti lodnej dopravy a plavbu na jachtách v európskych moriach v záujme ochrany pred vyhadzovaním odpadu do morí a náležitého nakladania s odpadom na pobreží. z dôvodu turistického ruchu sa to týka najmä Stredozemného a Baltského mora, na ktoré by sa mala vzťahovať osobitná ochrana.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 3 ods. 3 (nový odsek po odseku 2)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	3. jednorazové plasty, často označované aj ako plasty na jedno použitie, sú výrobky, ktoré sú navrhnuté len na jedno použitie s obmedzenou životnosťou, ktoré sa môžu rozpadnúť na mnoho jednotlivých samostatných prvkov a zahŕňajú prvky určené len na jedno použitie pred tým, ako sa vyhodia alebo zrecyklujú;

Zdôvodnenie

Veľa plastových materiálov, ktoré sa dlhodobo používajú, je jednorazových, napr. zdravotnícke pomôcky alebo tepelná izolácia budov, preto by bolo vhodné používať termín „plasty na jedno použitie“ a zároveň definovať predpokladanú životnosť výrobku; alebo výrobky, ktoré sa môžu rozpadnúť, napr. hračky, uzávery atď.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 3 ods. 15 (nový odsek po odseku 14)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	15. plasty rozložiteľné vo vodnom prostredí, biologicky rozložiteľné modifikované prírodné polyméry a syntetické polyméry nie sú definované ako „plasty“.

Zdôvodnenie

Plastové materiály sa správajú v životnom prostredí veľmi rozdielne. Prírodné polyméry sú bez výnimky biologicky rozložiteľné, zatiaľ čo určité syntetické polyméry sú takisto biologicky rozložiteľné. Podľa normy ASTM D6002 sa za biologicky rozložiteľné plasty považujú tie plasty, ktoré sú schopné sa biologicky rozložiť v mieste kompostovania, a to tak, že materiál nie je vizuálne rozpoznateľný a rozloží sa na oxid uhličitý, vodu, anorganické zlúčeniny a biomasu v množstve zodpovedajúcom známym kompostovateľným materiálom.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 4 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dosiahnutie výrazného zníženia spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti a prílohy na ich území do … [šesť rokov po konečnom termíne na transponovanie tejto smernice].	1. ***Bez toho, aby bol dotknutý článok 18 smernice 94/62/ES,*** členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dosiahnutie výrazného zníženia spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti a prílohy na ich území do … [šesť rokov po konečnom termíne na transponovanie tejto smernice].
Tieto opatrenia môžu zahŕňať vnútroštátne ciele v oblasti zníženia spotreby, opatrenia, ktorými sa zabezpečí sprístupnenie opätovne použiteľných alternatív k týmto výrobkom na mieste predaja konečnému spotrebiteľovi, hospodárske nástroje, napríklad zabezpečenie toho, že jednorazové plastové výrobky sa bezodplatne neposkytnú na mieste predaja konečnému spotrebiteľovi. Tieto opatrenia sa môžu líšiť v závislosti od environmentálneho vplyvu výrobkov uvedených v prvom pododseku.	Tieto ***primerané a nediskriminačné*** opatrenia môžu zahŕňať vnútroštátne ciele v oblasti zníženia spotreby, opatrenia, ktorými sa zabezpečí sprístupnenie opätovne použiteľných alternatív k týmto výrobkom na mieste predaja konečnému spotrebiteľovi, hospodárske nástroje, napríklad zabezpečenie toho, že jednorazové plastové výrobky sa bezodplatne neposkytnú na mieste predaja konečnému spotrebiteľovi. Tieto opatrenia sa môžu líšiť v závislosti od environmentálneho vplyvu výrobkov uvedených v prvom pododseku.
	Členské štáty alebo ich miestne a regionálne orgány by mali byť takisto schopné obmedziť na svojom území z konkrétnych dôvodov a v presne stanovených obmedzených oblastiach používanie jednorazových plastových výrobkov, ktoré sa neuvádzajú v zozname v časti a prílohy, s cieľom chrániť najcitlivejšie ekosystémy, osobitné biotypy, ako sú prírodné rezervácie, súostrovia, delty riek alebo prirodzené arktické prostredie.

Zdôvodnenie

Siedmy environmentálny akčný program do roku 2020 zahŕňa prioritný cieľ č. 1: „chrániť, zachovávať a zveľaďovať prírodný kapitál Únie“. Je to dôležité v najcitlivejších ekosystémoch vrátane ekosystémov s osobitnými biotypmi a súvisiacich ekosystémov, mokradí a plytkých vôd, horských oblastí a severského prirodzeného životného prostredia, najmä arktického prostredia.

Odkaz na článok 18 smernice 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov by mal zabezpečiť súlad medzi už prijatou smernicou a týmto návrhom. Opatrenia prijaté členskými štátmi by mali byť primerané a nediskriminačné.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 4 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dosiahnutie výrazného zníženia spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti a prílohy na ich území do … [šesť rokov po konečnom termíne na transponovanie tejto smernice].	1. Členské štáty prijmú opatrenia potrebné na dosiahnutie výrazného zníženia spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti a prílohy na ich území do … [šesť rokov po konečnom termíne na transponovanie tejto smernice].
Tieto opatrenia môžu zahŕňať vnútroštátne ciele v oblasti zníženia spotreby, opatrenia, ktorými sa zabezpečí sprístupnenie opätovne použiteľných alternatív k týmto výrobkom na mieste predaja konečnému spotrebiteľovi, hospodárske nástroje, napríklad zabezpečenie toho, že jednorazové plastové výrobky sa bezodplatne neposkytnú na mieste predaja konečnému spotrebiteľovi. Tieto opatrenia sa môžu líšiť v závislosti od environmentálneho vplyvu výrobkov uvedených v prvom pododseku.	Tieto opatrenia môžu zahŕňať vnútroštátne ciele v oblasti zníženia spotreby, opatrenia, ktorými sa zabezpečí sprístupnenie opätovne použiteľných alternatív k týmto výrobkom na mieste predaja konečnému spotrebiteľovi, hospodárske nástroje, napríklad zabezpečenie toho, že jednorazové plastové výrobky sa bezodplatne neposkytnú na mieste predaja konečnému spotrebiteľovi. Tieto opatrenia sa môžu líšiť v závislosti od environmentálneho vplyvu výrobkov uvedených v prvom pododseku.
	Členské štáty by mali aktívne stimulovať inovácie a investície do obehových riešení s cieľom podporiť potenciál rastu cestovného ruchu a modrého hospodárstva.

Zdôvodnenie

Riešenie problémov s odpadom z jednorazových plastových výrobkov a recyklovanie plastov vo všeobecnosti sú súčasťou stratégie pre plasty s cieľom stimulovať inovácie a investície do obehových riešení, ako sú financovanie výskumu EÚ v rámci programu Horizont 2020 a európske štrukturálne a investičné fondy. Výskum a vývoj však nie sú dostatočné. Vzniká aj priama potreba financovania pilotných a demonštračných projektov.

V stratégii voči najodľahlejším regiónom z roku 2017 sa uznáva ich potenciál rastu v oblasti cestovného ruchu a modrého hospodárstva, ako aj obehového hospodárstva. To platí pre všetky európske prímorské regióny a malo by to zahŕňať aj najväčšie jazerné oblasti.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Členské štáty prijmú potrebné opatrenia, aby do roku 2025 uskutočnili separovaný zber množstva jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti F prílohy, ktoré zodpovedá 90 % takýchto jednorazových plastových výrobkov uvedených na trh v danom roku podľa hmotnosti. Na dosiahnutie tohto cieľa môžu členské štáty okrem iného:	Členské štáty prijmú potrebné opatrenia, aby do roku 2025 uskutočnili separovaný zber množstva jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti F prílohy, ktoré zodpovedá 90 % takýchto jednorazových plastových výrobkov uvedených na trh v danom roku podľa hmotnosti. Na dosiahnutie tohto cieľa môžu členské štáty okrem iného:
a) zriadiť systém vratných záloh alebo	a) zriadiť systém vratných záloh ***a zároveň preskúmať možnosť koordinácie alebo harmonizácie takýchto systémov na úrovni EÚ*** alebo

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) zriadiť ciele v oblasti separovaného zberu pre príslušné systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu.	b) zriadiť ciele v oblasti separovaného zberu pre príslušné systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu ***vrátane podnetov na prekročenie týchto cieľov, ak je to relevantné***; ***c) v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva zhodnocovať časť plastového odpadu chemicky vo forme polymérov, monomérov alebo iných chemických produktov alebo energie prostredníctvom kontrolovaného procesu spaľovania.*** ***Kontrolované spaľovanie treba uprednostniť vtedy, keď určitý plast nie je možné zhodnocovať iným spôsobom a s primeranými nákladmi, alebo ak jeho recyklácia spôsobí väčšie emisie oxidu uhličitého než jeho spálenie.***

Zdôvodnenie

Nové systémy zálohovania môžu byť dôležitým krokom pri riešení tohto problému, ale vždy, keď je to možné, by mali byť koordinované na úrovni EÚ.

Systém pevne stanovených cieľov pre separovaný zber by mal vždy zahŕňať aj osobitné výhody pre regióny alebo miestne orgány, ktoré chcú ísť nad rámec cieľov, aby sa zabránilo tomu, že stanovenie cieľov odradí najvyspelejšie subjekty.

V niektorých prípadoch je však potrebné zhodnocovať časť plastového odpadu chemicky vo forme polymérov, monomérov alebo iných chemických produktov alebo energie prostredníctvom kontrolovaného procesu spaľovania.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 10

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Členské štáty prijmú opatrenia na informovanie spotrebiteľov o jednorazových plastových výrobkoch uvedených v časti G prílohy a rybárskom výstroji obsahujúcom plasty o týchto skutočnostiach:	Členské štáty v ***spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi*** prijmú opatrenia na informovanie spotrebiteľov o jednorazových plastových výrobkoch uvedených v časti G prílohy a rybárskom výstroji obsahujúcom plasty o týchto skutočnostiach:
a) dostupné systémy opätovného použitia a možnosti nakladania s odpadom pre tieto výrobky a rybársky výstroj obsahujúci plasty, ako aj osvedčené postupy správneho nakladania s odpadom vykonaného v súlade s článkom 13 smernice 2008/98/ES;	a) dostupné systémy opätovného použitia a možnosti nakladania s odpadom pre tieto výrobky a rybársky výstroj obsahujúci plasty, ako aj osvedčené postupy správneho nakladania s odpadom vykonaného v súlade s článkom 13 smernice 2008/98/ES;
b) vplyv vyhadzovania odpadu a iných nevhodných spôsobov likvidácie týchto výrobkov a rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty na životné prostredie, a najmä na morské prostredie.	b) vplyv vyhadzovania odpadu a iných nevhodných spôsobov likvidácie týchto výrobkov a rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty na životné prostredie, a najmä na morské prostredie.

Zdôvodnenie

Dôležitú úlohu miestnych a regionálnych orgánov na zber a riadenie odpadu treba vziať do úvahy v rámci opatrení zameraných na zvyšovanie povedomia v spolupráci s členskými štátmi.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 11

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Každý členský štát zabezpečí, aby opatrenia prijaté na transponovanie a vykonávanie tejto smernice tvorili neoddeliteľnú súčasť jej programov opatrení zavedených v súlade s článkom 13 smernice 2008/56/ES pre tie členské štáty, ktoré majú morské vody, programov opatrení zavedených v súlade s článkom 11 smernice 2000/60/ES, programov nakladania s odpadom a programov predchádzania vzniku odpadu zavedených v súlade s článkami 28 a 29 smernice 2008/98/ES a plánov zberu a spracovania odpadu zavedených v právnych predpisoch Únie o nakladaní s odpadom z lodí, a aby s nimi boli v súlade.	Každý členský štát zabezpečí, aby opatrenia prijaté na transponovanie a vykonávanie tejto smernice tvorili neoddeliteľnú súčasť jej programov opatrení zavedených v súlade s článkom 13 smernice 2008/56/ES pre tie členské štáty, ktoré majú morské vody, programov opatrení zavedených v súlade s článkom 11 smernice 2000/60/ES, programov nakladania s odpadom a programov predchádzania vzniku odpadu zavedených v súlade s článkami 28 a 29 smernice 2008/98/ES a plánov zberu a spracovania odpadu zavedených v právnych predpisoch Únie o nakladaní s odpadom z lodí, a aby s nimi boli v súlade.
Opatrenia, ktoré členské štáty prijmú na transponovanie a vykonávanie článkov 4 až 9, musia byť v súlade s potravinovým právom Únie, aby sa zabezpečilo, že nebude ohrozená hygiena potravín a bezpečnosť ***potravín***.	Opatrenia, ktoré členské štáty prijmú na transponovanie a vykonávanie článkov 4 až 9, musia byť v súlade s ***ochranou spotrebiteľa a s*** potravinovým právom Únie, aby sa zabezpečilo, že nebude ohrozená hygiena potravín a bezpečnosť ***spotrebiteľov***.

Zdôvodnenie

Je nevyhnutné zabezpečiť, aby neboli ohrozené funkčnosť balenia, ani rozhodujúca úloha, ktorú balenie zohráva pri zabezpečovaní prísnych noriem hygieny potravín, bezpečnosti potravín, verejného zdravia a ochrany spotrebiteľa.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 15 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o hlavných zisteniach hodnotenia vykonaného v súlade s odsekom 1.	2. Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade***, Výboru regiónov*** a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o hlavných zisteniach hodnotenia vykonaného v súlade s odsekom 1.

Zdôvodnenie

Smernica má veľký význam pre miestne a regionálne orgány, a najmä pre ich úlohu pri zbere odpadu a nakladaní s ním. Výbor regiónov treba zapojiť do procesu hodnotenia a preskúmania.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecne

1. zdôrazňuje, že plasty sú pre svoje rozmanité použitia zásadne dôležité pre modernú spoločnosť a že ich bezpečnosť a efektívnosť sa zlepšuje. Zároveň sú však nevýhody plastového odpadu veľmi zrejmé a je potrebné podniknúť rázne kroky na riešenie tohto problému;

2. víta návrh Európskej komisie o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie, konštatuje však, že jeho rozsah pôsobnosti je pomerne úzky. Namiesto toho, aby sa iba uviedol zoznam obmedzeného počtu plastových predmetov nájdených na brehu, ktoré sa potom zakážu, je z dlhodobého hľadiska potrebný holistickejší prístup, ako sa stanovuje v stratégii EÚ pre plasty a v stratégii obehového hospodárstva EÚ s cieľom podporovať zásadné zmeny, ktoré sú potrebné na riešenie tohto problému, ktoré bude zahŕňať všetky prostredia, ako aj široký politický súlad s balíkom predpisov o obehovom hospodárstve;

3. v tejto súvislosti žiada Európsku komisiu, aby predložila komplexné posúdenie vplyvu, ktoré by jasne načrtlo sociálny, hospodársky a environmentálny dosah navrhovaných opatrení;

4. žiada, aby sa vymedzenie „plastov“ a „jednorazového plastového výrobku“ ešte objasnilo, najmä vymedzenie „jednorazového plastového výrobku“, keď ide o výrobok, ktorý je úplne alebo čiastočne z plastu. Odporúča sa tu vymedzenie od Medzinárodnej únie pre čistú a aplikovanú chémiu (IUPAC);

5. konštatuje, že v dôsledku európskych právnych predpisov sa stalo vyhadzovanie plastového odpadu na skládky protizákonným. Pokiaľ však urýchlene nevzniknú nové technológie a cesty pre recyklovanie plastov, hrozí, že v dôsledku zákazu sa zvýši preprava plastového odpadu do tretích krajín, kde sa pre menej vyvinuté systémy nakladania s odpadom a nedostatočnú recykláciu plastov môže narastať množstvo plastového odpadu v moriach;

6. zdôrazňuje, že stratégia EÚ pre plasty už zahŕňa osobitné opatrenia týkajúce sa mikroplastov, ktoré takisto súvisia s plastovým odpadom;

7. zdôrazňuje svoju výzvu znížiť množstvo plastového odpadu vo všetkých aspektoch s cieľom chrániť nielen morské prostredie, ale aj ekosystémy vo všeobecnosti. Je nevyhnutné zvýšiť zhodnocovanie a recykláciu plastov v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva;

Súlad s existujúcou politikou

8. zdôrazňuje, že pri niektorých použitiach sa plastmi obmedzujú ďalšie straty a zabraňuje sa im, napr. balenia potravín, ktorých účelom je znížiť kvalitatívne a kvantitatívne výživové straty;

9. konštatuje, že v politike EÚ v oblasti plastov sa biologicky rozložiteľné plasty navrhujú ako alternatíva k mechanickej a chemickej recyklácii, pričom vyriešia problémy týkajúce sa kontaminácie. Ako alternatíva by sa mala čoraz viac používať lepenka;

10. poukazuje na to, že v rámcovej smernici o morskej stratégii sa od členských štátov vyžaduje, aby do roku 2020 dosiahli dobrý environmentálny stav svojich morských vôd. Požiadavky sú zvlášť prísne pre citlivé ekosystémy, ako sú plytké a severské vodné systémy, a to z dôvodu citlivosti týchto prírodných prostredí a ich pomalej obnovy po nepriaznivom vplyve. Rozsah pôsobnosti smernice by sa mal rozšíriť, aby zahŕňal celý vodný ekosystém;

11. zdôrazňuje, že v súlade so smernicou o čistení komunálnych odpadových vôd moderné čističky odpadových vôd účinne zachytávajú makroplastové kontaminanty, a vyzýva, aby sa táto technológia uplatňovala systematicky v celej Európe. Zároveň mulč, ktorý sa vyrába z kalu z úpravy odpadových vôd, predstavuje riziko mikroplastového odpadu. Je potrebné vyvinúť viac spôsobov oddeľovania plastového odpadu od umelého mulču;

12. je presvedčený, že v návrhu je potrebné zohľadniť vody z mestského odtoku, odtok dažďovej vody a topiaci sa sneh. Vzhľadom na to, že otepľovanie klímy vedie k extrémnym zrážkam, vysypávanie snehu do morí a jazier by sa malo zakázať;

13. poukazuje na to, že v súčasnom návrhu sa rieši len časť problematiky plastového odpadu v moriach. Činnosť lodnej dopravy a plavbu na jachtách v európskych moriach je potrebné dôkladne kontrolovať a regulovať s cieľom zabrániť vyhadzovaniu odpadu do morí a zabezpečiť náležité nakladanie s odpadom na pobreží, najmä v Stredozemnom a Baltskom mori;

Subsidiarita (iná ako výlučná právomoc) a proporcionalita

14. konštatuje, že problém znečistenia plastmi a morského odpadu má cezhraničnú povahu, a preto ho nemožno riešiť samostatne na úrovni členských štátov, ktoré majú spoločné moria a vodné toky. z tohto dôvodu a tiež so zreteľom na potrebu vyhnúť sa rozdrobeniu jednotného trhu sa VR domnieva, že tento návrh predstavuje skutočnú pridanú hodnotu na úrovni EÚ a je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality;

15. zdôrazňuje, že problém treba riešiť pri zdroji a mal by sa riešiť znížením množstva nerozložiteľného plastového odpadu, ktoré vstupuje do hospodárstva. v prípadoch, keď je predsa len potrebné následné spracovanie, pri ktorom sa napr. mikroplasty zachytávajú filtrovaním v regionálnych alebo komunálnych čistiarňach odpadových vôd, musia sa regiónom a obciam nahradiť všetky náklady na tieto opatrenia a tieto náklady musia znášať výrobcovia;

16. je presvedčený, že recyklácia plastového odpadu by sa mala uskutočňovať v blízkosti miesta, kde sa odpad odhadzuje, aby sa zabránilo preprave;

17. žiada zmeny v dizajne produktov a prechod na udržateľnejšie plasty a náhrady za plasty. Keďže hrozí roztrieštenosť trhu, členské štáty by sa mali dohodnúť na spoločnom systéme zálohovania plastových obalov, najmä obaly tekutín. v prípade vrchnákov alebo viečok na nádoby na nápoje by bolo vhodné používať recyklovateľné riešenia na báze vlákien. v prípade tovaru na jedno použitie, najmä pri výrobkoch osobnej hygieny, by EÚ mala podporovať biologicky rozložiteľné alternatívy;

18. podporuje uplatňovanie zásady „znečisťovateľ platí“, a to aj pri rybárskom výstroji a zdôrazňuje potrebu zaviesť nové riešenia pre rybársky výstroj bezpečný pre životné prostredie vrátane finančne dostupných biologicky rozložiteľných alternatív a pokiaľ je to možné, vybavenie sietí technológiou sledovania a zavedenie systému digitálneho oznamovania strateného výstroja;

19. zdôrazňuje, že vzhľadom na rozdiely medzi členskými štátmi a rozdiely v organizácii ich odpadového hospodárstva potrebujeme viac flexibility, čo sa týka najvhodnejších metód nakladania so všetkými nerecyklovateľnými plastmi. Je potrebné vyvinúť systém zberu odpadu, ktorý by prijímal akýkoľvek plastový odpad vyprodukovaný počas obchodnej činnosti na mori alebo zozbieraný v morskom prostredí, aby sa zabránilo vyhadzovaniu odpadu do mora;

Navrhované opatrenia

20. podporuje štyri varianty či scenáre uvedené v dokumente. Informačné kampane, dobrovoľné činnosti a označovanie by mohli zvýšiť všeobecné povedomie, a teda ovplyvniť správanie spotrebiteľov. Otázkou je, či by toto samo osebe zmenilo skutočné správanie ľudí z dlhodobého hľadiska, čo je podstatou problému;

21. navrhuje zvážiť tieto opatrenia:

a. požiadavky na označovanie sú dôležité, aby boli spotrebitelia informovaní o vhodných spôsoboch zneškodňovania odpadu alebo o spôsoboch zneškodňovania odpadu, ktorým sa treba vyhnúť (najmä výrobky z vláken, ako sú vlhčené utierky), je však potrebné aktívne podporovať rozvoj environmentálne udržateľných alternatív, ako sú napríklad biologicky rozložiteľné netkané výrobky;

b. obmedzenia týkajúce sa uvádzania jednorazových plastov s ľahko dostupnými alternatívami na trh by mali byť výrazne rozsiahlejšie, než sa navrhuje, a mali by zahŕňať viac predmetov na jedno použitie, napr. slamky;

c. je potrebné posilniť všeobecné ciele znižovania množstva odpadu, najmä z obalov na servírovanie (obaly používané pri rýchlom občerstvení, napr. poháre na nápoje, nádoby na jedlo), pričom sa odporúčajú recyklovateľné a biologicky rozložiteľné alternatívy a členským štátom treba zároveň umožniť prijímať vlastné opatrenia na dosiahnutie zníženia;

d. záväzky maloobchodníkov s cieľom minimalizovať predaj plastov na jedno použitie založené na záväzných dohodách by sa mohli ponúknuť ako alternatíva k systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu za všetky predmety, na ktoré sa nevzťahuje opatrenie na obmedzenie trhu;

e. v prípade, že je používanie plastov nevyhnutné pri primárnej výrobe (napr. rybársky výstroj a poľnohospodárske fólie), by sa mali poskytnúť nové technologické riešenia s cieľom zozbierať materiál po každom použití a finančné stimuly pre recykláciu a opätovné použitie;

f. opatrenia týkajúce sa dizajnu výrobkov by sa mali takisto rozšíriť aj na návrh služieb, ako je to už v prípade niekoľkých členských štátov (napríklad nápojové fľaše s pripevnenými vrchnákmi);

22. žiada, aby sa smernica o obaloch a odpadoch z obalov, v ktorej sa stanovujú ciele zníženia spotreby pre ľahké plastové tašky vrátane veľmi ľahkých plastových tašiek, rozšírila a vzťahovala sa na všetky ľahké obalové materiály vyrobené z nerozložiteľných materiálov;

23. navrhuje, aby bol rybársky výstroj dostupný na prenájom od samostatnej spoločnosti, ktorá by bola zodpovedná za zber a recykláciu materiálu. Mohli by sa vyvinúť technické opatrenia na odhalenie a nájdenie strateného rybárskeho výstroja;

24. zdôrazňuje, že na spotrebiteľské obaly s polymérnou vrstvou, ktoré sa neplnia v mieste predaja, napríklad kartóny na mlieko, by sa nemala vzťahovať definícia „jednorazového plastového výrobku“;

Regulačná vhodnosť a zjednodušenie

25. vyzýva, aby sa prijali stimuly a podporné opatrenia pre viac ako 50 000 malých a stredných podnikov v odvetví plastov s cieľom vyvinúť alternatívne produkty, ktoré by nahradili nerozložiteľné plastové predmety. Je dôležité uľahčiť vstup nových alternatívnych materiálov a dizajnov alternatívnych produktov na trh prostredníctvom inovačných programov a investičnej podpory na úpravu procesov;

26. domnieva sa, že je potrebné podporovať dobrovoľné maloobchodné dohody na obmedzenie predaja plastov na jedno použitie za predpokladu, že ich vykonávanie a účinnosť sa dá náležite monitorovať;

27. považuje za nevyhnutné obmedzenia trhu týkajúce sa plastov na jedno použitie dovezených do EÚ;

Vplyv na rozpočet

28. zdôrazňuje, že stimuly, podpora rozvoja a zvýšená kontrola, ako aj opatrenia na čistenie odpadu z plastov na jedno použitie by sa mali financovať z daní z dovozu a výroby plastových materiálov na jedno použitie.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Čisté prístavy, čisté moria — prístavné zberné zariadenia na vykladanie odpadu z lodí

(2018/C 461/18)

Spravodajca: Spyros SPYRIDON (EL/EĽS), člen zastupiteľstva mesta Poros

Referenčný dokument: Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o prístavných zberných zariadeniach na vykladanie odpadu z lodí, ktorou sa zrušuje smernica 2000/59/ES a mení smernica 2009/16/ES a smernica 2010/65/EÚ

COM(2018) 33 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Článok 5 ods. 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Členské štáty vyhodnocujú a schvaľujú plán zberu a spracovania odpadu, monitorujú jeho vykonávanie a zabezpečia jeho opätovné schválenie minimálne ***každé tri roky*** po jeho schválení alebo opätovnom schválení a po významných zmenách v prevádzke prístavu. Takéto zmeny sú okrem iného zmeny v štruktúre dopravy smerujúcej do prístavu, vývoj novej infraštruktúry, zmeny v dopyte a poskytovaní prístavných zberných zariadení a nové techniky spracovania odpadu na palube.	Členské štáty vyhodnocujú a schvaľujú plán zberu a spracovania odpadu, monitorujú jeho vykonávanie a zabezpečia jeho opätovné schválenie minimálne ***každých päť rokov*** po jeho schválení alebo opätovnom schválení a po významných zmenách v prevádzke prístavu. Takéto zmeny sú okrem iného zmeny v štruktúre dopravy smerujúcej do prístavu, vývoj novej infraštruktúry, zmeny v dopyte a poskytovaní prístavných zberných zariadení a nové techniky spracovania odpadu na palube.

Zdôvodnenie

Predĺženie revízneho obdobia umožní prístavom lepšie posúdiť efektívnosť plánu, ktorý uplatňujú. Naďalej zostáva možnosť skoršej úpravy a prehodnotenia v prípade výrazných zmien. Pozmeňovací návrh je v súlade s prebiehajúcimi diskusiami v Európskom parlamente a Rade.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 7 ods. 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Informácie uvedené v odseku 2 sa uchovávajú ***na palube*** minimálne dva roky a na požiadanie sa poskytnú orgánom členského štátu.	Informácie uvedené v odseku 2 sa uchovávajú ***na referenčné účely*** minimálne dva roky a na požiadanie sa poskytnú orgánom členského štátu.

Zdôvodnenie

EÚ by mala zabrániť vytváraniu byrokratických prekážok tam, kde to nie je potrebné. Účtenka vystavená pre loď by sa mohla uchovávať v elektronickej podobe ako naskenovaná kópia na lodi.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 8 ods. 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Poplatky sa môžu líšiť okrem iného podľa kategórie, typu a veľkosti lode, typu dopravy, do ktorej je loď zapojená, ako aj podľa služieb poskytovaných mimo bežných prevádzkových hodín prístavu.	Poplatky sa môžu líšiť okrem iného podľa kategórie, typu a veľkosti lode, typu **aktivity a** dopravy, do ktorej je loď zapojená, ako aj podľa služieb poskytovaných mimo bežných prevádzkových hodín prístavu.

Zdôvodnenie

Cieľom pozmeňovacieho návrhu je uľahčiť zavádzanie výnimiek pre príbrežnú námornú dopravu (napr. lode ro-ro). Tieto lode pravidelne premávajú medzi tými istými prístavmi, no od lodí premávajúcich v rámci pravidelnej dopravy sa líšia v tom, že nemajú nutne vytýčenú konkrétnu trasu. Podľa platnej úpravy, ako aj podľa úpravy, o ktorej sa vedú diskusie, naďalej nebude možné zaviesť výslovne diferencované poplatky.

Návrh preto pokrýva aj podporné plavidlá premávajúce v rámci prístavov.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 8 ods. 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
S cieľom zabezpečiť, aby poplatky boli spravodlivé, transparentné a nediskriminačné a aby odrážali náklady na dostupné a v prípade potreby využívané zariadenia a služby, používateľom prístavu sa poskytne výška poplatkov a základ, z ktorého sú vypočítané.	S cieľom zabezpečiť, aby poplatky boli spravodlivé, transparentné a nediskriminačné a aby odrážali náklady na dostupné a v prípade potreby využívané zariadenia a služby, ***vrátane, v súlade s poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, nákladov na náhradu, ktoré nesmú presiahnuť príslušné náklady a primeraný zisk bez nadmernej kompenzácie, sa*** používateľom prístavu poskytne výška poplatkov a základ, z ktorého sú vypočítané.

Zdôvodnenie

Cieľom pozmeňovacieho návrhu je jednoznačne ozrejmiť, že činnosť v oblasti plánovania zberu a spracovania odpadu, ktorá je povinná pre prístavy aj lode, je službou všeobecného hospodárskeho záujmu. Ustanovenie podčiarkuje environmentálny rozmer tejto činnosti.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 12 odsek 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Členské štáty zavedú postupy inšpekcií rybárskych plavidiel s hrubou priestornosťou pod 100 ton, ako aj rekreačných plavidiel s hrubou priestornosťou pod 100 ton, s cieľom zabezpečiť súlad s platnými požiadavkami tejto smernice.	Členské štáty zavedú ***zjednodušené*** postupy inšpekcií rybárskych plavidiel s hrubou priestornosťou pod 100 ton, ako aj rekreačných plavidiel s hrubou priestornosťou pod 100 ton, s cieľom zabezpečiť súlad s platnými požiadavkami tejto smernice ***a so zásadou proporcionality***.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Námorná činnosť je neoddeliteľnou súčasťou obehového hospodárstva

1. víta oznámenie Komisie a stratégiu obehového hospodárstva. Podpora informovanosti verejnosti a zainteresovaných strán v environmentálnej oblasti a vykonávanie konkrétnych politík na znižovanie objemu odpadu a opätovné využitie produktov a materiálov prispeje k udržateľnému rozvoju.

2. Preto víta, že táto smernica bola zahrnutá do stratégie obehového hospodárstva. Hoci znečistenie morí primárne spôsobujú činnosti na pevnine, nemali by sme prehliadať skutočnosť, že ho spôsobuje aj ľudská činnosť vykonávaná na mori.

3. Opakovane poukazuje na dohovor MARPOL, ktorý stanovuje rámec na spracovanie odpadu vyprodukovaného loďami, no nezahŕňa mechanizmy presadzovania. Uvedená smernica preto zosúlaďuje legislatívu EÚ s medzinárodnými zmluvnými záväzkami a zároveň objasňuje praktické, právne a ekonomické údaje a povinnosti týkajúce sa prístupu k lodiam v prístavoch v EÚ.

4. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že členské štáty si ustanovenia predchádzajúcej smernice vykladali rozdielne, v dôsledku čoho vznikali nejasnosti, pokiaľ ide o užívateľov, prístavné orgány a zberné zariadenia.

5. Zdôrazňuje, že aktuálnou výzvou je vytvárať stimuly na vykladanie odpadu v prístavoch bez toho, aby to pre lode predstavovalo neprimeranú finančnú záťaž, resp. aby sa museli zavádzať prehnané administratívne postupy.

6. Súhlasí s návrhom Komisie na správne spracovanie odpadu z lodí na pobreží, ktoré je dôležitým krokom smerom k dosiahnutiu cieľov v oblasti ochrany životného prostredia.

7. Zdôrazňuje naliehavú potrebu znižovať objem produkcie plastového odpadu a podporovať obehové hospodárstvo.

8. Vyzdvihuje preto skutočnosť, že podpora obehového hospodárstva na palubách lodí má mimoriadny význam. Bude si to však vyžadovať, aby posádka a cestujúci boli vyškolení v súvislosti s triedením a správnym uskladňovaním odpadu. Školenie a separovaný zber sú predbežnými krokmi v oblasti opakovaného využívania produktov a predstavujú náklady, čo treba zohľadniť pri tvorbe cien prístavných služieb.

9. Konštatuje, že v snahe zlepšiť spracovanie odpadu z lodí a podporiť obehové hospodárstvo je dôležité, aby sa lodiarskym spoločnostiam poskytla možnosť výberu firiem, ktoré budú zodpovedné za plánovanie zberu odpadu, z katalógu firiem, ktoré majú osvedčenie na vykonávanie takejto činnosti.

Dôležitý regionálny rozmer smernice

10. Poukazuje na to, že novú smernicu bude musieť uplatňovať viac ako 700 prístavov v EÚ, do ktorých prichádza približne 750 000 lodí za rok zo všetkých členských štátov. Tieto lode vyprodukujú päť až sedem miliónov ton zvyškov ropných produktov a viac ako milión ton pevného odpadu za rok, čo znamená, že tento problém treba náležite riešiť.

11. Konštatuje, že nová smernica môže mať vplyv na regionálne prístavy, a to najmä v najvzdialenejších regiónoch a oblastiach hraničiacich s prístavmi v tretích krajinách, na ktoré sa smernica nebude vzťahovať. V dôsledku nákladov na rozvoj potrebnej infraštruktúry, úhrady povinného poplatku a povinného vykladania odpadu sa napríklad zvýšia administratívne náklady prístavov, ktoré sa budú prenášať na užívateľov, čo bude mať následne vplyv na konkurencieschopnosť, najmä pokiaľ ide o situáciu regionálnych prístavov.

12. Poukazuje na to, že sloboda každého členského štátu pri koncipovaní svojho systému spoplatňovania by mohla viesť k diskriminácii niektorých regiónov, pokiaľ ide o zodpovednosť za zber odpadu a prispievanie na náklady na infraštruktúru a nakladanie s odpadom. EÚ by preto mala zaviesť prísne kontroly spôsobu výpočtu sadzieb, ktoré navrhnú jednotlivé členské štáty.

13. Existujú aj obavy, že ak prístavy v EÚ budú čiastočne uplatňovať príslušnú smernicu bez toho, aby sa podobné opatrenia prijali v prístavoch tretích krajín, osobitne pri vnútorných moriach, z environmentálneho hľadiska to bude mať len obmedzený účinok.

14. Za veľmi pozitívny považuje regionálny rozmer, ktorý Komisia zdôrazňuje počnúc článkom 5 navrhovanej smernice v súvislosti s otázkou spracovania odpadu v prístavoch. Členské štáty, ako aj miestne a regionálne orgány a užívatelia prístavov budú mať na základe toho možnosť vypracovať plány na vykladanie a spracovanie odpadu s náležitým zapojením každého prístavu a v súlade s miestnymi možnosťami a potrebami, pričom sa umožní širšie regionálne plánovanie bez toho, aby sa vylúčili prípadné cezhraničné partnerstvá.

15. Z uvedených finančných a environmentálnych dôvodov navrhuje, aby sa vyvinulo úsilie uplatňovať smernicu v širšom meradle na všetky prístavy pri vnútorných moriach a v susediacich oblastiach prostredníctvom stimulov a odmien a pomocou komplexnejších programov spolupráce v oblasti spracovania odpadu.

16. Víta diverzifikáciu programov, ktoré odrážajú konkrétnu situáciu v každom z prístavov v závislosti od druhu dopravy, ktorá sa v nich prevádzkuje.

17. Zdôrazňuje, že v súlade so zásadou subsidiarity musia byť prístavné orgány naďalej pružné pri stanovovaní prístavných poplatkov a sadzieb a žiada ich vyvinúť maximálne úsilie s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto poplatky vypočítavali úplne transparentne a proporcionálne a podľa ustanovení smernice.

18. Podporuje päťročný časový rámec na revíziu programov v oblasti vykladania a spracovania odpadu.

19. Predpokladá, že navrhovaná smernica bude mať pozitívny vplyv na výskum spracovania odpadu a na konkurencieschopnosť európskych regiónov v oblasti cestovného ruchu a kvality života.

Jednoznačnejšie postupy sú pozitívnym krokom

20. Zdôrazňuje, že zvyšky zo systémov na čistenie výfukových plynov sa musia takisto náležite odstraňovať a nesmú končiť v mori. Preto vyzýva Komisiu, aby poskytla usmernenia na správne nakladanie s týmito zvyškami, a členské štáty, aby následne preskúmali, akým spôsobom by sa mohol organizovať zber zvyškov takéhoto typu na úrovni prístavov.

21. Uznáva, že odvetvie rybolovu je zdrojom aj obeťou morského odpadu. S cieľom riešiť problém pasívne vyloveného odpadu boli úspešne vytvorené miestne iniciatívy na „výlov odpadu“, kde je možné bezplatne odovzdať vylovený odpad, a to aj v prípade, že si prístav účtuje priame poplatky za vyloženie odpadu. Hoci VR víta zavedenie systému „bez špeciálnych poplatkov“, rád by zdôraznil, že pasívne vylovený odpad – potenciálne zdroj príjmov pre prístavné zberné zariadenia, ak sa recykluje – by mal byť aj naďalej vykladaný bezplatne bez ohľadu na množstvo, aby sa zabezpečilo, že proces zberu a dopravy odpadu do zariadení na recykláciu bude prebiehať hladko. To by znamenalo, že ak má rybárske plavidlo na vyloženie len pasívne vylovený odpad, nemalo by byť povinné platiť žiadny poplatok.

22. Následne navrhuje, aby sa zvážila možnosť zahrnúť zvyšky zo systémov na čistenie výfukových plynov do kategórie odpadu určeného na vyloženie, na ktorý sa uplatňuje jednotný poplatok, a to najmä pokiaľ ide o regióny, na ktoré sa vzťahuje systém ochrany životného prostredia a kontroly emisií, ako napr. na Baltské more.

23. Zdôrazňuje, že zavedenie jednotného poplatku by predstavovalo výrazný stimul, pokiaľ ide o odpad, ktorý treba vykladať. Konštatuje však, že sa neprijímajú žiadne opatrenia na zníženie vzniku odpadu pri zdroji, čo nezodpovedá zásade „znečisťovateľ platí“.

24. Zdôrazňuje, že jednotný poplatok sa možno nebude dať vypočítať na základe predpokladaných skutočných požiadaviek spoločností zodpovedných za zber odpadu. Preto môže byť problematické transparentne stanoviť jeho výšku.

25. Konštatuje, že postupy pre zariadenia na zber odpadu v prístavoch musia byť rýchle a efektívne s cieľom zabrániť zbytočnému meškaniu lodí a dodatočným nákladom pre ne.

26. Navrhuje, aby sa pre lodiarske spoločnosti určili jasné ustanovenia, pokiaľ ide o výber spoločnosti alebo spoločností zodpovedných za zber odpadu a nakladanie s ním podľa príslušného typu zo zoznamu spoločností s osvedčením.

27. Víta zámer vymedziť koncepciu „ekologických lodí“ ako krok, ktorý by mohol viesť k zníženiu sadzieb a je v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“. Naliehavo však žiada, aby sa diskusie o vymedzení pojmu „ekologických lodí“ iniciovali na medzinárodnej úrovni, a nie na úrovni EÚ.

28. Pripomína, že neexistujúca kontrola alebo nadmerne vysoké poplatky môžu viesť k tomu, že odpad sa bude vyhadzovať do mora, čo bude mať škodlivé dôsledky nielen pre životné prostredie, ale aj pre ekonomiku okolitých regiónov a námorných ekosystémov.

29. Zdôrazňuje, že prístavná činnosť je sama osebe škodlivá pre životné prostredie. Preto je potrebné, aby si príslušné orgány jednoznačne uvedomovali, že náklady na zber odpadu z lodí a nakladanie s ním, ktoré je spoločnou povinnosťou prevádzkovateľov lodí a prístavov, nesmie byť pre prístavy činnosťou generujúcou zisk.

30. Vyzýva Komisiu, aby zvážila možnosť zavedenia nižších poplatkov pre plavidlá príbrežnej námornej dopravy.

31. Konštatuje, že recyklovateľné materiály sú vlastníctvom prevádzkovateľa plavidla: spracovanie takýchto materiálov môže byť rentabilné a obchodné využiteľné. Tento dôležitý aspekt sa musí premietnuť do sadzieb za vyloženie odpadu zozbieraného na mori a ostatných recyklovateľných materiálov.

32. Zároveň vyzýva príslušné orgány a prevádzkovateľov, aby ďalej rozvíjali systémy na využitie námorného odpadu a aktívne tak prispievali k obehovému hospodárstvu.

33. Naliehavo žiada Komisiu, aby v spolupráci s Medzinárodnou námornou organizáciou presnejšie vymedzila význam „dostatočnej skladovacej kapacity“ s cieľom obmedziť voľný výklad tohto pojmu prevádzkovateľmi prístavov a zmenšiť z toho vyplývajúcu neistotu užívateľov.

34. Žiada, aby sa stanovila lehota na rýchle dokončenie digitalizácie postupov oznamovania a kontrol a normalizácie požadovanej dokumentácie pre všetky prístavy.

35. Domnieva sa, že informovanie prevádzkovateľov lodí a prístavných orgánov o možných postihoch v prípade nesplnenia povinnosti výrazne prispeje k transparentnosti a dodržiavaniu nového režimu.

36. Preto vyzýva členské štáty, aby podľa možnosti stanovili jednotný rámec postihov s cieľom predísť nekalej hospodárskej súťaži a výberu prístavu na základe najvýhodnejších obchodných podmienok.

37. Uznáva, že návrh Komisie je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality, pokiaľ ide o zavedenie celoeurópskych pravidiel pre prístavné zberné zariadenia na vykladanie odpadu z lodí.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Hodnotenie rizika v potravinovom reťazci

(2018/C 461/19)

Hlavný spravodajca: Miloslav REPASKÝ (SK/EA), poslanec Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja

Referenčný dokument: Hodnotenie rizika v potravinovom reťazci

COM(2018) 179 final

I. **NÁVRHY ZMIEN**

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 4 návrhu nariadenia

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Preto je potrebné počas analýzy rizika zabezpečiť komplexný a nepretržitý proces oznamovania rizika, do ktorého by boli zapojení hodnotitelia a manažéri rizika Únie a jednotlivých štátov. Tento proces by mal byť spojený s otvoreným dialógom medzi všetkými zainteresovanými stranami, aby sa v rámci procesu analýzy rizika zabezpečila súdržnosť a jednotnosť.	Preto je potrebné počas analýzy rizika zabezpečiť komplexný a nepretržitý proces oznamovania rizika, do ktorého by boli zapojení hodnotitelia a manažéri rizika Únie a jednotlivých štátov. Tento proces by mal byť spojený s otvoreným dialógom medzi všetkými zainteresovanými stranami ***vrátane spotrebiteľov a spotrebiteľských organizácií***, aby sa v rámci procesu analýzy rizika zabezpečila ***priorita verejného záujmu,*** súdržnosť a jednotnosť.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 8 návrhu nariadenia

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(8) Na základe všeobecného plánu by sa mali určiť kľúčové faktory, ktoré sa majú zohľadňovať pri zvažovaní činností spojených s oznamovaním rizika, ako sú napríklad rozličné úrovne rizika, povaha rizika a jeho možný vplyv na verejné zdravie, na koho a čo má riziko priamy alebo nepriamy vplyv, úrovne expozície na základe rizika, schopnosť zvládať riziko a iné faktory, ktoré ovplyvňujú vnímanie rizika vrátane úrovne naliehavosti, ako aj platný legislatívny rámec a príslušný trhový kontext. Všeobecným plánom by sa mali identifikovať aj nástroje a kanály, ktoré by sa mali využívať, a mali by sa zaviesť vhodné mechanizmy na zabezpečenie koherentného oznamovania rizika.	(8) Na základe všeobecného plánu by sa mali určiť kľúčové faktory, ktoré sa majú zohľadňovať pri zvažovaní činností spojených s oznamovaním rizika, ako sú napríklad rozličné úrovne rizika, povaha rizika a jeho možný vplyv na verejné zdravie, na koho a čo má riziko priamy alebo nepriamy vplyv, úrovne expozície na základe rizika, schopnosť zvládať riziko a iné faktory, ktoré ovplyvňujú vnímanie rizika vrátane úrovne naliehavosti, ***neistoty zistené pri hodnotení rizika,*** ako aj platný legislatívny rámec a príslušný trhový kontext. Všeobecným plánom by sa mali identifikovať aj nástroje a kanály, ktoré by sa mali využívať, a mali by sa zaviesť vhodné mechanizmy na zabezpečenie koherentného oznamovania rizika ***na všetkých úrovniach verejnej správy, teda aj na úrovni územnej samosprávy***.

Zdôvodnenie

Podstatnú časť európskej legislatívy vykonávajú miestne a regionálne orgány, a preto je nevyhnutné, aby boli tieto orgány náležitým spôsobom zapojené do vykonávania komunikačnej stratégie a aby sa zabezpečila koherentnosť tejto stratégie.

Pozmeňovací návrh 3

Nový článok 8a nariadenia (ES) č. 178/2002

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Ciele oznamovania rizika	Ciele oznamovania rizika
Pri oznamovaní rizika sa zohľadňujú príslušné úlohy hodnotiteľov a manažérov rizika a sledujú sa ním tieto ciele:	Pri oznamovaní rizika sa zohľadňujú príslušné úlohy hodnotiteľov a manažérov rizika a sledujú sa ním tieto ciele:
a) podporovať informovanosť a porozumenie konkrétnym otázkam zvažovaným v priebehu celého procesu analýzy rizika;	a) podporovať informovanosť a porozumenie konkrétnym otázkam zvažovaným v priebehu celého procesu analýzy rizika;
b) podporovať konzistentnosť a transparentnosť pri vypracúvaní odporúčaní v oblasti riadenia rizika;	b) podporovať konzistentnosť a transparentnosť pri vypracúvaní odporúčaní v oblasti riadenia rizika ***s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň ochrany zdravia, prírody a životného prostredia***;
c) poskytovať pevný základ pre porozumenie rozhodnutiam o riadení rizika;	c) poskytovať pevný základ pre porozumenie rozhodnutiam o riadení rizika;
d) podporovať porozumenie procesu analýzy rizika zo strany verejnosti s cieľom zvýšiť dôveru v jeho výsledky;	d) podporovať porozumenie procesu analýzy rizika zo strany verejnosti s cieľom zvýšiť dôveru v jeho výsledky;
e) podporovať primerané zapojenie všetkých zainteresovaných strán a	e) ***zabezpečiť, aby verejnosť chápala pojmy „nebezpečenstvo“ a „riziko“ a akceptovala kompromisy medzi rizikami a prínosmi;***
f) zabezpečovať náležitú výmenu informácií so zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o riziká súvisiace s agropotravinovým reťazcom.	***f)*** podporovať primerané zapojenie a ***posilňovať vzťahy a vzájomný rešpekt*** všetkých zainteresovaných strán;
	g) zabezpečovať náležitú výmenu informácií so zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o riziká súvisiace s agropotravinovým reťazcom.

Zdôvodnenie

Vzhľadom na rôzne prístupy ku chápaniu pojmov rizika a nebezpečenstva v členských štátoch a s tým súvisiacu debatu prebiehajúcu medzi tvorcami politiky, akademickou obcou, regulačnými orgánmi a výrobným odvetvím je potrebné poukázať na dôležitosť zvyšovania povedomia verejnosti o týchto pojmoch a zabezpečiť, aby chápala a akceptovala kompromisy medzi rizikami a prínosmi.

Pozmeňovací návrh 4

Nový článok 8c nariadenia (ES) č. 178/2002

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Všeobecný plán oznamovania rizika	Všeobecný plán oznamovania rizika
1. Komisia je splnomocnená prijímať v úzkej spolupráci s úradom a členskými štátmi a na základe náležitých verejných konzultácií delegované akty v súlade s článkom 57a na účely stanovenia všeobecného plánu oznamovania rizika v záležitostiach týkajúcich sa agropotravinového reťazca, pričom zohľadňuje príslušné ciele a všeobecné zásady stanovené v článkoch 8a a 8b.	1. Komisia je splnomocnená prijímať v úzkej spolupráci s úradom a členskými štátmi a na základe náležitých verejných konzultácií delegované akty v súlade s článkom 57a na účely stanovenia všeobecného plánu oznamovania rizika v záležitostiach týkajúcich sa agropotravinového reťazca, pričom zohľadňuje príslušné ciele a všeobecné zásady stanovené v článkoch 8a a 8b.
2. Všeobecným plánom oznamovania rizika sa podporuje integrovaný rámec na oznamovanie rizika, ktorý majú jednotne a systematicky dodržiavať hodnotitelia rizika, ako aj manažéri rizika na úrovni Únie ***aj*** na vnútroštátnej úrovni. Slúži na:	2. Všeobecným plánom oznamovania rizika sa podporuje integrovaný rámec na oznamovanie rizika, ktorý majú jednotne a systematicky dodržiavať hodnotitelia rizika, ako aj manažéri rizika na úrovni Únie, na vnútroštátnej***, regionálnej a miestnej úrovni***. Slúži na:
a) identifikáciu kľúčových faktorov, ktoré je potrebné zohľadňovať pri zvažovaní druhu a úrovne potrebných činností zameraných na oznamovanie rizika;	a) identifikáciu kľúčových faktorov, ktoré je potrebné zohľadňovať pri zvažovaní druhu a úrovne potrebných činností zameraných na oznamovanie rizika;
b) identifikáciu vhodných hlavných nástrojov a kanálov, ktoré sa majú používať na účely oznamovania rizika vzhľadom na potreby príslušných cieľových skupín a	b) identifikáciu vhodných hlavných nástrojov a kanálov, ktoré sa majú používať na účely oznamovania rizika vzhľadom na potreby príslušných cieľových skupín a
c) stanovenie vhodných mechanizmov na posilnenie koherentnosti pri oznamovaní rizika medzi hodnotiteľmi a manažérmi rizika a zabezpečenie otvoreného dialógu medzi všetkými zainteresovanými stranami.	c) stanovenie vhodných mechanizmov na posilnenie koherentnosti pri oznamovaní rizika medzi hodnotiteľmi a manažérmi rizika a zabezpečenie otvoreného dialógu medzi všetkými zainteresovanými stranami.
3. Komisia prijme všeobecný plán oznamovania rizika do [dva roky odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia] a nepretržite ho aktualizuje so zreteľom na technický a vedecký pokrok a získané skúsenosti.“;	3. Komisia prijme všeobecný plán oznamovania rizika do [dva roky odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia] a nepretržite ho aktualizuje so zreteľom na technický a vedecký pokrok a získané skúsenosti.“;

Zdôvodnenie

Rovnaké ako v prípade pozmeňovacieho návrhu 1.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 39 odsek 2 zarážka 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
„Článok 39	*„Článok 39*
Dôvernosť	**Dôvernosť**
[…]	[…]
1. metóda a iné technické a priemyselné špecifikácie týkajúce sa danej metódy, ktoré sa používajú pri vyhotovovaní alebo výrobe predmetu žiadosti o vedecké výstupy vrátane vedeckého stanoviska;	1. metóda a iné technické a priemyselné špecifikácie týkajúce sa danej metódy, ktoré sa používajú pri vyhotovovaní alebo výrobe predmetu žiadosti o vedecké výstupy vrátane vedeckého stanoviska***, pokiaľ žiadateľ preukáže, že táto metóda nemá škodlivé vplyvy na zdravie a životné prostredie***;
[…]	[…]

Zdôvodnenie

Cieľom navrhovanej zmeny je lepšie zohľadniť ochranu zdravia a životného prostredia.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 39 ods. 4 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
„Článok 39	*„Článok 39*
Dôvernosť	**Dôvernosť**
[…]	[…]
4. Bez ohľadu na odseky 2 a 3 sa však uverejňujú tieto informácie:	4. Bez ohľadu na odseky 2 a 3 sa však uverejňujú tieto informácie:
[…]	[…]
b) informácie obsiahnuté v záveroch vedeckých výstupov vrátane vedeckých stanovísk, ktoré vydal úrad a ktoré sa týkajú ***predvídateľných*** účinkov na zdravie.“;	b) informácie obsiahnuté v záveroch vedeckých výstupov vrátane vedeckých stanovísk, ktoré vydal úrad a ktoré sa týkajú ***možných*** účinkov na ***ľudské*** zdravie***, zdravie zvierat alebo životné prostredie***.“;

Zdôvodnenie

Cieľom navrhovanej zmeny je lepšie zohľadniť ochranu zdravia a životného prostredia.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Kontext

1. víta iniciatívu Komisie zameranú na zvýšenie transparentnosti a udržateľnosti hodnotenia rizika EÚ v potravinovom reťazci, ktorou sa objasňujú pravidlá transparentnosti najmä so zreteľom na vedecké štúdie používané úradom EFSA v jeho hodnoteniach rizika, zlepšuje riadenie úradu EFSA, posilňuje vedecká spolupráca členských štátov s úradom EFSA a ich zapájanie do vedeckej činnosti úradu a rozvíja komplexná a efektívna komunikačná stratégia v oblasti rizika;

2. domnieva sa, že táto iniciatíva je pozitívnym krokom správnym smerom, avšak pretrvávajú pochybnosti o tom, či navrhované zmeny umožnia nezávislé vedecké preskúmanie štúdií a údajov použitých pri hodnotení rizika regulovaných výrobkov a látok vzhľadom na súčasný právny rámec v oblasti ochrany údajov a pravidlá týkajúce sa dôvernosti;

3. konštatuje, že tento legislatívny návrh reaguje na zistenia kontroly vhodnosti nariadenia (ES) č. 178/2002 o potravinovom práve ([1]), ktorú vykonala Komisia, a na európsku iniciatívu občanov Zákaz glyfozátu a ochrana ľudí a životného prostredia pred toxickými pesticídmi a že sa ním mení niekoľko odvetvových právnych predpisov;

4. poukazuje na to, že pri kontrole vhodnosti nariadenia (ES) č. 178/2002 sa zistilo, že občania požadujú transparentnejší proces hodnotenia rizika v oblasti potravinového práva, ako aj transparentnejší rozhodovací proces vychádzajúci z hodnotenia rizika. Okrem toho boli v záveroch kontroly vhodnosti identifikované aj ďalšie oblasti, v ktorých je potrebná zmena, konkrétne riadenie úradu EFSA (negatívne signály v súvislosti s jeho schopnosťou udržiavať vysokú kvalitu a nezávislosť vedeckých štúdií a potrebou posilnenia spolupráce so všetkými členskými štátmi) a napokon nedostatočná komunikácia o riziku všeobecne;

5. pripomína, že hodnotenie rizika na úrovni EÚ vykonáva úrad EFSA, ktorý bol zriadený nariadením o všeobecnom potravinovom práve. Úrad je nezávislým vedeckým orgánom zodpovedným za odborné posúdenie aspektov bezpečnosti potravín a krmív v EÚ na žiadosť Komisie, členských štátov a Európskeho parlamentu, ako aj z vlastnej iniciatívy, pričom hodnotenie rizika sa vykonáva oddelene od riadenia rizika, za ktoré zodpovedá najmä Európska komisia;

Transparentnosť, nezávislosť a spoľahlivosť procesu hodnotenia rizika EÚ

6. poukazuje na skutočnosť, že občania a ďalšie zainteresované strany vyjadrili obavy v súvislosti s transparentnosťou a nezávislosťou štúdií a údajov, ktoré zadáva výrobné odvetvie, a ktoré úrad EFSA používa pri hodnotení rizika v súvislosti s postupmi schvaľovania regulovaných výrobkov a látok;

7. uznáva, že návrh Komisie je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality;

8. konštatuje, že pri súčasnom postupe schvaľovania žiadateľ (výrobné odvetvie) priamo zadáva štúdie, ktoré musí obsahovať dokumentácia k žiadosti. Základom tejto koncepcie je myšlienka, že verejné financie by sa nemali používať na zadávanie štúdií, ktoré by v konečnom dôsledku pomohli výrobnému odvetviu umiestniť výrobok na trh;

9. zdôrazňuje, že v dôsledku toho právami duševného vlastníctva k štúdii a jej obsahu, ktoré sa použili v hodnotení rizika, disponuje výrobné odvetvie, a teda nezávislé vedecké preskúmanie nebude pravdepodobne možné berúc do úvahy znenie nového odseku 1a článku 38 nariadenia o všeobecnom potravinovom práve, v ktorom sa stanovuje, že „uverejňovanie informácií uvedených v odseku 1 písm. c) sa nepovažuje za výslovný alebo implicitný súhlas alebo licenciu na použitie, reprodukciu alebo iné využitie príslušných údajov a informácií a ich obsahu“;

10. poznamenáva, že ak nezávislí výskumní pracovníci nebudú môcť uverejniť svoje zistenia, nebudú motivovaní k tomu, aby preverili výsledky štúdie použitej v hodnotení rizika úradu EFSA;

([1]) Nariadenie (ES) č. 178/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín.

11. konštatuje, že ak majú byť nezávislí výskumní pracovníci schopní posúdiť platnosť analýzy a reprodukovať zistenia štúdie alebo urobiť ďalšie objavy, je mimoriadne dôležité, aby mali prístup nielen k údajom, ale aj k softvéru použitému na získanie výsledkov. Bolo by preto veľmi užitočné objasniť postoj Komisie a úradu EFSA, pokiaľ ide o prístup k vlastnému softvéru používanému pri sponzorovaných štúdiách, a to aj so zreteľom na proklamovaný cieľ úradu EFSA umožniť reprodukovateľnosť svojich vedeckých výstupov;

12. poznamenáva tiež, že prax ukázala, že prístup verejnosti k informáciám a údajom, ktoré by umožnili kontrolu správnosti posúdenia bezpečnosti určitej látky, nemusí byť priamočiary a môže si vyžadovať zásah súdnych orgánov EÚ ([2]);

13. pripomína v tejto súvislosti, že článok 12 nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie umožňuje proaktívne zverejňovanie, a dokonca naň nabáda, a domnieva sa, že pravidlá EÚ o verejnom prístupe k informáciám by mali všetky vedecké poradné orgány EÚ uplatňovať koherentne a koherentná by mala byť aj ich proaktívna politika v oblasti zverejňovania informácií s cieľom zaručiť predvídateľnosť;

14. víta si v tejto súvislosti, že Európska agentúra pre lieky v rámci svojej politiky č. 0070 zameranej na umožnenie verejnej kontroly a uplatňovanie nových poznatkov v budúcom výskume v záujme verejného zdravia ([3]) uverejnila v roku 2016 usmerňujúci dokument o proaktívnej politike agentúry v oblasti zverejňovania informácií týkajúcich sa klinických údajov;

15. podporuje návrh na vytvorenie registra zadaných štúdií v správe úradu EFSA, pretože by sa tým malo predísť tendenčnému publikovaniu výsledkov vedeckých štúdií a taktiež zadržiavaniu dôležitých bezpečnostných údajov a poznamenáva, že takýto register EÚ už existuje pre klinické skúšanie liekov ([4]);

16. v súvislosti s posudzovaním dôvernosti údajov považuje za dôležitú harmonizáciu, a preto prenesenie tejto povinnosti na stranu členských štátov nepovažuje za najlepšie riešenie. o dôvernosti údajov by mal rozhodovať úrad EFSA, čím by sa zabezpečil jednotný prístup k posudzovaniu žiadostí v tejto citlivej otázke;

Udržateľnosť procesu hodnotenia rizika Únie a riadenie úradu EFSA

17. víta, že jedným z cieľov tohto legislatívneho návrhu je zlepšenie riadenia úradu EFSA a posilnenie vedeckej spolupráce členských štátov s úradom a zvýšenie ich účasti na vedeckej činnosti úradu;

18. podporuje výrazné navýšenie rozpočtu úradu EFSA, čo mu má umožniť plniť si nové úlohy, ako je zadávanie verifikačných štúdií za mimoriadnych okolností, avšak zdôrazňuje, že úradu EFSA sa musia zaručiť dostatočné finančné prostriedky, aby si bez obmedzení mohol plniť svoje základné úlohy;

19. víta zosúladenie zloženia správnej rady úradu EFSA a postupu externého hodnotenia úradu EFSA so spoločným prístupom uvedeným v prílohe k medziinštitucionálnemu spoločnému vyhláseniu k decentralizovaným agentúram Únie z roku 2012;

20. poznamenáva, že v súčasnosti je v správnej rade úradu EFSA 14 volených členov a podľa predkladaného návrhu by ich malo byť 35. Každý členský štát by mal nominovať vlastného zástupcu, ako aj jeho náhradníka, čím sa má dosiahnuť lepšie zapojenie členských štátov do riadenia úradu EFSA. Komisia nominuje dvoch členov, Európsky parlament jedného zástupcu a štyria členovia budú zastupovať záujmy občianskej spoločnosti a potravinového reťazca;

21. poukazuje na to, že v prípade absencie adekvátnych personálnych kapacít, hlavne menších členských štátov (je potrebné vymenovať až 12 národných expertov za každý členský štát), návrh pripúšťa možnosť nominovať do vedeckých panelov úradu EFSA aj expertov z iných členských štátov, čím sa však naruší cielená rovnováha spolupráce so všetkými členskými štátmi;

([2]) Hautala a i./EFSA (vec T-329/17), žaloba podaná 24. mája 2017.
([3]) http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Other/2014/10/WC500174796.pdf
([4]) Databáza klinického skúšania liekov v Európskej únii (EudraCT) spravovaná Európskou agentúrou pre lieky.

Lepšia komunikácia o riziku

22. víta skutočnosť, že všeobecný plán pre informovanie o rizikách tak, ako sa uvádza v návrhu Komisie, zohľadňuje vnímanie rizika a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je veľmi dôležité zvyšovať povedomie širokej verejnosti o pojmoch „nebezpečenstvo“ a riziko“;

23. konštatuje, že napriek jednotným zásadám hodnotenia a schvaľovania regulovaných výrobkov sú pri regulácii niektorých látok medzi členskými štátmi zjavné rozdiely, čo môže vyplývať z odlišného výkladu koncepcie „nebezpečenstva“ a koncepcie „rizika“ a z odlišnej miery spoločenskej akceptácie konkrétneho rizika;

24. poukazuje na všeobecný pokles dôvery v tvorcov politiky v Európe a zdôrazňuje, že dôvera verejnosti je jednou z najdôležitejších vysvetľujúcich premenných pri vnímaní rizika zo strany verejnosti ([5]). Ak verejnosť dôveruje tvorcom politík a regulačným orgánom, riziká bude vnímať ako menej závažné, ako keď im nedôveruje;

25. podporuje preto koncepciu zvýšenia dôvery občanov a zainteresovaných strán v transparentnosť a udržateľnosť prístupu EÚ k potravinovej bezpečnosti, najmä v súvislosti s hodnotením rizika, pričom ak má byť komunikačná stratégia v oblasti rizika účinná, treba proaktívnym a efektívnym spôsobom zapojiť verejnosť a zabezpečiť, aby verejnosť chápala a akceptovala kompromisy medzi rizikami a prínosmi;

26. zdôrazňuje, že komunikačná stratégia EÚ v oblasti rizika musí byť inkluzívna a musí zabezpečiť, aby všetky úrovne riadenia, počnúc úrovňou centrálneho riadenia až po úroveň miestnych a regionálnych orgánov vrátane ďalších príslušných zainteresovaných subjektov boli riadne zapojené s cieľom zaručiť koherentnú komunikačnú stratégiu v oblasti rizika, ktorá sa bude zaoberať rizikami spojenými s potravinovým reťazcom;

27. upozorňuje, že na základe analýzy a doterajších diskusií k predloženému návrhu je potrebné mať na zreteli predpokladanú zvýšenú administratívnu záťaž, zvýšené nároky na národných expertov v súvislosti s ich členstvom v správnej rade úradu EFSA a ich činnosťou vo vedeckých paneloch úradu EFSA, možné politické ovplyvňovanie nominácií národných expertov s následným vplyvom na nezávislosť úradu EFSA a významný finančný dosah na všetky členské štáty v dôsledku výrazného navýšenia rozpočtu na činnosť úradu EFSA aj v súvislosti s už očakávanými rozpočtovými dôsledkami brexitu.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

([5]) Vyplýva z výskumu vedeného Ragnarom Löfstedtom a inými výskumnými pracovníkmi v oblasti komunikácie rizika a riadenia rizika.

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Nová dohoda so spotrebiteľom

(2018/C 461/20)

Hlavný spravodajca: Samuel AZZOPARDI (MT/ELS), poslanec miestneho zastupiteľstva, Rabat Citta Victoria, Gozo

Referenčné dokumenty: Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES

COM(2018) 184 final

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993, smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu právnych predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa

COM(2018) 185 final

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru – Nová dohoda so spotrebiteľom

COM(2018) 183 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES

[COM(2018) 184 final — 2018/089 (COD)]

Pozmeňovací návrh 1

Kapitola 2, článok 6 ods. 1 – zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Na účely článku 5 ods. 3 členské štáty zabezpečia, aby oprávnené subjekty boli oprávnené podať žaloby v zastúpení, ktorých cieľom je dosiahnuť príkaz na nápravu, ktorým sa obchodníkovi ukladá povinnosť zabezpečiť podľa potreby okrem iného náhradu škody, opravu, výmenu, zľavu, ukončenie zmluvného vzťahu alebo vrátenie uhradenej sumy. Členský štát môže pred ***prijatím deklaratórneho rozhodnutia alebo*** vydaním príkazu na nápravu vyžadovať mandát od jednotlivých dotknutých spotrebiteľov.	Na účely článku 5 ods. 3 členské štáty zabezpečia, aby oprávnené subjekty boli oprávnené podať žaloby v zastúpení, ktorých cieľom je dosiahnuť príkaz na nápravu, ktorým sa obchodníkovi ukladá povinnosť zabezpečiť podľa potreby okrem iného náhradu škody, opravu, výmenu, zľavu, ukončenie zmluvného vzťahu alebo vrátenie uhradenej sumy. Členský štát môže pred vydaním príkazu na nápravu vyžadovať mandát od jednotlivých dotknutých spotrebiteľov.

Zdôvodnenie

Mandát od jednotlivých dotknutých spotrebiteľov by sa mal vyžadovať len v prípadoch žiadosti oprávneným subjektom o vydanie príkazu na nápravu. v prípade deklaratórnych rozhodnutí o porušení právnych predpisov by sa mandát od spotrebiteľov nemal vyžadovať. Je to v súlade s článkom 5 ods. 2, v ktorom sa ustanovuje, že „s cieľom dosiahnuť súdny príkaz“ (a teda vrátane príkazu, ktorý stanovuje, že konanie predstavuje porušenie zákona) „oprávnené subjekty nemusia získavať mandát od jednotlivých dotknutých spotrebiteľov ani poskytovať dôkaz o skutočnej strate alebo škode dotknutých spotrebiteľov ani o úmyselnom konaní alebo nedbanlivosti obchodníka“.

Pozmeňovací návrh 2

Kapitola 3, článok 18 ods. 2 – vypustiť

Monitorovanie a hodnotenie

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Najneskôr po uplynutí jedného roka od nadobudnutia účinnosti tejto smernice Komisia posúdi, či pravidlá o právach cestujúcich v leteckej a železničnej doprave poskytujú takú úroveň ochrany práv spotrebiteľov, ktorá je porovnateľnú s ochranou, ktorú zabezpečuje táto smernica. v prípade, že tomu tak je, má Komisia v úmysle predložiť príslušné návrhy, ktoré môžu spočívať predovšetkým z vyňatia aktov uvedených v bodoch 10 a 15 prílohy I z rozsahu pôsobnosti tejto smernice, ako je vymedzený v článku 2.	

Zdôvodnenie

Je nevyhnutné zachovať široký rozsah pôsobnosti návrhu vrátane práv cestujúcich.

Pozmeňovací návrh 3

PRÍLOHA I – zmeniť

ZOZNAM USTANOVENÍ PRÁVA ÚNIE UVEDENÝCH v ČLÁNKU 2 ODS. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
[…]	[…] ***(60) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 56).***

Zdôvodnenie

Rozsah pôsobnosti smernice by sa mal rozšíriť, aby mal skutočný dosah v oblastiach, kde dochádza k hromadnej škode a pokrýval všetky praktiky, ktoré sú škodlivé pre spotrebiteľov a občanov.

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993, smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu právnych predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa

[COM(2018) 185 final — 2018/0090(COD)]

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 2 – nový bod

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Narastajúca digitalizácia mení základy našej existencie. v digitálnom veku sa môže výrazne presunúť moc medzi jednotlivcami, vládami a podnikmi. Technický pokrok však musí vždy ostať v službách ľudstva v digitálnom veku. ***Obraz digitálneho sveta musí byť aj európskou úlohou, aby Európska únia mohla uspieť pri zachovávaní slobody, spravodlivosti a solidarity v 21. storočí.*** ***Základné práva a demokratické zásady musia byť zabezpečené aj v digitálnom svete prostredníctvom právneho štátu tým, že štátne a neštátne subjekty majú povinnosť zabezpečiť uplatňovanie základných práv v digitálnom svete, čím sa vytvoria základy právneho štátu v digitálnom veku.***

Zdôvodnenie

So zreteľom na preambulu Charty digitálnych základných práv EÚ (https://digitalcharta.eu/) by sa mali identifikovať konkrétne výzvy týkajúce sa demokratických, ústavných a základných práv, ktoré sprevádzajú proces digitalizácie.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 5 – nový bod

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie sloboda poskytovať služby zaručená v zmluvách môže byť obmedzená z naliehavých dôvodov všeobecného záujmu, napríklad s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, za predpokladu, že tieto obmedzenia sú odôvodnené, primerané a nevyhnutné. Členský štát môže preto prijať určité opatrenia na zabezpečenie dodržiavania svojich predpisov na ochranu spotrebiteľa, ktoré nespadajú do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Opatrenia, ktoré prijal členský štát na presadenie svojho vnútroštátneho režimu ochrany spotrebiteľa, a to aj napr. reklama na hazardné hry, by mali byť primerané a nevyhnutné vzhľadom na sledovaný cieľ, ako to požaduje judikatúra EÚ.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 18 – zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Online trhy by sa mali na účely smernice 2011/83/EÚ vymedziť podobne ako v nariadení (EÚ) č. 524/2013 ([1]) ***a smernici (EÚ) 2016/1148*** ([2]). Toto vymedzenie by sa však malo aktualizovať a naformulovať technologicky neutrálnejšie, aby sa vzťahovalo aj na nové technológie. Preto je vhodné namiesto pojmu „webové sídlo“ uvádzať pojem „online rozhranie“, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2018/302 ([3]).	Online trhy by sa mali na účely smernice 2011/83/EÚ vymedziť podobne ako v nariadení (EÚ) č. 524/2013 ([1]). Toto vymedzenie by sa však malo aktualizovať a naformulovať technologicky neutrálnejšie, aby sa vzťahovalo aj na nové technológie. Preto je vhodné namiesto pojmu „webové sídlo“ uvádzať pojem „online rozhranie“, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2018/302 ([2]). ***IT služby poskytované prostredníctvom online trhu môžu zahŕňať spracúvanie transakcií, agregáciu údajov alebo tvorbu profilov používateľov. Internetové obchody s aplikáciami, ktoré umožňujú digitálnu distribúciu aplikácií alebo softvérových programov tretích strán, by sa mali považovať za akýsi online trh***.
([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 524/2013 z 21. mája 2013 o riešení spotrebiteľských sporov online, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (nariadenie o riešení spotrebiteľských sporov online) (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 1).	([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 524/2013 z 21. mája 2013 o riešení spotrebiteľských sporov online, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (nariadenie o riešení spotrebiteľských sporov online) (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 1).
([2]) ***Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1148 zo 6. júla 2016 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii (Ú. v. EÚ L 194, 19.7.2016, s. 1).***	([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/302 z 28. februára 2018 o riešení neodôvodneného geografického blokovania a iných foriem diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska alebo sídla zákazníkov na vnútornom trhu, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 2006/2004 a (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES (Ú. v. EÚ L 60, 2.3.2018. s. 1).
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/302 z 28. februára 2018 o riešení neodôvodneného geografického blokovania a iných foriem diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska alebo sídla zákazníkov na vnútornom trhu, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 2006/2004 a (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES (Ú. v. EÚ L 60, 2.3.2018. s. 1).	

Zdôvodnenie

Článok 2 ods. 4 stanovuje dôležité požiadavky na informácie v internetovom obchode a mal by výslovne zahŕňať obchody s aplikáciami, rovnako ako je to v nariadení (EÚ) č. 524/2013. s cieľom vyhnúť sa tomu, aby sa obchádzali zverejnené klasifikačné kritériá, nemal by sa uviesť žiadny odkaz na smernicu (EÚ) 2016/1148.

Pozmeňovací návrh 7

Odôvodnenie 21 – zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Digitálny obsah a digitálne služby sa často poskytujú online na základe zmlúv, podľa ktorých spotrebiteľ neplatí peňažnú úhradu za cenu, ale poskytuje obchodníkovi ***svoje osobné*** údaje. Pre digitálne služby je typická neustála účasť obchodníka počas celého obdobia platnosti zmluvy, ktorá spotrebiteľovi umožňuje využívať službu, ako napríklad prístup k údajom v digitálnej podobe, ich vytváranie, spracovanie, ukladanie alebo spoločné využívanie. Medzi digitálne služby patria napríklad zmluvy na predplatné platforiem obsahu, cloudového úložiska, webmailu, sociálnych médií a cloudových aplikácií. Neustála účasť poskytovateľa služby opodstatňuje uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa práva na odstúpenie od zmluvy podľa smernice 2011/83/EÚ, ktoré spotrebiteľovi účinne umožňuje odskúšať službu a v lehote 14 dní od uzavretia zmluvy sa rozhodnúť, či ju bude ďalej využívať alebo nie. Na rozdiel od toho je pre zmluvy o dodávaní digitálneho obsahu, ktorý sa nedodáva na hmotnom nosiči, typický jednorazový úkon obchodníka, ktorý dodá spotrebiteľovi konkrétny digitálny obsah, ako napríklad konkrétny hudobný alebo obrazový súbor. Táto jednorazová povaha poskytovania digitálneho obsahu je hlavným dôvodom existencie výnimky z práva na odstúpenie od zmluvy podľa článku 16 písm. m) smernice 2011/83/EÚ, keď spotrebiteľ stráca právo na odstúpenie od zmluvy po začatí plnenia zmluvy, ktorým môže byť napríklad stiahnutie alebo stríming konkrétneho obsahu.	Digitálny obsah a digitálne služby sa často poskytujú online na základe zmlúv, podľa ktorých spotrebiteľ neplatí peňažnú úhradu za cenu, ale poskytuje obchodníkovi údaje. Pre digitálne služby je typická neustála účasť obchodníka počas celého obdobia platnosti zmluvy, ktorá spotrebiteľovi umožňuje využívať službu, ako napríklad prístup k údajom v digitálnej podobe, ich vytváranie, spracovanie, ukladanie alebo spoločné využívanie. Medzi digitálne služby patria napríklad zmluvy na predplatné platforiem obsahu, cloudového úložiska, webmailu, sociálnych médií a cloudových aplikácií. Neustála účasť poskytovateľa služby opodstatňuje uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa práva na odstúpenie od zmluvy podľa smernice 2011/83/EÚ, ktoré spotrebiteľovi účinne umožňuje odskúšať službu a v lehote 14 dní od uzavretia zmluvy sa rozhodnúť, či ju bude ďalej využívať alebo nie. Na rozdiel od toho je pre zmluvy o dodávaní digitálneho obsahu, ktorý sa nedodáva na hmotnom nosiči, typický jednorazový úkon obchodníka, ktorý dodá spotrebiteľovi konkrétny digitálny obsah, ako napríklad konkrétny hudobný alebo obrazový súbor. Táto jednorazová povaha poskytovania digitálneho obsahu je hlavným dôvodom existencie výnimky z práva na odstúpenie od zmluvy podľa článku 16 písm. m) smernice 2011/83/EÚ, keď spotrebiteľ stráca právo na odstúpenie od zmluvy po začatí plnenia zmluvy, ktorým môže byť napríklad stiahnutie alebo stríming konkrétneho obsahu.

Zdôvodnenie

Rozsah pôsobnosti smernice o právach spotrebiteľov by sa mal rozšíriť nad rámec návrhu Komisie a zahrnúť aj zaplatenie iných ako osobných údajov. Najmä iné ako osobné údaje, ako napríklad niektoré strojovo generované údaje, zohrávajú čoraz dôležitejšiu úlohu ako komodita.

Pozmeňovací návrh 8

Odôvodnenie 26 – zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Smernica 2011/83/EÚ by sa ***nemala*** uplatňovať ***ani*** na situácie, v ktorých obchodník zbiera ***iba*** metaúdaje, ako napríklad IP adresu, históriu prehľadávania alebo iné informácie zbierané a prenášané napríklad súbormi cookie***, s výnimkou prípadu, keď sa takáto situácia považuje podľa vnútroštátnych právnych predpisov za zmluvu***. ***Nemala*** by sa uplatňovať ani na situácie, v ktorých je spotrebiteľ bez uzavretia zmluvy s obchodníkom vystavený reklamám výlučne s cieľom získať prístup k digitálnemu obsahu alebo digitálnej službe. Členské štáty by však mali mať naďalej slobodnú možnosť ***rozšíriť*** uplatňovanie pravidiel smernice 2011/83/EÚ na takéto situácie alebo inak regulovať situácie, ktoré sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice.	Smernica 2011/83/EÚ by sa ***mala*** uplatňovať ***aj*** na situácie, v ktorých obchodník zbiera metaúdaje, ako napríklad IP adresu, históriu prehľadávania alebo iné informácie zbierané a prenášané napríklad súbormi cookie. ***Mala*** by sa uplatňovať ***aj*** na situácie, v ktorých je spotrebiteľ bez uzavretia zmluvy s obchodníkom vystavený reklamám výlučne s cieľom získať prístup k digitálnemu obsahu alebo digitálnej službe. Členské štáty by však mali mať naďalej slobodnú možnosť ***prostredníctvom legislatívy obmedziť*** uplatňovanie pravidiel smernice 2011/83/EÚ na takéto situácie ***tým, že sa o nich výslovne zmienia v texte zákona,*** alebo inak regulovať situácie, ktoré sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice.

Zdôvodnenie

Udržateľnú úroveň ochrany spotrebiteľa v digitálnom veku možno dosiahnuť tým, že sa zvráti vzťah medzi pravidlom a výnimkou v súvislosti s oblasťou uplatňovania smernice 2011/83/EÚ v prípadoch, keď obchodník používa metaúdaje zozbierané prostredníctvom cookies.

Pozmeňovací návrh 9

Odôvodnenie 27 – nový bod

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	V budúcnosti by smernica 2011/83/EÚ mala tiež poskytnúť rámec na overovanie riešení, služieb a produktov založených na algoritmoch a umelej inteligencii na ochranu spotrebiteľov, najmä pokiaľ ide o možnú neoprávnenú diskrimináciu, znevýhodnenie a podvod. Na tento účel treba tiež vypracovať mechanizmy, aby bolo možné zabezpečiť reguláciu v prípade pochybného vývoja. ***Poskytovatelia digitálnych komunikačných systémov s vysokou penetráciou by mali byť povinní umožniť bezstratový prechod na iné systémy.*** ***Sprostredkovateľské, účtovnícke a porovnávacie platformy by mali byť schopné zvýšiť transparentnosť svojich systémov oceňovania, váženia ich výsledkov, provízií a pokrytia trhu, a prepojení medzi portálmi a hospodárskymi väzbami. Spotrebitelia by mali byť lepšie chránení pred falšovaním, zneužívaním údajov a elementárnymi rizikami. Okrem toho by platformy umiestnenia mali transparentne informovať používateľov o tom, či sú ich ponuky súkromné alebo obchodné.***

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 1 ods. 1 písm. a) – zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Článok 3 sa mení takto:	1. Článok 3 sa mení takto:
a) Odsek 5 sa nahrádza takto:	a) Odsek 5 sa nahrádza takto:
„Touto smernicou sa členským štátom nebráni prijať ustanovenia na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľov, pokiaľ ide o agresívne alebo klamlivé marketingové či predajné praktiky v súvislosti s nevyžiadanými návštevami obchodníka v domácnosti spotrebiteľa alebo obchodnými zájazdmi organizovanými obchodníkom s cieľom alebo účinkom propagovať alebo predať výrobky spotrebiteľom, za predpokladu, že takéto obmedzenia sú opodstatnené verejnou politikou alebo rešpektovaním súkromného života.“;	„Touto smernicou sa členským štátom nebráni prijať ustanovenia na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľov, pokiaľ ide o agresívne alebo klamlivé marketingové či predajné praktiky v súvislosti s nevyžiadanými návštevami obchodníka v domácnosti spotrebiteľa ***vrátane nevyžiadanej reklamy vo forme spamov*** alebo obchodnými zájazdmi organizovanými obchodníkom s cieľom alebo účinkom propagovať alebo predať výrobky spotrebiteľom, za predpokladu, že takéto obmedzenia sú opodstatnené verejnou politikou alebo rešpektovaním súkromného života ***alebo dátovou suverenitou spotrebiteľa***.“;

Pozmeňovací návrh 11

Článok 1 – Zmeny smernice 2005/29/ES

odsek 2 – začleniť ustanovenie

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Do článku 6 ods. 2 sa vkladá nasledujúce písmeno c):	2. Do článku 6 ods. 2 sa vkladá nasledujúce písmeno c):
„c) akýkoľvek marketing výrobku ako identický s rovnakým výrobkom uvádzaným na trh v niekoľkých ďalších členských štátoch, kde majú tieto výrobky podstatne odlišné zloženie alebo vlastnosti;“.	„c) akýkoľvek marketing výrobku ako identický s rovnakým výrobkom uvádzaným na trh v niekoľkých ďalších členských štátoch, kde majú tieto výrobky podstatne odlišné zloženie alebo vlastnosti;“:
	za predpokladu, že na účely článku 6 ods. 2 písm. c) sa výrobok považuje za uvádzaný na trh ako identický, ak sa predáva v rovnakom balení a pod rovnakou značkou v rôznych členských štátoch;

Zdôvodnenie

Začlenenie tohto ustanovenia je nevyhnutné pre právnu istotu o tom, čo predstavuje „identické“ výrobky a na odlíšenie „dvojakej kvality tovaru“ od „imitačného balenia“, kedy je balenie výrobkov identické s výrobkami konkurenta.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 1 – Zmeny smernice 2005/29/ES

odsek 4 – zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
4. Vkladá sa tento článok 11a:	4. Vkladá sa tento článok 11a:
„Článok 11a	*„Článok 11a*
Náprava	**Náprava**
1. Okrem požiadavky na zabezpečenie vhodných a účinných prostriedkov na presadzovanie súladu uvedených v článku 11 členské štáty zabezpečia dostupnosť zmluvných aj mimozmluvných prostriedkov nápravy spotrebiteľom, ktorí boli poškodení nekalými obchodnými praktikami, s cieľom odstrániť všetky účinky týchto nekalých obchodných praktík v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi.	1. Okrem požiadavky na zabezpečenie vhodných a účinných prostriedkov na presadzovanie súladu uvedených v článku 11 členské štáty zabezpečia dostupnosť ***vhodných a neodrádzajúcich*** zmluvných aj mimozmluvných prostriedkov nápravy spotrebiteľom, ktorí boli poškodení nekalými obchodnými praktikami, s cieľom odstrániť všetky účinky týchto nekalých obchodných praktík v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi.
[…].“	[…].“

Zdôvodnenie

Ďalšia kvalifikácia prostriedkov nápravy týkajúca sa včasnosti a nákladovej efektívnosti by zabezpečila, že prostriedky nápravy budú nielen dostupné, ale že budú dostupné včasným a nákladovo efektívnym spôsobom. Bolo by zbytočné mať takéto prostriedky nápravy len k dispozícii podľa vnútroštátnych právnych predpisov, ak by sa náprava nedala získať, a to nákladovo efektívnym spôsobom a včasne. Spotrebiteľ je vždy slabšou stranou v situácii a vzhľadom na zdroje, ktoré majú k dispozícii obchodníci, sa spotrebitelia môžu zdráhať využiť prostriedky nápravy, ak sú takéto prostriedky značne nákladné, napriek tomu, že sú k dispozícii.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 1 – nový bod

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	7. Obchodná praktika sa považuje za agresívnu, ak v konkrétnom prípade so zohľadnením všetkých skutkových okolností, sloboda rozhodovania spotrebiteľa alebo sloboda vybrať si produkt môže byť ovplyvnená obťažovaním, a to aj v digitálnej forme, nátlakom vrátane použitia fyzickej sily alebo neoprávneným zasahovaním, a to dokonca aj v digitálnej forme, a ak je spotrebiteľ skutočne alebo pravdepodobne materiálne ovplyvnený, a tak urobí obchodné rozhodnutie, ktoré by inak neuskutočnil.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 2 ods. 4 písm. a) – zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
„Článok 6a	*„Článok 6a*
Dodatočné požiadavky na informácie v prípade zmlúv uzatváraných na online trhoch	Dodatočné požiadavky na informácie v prípade zmlúv uzatváraných na online trhoch
Predtým ako sa zmluva uzavretá na diaľku či akákoľvek zodpovedajúca ponuka na online trhu stane pre spotrebiteľa záväznou, online trh mu poskytne tieto informácie:	Predtým ako sa zmluva uzavretá na diaľku či akákoľvek zodpovedajúca ponuka na online trhu stane pre spotrebiteľa záväznou, online trh mu poskytne tieto informácie:
A) hlavné parametre, ktoré určujú miesto v poradí ponúk poskytovaných spotrebiteľovi, ako výsledok jeho dopytu vyhľadávania na online trhu;	a) hlavné parametre, ktoré určujú miesto v poradí ponúk poskytovaných spotrebiteľovi, ako výsledok jeho dopytu vyhľadávania na online trhu***, a dôvody pre osobitné váženie týchto hlavných parametrov v porovnaní s inými parametrami.***

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 2 ods. 7 písm. a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
a) Odsek 3 sa nahrádza takto:	
„3. Pokiaľ obchodník v prípade kúpnych zmlúv nenavrhol, že si tovar vyzdvihne sám, môže počkať s vrátením platby dovtedy, kým nedostane tovar späť.“;	

Zdôvodnenie

Právo na odstúpenie od zmluvy je hlavným právom spotrebiteľa v oblasti online obchodovania a iného predaja na diaľku. Existujúce právne predpisy o práve na odstúpenie od zmluvy sú spravodlivé a vyvážené. Pravidlá týkajúce sa postupu vrátenia peňazí by sa tiež mali zachovať.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 2 – nový bod

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Ak sa v elektronicky uzatvorenej zmluve vyžaduje, aby spotrebiteľ zaplatil alebo poskytol údaje, obchodník jasne informuje spotrebiteľa bezprostredne predtým, než vyplní objednávku, podľa článkov 6 ods. 1 písm. a), e), o) a p).

Zdôvodnenie

Spotrebitelia musia byť jasne informovaní pred uzavretím zmluvy, či sa údaje, ktoré poskytujú, spracúvajú na komerčné účely.

Pozmeňovací návrh 17

Článok 2 – nový bod

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Vkladá sa článok 6c: Obchodník upúšťa od spracovania údajov, ktoré poskytol spotrebiteľ počas lehoty na odvolanie, pokiaľ spracovanie nie je nevyhnutné na plnenie zmluvy.

Zdôvodnenie

Spoločnosti už nemôžu „vyhľadať“ údaje po tom, ako ich odovzdali tretej strane. Musia byť povinné nepostúpiť tretej strane osobné údaje poskytnuté spotrebiteľom 14 dní po uzavretí zmluvy a vymazať údaje v prípade vyhlásenia o účinnom zrušení.

Pozmeňovací návrh 18

Článok 2 – Zmeny smernice 2011/83/ES

Odsek 9 – vypustiť pododsek 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
9. Článok 16 sa mení takto:	9. Článok 16 sa mení takto:
a) Písmeno a) sa nahrádza takto:	a) Písmeno a) sa nahrádza takto:
„a) o zmluvy o službách, u ktorých došlo k úplnému poskytnutiu služby, ak sa poskytovanie začalo s predchádzajúcim výslovným súhlasom spotrebiteľa;“;	„a) o zmluvy o službách, u ktorých došlo k úplnému poskytnutiu služby, ak sa poskytovanie začalo s predchádzajúcim výslovným súhlasom spotrebiteľa;“;
2. Písmeno m) sa nahrádza takto:	2. Písmeno m) sa nahrádza takto:
„m) o zmluvy o dodávaní digitálneho obsahu nedodávaného na hmotnom nosiči, ak sa jeho poskytovanie už začalo a, v prípade zmlúv ukladajúcich spotrebiteľovi povinnosť peňažnej úhrady, ak spotrebiteľ udelil predchádzajúci výslovný súhlas so začatím plnenia zmluvy počas lehoty na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy a spotrebiteľ potvrdil, že tým stráca právo na odstúpenie od zmluvy;“;	„m) o zmluvy o dodávaní digitálneho obsahu nedodávaného na hmotnom nosiči, ak sa jeho poskytovanie už začalo a, v prípade zmlúv ukladajúcich spotrebiteľovi povinnosť peňažnej úhrady, ak spotrebiteľ udelil predchádzajúci výslovný súhlas so začatím plnenia zmluvy počas lehoty na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy a spotrebiteľ potvrdil, že tým stráca právo na odstúpenie od zmluvy;“;
3. Dopĺňa sa toto písmeno:	
„n) o dodávanie tovaru, s ktorým spotrebiteľ zaobchádzal počas lehoty na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy iným spôsobom, než je potrebné na zistenie povahy, vlastností a funkčnosti tovaru.“	

Zdôvodnenie

Neexistuje žiadny presvedčivý dôkaz o rozsiahlom zneužívaní, ktoré by odôvodňoval túto zmenu smernice o právach spotrebiteľov. Právo vrátiť výrobok zakúpený online je jedným z najdôležitejších práv spotrebiteľov a nemalo by sa nijako oslabovať.

Pozmeňovací návrh 19

Článok 3 – Zmeny smernice 93/13/ES

Zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Smernica 93/13/EHS sa mení takto:	Smernica 93/13/EHS sa mení takto:
Vkladá sa tento článok 8b:	Vkladá sa tento článok 8b:
„Článok 8b	*„Článok 8b*
[…]	[…]
4. Členské štáty zabezpečia, aby sankcie za rozšírené porušovanie právnych predpisov a rozšírené porušovanie právnych predpisov s rozmerom Únie v zmysle nariadenia (EÚ) 2017/2934 obsahovali možnosť uložiť pokuty, ktorých maximálna výška bude minimálne ***4 % ročného*** obratu ***obchodníka*** v dotknutom členskom štáte alebo v dotknutých členských štátoch.	4. Členské štáty zabezpečia, aby sankcie za rozšírené porušovanie právnych predpisov a rozšírené porušovanie právnych predpisov s rozmerom Únie v zmysle nariadenia (EÚ) 2017/2934 obsahovali možnosť uložiť pokuty, ktorých maximálna výška bude minimálne ***8 % priemerného*** obratu ***vytvoreného obchodníkom v predchádzajúcich troch finančných rokoch*** v dotknutom členskom štáte alebo v dotknutých členských štátoch.

Zdôvodnenie

Nie je jasné, z ktorého roka sa má počítať ročný obrat. Preto sa navrhuje zvýšiť minimálnu výšku pokuty na 8 % priemerného obratu dosiahnutého obchodníkom za predchádzajúce tri finančné roky v členskom(-ých) štáte(-och).

Pozmeňovací návrh 20

Článok 4 – Zmeny smernice 98/6/ES

Zmeniť

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Smernica 98/6/ES sa mení takto:	Smernica 98/6/ES sa mení takto:
Článok 8 sa nahrádza takto:	Článok 8 sa nahrádza takto:
„Článok 8	*„Článok 8*
[…]	[…]

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
4. Členské štáty zabezpečia, aby sankcie za rozšírené porušovanie právnych predpisov a rozšírené porušovanie právnych predpisov s rozmerom Únie v zmysle nariadenia (EÚ) 2017/2934 obsahovali možnosť uložiť pokuty, ktorých maximálna výška bude minimálne ***4 % ročného*** obratu ***obchodníka*** v dotknutom členskom štáte alebo v dotknutých členských štátoch.	4. Členské štáty zabezpečia, aby sankcie za rozšírené porušovanie právnych predpisov a rozšírené porušovanie právnych predpisov s rozmerom Únie v zmysle nariadenia (EÚ) 2017/2934 obsahovali možnosť uložiť pokuty, ktorých maximálna výška bude minimálne ***8 % priemerného*** obratu ***vytvoreného obchodníkom v predchádzajúcich troch finančných rokoch*** v dotknutom členskom štáte alebo v dotknutých členských štátoch.

Zdôvodnenie

Rovnaké ako k pozmeňovaciemu návrhu k článku 3 – Zmeny smernice 93/13/ES.

II. **POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. víta uverejnenie dlho očakávaného návrhu, ktorého cieľom je stanoviť minimálny celoeurópsky rámec systému mechanizmov kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu v členských štátoch, ktorý by spotrebiteľom mohol priniesť reálnu príležitosť na poskytnutie nápravy v prípade hromadnej škody a mal by vyplniť existujúce medzery v oblasti presadzovania práv spotrebiteľov v EÚ; návrh je však považovaný len za prvý krok správnym smerom, keďže má viacero nedostatkov;

2. podporuje široký rozsah pôsobnosti návrhu, aby mal skutočný dosah v oblastiach, kde dochádza k hromadnej škode, a vzťahoval sa na ďalšie praktiky, ktoré sú škodlivé pre spotrebiteľov a vo väčšej miere aj pre občanov;

3. uznáva, že návrh Európskej komisie je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality;

4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že rozsah pôsobnosti súčasného návrhu stanoviť minimálny celoeurópsky rámec systému mechanizmov kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu v členských štátoch sa obmedzuje iba na spotrebiteľské spory;

5. odporúča, aby sa mechanizmy kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu rozšírili na ďalšie prípady hromadnej škody vrátane prípadov hromadnej škody na životnom prostredí, poškodenia spoločných statkov a v súvislosti so zdravotnými a bezpečnostnými predpismi alebo porušovaním zamestnaneckých práv s cieľom zabezpečiť ľahší prístup k spravodlivosti pre všetkých občanov;

6. preto vyzýva Európsku komisiu, aby preskúmala možnosti rozšíriť možnosti nápravy na tieto sektory a rozšíriť rozsah pôsobnosti návrhu tak, aby zahŕňal všetky formy kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu škôd spôsobených porušením základných práv zaručených právom EÚ;

7. podporuje alternatívne riešenie sporov (ARS) ako prostriedok na umožnenie účastníkom konania rokovať a často urovnávať spory. Mali by sa podporovať konsenzuálne rokovanie a mediácia medzi oprávnenými subjektmi a potenciálnymi žalovanými stranami pred začatím konania. Pred začatím zdĺhavých a nákladných žalôb vo veci kolektívneho uplatňovania nárokov, by sa mali vždy, keď je to možné, podporovať postupy ARS, ako napríklad rokovania a/alebo mediácia s cieľom dosiahnuť komplexné urovnanie a urovnanie sporou formou zmieru;

8. zdôrazňuje minimálnu harmonizačnú povahu smernice, čo však nevyvracia možnosť existencie lepších alebo prísnejších vnútroštátnych pravidiel, pokiaľ ide o existujúce systémy kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu, čím sa členským štátom umožní mať vyššie normy a zachovať alebo zaviesť iné vnútroštátne postupy;

9. odmieta, aby mali členské štáty možnosť odchýliť sa v prípade zložitého vyčíslenia škody. To by znamenalo, že spotrebitelia musia v týchto prípadoch konať samostatne a vyhľadať drahú právnu a odbornú pomoc. Mohlo by to predstavovať výraznú prekážku pre jednotlivých spotrebiteľov;

10. odporúča, aby sa mandát jednotlivých spotrebiteľov nevyžadoval v prípade deklaratórneho rozhodnutia na žiadosť oprávneného subjektu;

11. upriamuje pozornosť na skutočnosť, že spotrebiteľské organizácie, ktoré možno označiť za oprávnené subjekty, môžu mať obmedzené finančné možnosti. Zvlášť sa to týka spotrebiteľských organizácií v menších členských štátoch. Nedostatok finančných kapacít by nemal brániť organizáciám, aby boli určené za oprávnené subjekty;

12. rozhodne podporuje aktualizáciu a lepšie presadzovanie pravidiel EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa;

13. víta navrhované požiadavky podľa smernice o právach spotrebiteľov v prípade zmlúv uzavretých na online trhoch týkajúce sa transparentnosti. Odporúča doplniť dôsledky a prostriedky nápravy pre prípady, keď obchodníci nekonajú v súlade s týmito požiadavkami;

14. domnieva sa, že je dôležité plánovať ďalšie prostriedky nápravy popri práve na náhradu škody a práve odstúpiť od zmluvy, ako napríklad právo žiadať o osobitné plnenie alebo právo na vrátenie. Odporúča stanoviť jasné vymedzenia prostriedkov nápravy a zároveň ozrejmiť, čo by mohli spôsobiť;

15. domnieva sa, že je dôležité, aby Komisia zabezpečila, že prostriedky nápravy budú v členských štátoch nielen dostupné, ale mali by byť k dispozícii včasne a nákladovo efektívne;

16. domnieva sa, že právo na odstúpenie od zmluvy ako dôležité právo spotrebiteľov by nemalo byť oslabené v prípade chýbajúceho nezvratného dôkazu zneužitia;

17. súhlasí s prístupom Komisie zaviesť pokuty na základe obratu obchodníka v prípade rozšíreného porušovania právnych predpisov;

18. domnieva sa však, že minimálna pokuta vo výške 4 % ročného obratu obchodníka v prípade rozšíreného porušovania právnych predpisov nie je dostatočne odrádzajúca;

19. odporúča, aby sa minimálnu výška pokuty zvýšila na 8 % priemerného obratu dosiahnutého obchodníkom za predchádzajúce tri finančné roky v členskom štáte alebo členských štátoch;

20. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v návrhu chýbajú pravidlá zodpovednosti pre online trhy. Operátori online platforiem by mali byť zodpovední v prípadoch, keď neinformujú spotrebiteľa o tom, že tretia strana je skutočným dodávateľom tovaru alebo služieb, alebo ak sa im nepodarí odstrániť zavádzajúce informácie, ktoré šíri dodávateľ a ktoré dostal operátor;

21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že neexistujú pravidlá na lepšie a transparentnejšie systémy spätnej väzby/hodnotenia.

V Bruseli 10. októbra 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Karl-Heinz LAMBERTZ

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK